University of Mysore

Oriental Research Institute Publications
KANNADA SERIES No. 26

GENERAL EDITOR
H. R. RANGASWAMI IYENGAR, M.A.
Superintendent, Oriental Research Institute, Mysore

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ

ಏಳನೆಯ ಸಂಪುಟ

ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವ

THE
KARNĀTAKA MAHĀBHĀRATA
BY
KUMĀRAVYĀSA
Vol. VII

BHĪSMA PARVA

EDITED BY
THE KANNADA MAHABHARATA EDITORIAL COMMITTEE
ASSISTED BY
D. L. NARASIMHACHAR, M.A.
REVISED FOR REPRINT BY
[RANG]ASWAMI IYENGAR, M.A.

MYSORE:
PRINTED BY THE SR. ASST. DIRECTOR, GOVT. BRANCH PRESS
1950

Price : Rs. 1-4-0

University of Mysore

Oriental Research Institute Publications

KANNADA SERIES No. 26

GENERAL EDITOR

H. R. RANGASWAMI IYENGAR, M.A.

Superintendent, Oriental Research Institute, Mysore

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ

ಏಳನೆಯ ಸಂಪುಟ

ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವ

THE

KARNĀTAKA MAHĀBHĀRATA

BY

KUMĀRAVYĀSA

Vol. VII

BHISMA PARVA

EDITED BY

THE KANNADA MAHABHARATA EDITORIAL COMMITTEE

ASSISTED BY

D. L. NARASIMHACHAR, M.A.

REVISED FOR REPRINT BY

H. R. RANGASWAMI IYENGAR, M.A.

MYSORE:

PRINTED BY THE SR. ASST. DIRECTOR. GOVT. BRANCH PRESS

1950

ಮುನ್ನುಡಿ

———

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದವರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಈಗ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶೋಧಿಸಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಮೊದಲನ ಐದು ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಈಗ ಮುಂದಿನ ಐದು ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನುಳ್ಳ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಈ ಭೀಷ್ಮಪರ್ವವು ಶೋಧಿತವಾಗಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ ;—

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು—

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.

,, ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ.

,, ಡಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ.ಎ.

,, ಟಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ.

ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಎಂಟು ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿದ್ದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚ. ತ. ಪ. ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದುವು ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕುವು. (ಚ) ಎಂಬುದು ಅಳಿಲುಘಟ್ಟದ ಶಾನುಭೋಗರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿ. (ತ.) ಎಂಬುದು ಶಾಸನದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ರಾಮರಾಯರು, ಬಿ.ಎ., ಅವರ ಮೂಲಕ ಗೌಜು ಗ್ರಾಮದ ಬ್ರಹ್ಮ. ಶ್ರೀ. ಗಣೇಶಭಟ್ಟರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. (ಪ.) ಎಂಬುದು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕೋಶಾಲಯದ 16–18–10ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರತಿಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಕೋಶಾಗಾರದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ—

ಕ. ಇದು ಕೈಬರಹದ 205ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೫೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದು. ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತದ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನೇ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

ಗ. ಇದು ಕೆ. ೭೦ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಶಾ. ಶ. ೧೭೬೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಾದುದು.

ಜ. ಇದು ಕೆ. ೩೭೫ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಱಕಾರವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಟ. ಇದು ಕೆ. ೨೫೧ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ.

ದ. ಇದು ಕೆ. ೧೬೩ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪ್ರತಿ. ಪಾಠವು ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವ ಪಾಠವನ್ನೇ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದುವು ಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಪದ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಪುಟದಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕವಿಯ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಪಂಚಕದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪೋದ್ಘಾತವೊಂದನ್ನು ಯುದ್ಧಪಂಚಕದ ಕೊನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪಾಠವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಮಹನೀಯರಿಗೂ, ಅಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಆರ್. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಂ.ಎ., ಅವರಿಗೂ, ಪ್ರೂಫುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಚ್ಯಕೋಶಾಗಾರದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಅನಂತ ರಂಗಾಚಾರ್, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಟಿ., ಅವರಿಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯವರು ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಇದರ ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣದ ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದೆ.

ಎಚ್. ಆರ್. ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್,
ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಪ್ರಾಚ್ಯವಿದ್ಯಾಸಂಶೋಧನಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಕನ್ನಡ ಮಹಾಭಾರತ

ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವ

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ ವೈರಿ ಭಟಕುಲ ವಿಲಯ ರುದ್ರನು
ದಾರತೇಜೋಭದ್ರನಾ ಭಾ
ಗೀ [1]ರಥೀಸುತ[1] ಧರಿಸಿದನು ಕುರುಸೇನೆ [2]ಯೊ[2] ಡೆತನವ ॥

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಕೌರವರಾಯನಲ್ಲಿಗೆ
ಕಾಳೆಗದ ಕಾತರಿಗರಿವರಟ್ಟಿದರು [3]ಭಟ್ಟರನು[3] ।
ಕೇಳಿದನು ಕುರುಭೂಮಿಯಲಿ ರಿಪು
ಜಾಲದುದಯವನಂದು ಕುರುಕುಲ
ಮೌಳಿ [4]ಕರೆಸಿದನಾಪ್ತರನು ಪರಿಮಿತಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ[4] ॥ ೧

ರವಿಜಗುರುಸುತಶಲ್ಯಕಲಶೋ
ದ್ಭವರು ಸೌಬಲರಾದಿಯಾದವ
ರವನಿಪಾಲನ ಕಂಡರಂದೇಕಾಂತಭವನದಲಿ ।
ಅವನಿಪತಿ ಹದನೇನು ರಿಪುಪಾಂ
ಡವರ ಬೀಡಿನ ಗುಪ್ತದನುಮಾ
ನವನು ಚಿತ್ತಯಿಸಿದರೆ ಬೆಸಸುವುದೆನಲು ನೃಪ ನುಡಿದ ॥ ೨

---

[1] ರಥಿಯ ಮಗ (ತ.)   [2] ಗೊ (ಕ. ಪ.)   [3] ದೂತರನು (ಜ.)
[4] ಬರೆಸಿದನಾಪ್ತರನು ,, ...(ಗ.), ಆಳೋಚನಕೆ ಕರೆಸಿದನಾಪ್ತಮಂತ್ರಿಗಳ (ಚ.), ಕರೆಸಿದನಾಪ್ತರನು ಪರಿಮಿತದ ಮಂತ್ರಿಗಳ (ಟ.), ಕರೆಸಿದ ಪರಿಮಿತಕೆ ತನ್ನಾಪ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳ (ತ.)

ಸಂದಣಿಸಿ ಕುರುಭೂಮಿಯಲಿ ತಾ
ಮಂದಿ ಬಿಟ್ಟುದು ನಾಡ ಗಾವಳಿ
ಬಂದುದಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿದರು ದೂತರನು ದುರ್ಜನರು ।
ನಂದಗೋಪನ ಮಗನ ಕೊಂಡೆಯ
ದಿಂದ ಕಲಿಯೇಱಿದರು ಕೃಪಣರ
ಕೊಂದಡಹುದಪಕೀರ್ತಿಯಿದಕಿನ್ನೇನು ಹದನೆಂದ ॥ ೩

ಭೂರಿ ನೆರೆದುದು ನಾಡ ಗಾವಳಿ
ಭಾರ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನದು ಗಡ
ಚಾರದೇವನ ಜೋಕೆ ಮಂದಿಯ ಕಾಹು ಕಟ್ಟು ಗಡ ।
ಧಾರುಣಿಯ ಲಂಪಟರು [1]ಕದನವ[1]
ಹಾರಿ ಬಂದರು ಗಡ ಕೃತಾಂತನ
ಭೂರಿ ಭೂತದ ಧಾತುವಾಯಿತು ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ ॥ ೪

ನಾಡ ಮನ್ನೆಯ ಗಿನ್ನೆಯರುಗಳ
ಕೂಡಿಕೊಂಡೆಮ್ಮೊಡನೆ [2]ಕಲಹವ[2]
[3]ಬೇಡಿ[3] ಮಹಿಪಾಲನೆಯ ಪಟ್ಟಕೆ ನೊಸಲನೊಡ್ಡುವರು ।
ನೋಡಿರೈ ನಿರುಪಮವಲಾ [4]ಕಾ
ಡಾಡಿ[4] ಗಳ ಕಲಿತನವನೆನೆ ಮಾ
ತಾಡಿದನು ಕಲಿಕರ್ಣನಾತನ ಮನದ ಮೈಸಿರಿಯ ॥ ೫

ನೆರೆದ ದೊಡ್ಡಿಯನೊರಸಬಹುದೇ
ನರಿದು ಜೀಯ ವಿರೋಧಿರಾಯರ
ನೆರವಿ ತಾನೇಗುವುದು ಗಹನವೆ ನಿನ್ನ ವೀರರಿಗೆ ।
ಕರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿವೆ ಕೇ
ಸರಿಗಳೆಮ್ಮನು ಕಳುಹು ನಿಮ್ಮಡಿ
ಪರಿಮಿತಕೆ ಬರಲಾವ ಭಾರವಿದೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ॥ ೬

[1] ಕಲಹವ (ತ.) ಕದನವ (ಗ.ತ.) [3] ಮಾಡಿ (ಗ.ಜ.ಟ.ತ.)
[4] ನಾಡಾಡಿ (ಜ.ಟ.)

ಕಲಕುವೆನು ಪಾಂಡವರ ಸೇನಾ
ಜಲಧಿಯನು ತೇರಿನಲಿ ತಲೆಗಳ
ಕೞುಹುವೆನು ಕದನದಲಿ ಕೈದೋಱಿದ ಕುಠಾರಕರ ।
ಹೊೞಲ ಹೊಱಶೂಲದಲಿ ರಿಪುಗಳ
ಸೆಳಸುವೆನು ತಾ ವೀಳೆಯವನೆಂ
ದಲಘುಭುಜಬಲ ಕರ್ಣ ನುಡಿದನು ಕೌರವೇಂದ್ರಂಗೆ ॥ ೭

ಕುಲಿಶ ಪರಿಯೆಂತೇಕೆ ನೇಗಿಲ
ಬಳಿಯ ಹುಲುವೆಟ್ಟಕೆ ವಿರೋಧಿಗ
ಳಳಿಬಲಕೆ ಕಲಿಕರ್ಣ ನೀ ಪರಿಯಂತ ಸಂಗರವೆ ।
ಹೊಳಲ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸಾಱಿಸು
ಕೆಲಬಲದ ರಾಯರಿಗೆ ದೂತರ
ಕೞುಹಿ ನೆರಹಿಸು ಕಾದಿಸೆಂದನು ಕೌರವರ ರಾಯ ॥ ೮

ಮೂಗಿನಲಿ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಮಕುಟವ
ತೂಗಿದನು ಚತುರಂಗಬಲವನು
ಬೇಗದಲಿ [1]ಕೊೞುಗುೞಕೆ[1] ಕೞುಹಿಸು ಗೆಲಿಸು ಕಾಳೆಗವ ।
ತಾಗಿ ಜಾಗದ ಮರುಳುತನದು
ದ್ಯೋಗವಿದಕೇನೆಂಬೆನಕಟಕ
ಟೀಗ[2]ಲದ್ದು[2]ದು ಕೌರವಾನ್ವಯವೆಂದನಾದ್ರೋಣ ॥ ೯

ಹಿಂದೆ[3]ಗಳಹು[3]ವನಿವನು ಬಾ[4]ಯಿಗೆ[4]
ಬಂದಪರಿಯಲಿ ಪಾಂಡುತನಯರ
ಕೊಂದನಾಗಳೆ ಕರ್ಣನಿನ್ನಾರೊಡನೆ ಸಂಗ್ರಾಮ ।
ಹಿಂದೆ [5]ಹಮ್ಮಿದ[5] ಸಮರದೊಳು ನಡೆ
ತಂದು ಖೇಚರನ[6]ಡಸಿ ಕ[6]ಟ್ಟಿದ
ಡಂದು ನಿನ್ನನು ಬಿಡಿಸಿದವನರ್ಜುನನೊ ರವಿಸುತನೊ ॥ ೧೦

[1] ದಂಡಿಂಗೆ (ಕ.), ದಂಡಿಗೆಯ (ತ.ಪ.) [2] ಅಳಿದು (ಟ), ಳಿದ್ದು. (ಕ.) [3] ಬಗಳು (ಕ.) [4] ಯಲ (ಪ.) [5] ಹಮ್ಮಿನ (ಪ.) [6] ಡ್ಡಗ (ಕ.ತ).

ಸಾಹಸಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹರಿ ತುಱು
ಗಾಹಿ ಪಾಂಡವರೈವರಡವಿಯ
ಮೋಹುಗಾಱಿರು ಬಂದ ಭೂಭುಜರೆಲ್ಲ ತಾ ನೆರವಿ ।
ಆಹವಕೆ ನಿನ್ನರ ತಳವೞ
ಗಾಹಿನವರನು ಕಳುಹುವುದು ಸಂ
ದೇಹವೇ ನೀನಿಲ್ಲಿ ಸುಖದಲಿ ರಾಜ್ಯ [1]ಮಾಡೆಂದ[1] ॥ ೧೧

ಎಲೆ ಸುಯೋಧನ ಕಾಳುಗೆಡೆದರೆ
ಫಲವನಿದಱಲಿ ಕಾಣೆನಹಿತರ
ಬಲದ ಭಾರಣೆ [2]ಬಿಗುಹು[2] ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಬಲ್ಲಿದರು ।
ನಳಿನನಾಭನ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯು
ಬಲುಹು ನೀವ್ನಿರ್ದೈವರವರ
ಗ್ಗಳ ಸದೈವರು ಕೆಟ್ಟಿರಿನ್ನೇನೆಂದನಾದ್ರೋಣ ॥ ೧೨

*ಅಸುರರಿಪುವಿನ ಮಾತ ನೀ ಮ
ನ್ನಿಸದೆ ಕೌರವಕುಲವನದ್ದಿದೆ
ನುಸಿಗಳಿವದಿರು [3]ಮುನಿದು ಪಾರ್ಥನನೇನ ಮಾಡುವರು[3] ।
ಅಸುರರಲಿ ಸುರರಲಿ ಭುಜಂಗ
ಪ್ರಸರದಲಿ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಸೈ
ರಿಸುವರುಂಟೇ ಕೆಟ್ಟಿರಿನ್ನೇನೆಂದನಾದ್ರೋಣ * ॥ ೧೩

ಅವರಿಗಸುರಾಂತಕ ಸಹಾಯನು
ನಿಮಗೆ ಗಂಗಾಸುತನ ಬಲವಾ
ಹವವನೀತನ ನೇಮದಲಿ ನೆಗಳುವುದು [4]ನೀತಿಯಿದು[4] ।
ಅವರಿವರ ಮಾತಿನಲಿ ಫಲವಿ
ಲ್ಲವನಿಪತಿ ಕೇಳೆನಲು ಕಲಶೋ
ದ್ಭವನ [5]ಮತದಲಿ ಬಳಿಕ[5] ಮಣಿದನು ಕೌರವರ ರಾಯ ॥ ೧೪

---

[1] ವಾಳೆಂದ (ಟ.ಪ.) [2] ಮಿಗಿಲು (ಕ.ಗ.ಜ.ಟ.ಪ.) * (ಕ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. [3] ಮುಳಿದು ಮಾಡುವುದೇನು ಪಾರ್ಥನನು (ಚ.) [4] ನೇಮವಿದು (ಕ.ಚ.ಪ.) [5] ಮಾತಿಗೆ ಕೊರಳ (ಚ.)

ಮತವಹುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಗಂಗಾ
ಸುತನ ತಿಳುಹುವ ವೀರಪಟ್ಟವ
ನತುಳಬಲಭೀಷ್ಮಂಗೆ ಕಟ್ಟುವೆನೆನುತ ಕುರುರಾಯ ।
ಮತದ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಗುರು, ಗುರು
ಸುತನ ಕಳುಹಿದನಿತ್ತಲಬುಜ
ಪ್ರತತಿಯುತ್ಸ[1]ಹ[1]ವಡಗೆ ಪಡುವಣ ಕಡಲೊಳನನಿಳದಾ ॥ ೧೫

ವಿನುತ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಗಭಿವಂ
ದನ ಜಪಾದಿಸಮಸ್ತದೇವಾ
ರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಿಯೆ ರವಿತನೂಜನ ಕರಸಿ ಪಂತಿಯಲಿ ।
ಜನಪನಾರೋಗಿಸಿದನಾಪ್ತಾ
ವನಿಪ ಸಚಿವರು ಸಹಿತ ಭೀಷ್ಮನ
ಮನೆಗೆ ಬಂದನು ಕೌರವೇಶ್ವರನಂದಿನಿರುಳಿನಲಿ ॥ ೧೬

ಮುಂಚೆ [2]ಹರಿದರು[2] ಕೈಯ ಕಂಬಿಯ
ಸಂದಣಿಯು [3]ಪಡೆವಳರು[3] ಗಂಗಾ
ನಂದನಂಗೀಹದನನರುಹಲು ಬಂದನಿದಿರಾಗಿ ।
ಕಂದ ಮೋಹರು ರಾಯನನು ತೆಗೆ
ದಂದಣದೊಳಾಲಿಂಗಿಸುತ ನಲ
ವಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ತಂದನರಮನೆಗುಚಿತವಚನದಲಿ ॥ ೧೭

ಏನಿರುಳು ನೀ ಬಂದ ಹದನೇಲಿ
ಮಾನನಿಧಿ ಬೇಕಾದರೆಮ್ಮನು
ನೀನು ಕರೆಸುವುದಱುಪುವುದು ನಿಜಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಯ ।
ಏನ ಹೇಳುವೆ ನಗೆಯುನನುಸಂ
ಧಾನದಲಿ ಪಾಂಡವರು ಕುರುಭೂ
ಮಿನಿವಾಸಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರು ಕಿಱಿದು ದಳಸಹಿತ ॥ ೧೮

[1] ವ (ಟ.ಪ.)　　[2] ಹರಿದುದು (ಜ.)　　[3] ಪಡಿಯಱರು (ಜ.)

ಹರಿಯ ಹಿಸುಣಿಕೆಯವರ ಚಿತ್ತವ
ಬೆರಸಿ ವೈರವ [1]ಬೆಳಸಿ[1] ಬಂದರು
ಧರೆಯ [2]ಭಾಗವ ಬೇಡಿ ಕದನವ ನೆನೆದರೆಮ್ಮೊಡನೆ[2] ।
ಹರನ ಸಮದಂಡಿಗಳು ನೀವೆಮು
ಗಿರಲು ಜಯಿಸುವ ವೀರನಾವನು
ಮರುಳುತನವನು ಧರ್ಮಪುತ್ರನೊಳಱಿಯಲಾಯ್ತೆಂದ ॥ ೧೯

ಬಂದರೇ ಪಾಂಡವರು ಸುದ್ದಿಯ
ತಂದರೇ ನಿನ್ನವರು ನಿನಗೇ
ನೆಂದು ಭಾಷೆಯ [3]ಕೊಟ್ಟರೀ[3]ಕರ್ಣಾದಿನಾಯಕರು ।
ಇಂದುಸಂತತಿ ಗುಱುವರಲ್ಲಾ
ಬಂದರೇನಪರಾಧವೇ ಇ
ನ್ನೆಂದು ಪರಿಯಂತವರು ನವೆವರು ಎಂದನಾಭೀಷ್ಮ ॥ ೨೦

ಜಗದ ಗುರುವಲ್ಲಾ ಮುರಾಂತಕ
ನಗಣಿತೋಪಮಮಹಿಮನಲ್ಲಾ
ಸಗುಣನಿರ್ಗುಣನಾ ಮಹಾತ್ಮನನಂತರೂಪನನು ।
ವಿಗಡಿಸಲು ಜಯವಹುದೆ ಜಾಣರ
ಬಗೆಗೆ ಬಹುದೇ ನಿನ್ನ ಮತವೆಲೆ
ಮಗನೆ ಮರುಳಾದೈ ಮದಾಂಧರ ಮಾತುಗಳ ಕೇಳಿ ॥ ೨೧

ಮಿಕ್ಕ ಮಾತೇಕಿನ್ನು ನೀ ಹಿಂ
ದಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಬರೆ ಕೊಲುವನಾವನು
ಮಕ್ಕಳಾವೆನಬೇಡ ಬಲ್ಲೆವು ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮವ ।
ಹೊಕ್ಕು ಹಗೆಗಳ ಹೊಯ್ದು ದಿಗುಬಲಿ
ಯಿಕ್ಕಿ ನನ್ನಯ ಹರುಷಜಲಧಿಯ
ನುಕ್ಕಿಸಲು ಬೇಕೆನಲು ಕೇಳಿದು ಭೀಷ್ಮನಿಂತೆಂದ ॥ ೨೨

[1] ಬಳಸಿ (ಕ.) [2] ಬಯಲಾಸೆಯಲಿ ಹಸುಗೆಯ ಹಾರಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ (ಜ.)
[3] ನಿತ್ತರೈ (ಜ.ಪ.)

ದೈವಬಲವವರಲ್ಲಿ ನೀವೇ
ದೈವಹೀನರು ಧರ್ಮಪರರವ
ರೈವ[1]ರೂ[1] ಸತ್ಪುರುಷಶೀಲರು ನೀವಧಾರ್ಮಿಕರು ।
ಮುಯ್ಯನಾನುವುದವರ್ಗೆ ಭುವನವು
ಬೈವುದೈ ನಿಮ್ಮನಿಬರನು ನಿಮ
ಗೈವಡಿಯು ಸಹಸಿಗಳವರು ದುರ್ಬಲರು ನೀವೆಂದ ॥ ೨೩

ದಯುವನತ್ತಲು ತಿದ್ದಿ ನಮ್ಮನು
ಭಯಮಹಾಬ್ಧಿಯೊಳದ್ದಿ [2]ಸಮರದ
ಜಯುವನವರಿಗೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಭಿಮತವ ನೀಗಾಡಿ[2] ।
ನಯವ ನೀ [3]ಪೊ[ಡ್ಡು] ವರೆ[3] ನಿಮ್ಮನು
ನಿಯಮಿಸುವರಾರುಂಟು ಭಾಗ್ಯೋ
ದಯವಿಹೀನನು ತಾನೆನುತ ಕುರುರಾಯ ಬಿಸುಸುಯ್ದ ॥ ೨೪

ಉಚಿತವನು ನಾನಱಿಯೆ ವಾರ್ಧಕ
ರಚಿತ ನಿಜವನು ನುಡಿಯೆ ನಿನಗವು
ರುಚಿಸವೇ ಮಾಣಲಿ ಯ.ದಂತಿರಲೀ ಕುಮಂತ್ರಿಗಳ ।
ವಚನವತಿಗಾಢದಲಿ ನಟ್ಟುದು
ಸಚಿವನಯವಿನ್ನೇಕೆ ಸೇನಾ
ನಿಚಯುತೆಮ್ಮನು ಮೊದಲಿಗನ ಮಾಡರಸ ಹೋಗೆಂದ ॥ ೨೫

ಖಳನ ಕಳುಹಿದನತಿಬಳನು ತ
ನ್ನೊಳಗೆ ನೆನೆದನು ಪಾಂಡುನಂದನ
ರುಳಿವು ತನ್ನದು ಮಿಱಿ ಕಾದುವಡಸುರರಿಪುವಿಹನು ।
ಅಳುಕಿ ಕಾದುವಡಿತ್ತ ಹ ವಿನ
ಹಳವಿಗೆಯು ಕಡುಮೂರ್ಖನಿಗೆ ಬೆಂ
ಬಲವ ಕಾಣೆನು ತನಗೆ ಹದನೇನೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿದ ॥ ೨೬

---

[1] ರೇ (ಕ.ಟ.ತ.) [2] ಯ್ಯವರ । ನಯುವಿದಗ್ಧರಮಾಡಿ ಯೆಮ್ಮಭಿಮತವ ಮರುಳ್ಮಾಡಿ (ಜ.) [3] ವಟ್ಟುವರೆ (ಗ.), ಯೊಟ್ಟುವರೆ (ಜ.)

ಆದಡೇನಿದಿರಾದ ರಿಪುಬಲ
ವಾದುದನು ಸಂಹರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ
ಕಾದು ಬಿಸುಡುವೆನೊಡಲನಾ ಸಂಗ್ರಾಮಭೂಮಿಯಲ ।
ಆದುದಾಗಲಿ ಬಳಿಕ ಮಾಡುವ
ಭೇದ ಬೇಯಿಲ್ಲೆನುತ ಹೃತ್ಸಂ
ವಾದವನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಗಂಗಾಸೂನು ಪವಡಿಸಿದ ॥ ೨೭

ಮಗನೊಡನೆ ಮೊದಲಿಸಿ ಭೀಷ್ಮನು
ಹೊಗುವ ಗಡ ಪರಸೇನೆಯನು ಕಾ
ಳಿಗವ ನೋಡುವೆನೆಂಬವೊಲು ತಲೆದೋರಿದನು ದಿನಪ ।
ನಗೆಯುಡುಗಿ ನಾಚಿದವು ಕುಮುದಾ
ಳಿಗಳು ಮುಂಗಾಣಿಕೆಯು ಹರುಷದೊ
ಳಗಿದು ವಿರಹವ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟುವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಗಳು ॥ ೨೮

ಅರಸನುಪ್ಪವಡಿಸಿದನವನೀ
ಶ್ವರವಿಹಿತಸತ್ಕರ್ಮವನು ವಿ
ಸ್ತರಿಸಿದನು ಚಾವಡಿಗೆ ಬಂದನು ಹರುಷದುಬ್ಬಿನಲಿ ।
ಚರರನಟ್ಟಿದನಖಿಳಧರಣೀ
ಶ್ವರನಿಕಾಯಕೆ ಸಕಲ ಸುಭಟರ
ಬರಿಸಿದನು ತರಿಸಿದನು ಪಟ್ಟಕೆ ಬೇಹ ವಸ್ತುಗಳ ॥ ೨೯

ಗುರುತನುಜ ರವಿಸೂನು ಮಾದ್ರೇ
ಶ್ವರ ಕೃಪದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ಬಂ
ದರಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕರು ನದೀನಂದನನ ಬಳಿವಿಡಿದು ।
ನೆರೆದರವನೀನಿರ್ಜರರು ಕೇ
ಸರಿಯ ಪೀಠವ ರಚಿಸಿ ವೈದಿಕ
ಪರಿಣತರ ಮತದಿಂದ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು ಮಂಗಳವ ॥ ೩೦

ಕಮಲಜನ ಹೋಲುವೆಯ ಧಾರುಣಿ
ಯಮರಕರದಲಿ ನಿಗಮಪೂತೋ
ತ್ತಮಸುವಾರಿಗಳಿಳಿದ[1]ವಜಸನ್ನಿಭನ[1] ಮಸ್ತಕಕೆ ।

[1] ವಪುಸಂಹರನ (ಕ.ತ.ಪ.)

ಕಮಲಜನ ಕರದಿಂದ ಗಂಗಾ
ವಿಮಲನದಿಯಿಳಿತಂದು ಸಾರ್ದುದೊ
ಹಿಮಗಿರಿಯುನೆಂಬಂತಿರಿಳಿದುದು ಪಟ್ಟದಭಿಷೇಕ ॥ ೩೧

ಆರತಿಯನೆತ್ತಿದರು ತಂದು
ಪ್ಪಾರತಿಯ ಸೂಸಿದರು ನೃಪಪರಿ
ವಾರವೆಲ್ಲವು ಬಂದು ಕಂಡುದು ಕಾಣಿಕೆಯ ನೀಡಿ ।
ಕೌರವೇಂದ್ರನ [1]ಮೋಹರದ ಗುರು[1]
ಭಾರ ಭೀಷ್ಮಂಗಾಯ್ತು ಸಮರದ
ವೀರಪಟ್ಟವನಾಂತನಾಚಾರ್ಯಾದಿಗಳು ನಲಿಯೆ ॥ ೩೨

ಈ ನದೀನಂದನನ ಬಲದಲಿ
ಸೇನೆ ಶಿವಗಂಜುವುದೆ ಕುಂತೀ
ಸೂನುಗಳಿಗಾರಣ್ಯ[2]ಜಪವಿನ್ನವರಿಗಿಳೆಯೇಕೆ[2] ।
ಮಾನನಿಧಿ ಭೀಷ್ಮಂಗೆ ಸಮರಸ
ಮಾನಭಟನಿನ್ನಾವನೆಂದು ಮ
ನೋನುರಾಗದ ಮೇಲೆ ಕೌರವರಾಯ ಬಣ್ಣಿಸಿದ ॥ ೩೩

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಭೂಪಾಲ ಕೌರವ
ಕುಲಪಿತಾಮಹನಹನು ಧರ್ಮಂ
ಗಳಲಿ ಪರಿಣತನಹನು ಕಾಳೆಗ[3]ವೆತ್ತಲಿವರೆತ್ತ[3] ।
ಗಳದ ಗರಳನ ದೊರೆಯ ಭಟಮಂ
ಡಲಿಯೊಳಗೆ ಮನ್ನಣೆಯ ಹೇಳ್ವೈ
ಕಳದ ಹರೆಯಂಗೆಂದು ಗಹಗಹಿಸಿದನು ಕಲಿಕರ್ಣ ॥ ೩೪

ತೊಗಲು ಸಡಿಲದ ಗಲ್ಲ ಬತ್ತಿದ
ಹೆಗಲು ನಡುಕಿದ ನರೆತ ಮೀಸೆಯ
ಜಗುಳ್ದ ಹಲುಗಳ ಹಾಯಿದೆಲುಗಳ ನೆಗ್ಗಿದವಯವದ ।

---

[1] ಬಹಳ ಸೇನಾ (ಕ.ಗ.ಜ.) [2] ವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಯಿಳೆಯುಂಟೆ. (ಗ.), ಪದವಿನ್ನವರಿಗಿಳೆಯೇಕೆ (ಜ.), ಜನಪದವವರಿಗಿಳೆಯೇಕೆ (ಟ.) [3] ವೇಕೆಯಿವರೇಕೆ (ಗ.)

ಅಗಿಯಲಲುಗುವ ತಲೆಯ ಮುಪ್ಪಿನ
ಮುಗುದ [1]ನೀ[ತ] ನಕಾದಹೇಳಿದು[1]
ನಗೆಯ ಸುರಿದೈ ರಾಯಕಟಕದೊಳೆಂದನಾಕರ್ಣ ‖ ೨೫

ಇಲ್ಲ ಭೀಷ್ಮನು ರಾಘವನ ಬಲ
ದಲ್ಲ ಜಾಂಬವನುಭಯವೀರರು
ಬಲ್ಲದರು ಬಳಿಕುಳಿದ ಸುಭಟರ ಶೌರ್ಯವೊಪ್ಪುವುದೆ ।
ನಿಲ್ಲು ನೀ ಕೊಲಲೆಳಸುವರೆ ಹಗೆ
ಯಲ್ಲಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಲಿಸಲೇತಕೆ
ಬಿಲ್ಲನಲ ಬಡಿದಡ್ಡಗೆಡಹುವೆನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ‖ ೨೬

ಹಾ ನುಡಿಯದಿರು ನಿನ್ನ ಹವಣಿನ
ಮಾನಿಸನೆ ಸುರಸಿಂಧುಜನು ತಾ
[2]ನೀನು ಮಿಗೆ ಮೇಲಱಿಯೆ[2] ಜವ್ವನದುಬ್ಬುಗೊಬ್ಬಿನಲ ।
ನೀನು ಸರಿಯೇ ರಾಮಕಟಕದ
ಹಾನಿಯನು ತಲೆಗಾಯ್ದ ಜಾಂಬವ
ಗೇನು ಕೊಱತೆಯೆನುತ್ತ ಜಱೆದನು ಗರುಡಿಯಾಚಾರ್ಯ ‖ ೨೭

ರಣದೊಳೊಡ್ಡಿದರಾತಿಗಳ ನೀ
ಹಣೆಯ ಪಟ್ಟದ ವೀರ ಜಯಿಸಲು
[3]ಹಣವಿಗಾ[3]ನೊಲ್ಲೈಸೆ ಮಾಡುವೆನಡವಿಯಲಿ ತಪವ ।
ರಣದೊಳಿವನಡಗೆಡೆದನಾದರೆ
ಮಣಿಯದಿಱಿದಪೆನೆನ್ನೆಬರ ಮಾ
ರ್ಗಣೆಯನಾಹವದೊಳಗೆ ಸಂಧಿಸೆನೆಂದನಾ ಕರ್ಣ ‖ ೨೮

ಗಳಹದಿರು ರಾಧೇಯ ನಿನ್ನಯ
ಕುಲವ ನೋಡದೆ ಮೇರೆದಪ್ಪುವ
ಸಲುಗೆಯಿದಲೇ ಸ್ವಾಮಿಸಂಪತ್ತಿನ ಸಗಾಢತನ ।

---

1 ನಿವ ಸೇನಾಧಿಪನೆ ನೀ (ಕ.), ರಿತ್ತನಜಯದಹೊಗಳದು (ಗ.), ರನು ನೀಕಾದಹೇಳಿದು (ಟ.) 2 ನೀ ಮೇಲನಱಿಯೆಯಲಾ (ಕ.ಪ.), ನೀಮೇಲನಱಿಯದೆ (ಚ.) 3 ಹಣಿದುತಾ (ಚ.)

ಕಲಗಳುಳಿದಂತೆನ್ನ ಸರಿಸಕೆ
ನಿಲುವನಾವನು ದೇವದಾನವ
ರೊಳಗೆ ನಿನ್ನೊಡನೊರಲಿ ಫಲವೇನೆಂದನಾಭೀಷ್ಮ ॥ ೩೯

ಕೇಳು ನೃಪ ಕೇಳೈ ಜಯದ್ರಥ
ಕೇಳು ಗುರುಸುತ ಶಲ್ಯ ಕುಂಭ
ಕೇಳು ದುಶ್ಶಾಸನ ವಿಕರ್ಣ ಸುಲೋಚನಾದಿಗಳು ।
ಕಾಳೆಗದೊಳರಿದಶಸಹಸ್ರ ನೃ
ಪಾಲಕರ ಮಣಿಖಚಿತನಿರ್ಮಲ
ಮೌಳಿಗಳ ದಿಗುಬಲಿಯ ಕೊಡುವೆನು ದಿವಸದಿವಸದಲಿ ॥ ೪೦

ಹರಿಯ ಚಕ್ರವ ತುಡುಕಿಸುವೆ ವಾ
ನರಪತಾಕನ ರಥವ ಹಿಂದಕೆ
ಮುರಿಯಲಿಸುವೆನು ಮಹಿಮರಿಬ್ಬರ ನಡೆವಳಿಯ ಕೆಡಿಸಿ ।
ಸುರನರೋರಗರೊಳಗೆ ಸಿಗಾಟಾ
ದರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ತೊಡರು ಇವನು
ಬ್ಬರಿಸಿ ನುಡಿದರೆ ನೊರಜ ಕೊಲುವರೆ ಕೈದುವೇಕೆಂದ ॥ ೪೧

ಜಲಧಿಯುಬ್ಬಿದವೊಲು ಸಭಾಮಂ
ಡಲಿಯ ಸೌಹೃದವಾಗ್ವಿವಾದದ
ಕಳಕಳಿಕೆ ದಿಗುತಟವ ಗಬ್ಬರಿಸಿದುದು ಗಾಢದಲಿ ।
ಕೆಲರು ಭೀಷ್ಮನನಿನತನೂಜನ
ಕೆಲರು ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಕೌರವ
ನಳುಕಿ ಭೀಷ್ಮನ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ವಿನಯಪರನಾಗಿ ॥ ೪೨

ಬೀಳುಕೊಂಡುದು ರಜನಿ ಮಱುದಿನ
ವಾಳ`ಕುದುರೆಯ ನೆರಹಿ ಧರಣೀ
ಪಾಲ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲಿ ಹೊಯ್ಸಿದನಂದು ಹೊಱಗುಡಿಯ ।
ಸೂಳವಿಸಿದವು [1]ಲಗ್ಗೆಯಲಿ[1] ನಿ
ಸ್ಸಾಳಕೋಟಿಗಳುರುಚತುರ್ಬಲ
ಮೇಳವಿಸಿ ನಡೆದುದು ಸಮಸ್ತಮಹಾಮಹೀಶ್ವರರು ॥ ೪೩

---

[1] ಸನ್ನೆಯಲಿ (ಟ.)

ವೀರಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂಗೆ ವರ ಗಾಂ
ಧಾರಿಗೆಱಗಿದನವರ ಹರಕೆಯ
ಭೂರಿಗಳ ಕೈಕೊಂಡನವನೀಸುತರಿಗಭಿನಮಿಸಿ ।
ಚಾರುಚಮರದ ನಿಕರದವರೊ
ಯ್ಯಾರಿಸಲು ಜಯರವದ ರಭಸದು
ದಾರ ಮೆಱೆಯಲು ಬೀಳುಕೊಂಡನು ರಾಜಮಂದಿರವ ॥ ೪೪

ಒಡನೊಡನೆ ಕರಿತುರಗವೇಱಿದ
ರೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಶತಕುಮಾರರು
ಗಡಣದಾಪ್ತರು ಕರ್ಣ ಶಕುನಿ ಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳು ।
ಅಡಸಿದವು ಸೀಗುರಿಗಳಭ್ರವ
ತುಡುಕಿದವು ಝಲ್ಲರಿಗಳಂತ್ಯದ
ಕಡಲವೊಲು ಪಡೆ ನಡೆಯೆ ಹಸ್ತಿನಪುರವ ಹೊಱವಂಟ ॥ ೪೫

ಭುಗುಭುಗಿಪ ಚಂಬಕನ ಗಜಕೋ
ಟಿಗಳ ಮುಂದಣ ಡಾಡೆಗಳ ಭೂ
ಗಗನವೊಡನೊಡನೊದಱೆ ಮೊರೆವ ಗಭೀರಭೇರಿಗಳ ।
ಅಗಿವ ಪಟಹಮೃದಂಗಕಹಳಾ
ದಿಗಳ ಕಳಕಳ ರಭಸ ದಶದಿ
ಕ್ಕುಗಳ ಮಾತಾಡಿಸೆ ಮಹಾಬಲ ತೆರಳಿತಿಭಪುರಿಯ ॥ ೪೬

ಅಗಿವ ವಜ್ರದ ಕೊಳಕೆಗಳೊ ದಿಟ
[1]ಹಗಲ[1] ತಗಡೋ ಮೇಣು ಮಿಂಚಿನ
ಬಗೆಯ ಸೆಕ್ಕೆಯೊ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಚ್ಛವಿಯ ತೆಕ್ಕೆಗಳೊ ।
ಜಗುಳದೊಱೆಗಳ ಜಾಳಿಗೆಯ ಹೊಗ
ರೊಗಲು ಝಳಪಿಸೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಕೈ
ದುಗಳ ಹಬ್ಬುಗೆವೆಳಗು ಗಬ್ಬರಿಸಿದುದು ದಿಗುತಟವ ॥ ೪೭

ಜಲಧಿಗಳ ಕುಡಿದುದು ನಭೋಮಂ
ಡಲವ ಸೆಳೆದುದು ಸುರನದಿಯ ಮು
ಕ್ಕುಳಿಸಿತಖಿಲಾದ್ರಿಗಳ ನುಂಗಿತು ದಿವವನಳುಕಿಸಿತು ।

---

[1] ಮುಗಿಲ (ಟ.)

ನೆಲನ ಸವೆಸಿತು ನೇಸಱಿನ ಕಂ
ಗಳನು ಕದುಕಿತು ನೆನೆಯ ಬಾರದು
ನಳಿನಭವ [1]ಹರನಾದನೆನಲುಚ್ಚಳಿಸೆ[1] ಪದಧೂಳಿ ‖ ೪೮

ಸುರಿವ ಗಜಮದಧಾರೆಯಲಿ ಹೊಸ
ಶರಧಿಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು ನೃಪ
ವರರ ಮಕುಟದ ಮಣಿಯೊಳಾದರು ಚಂದ್ರಸೂರಿಯರು ।
ಗಿರಿಗಳಾದುವು ದಂತಿಯುಲಿ ಪಡಿ
ಧರಣಿಯಾದುವು ಛತ್ರಚಮರದ
ಲರರೆ ನೂತನಸೃಷ್ಟಿಯಾಯ್ತು ವಿರಿಂಚಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ ‖ ೪೯

ಅರರೆ ನಡೆದುದು ಸೇನೆ ಕುಲಗಿರಿ
ಯೆರಡು ಕೂರುಮ ಫಣಿಪರಿಬ್ಬ
ಬ್ಬರ ದಿಶಾಮಾತಂಗಗಳ ಹದಿನಾಱನಳವಡಿಸಿ ।
ಸರಸಿಜೋದ್ಭವ ಸೃಜಿಸದಿರ್ದರೆ
ಧರಿಸಲಾಪುದೆ [2]ಧರಣಿಯೆನೆ[2] ಕುರು
ಧರೆಗೆ ಬಂದುದು ಸೇನೆ ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದಲಿ ‖ ೫೦

ನಡೆದು ಬಂದುದು ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಪಡೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮೂಡಣ
ಕಡೆಯಲಳವಡಿಸಿದರು ಬೀಡಾಯಿತ್ತು ವಹಿಲದಲಿ ।
ಗುಡಿಗಳನು [3]ಬೀಸಿದರು[3] ಲೋಹದ
ತಡಿಕೆಗಳ [4]ನ[ಳ]ವಡಿಸಿ[4] ಬೀಡಿನ
ನಡುವೆ ರಚಿಸಿದರವನಿಪಾಲನ ರಾಜಮಂದಿರವ ‖ ೫೧

ಅಳವಿ ನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟಱೊಳಗಿ
ಟ್ಟಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುದು ಸೇನೆ ಕೋಟೆಾ
ವಳಯವಗಳಲ್ಲಿ ತಳಿ ಮುಳುಷೇಲಿ ಪಡಿಯಗಳು ।

---

[1] ಧ್ರುವಲೋಕಚುಂಬಿಸಿತಂದು (ಟ.) [2] ಬಲವನೆನೆ (ಕ.ಗ.ಚ.)
[3] ಬಿಡಿಸಿದರು (ಚ.), ಹೊಯ್ಸಿದರು (ಟ.), ಬಿಗಿಸಿದರು (ಪ.) [4] ಥರಗೊಳಿಸಿ (ಚ.)

[1]ಕೆಲದೊಳೊಪ್ಪುವ ಭೋಗವತಿ ನಿ
ರ್ಮಲಗಭೀರೋದಕದ ನದಿ[1] ಕುಗು
ಬಲದ ಪಾಳಯದಂ[2]ಗ[2]ವಿದು ಕೇಳ್ಕೈ ಮಹೀಪಾಲ ॥ ೫೨

[3]ಪಡೆಯ[3] ಮುಂಗುಡಿ ಭೀಷ್ಮನದು [4]ಬಲ
ನೆಡ [ನು][4] ಪಿಂಗುಡಿಯಾತನದು ನೃಪ
ಗಡಣಬೀಡಿನ ಕಾಹು ಗಂಗಾಸುತನ [5]ಗುರುಭಾರ[5] ।
ನಡೆವಡಾತನ ನೇಮ ಮರಳಿದು
ಬಿಡುವಡಾತನ ಮಾತು ಕೌರವ
ಪಡೆಗೆ ಭಾರಿಯ ವಜ್ರಪಂಜರವಾದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೫೩

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂಗೆ ಮಕ್ಕಳ
ಮೇಲೆ ನೆನೆಹಾಯ್ತಧಿಕಶೋಕೋದ್ರೇಕ ಪಲ್ಲವಿಸೆ ।
ಕಾಳೆಗದೊಳೇನಾದರೋ ಭೂ
ಪಾಲತಿಲಕರು ದೃಗುವಿಹೀನರ
[6]ಬಾಳಿಕೆ[6] ಯ ಸುಡಲನುತ ತನ್ನೊಳು ಹಿರಿದು ಚಿಂತಿಸಿದ ॥ ೫೪

ಆ ಸಮಯದಲಿ ರಾಯ ವೇದ
ವ್ಯಾಸಮುನಿ ನಡೆತಂದು ಗತಪರಿ
ತೋಷನನು ಸಂತೈಸಿ ಕರೆಸಿದನಂದು ಸಂಜಯನ ।
ಆಸಮರವೃತ್ತಾಂತ ನಿನಗೆ ಸ
ಮಾಸ ವಿಸ್ತರವಾಗಿರಲಿ ಭೂ
ಮೀಶತಿಲಕಂಗರುಹುವುದು ನೀನೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ ॥ ೫೫

ಪರಮ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುನಿಪನ
ಕರುಣವಾಗಲು ಕಂಗಳಿಗೆ ಗೋ
ಚರಿಸಿತೀ ಭಾರತಮಹಾಸಂಗ್ರಾಮ ಸೌರಂಭ ।

---

[1] ಕೆಲಬಲದೊಳೊತ್ತಾಗಿ ಮಿಗೆ ನಿರ್ಮಲದ ಯಮುನಾನದಿಯ ಜಲ (ಗ.)
[2] ದ (ಗ.) [3] ನಡೆವ (ಕ.ಚ.) [4] ಬಿಡುವಲೆಯ (ಕ.), ಬಲುವಡೆಯ (ಜ.), **ಬಲನೆಡನ (ಟ.)**, ಬಲವಡೆಯ (ಪ.) [5] ಧರಬಾರ (ಗ.) [6] ಬಾಳುವೆ (ಪ.)

ಧುರದ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಚಿತ್ರ
ಸರಸ ತಿಳುಹುವನೆಂದು ಸಲೆ ವಿ
ಸ್ತರಿಸ ಬಗೆದನು ಸಂಜಯನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಭೂಪತಿಗೆ ॥ ೫೬

ಅವಧರಿಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಂಗಾ
ಭವನ ನೇಮದಲಂದು ಮಹದಾ
ಹವಕೆ ನಡೆದುದು ಕಟಕವಲ್ಲಿಯುಲೂಕನೆಂಬುವನು ।
ಇವರು ಕಳುಹಿದೊಡವನು ರಿಪುಪಾಂ
ಡವರ ಹೊರೆಗೈತಂದನಿನ್ನಾ
ಹವಕೆ ನಿಂದಿರು ಧರ್ಮಪುತ್ರ ವಿಳಂಬವೇಕೆಂದ ॥ ೫೭

ಅಗ್ಗಳೆಯನೆಮ್ಮರಸ ಸಂಪ್ರತಿ
ನೆಗ್ಗಿ ಕೆಟ್ಟಿರಿ ನೀವು ನಿಮಗೀ
ಹುಗ್ಗಿಗರು ಹುರಿಗೂಡಿ ಗೆಲಿದಿನ್ನಿಳೆಯ ಕೊಡಿಸುವರೆ ।
[1]ಅಗ್ಗಿ[1] ತಾಮಾತೇಕೆ ರಣದಲಿ
ನುಗ್ಗುನುಗ್ಗಾಗದೆ ಸಹೋದರ
ರೊಗ್ಗು ಮುಱಿಯದೆ ಮಾಣದಱೆಗೇಡಾಯ್ತು ನಿಮಗೆಂದ ॥ ೫೮

ಬೆಂಬಲಕೆ ತಾನೆಂದು ಬಯಲ ವಿ
ಡಂಬದಲಿ ಕಾಳೆಗವ ಮಸೆದರೆ
ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟಿರಿ ಕೃಷ್ಣನನು ನೀವೇನ ಮಾಡುವಿರಿ ।
ಇಂಬುಗೆಟ್ಟುದು ರೀತಿ ರಣಕೆ ತ್ರಿ
ಯಂಬಕನನಮರಾಧಿಪನ ಕೈ
ಕೊಂಬನೇ ಕೌರವನೆನಲು ಖತಿಗೊಂಡನಾ ಭೀಮ ॥ ೫೯

ಸೀಳು ಕುನ್ನಿಯ ಬಾಯನೆಲವೋ
ತೋಳ ತೀಟೆಯನವನ ನೆತ್ತಿಯ
ಮೇಲೆ ಕಳೆವೆನು [2]ಕಲಕುವೆನು ಕೌರವ ಬಲಾಂಬುಧಿಯಾ[2] ।
ಹೇಳು ಹೋಗೀ ನಾಯನಾಡಿಸಿ
ಕೇಳುತಿರಲೇಕಹಿತಕುರುಕುಲ
ಕಾಲ[3]ಭೈರವ[3]ನೆಂದು ನಿನ್ನೊಡೆಯಂಗೆ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೬೦

---

[1] ತಗ್ಗಿ (ಪ.) [2] ಸಾಲದೇ ಹಿಂದಾದ ಹೆಕ್ಕಳವು (ಟ.) [3] ಪವನಜ (ಟ.ಪ.)

ಮಾಡಲಿದ್ದುದು ಬಹಳ ಪೌರುಷ
ವಾಡಿ ಕೆಡಿಸಲದೇಕೆ ಕೌರವ
ರಾಡಿ ಕೆಡಿಸಲಿ ಮಾಡಿ ಕೆಡಿಸಲಿ ಚಿಂತೆ ನಮಗೇಕೆ ।
ಮಾಡಿದೆವು ಗುರುಭಾರವನು ಮುರ
ಗೇಡಿಯಲಿ ರಣಪಾರಪತ್ಯವ
ಮಾಡುವಾತನು ಕೃಷ್ಣನೆಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಗುತ ॥ ೭೧

ವೈರಿದೂತನ ಕಳುಹಿದನು ಕೈ
ವಾರಿಗಳು ಜಯಜಯಯೆನಲು ಹೊಂ
ದೇರ ತರಸಿದನಬುಜನಾಭನ ಪದಯುಗಕೆ ನಮಿಸಿ ।
ವಾರುವದ ಖುರನಾಲ್ಕಡಿಲಿ ಮಣಿ
ಚಾರುಕನಕವ ಸುರಿದು ಧರ್ಮಜ
ತೇರನೇರಿದನೊದಱಿದವು ನಿಸ್ಸಾಳ ಕೋಟಿಗಳು ॥ ೭೨

ಹರಿಯ ಬಲವಂದಣ್ಣನಂಘ್ರಿಗೆ
ಶಿರವ ಚಾಚಿ ನಿಜಾಯುಧವ ವಿ
ಸ್ತರಿಸಿ ಪವನಜಪಾರ್ಥಮಾದ್ರೀಸುತರು ರಥವೇಱಿ ।
ಧುರಕೆ ನಡೆದರು ದ್ರುಪದಸಾತ್ಯಕಿ
ವರವಿರಾಟಾದಿಗಳು ಚೂಣಿಯೊ
ಳುರವಣಿಸಿದರು ಸೇನೆ ನಡೆದುದು ಮುಂದೆ ಸಂದಣಿಸಿ ॥ ೭೩

ಬಳಿಕ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನಾಜ್ಞೆಯೊ
ಳಳವಿಗೊಟ್ಟುದು ಸೇನೆ ಮೂಡಣ
ಜಲಧಿಗಾಂತುದು ಪಶ್ಚಿಮೋದಧಿಯೆಂಬ ರಭಸದಲಿ ।
ಪಳಹರದ ತೋಮರದ ಕುಂತಾ
ವಳಿಯ ಚಮರಚ್ಛತ್ರಛಾಯ ಸಂ
ಕುಳದಿನಾದುದು ಭೂತನಾಲ್ಕಾಕಾಶಗತವಾಗಿ ॥ ೭೪

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

———

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ ॥ ಸಾಮದಲಿ ಪರಬಲದ ಸುಭಟ
ಸ್ತೋಮವನು ತನ್ನೊಳಗು ಮಾಡಿಯೆ
ಭೂಮಿಪತಿ ಯಮನಂದನನು ಸಂಗ್ರಾಮಕನುವಾದ ॥

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಭೀಷ್ಮರ
ಪಾಳೆಯದೊಳಂದಮಮ ಕೈಗೈದಿಳೆಗೆ ಹೊಸತೆನಿಸಿ ।
ಕಾಳೆಗಕ್ಕನುವಾಗಿ ರಥತುರ
ಗಾಳಿ ಕರಿ ಕಾಲಾಳು ದೊರೆಗಳ
ಮೇಲುಗೈಚಮರಿಗಳನೀಕ್ಷಿಸುತಿದ್ದುದುಭಯಬಲ ॥ ೧

ಮಡದ ಸೋಂಕಿಂ ಮುನ್ನ ಗಗನವ
ತುಡುಕಬಗೆದವು ತೇಜಿಗಳು ನಸು
[1]ಸಡಿಲಬಿಡೆ ವಾಘೆಯಲಿ ಚಿಗಿದುವು[1] ರಥದ ವಾಜಿಗಳು ।
ತುಡುಕುವಂಕುಶದಿಂದ ಮುನ್ನಿಳೆ
ಯೊಡೆಯೆ ಗಜ ಗಾಢಿಸಿದವರಸರ
[2]ಬಿಡುಹು ತಡೆದಡ[2] ಗಲಸಬಗೆದುವು ವಿಗಡಪಾಯದಳ ॥ ೨

ಗಜದ ಬಲುಗರ್ಜನೆಯ ವಾಜಿ
ವ್ರಜದ ಹೇಷಿತರವದ ತೇರಿನ
[3]ಗಜಬಜದ ಕಾಲಾಳು ಕಡುಹಿನ ಬೊಬ್ಬೆಯಬ್ಬರದ[3] ।
ಗಜಬಿವಗ್ಗದ ಬೊಗ್ಗುಗಳ ದಿ
ಗ್ವ್ರಜವ ನುಡಿಸುವ ರಾಯಗಿಡಿಗನ
ವಿಜಯಬಲ ತೊಡರಿಕ್ಕಿತೈ ಕಲ್ಪಾಂತಸಾಗರಕೆ ॥ ೩

[1] ಸಡಿಲ ವಾಘೆಯ ಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕವು (ಕ.ಗ.ಜ.) [2] ಕಡುಗಲಗಳೊಡೆ (ಟ.) [3] ವಿಜಯ ಚೀತ್ಕೃತಿರವದ ಬಿಲುಟಂಕಾರ ಕಳಕಳದ (ಟ.).

ತಿ[1][ಗಡ][1]ತೊದಱುವ ಹರಿಗೆಗಳ ಗಾ
ಱಗಿವ ಹೆಗ್ಗಹಳೆಗಳ ಹೊನ್ನಾ
ಯುಗದ ಖಡುಗದ ಗಜಱು ಡೊಂಕಣಿಗಳ ಝಣತ್ಕೃತಿಯಾ ।
ಬಿಗಿದ ಬಿಲು ಬೊಬ್ಬೆಗಳ ಬಿರುದರ
ವಿಗಡ ಮೂದಲೆಗಳ ಮಹಾಧ್ವನಿ
ಬಗಿದುದ್ದೈ ತಾವರೆಯ ತನಯನ ಕರ್ಣಕೋಟರವ ॥ ೪

ಕುಣಿವ ಕುದುರೆಯ ಮದದ ಬಲುಭಾ
ರಣೆಯಲೊಲೆವಾನೆಗಳ ತುರಗವ
ಕೆಣಕಿ ಸರಳಿಸಿ ಹಿಡಿವ ತೇರಿನ ಸೂತರೋಜೆಗಳ ।
ಅಣಿವ ಹರಿಗೆಯನೊಬ್ಬನೊಬ್ಬರ
[2]ನಣಸಿನಲಿ[2] ತಿವಿದಗಿವ ಭಟರೊ
ಡ್ಡಣೆ ಸಘಾಡಿಸಿತೆರಡುಬಲದಲಿ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೫

ಝಳಪದಲಿ ಬೊಬ್ಬಿಡುವಡಾಯುಧ
ಹೊಳಹುಗಳ ಡೊಂಕಣಿಯ ತಳಪದ
ಬೆಳಗುಗಳ ಬಟ್ಟೇಱ ಧಾರೆಯ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚುಗಳ ।
ಅಲಗಿನುಬ್ಬರಗಿಡಿಯ ಹಬ್ಬುಗೆ
ಥಳಥಳಿಸಿ ಸೈಗಱೆದುದ್ದೈ ಹೆ
ಬ್ಬಲ ದಿವಾಕರಶತವನೆನೆ ಹೆಸರಿಡುವನಾರೆಂದ ॥ ೬

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಭೀಷ್ಮನ ಹೊರೆಗೆ ಕುರುಭೂ
ಪಾಲ ಬಂದನು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು ಮುಕುಳಕರನಾಗಿ ।
ಮೇಳದಲಿ ಮಂಡಳಿಸಿದರಿನ್ನೃಪ
ಜಾಲದಲಿ ಯಮಸೂನ ಪಾವನು
ಮೇಲೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ವಿವರಿಸಿ ತೋಱಬೇಕೆಂದ ॥ ೭

[1] ಗಿದ (ಗ.ಜ.ಟ.) [2] ನಣಕದಲಿ (ಟ.)

ನಸುನಗೆಯು ಚೂಣಿಯಲಿ ವದನದ
ರಸುಮೆ ಝಳಪಿಸೆ ಕೌರವೇಂದ್ರಂ
ಗುಸುರಿದನು ಕಲಭೀಷ್ಮನವಧರಿಸೈ ಮಹೀಪತಿಯೆ ।
ಪಸರಿಸಿದ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಿನಲಿ ಮಿಂ
ಚೆಸೆವವೊಲು ಗಜದಳದ ಮಧ್ಯದೊ
ಳೆಸೆವನಾತನು ವೀರಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ನೋಡೆಂದ ॥ ೮

ಇವ ಕಣಾ ಪಾಂಡವರ ಸೇನಾ
ರ್ಣವಕೆ ನಾಯಕನಿವನ ಕೆಲಬಲ
ದವರು ತೆಕ್ಕೆಯ ತೇರ ತೇಜಿಯ ಥಟ್ಟಿನುನ್ನತಿಯ ।
ಬವರಿಗರು ಪಾಂಚಾಲಕುಲಸಂ
ಭವರು ದ್ರುಪದ ಸಹೋದರರರು ಮ
ತ್ತವರು ಸೃಂಜಯವರಯುಧಾಮನ್ಯೂತ್ತಮೌಂಜಸರು ॥ ೯

ಡೊಂಕಣಿಯ ಹೊದರುಗಳಲೆಡಬಲ
ದಂಕದಾನೆಯ ಥಟ್ಟುಗಳ ನಿ
ಶ್ಶಂಕಮಲ್ಲನು ದ್ರುಪದನೀತ ವಿರಾಟನೃಪನೀತ ॥
ಮುಂಕುಡಿಯ ನಾಯಕರಿವರು ಪತಿ
ಯಂಕಕಾಱರು ಇವರ ಬಳಿಯಲಿ
ಬಿಂಕದೆರಡಕ್ಷೋಣಿ ಬಲವದೆ ರಾಯ ನೋಡೆಂದ॥ ೧೦

ಅವರ ಮೋಹರದಾಚೆಯಲಿ ನಿಂ
ತವರು ಕೊಂತೀಭೋಜ ಕೇಕಯ
ರವರ ಬಳಿಯಲಿ ತಳಿತುದೆರಡಕ್ಷೋಹಿಣೀಸೇನೆ ।
ಅವರ ಹತ್ತಿರೆ ಮೋಹರಿಸಿ ನಿಂ
ದವರು ಪಾಂಡ್ಯ ಶಿಖಂಡಿ ಸೋಮಕ
ರವರ ಮೋಹರದೊಳಗೆ ನೋಡಕ್ಷೋಹಿಣೀ ಸೇನೆ॥ ೧೧

ಅರೆನೆಲೆಯ ದಳದತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಯ
ಹರಿಯಬಿಡು ನೋಡಲ್ಲಿ ಕೌಂತೇ
ಯರ ಕುಮಾರರನಮಲ ಪಂಚ ದ್ರೌಪದೀಸುತರ।

ಉರಿಯ ಕರುವಿಟ್ಟಂತೆ ವಿಲಯದ
ಹರನ ಖತಿ ಹೊಗೆವಂತೆ ಸಿಡಲಿನ
ಹೊರಳಿ ಹೊದಱೆದ್ದಂತೆ ನಿಂದವನವ ಘಟೋತ್ಕಚನು॥ ೧೨

ಭೀಮಸೇನನ ಮಗನವನು ಸಂ
ಗ್ರಾಮಚೌಪಟನವನ ಬಳಿಯಲಿ
ತಾಮಸದ ಬಲುವೊಗದ ಹೊಗರಿನ ಹೊಳೆವ ದಾಡೆಗಳ।
ಕಾಮರೂಪಿಗಳೊಂದುಕೋಟಿ ಸ
ನಾಮದೈತ್ಯರು ಕುಂಭಕರ್ಣ
ಸ್ತೋಮವೆನಲದೆ ಲಯಕೃತಾಂತನ ಕ್ರೂರಪರಿವಾರ॥ ೧೩

ಅವರ ಹೊರೆಯಲಿ ಫಲುಗುಣಗೆ ಮಲೆ
ವವರ ಗಂಡನು ರಿಪುಕುಮಾರಕ
ನಿವಹ [1]ಕಾಳಾನಳನು[1] ನೋಡಭಿಮನ್ಯುವರ್ಜುನನ।
ಕುವರನಿವ ಮಗುವಲ್ಲ ಬಲುಗೆ
ಯ್ಯವನ ಮೋಹರದೊತ್ತಿನಲಿ ನಿಂ
ದವರು ಸಾತ್ಯಕಿ ಚೇಕಿತಾನ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರು॥ ೧೪

ಅವರೊಳೊಂದಕ್ಷೋಹಿಣಿಯದು ಮಾ
ಧವನ ಮನೆಯದು ಧೃಷ್ಟಕೇತು
ಪ್ರವರನಾತನು ಚೈದ್ಯನಂದನನವರ ಕಂಡಿಹನು।
ಅವರ ಹೊರೆಯಲಿ ವೀರಸೇನಾ
ನಿವಹದೊಳು ಸಹದೇವನಾತನ
ಸವಹರೆಯ ನಕುಲಾಂಕನಿವರಾಹವಧುರಂಧರರು॥ ೧೫

ಇತ್ತಲಿದು ಕಲ್ಪಾಂತರುದ್ರನ
ವೊತ್ತ ಕಾಳೋರಗನ ಜಂಗುಳಿ
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮೋಹರ ಕೃತಾಂತನ ಥಟ್ಟು ಭೈರವನ।

[1] ಕೋಳಾಹಳನ (ಟ.)

ತೆತ್ತಿಗರ ದಾವಣಿಯೊಳಣ್ಣನ
ಮತ್ತವಾರಣ ಭೀಮಸೇನನ
ನಿತ್ತ ನೋಡೈ ಮಗನೆ ಕುರುಕುಲ ಕೇಣಿಕಾಱನನು। ೧೬

ಕೆಲದಲಾ ತಱುವಾಯಲಾಹವ
ದಳ [1]ಲಿ[1] ಗರ ಮೇಳದಲಿ ಮಕುಟದ
ಲಲಿತರತ್ನಪ್ರಭೆಯ ಲಹರಿಯ ಲಾವಣಿಗೆ ಮಿಗಲು।
ಚಲತುರಂಗದ ಥಾರಿಯಾನೆಯ
ದಳದ ರಥದ ಪದಾತಿಮಧ್ಯದ
ಹೊಳಹಿನಲಿ ನಿಂದಾತನಾತ ಮಹೀಶ ಧರ್ಮಜನು॥ ೧೭

ಆತನೆಡವಂಕದಲಿ ಹನುಮನ
ಕೇತನದ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ನವ
ಶಾತಕುಂಭವರೂಥದಲಿ ನೆಱೆ ತೀವಿದಸ್ತ್ರದಲಿ।
ನೂತನಾಶ್ವನಿಕಾಯಖುರಪುಟ
ಧೂತಧೂಳೀಪ [2]ಟಲವಿಹಿತ[2] ನಿ
ಶಾತಘನ ಜಯಯುವತಿವಿಟನರ್ಜುನನ ನೋಡೆಂದ॥ ೧೮

ತಿಳಿಯಲೊಬ್ಬನ ರೋಮರೋಮದ
ಕುಳಿಯೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕೋಟಿಯ
ಸುಳಿವು ಗಡ ಶ್ರುತಿನಿಕರವೊರಲಿದರೊಳಗುದೋಱ ಗಡ!
ಹಲವು ಮಾತೇನಾತನೀತನ
ಬಳಿಯ ಬಂಡಿಯ ಬೋವನಾಗಿಯೆ
ಸುಳಿವನಾತನ ನೋಡು ಮಗನೇ ವೀರನರಯಣನ॥ ೧೯

ಅದೆ [3]ದುರಂತದ[3] ದುರುಳ ದೊದ್ದೆಯ
ಹದನ ಬಣ್ಣಿಸಲೆನಗೆ ನೂಕದು
ತುದಿಯಲಱಿವೆನು ದಳದ ಮನ್ನೆಯ ಮಂಡಲೀಕರಲಿ।

[1] ವಿ| (ಷ.) [2] ಟನಹಿತ (ಕ.ಜ.ಟ.) [3] ದುರಂಧರ (ಗ.ಪ.)

ಕದನವಿದು ಭಾರಂಕವಾರ
ಭ್ಯದಯ ತಲೆದೋಱುವುದೊ ನಮಗೇ
ಕಿದಱ ಚಿಂತೆ ಮುರಾರಿ ಬಲ್ಲನು ಕಂದ ಕೇಳೆಂದ॥ ೨೦

ಅವರೊಳೇಳಕ್ಷೋಣಿಬಲ ನ
ಮ್ಮವರೊಳಗೆ ಹನ್ನೊಂದು [1]ಮತ್ತವ
ರವರ ಸಖ್ಯೆಕೆ[1] ನೆರೆದುದೇಕಾದಶಶತಕ್ಷೋಣಿ।
ತವಿಸುವರೆ ನನಗೊಂದು ದಿನ ಮೂ
ದಿವಸದಲಿ ಗುರುವೈದು ದಿವಸಕೆ
ರವಿಜ ನಿಮಿಷಕೆ ದ್ರೌಣಿ ನಿಮಿಷಾರ್ಧಕೆ ಧನಂಜಯನು* ॥ ೨೧

ತಾಗಲನುಗೈದುಭಯಬಲ ಕೈ
ಲಾಗನೀಕ್ಷಿಸುತಿರಲು ರಿಪುಬಲ
ಸಾಗರದ ಸೌರಂಭವನು ಮಿಗೆ ನೋಡಿ ಧರ್ಮಜನು।
ತೂಗಿದನು ಶಿರವನು ಮಹಾಹವ
ವೀಗಲಾಗದ ಮುನ್ನ ಭೇದದ
ಲಾಗಿನಲಿ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕೆಂದ॥ ೨೨

ಬಂದು ಭೀಷ್ಮನ ಚರಣಕಮಲ
ದ್ವಂದ್ವದಲಿ ಚಾಚಿದನು ಮಕುಟವ
ನಿಂದಿನಾಹವದೊಳಗೆ ನಮಗಿನ್ನೇನು ನಿರ್ವಾಹ।
ನಿಂದು ನೀವ್ ಕಾದುವರೆ ನಮಗಿ
ನ್ನೆಂದು ಹಱಿವುದು ಬವರವೆಮಗೇ
ನೆಂದು ಬೆಸಸಿದಿರೆನುತ ಕರುಣವ ತೋಱಿದನು ಭೂಪ ॥ ೨೩

[1] ಮತ್ತಂತವರಸಂಖ್ಯೆಗೆ

*ಎನಲು ಗುರುತನಯನ ಸಘಾಟಕೆ
ಕೊನರಿತಾತನ ಮನವಜಾಂಡಕೆ
ತನುಪುಲಕದುಬ್ಬಿನಲಿ ಪಾರ್ಥನ ಪಟುಪರಾಕ್ರಮಕೆ।
ವೊನೆಗಣೆಯ ನುಡಿ ಸೋಂಕೆ ಕರ್ಣವ
ನಿನಿತು ಕುಸಿದು ರಸಾತಳಕೆ ಕುರು
ಜನಪನ ನಿಬದ್ಧಪ್ರಲಾಪವ ಬಿಡಿಸಿದನು ಭೀಷ್ಮ ॥

ಈ ಪದ್ಯವು (ಗ.ಚ.ಟ.ಪ.) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ನೀವಱಿಯಲಾವುತ್ತರಾಯಿಗ
ಳಾವ ಪರಿಯಲು ಕೌರವರು ಬಹ
ಳಾಪಮಾನವ ನೆಮಗೆ ನೆಗಳಿದರೆಮ್ಮ ಸತ್ಯವನು ।
ನೀವು ಮೆಚ್ಚಲು ನಡಸಿದೆವು ತಲೆ
ಗಾವುದುಂಟೇ ಕರುಣಿಸಲ್ಲದ
ಡಾವ ಹದನೆಂದೆವಗೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ ॥ ೨೪

ಏಳು ಮಗನೇ ನಮ್ಮ ಮತಿಯನು
ಕೇಳೆನುತ ಭೂಪಾಲ ತಿಲಕನ
ಮೌಳಿಯನು ನೆಗಹಿದನು ಗಂಗಾಸೂನು ನಸುನಗುತ ।
ಆಳುಗೊಂಡನು ಕೌರವನು ಪರ
ರಾಳುತನವೆಮಗಾಯ್ತು ಪರಸೇ
ವಾಲಘುಸ್ಥಿತರೆಮ್ಮನೀತಕೆ ನುಡಿಸಿದಪೆಯೆಂದ ॥ ೨೫

ಹಿರಿಯನಾಗಲಿ ಸುಜನನಾಗಲಿ
ಗರುವನಾಗಲಿ ಅರ್ಥವುಳ್ಳನ
ಚರಣಸೇವಾಪರರು ಜಗದಲಿ ವರ್ತಮಾನವಿದು ।
ಪರರ ಭಜಕರೊಳಾವಗುಣವಾ
ಪಿರವದಾವಗ್ಗಳಿಕೆಯಾವುದು
ಗರುವತನವ್ಮೆ ತಂದೆ ಪುರುಷಾಧಮನು ತಾನೆಂದ ॥ ೨೬

ಕೌರವನ ಧನವೆಂಬ ಘನಸಂ
ಸಾರಗುಣದೊಳು ಬದ್ಧನಾದೆನು
ಧೀರ ನಾನೇಗೈವೆನೆನೆ ಯಮಸೂನು ಕೈಮುಗಿದು ।
ವೈರವೃತ್ತಿಯ ರಣದೊಳೆಮ್ಮಲಿ
ತಾರದಿರು ಮೇಣುಭಯನೃಪರಿಗೆ
ಕಾರಣಿಕ ನೀ ಮುನಿದಡೆಮಗಿನ್ನಾಸೆಯಿಲ್ಲೆಂದ ॥ ೨೭

ಮಾನನಿಧಿ ಕೇಳ್ ಕೌರವಂಗಾ
ಧೀನವೆನ್ನಯ ತನು ವಿಧಾತ್ರಾ
ಧೀನವೆನ್ನಯ ಜೀವದದುಕಾರಣದಿನಾಹವಕೆ ।

ನೀನು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ನನ್ನವ
ಸಾನಕಾಲಕೆ ಮತ್ತೆ ಬರಲು ನಿ
ದಾನವನು ನೆಱೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸುವೆನೀಗ ಮರಳೆಂದ॥ ೨೮

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಯಮುನಂ
ದನನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಗಾ
ತನುಜನುಚಿತೋಕ್ತಿಗಳ ನೆನದಡಿಗಡಿಗೆ ಪುಳಕಿಸುತ।
ವಿನುತಮತಿ ನಡೆತರಲು ಸುಭಟರು
ತನತನಗೆ ತೊಲಗಿದರು ಪಾಂಡವ
ಜನಪ ವೈಯಿಕ್ಕಿದನು ದ್ರೋಣನ ಚರಣಕಮಲದಲಿ॥ ೨೯

ಅರಸ ಬಂದನಪೂರ್ವವಾಯಿತು
ದರುಶನವು ತನಗೆನುತ ಗರುಡಿಯ
ಗುರು ಮಹೀಪಾಲಕನ ಮಕುಟವನೆತ್ತಿದನು ಬಳಿಕ।
ಬರಸೆಳೆದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದನು ಸಂ
ಗರದ ಸಮಯದಲೇಕೆ ಬಂದಿರಿ
ಭರವಸದ ಬಗೆಯೇನು ಬಿನ್ನಹಮಾಡು ಸಾಕೆಂದ॥ ೩೦

ಎವಗೆ ದೈವವು ನೀ[ನು] ಗುರು ನೀ
ನೆವಗೆ ತಾತನು ನೀನು ಮಹದಾ
ಹವದೊಳಗೆ ಪತಿಕರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಲೊಡೆಯ ನೀನೆಮಗೆ।
ಅವನಿಯಭಿಲಾಷೆಯಲಿ ತೆತ್ತುದು
ಬವರವೆಮಗಿನ್ನೇನು ಗತಿ ಕೌ
ರವಜಯೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಹದನೇನೆಂದು ನೃಪ ನುಡಿದ॥ ೩೧

ಅರಸ ಕೇಳರ್ಥಕ್ಕೆ ಧರಣೀ
ಶ್ವರರು ಕಿಂಕರರರ್ಥ ತಾ ಕಿಂ
ಕರತೆಯನು ಮಾಡುವುದು ಜಗದಲಿ ವರ್ತಮಾನವಿದು।
ನಿರುತ ಕೌರವನರ್ಥದಲಿ ಕಿಂ
ಕರತೆಯೆಮಗಾಯಿತ್ತು ರಾಜ್ಯೈ
ಶ್ವರಿಯ ಸೇವಾಪರರಿಗೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರವಿಲ್ಲೆಂದ ॥ ೩೨

ಆದರೆಮಗಿನ್ನೇನು ಗತಿ ರಣ
ವಾದಸಿದ್ಧಿಯದೆಂತು ಜಯಸಂ
ಪಾದಕರು ನಮಗಾರೆನಲು ಗುರು ಕೇಳಿ ನಸುನಗುತ ।
ಕಾದುವಾ ಸಮಯದೊಳಗಪ್ರಿಯ
ವಾದ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ
ಮೇದಿನಿಯೊಳಾವಿರೆವು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ಹೋಗೆಂದ ॥ ೩೩

ಎನಲು ಪರಿತೋಷದಲಿ ಯಮನಂದ
ನನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆತಂ
ದನು ಮಹಾಹವರಂಗಮಧ್ಯದ ಕೃಪನ ಹೊರೆಗಾಗಿ ।
ವಿನಯದಲಿ ಬಿನ್ನಯಿಸೆ ಕೃಪನೆಂ
ದನು ನಿಧಾನಿಸಲಾವವಧ್ಯರು
ಜನಪ ನಿನ್ನನು ನಾವು ಕೊಲ್ಲೆವು ಮರಳು ನೀನೆಂದ ॥ ೩೪

ಕೃಪನ ಬೀಳ್ಕೊಂಡತುಳಜಯಲೋ
ಲುಪನು ಶಲ್ಯನ ಬಂದು ಕಂಡನು
ವಿಪುಳಮತಿ ಮಾತಾಡಿದನು ನಿಜರಾಜಕಾರಿಯವ ।
ಕೃಪೆಯ ಮಾಡುವುದೆವಗೆ ರಣದಲಿ
ತಪನತನಯನ ತೇಜವನು ನಿ
ಷ್ಕೃಪೆಯೊಳವಗಡಿಸೆಂದು ಶಲ್ಯನೊಳಭಯವನು ಪಡೆದ ॥ ೩೫

ಬಲದೊಳಗೆ [1]ಬೇಹವರ[1] ನಾಲ್ವರ
ನೊಳಗುಮಾಡಿ ಧರಾಧಿಪನು ಮನ
ಗೆಲವಿನಲಿ ಮರಳಿದನು ಕೌರವ ಮೋಹರವನುಳಿದು ।
ತಿಳಿದು ತನ್ನೊಳು ಭೀಮಸೇನನ
ಬಲು ಗದಾಘಾತದಲಿ ಕುರುಕುಲ
ವಳಿವುದೆಂದು ಯುಯುತ್ಸು ರಥದಿಂದಿಳಿದು ನಡೆತಂದ ॥ ೩೬

[1] ಹೆಸರುಳ್ಳ (ಟ.)

ಎರಡು ಬಲ ಬೆಱಗಾಗಿ ನೋಡು
ತ್ತಿರೆ ಯುಯುತ್ಸು ಮಹೀಶನಂಘ್ರಿಗೆ
ಕರವ ಮುಗಿದೆಱಗಿದರೆ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದನು ಕರುಣದಲಿ ।
ಧರಣಿಪತಿ ನೀನಾರೆನಲು ಕೇ
ಳರಸ ಕೌರವನನುಜ ನಿಮ್ಮನು
ಶರಣುವೊಗಲ್ಕೈತಂದೆಯುಭಯವನಿತ್ತು ಸಲಹೆಂದ ॥ ೩೭

ಹಿಂದೆ ರಾವಣನನುಜನಿರದೈ
ತಂದು ಶರಣಾಗತರ ರಕ್ಷಿಪ
ನೆಂದು ರಾಘವನಂಘ್ರಿಕಮಲವ ಕಂಡು ಬದುಕಿದನು ।
ಇಂದು ನಿಮ್ಮಂಘ್ರಿಗಳ ಮಱೆ[1]ವೊ[1] ಗ
ಬಂದೆನೆನ್ನನು ಪತಿಕರಿಸಬೇ
ಕೆಂದು ಕೌರವನನುಜ ಬಿನ್ನಯಿಸಿದನು ಭೂಪತಿಗೆ ॥ ೩೮

ಎನಗೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರವೊಲು ನೀ
ನನುಜನಲ್ಲದೆ ಬೇಱೆ ನಿನ್ನಲಿ
ಮನವಿಭೇದವ ಬಲ್ಲೆನೇ ಬಾಯೆನುತ ಕೈವಿಡಿದು ।
ಜನಪನಭಯವನಿತ್ತು ಕೌರವ
ನನುಜನನು[2] ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಾಹವ
ದನುಕರಣೆಯಲಿ ಸೇನೆ ಗಜಬಜಿಸಿತ್ತು ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ[2] ॥ ೩೯

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

---

[1] ಯೊ (ಕ.ಗ.ಟ.) [2] ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಾರಾಯಣನ ಕಾಣಿಸೆ ದನು
ಜರಿಪು ಮನ್ನಿಸಿದನುಚಿತದಲಿ (ಟ.)

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ ರಾಯದನುಜಪುರಟ್ಟಿ ಪಾಂಡವ
ರಾಯಜಂಗಮಜೀವ ನಿರ್ಜಿತ
ಮಾಯ ನಿಜವನು ತೋಱು ಪಾರ್ಥನನೊಲಿದು ಬೋಧಿಸಿದ ॥ *

ಹಳಚಲನುವಾಯ್ತುಭಯಸೇನಾ
ಜಲಧಿ ಕಳಕಳ ಮಿಗಲು ಮಾರುತಿ
ಮೊಳಗಿದನು ಪೌಂಡ್ರಕವ ಭೂಪನನಂತವಿಜಯವನು ।
ಇಳೆ ಹಿಳಿಯೆ ಮಣಿಪುಷ್ಪಕದ ನಿ
ರ್ಮಲಸುಘೋ [1]ಷದೊಳಮಮ[1] ಕೋಳಾ
ಹಳಿಸಿದುದು ಸಹದೇವನಕುಲರು ಸಮರಕನುವಾ[2]ಯ್ತು[2] ॥ ೧

[1] ಷದರವವ (ಚ.ಪ.) ಷಾರವದಿ (ಟ.)   [2] ಗಿ (ಚ.)

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ.ಚ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.
ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಳ ಹಿಮ[ಕರ]ಕುಲಲಲಾಮರು
ಕಾಳೆಗಕೆ ಕೈದಟ್ಟಿ ಹರಿದುದು ಕಳನ ಚೌಕದಲಿ ।
ಆಳು ಗಜಬಜಿಸಿತ್ತು ರಾವುತ
ರೋಳಿ ಸೇರಿತು ಸರಸದಲಿ ದೆ
ಖ್ಖಾಳಿಸಿದುದಿಭರಥನಿಕಾಯದ ಬೆರಳ ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ॥

† ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ.ಚ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ.
ಹಿಂಡೊಡೆದು ಮುಂಗುಡಿಯ ತಾಕಯಿ
ಕೊಂಡು ದೂವಾಳಿಯಲಿ ರಥವನು
ಮಂಡಳಿಸಿ ಕೆಲ್ಲಯಿಸಿ ಲುಳಿಯಲಿ ಲಲಿತವೇರಯವ ।
ಚಂಡಗತಿಚಾಳನೆಯಲುಬ್ಬಟೆ
ಗೊಂಡಿಸದೆ ವೇಡೆಯವ ಕೊಳ್ಳದೆ
ಗಾಂಡಿವಿಯ ಕೈಮನದ ಲಾಗನುಪಡೆದನಸುರಾರಿ ॥

ಮುರವಿಜಯ ನಿಜಪಾಂಚಜನ್ಯವ
ನಿರದೆ ಫಲುಗುಣ ದೇವದತ್ತ
ಸ್ಫುರಿತ[1]ರವವನು ರಚಿಸಿದನು[1] ಮೂಲೋಕ ಮೈಮುಱಿಯೆ ।
ತುರಗವನು ಚೋಳಯಿಸಿ ವಾಘೆಯ
ತಿರುಹಿ ಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಲಿ ತೇಜಿಯ
ಒರಿಯ ಬೆದಱಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರ್ಥನ ರಥವ ಲುಳಿವಡೆದ ॥ ೨

ಚಟುಳಹಯಖುರಖಂಡಿತೋರ್ವೀ
ನಿಟಿಲನಿರ್ಗತಬಹಳಧೂಳೀ
ಪಟಲಧೂಸರಸಕಲಜಗದಸುರಾರಿ ನಲವಿನಲಿ ।
ಪಟುಗತಿಯ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ಸಂ
ಘಟಿಸಿ ಹಯವನು ಸುಳಿಸಿದನು ಚೌ
ಪಟದೊಳೊಯ್ಯಾರಿಸುತ ಚೋಳಯಿಸಿದನು ಕಂಧರವ ॥ ೩

ಗತಿಗೆ ಕುಣಿದವು ನಾಸಿಕದ [2]ಹೂಂ
ಕೃತಿಯ ಫೇನೋನ್ನತಿಯ[2] ಬಳಿಯುವ
ಗತಿಯ ಕಬ್ಬಿಯ ಕೊಂಡಿಗಳ ಘಣಘಣಿತ ನಿಸ್ವನದ ।
ವಿತತ ಸೃಕ್ವದ ಲೋಳಿಗಳ ಸಂ
ಸೃತ ಜಠರಜಸ್ವೇದಜಲಲಾ
ಲಿತ ಹಯಾವಳಿ ಕಳನ ಗೆಲಿದವು ಹರಿಯ ನೇಮದಲ ॥ ೪

ನಿಲಿಸಿದನು ಫಲುಗುಣನ ರಥವನು
ತಳಪಟದೊಳೇನ್ನೈ ಮಹಾರಥ
ರಳವಿಗೊಡ್ಡಿದೆ ನಿನ್ನೊಳುಂಟೇ ಕೈಮನದ ಕಡುಹು ।
ಲುಳಿಯ ಬಿಲುವಿದ್ಯಾಚಮತ್ಕೃತಿ
ಯಳವು ಗರುಡಿಯೊಳಲ್ಲದೀ ರಿಪು
ಬಲಕೆ ತೋಱಿಸಬಹುದೆ ಹೇಳೆಂದರ್ಜುನನ ಜಱಿದ ॥ * ೫

[1] ವನು ರವವುಬ್ಬರಿಸೆ (ಕ.ಗ.ಟ.) [2] ಪೂತ್ಕೃತಿಯ ಮುಖದುನ್ನತಿಯ (ಕ.ಗ.ಚ.)

*ಸಹಸವೇನದು ಜೀಯ ನೆರೆದಿ
ರ್ದ್‌ಹಿತಬಲವೆನಗಾವ ಘನ ಬಿ
ನ್ನಹವ ಕೇಳೈ ಕೃಷ್ಣ ಕೌರವರಾಯ [1]ಥಟ್ಟಿನಲಿ[1] ।
ಬಹಳ ಬಲರಿವರಾರು ಸೇನಾನಿ
ವಹದಲಿ ನಾಯಕರ ವಿವರಿಸ
ಬಹರೆ ಬೆಸಸೆನೆ ಕೃಷ್ಣ ನುಡಿದನು ನಗೆಯ ಮೊಳೆ ಮಿನುಗೆ ॥ ೬

ಆದಡರ್ಜುನ ನೋಡು ಸೈನ್ಯವು
ಹೋದಧಿಯ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮೆಱೆವವ
ನಾ ದುರಂತಪರಾಕ್ರಮನು ಗಂಗಾಕುಮಾರಕನು ।
ಕಾದಲರಿದವನಖಿಲಬಲವಿಭು
ವಾದನಿವನತಿಬಲನು ಕಾಲನ
ಸಾಧಿಸಿದ ಛಲದಂಕಮಲ್ಲನು ಭೀಷ್ಮ ನೋಡೆಂದ ॥ ೭

ಮಿಸುಪ ತುದಿವೆರಳಂಬುಗೊಲೆಗೇ
ಱಿಸಿದ ಬಿಲು ಮಣಿಮಯದ ಗದ್ದುಗೆ
ರಸುಮೆಗಳ ಜೋಡಿನಲಿ ಹೊಂದೇರಿನ ಸಿಡಾಯಿಯಲಿ ।
ಮಸೆಗಣೆಯ ಬತ್ತಳಿಕೆ ತಿಗುರೇ
ಱಿಸಿದ ಮೈ ಕತ್ತುರಿಯ ತಿಲಕದ
ನೊಸಲಿನಾತನ ನೋಡು ಗರುಡಿಯ ಜಾಣ ದ್ರೋಣನನು ॥ ೮

* ಈ ಕೆಳಗಿರುವ ಪದ್ಯವು (ಕ.ಚ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ * ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಇರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ (ಪ.) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ದಿರುಧಿರಪ್ರತಿಮಲ್ಲಪರಿರವಿ
ತುರಗ ಚಳಗತಿ ಸೂಱೆಕಾರರ
ಬಿರುದುದಾನವ ವಾರುವದ ಮುಝುಹಳುರೆ ಹಳುರೆನುತ ।
ಅರಿಶರಧಿಬೋಳೈಸಲುಱೆ ಉ
ಬ್ಬರಿಸಿದವು ಧುಲ್ಲೈಸಿ ಪಾರ್ಥನ
ವರವರೂಥದ ಕುದುರೆಗಳ ಚಿತ್ತೈಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ॥

[1] ನೊಡ್ಡಿನೊಳು (ಕ.ಗ.)

ರಾಯನಾತನ ಬಳಿಯಲಾಕ
ರ್ಣಾಯತಾಸ್ತ್ರರು ಕಾರ್ಮುಕದ ಸ್ವಾ
ಧ್ಯಾಯಸಿದ್ಧರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಮಕುಟವರ್ಧನರು |
ಸಾಯಲಂಜದ ಸಿತಗರದೆ ತ
ನ್ನಾಯತದೊಳಪ್ರತಿಮ [1]ರೌದ್ರದ[1]
ನಾಯಕರ ನೆರವಿಯೊಳು ಶಲ್ಯನೃಪಾಲ ನೋಡೆಂದ || * ೯

ಗಣನೆಗೈದದ ಹೆಗಲ ಹಿರಿಯು
ಬ್ಬಣ್ಣದ ಕನಕದ ಝುಗೆಯ ತಲೆಗ
ಡ್ಡಣೆಯ ನೇಣಿನ ಹೊಗರ ಮೋಱೆಯ ಕೆಂಪಿನಾಲಿಗಳ |
ಮಣಿಮಯದ ತೇರುಗಳಲಾ ಸಂ
ದಣಿಯವರು ಮಾದ್ರೇಶನದು ಫಲು
ಗುಣ ನಿರೀಕ್ಷಿಪುದಿತ್ತಲೊಂದಕ್ಷೋಹಿಣೀ ಬಲವ || ೧೦

ಕಳಶ ಸಿಂಧದ ಥಟ್ಟು ಸಮ್ಮುಖ
ದಳವಿಯುಲಿ ವಿಕ್ರಮದ[2]ವಾಗ್ನಿಯ
ಝುಳದೊಳುರೆ[2] ಕಾಹೇಱಿದಾಲಿಯ ಬಿಗಿದ ಹುಬ್ಬುಗಳ |
ಹಿಳುಕನವುಕಿದ ತುದಿವೆರಳ ನಡು
ಗಳದ ಕಪ್ಪಿನ ನೊಸಲ ನಯನದ
ಬಲುಭುಜನ ನೋಡಾತನಶ್ವತ್ಥಾಮ ನಿಸ್ಸೀಮ || ೧೧

ಈ ಪದ್ಯವು ಮೇಲೆ * ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ (ಪ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಇದೆ.

*ಒಡನೊಡನೆಅಸಂಖ್ಯದಳವಿ
ಖ್ಯಾತರದ್ಭುತ ಸಮಮಹಾರಥ
ನೂತನಧ್ವರರಾತಿರಥರೆಂಬಗ್ಗದಾನೆಗಳು |
ಆತನೊಡನಕ್ಷೋಣಿಕೈಮನ
ವೀತಗೈವಡಿಹತ್ತುಮಡಿ ಪುರು
ಹೂತನಂದನ ನೋಡು ಬಲವಂಕದಲಿ ಮೋಹರನ ||

[1] ಮಾದ್ರದ (ಗ.ಚ.ಪ.), ಮಾದ್ರಾ (ಟ.) [2] ಸೆಗಳಿಯ ಝುಳಪದಲ (ಗ.ಡ.ಟ.ಪ.)

ಈತನೊಡ್ಡಿನ ಸಾರೆ ಸಂಗರ
ಕಾತು ಕೊಂಡದೆ ಕೃಪನ ದಳಸಂ
ಘಾತ[1]ವೊಂದ[1]ಕ್ಷೋಣಿ ಸುಭಟರ ಸಾಲ ಮಧ್ಯದಲಿ
ಆತ ಗೌತಮುನವನ ಬಳಿಯಲಿ
ಭೀತ ಬಾಹ್ಲಿಕವಿಂಧ್ಯರದೆ ವಿ
ಖ್ಯಾತರೊಂದಕ್ಷೋಣಿ ಕೌರವಸೈನ್ಯಶರಧಿಯಲಿ ॥ ೧೨

ಈತ ಮಾಳವನೀತ ಕೊಂಕಣ
ನೀತ ಗುಜ್ಜರನೀತ ಬರ್ಬರ
ನೀತ ಕೋಸಲನೀತ ಖೇಟಕನೀತ ಹಮ್ಮಿರ ।
ಈತ ಕೇರಳನೀತ ಸಿಂಹಳ
ನೀತ ಬೋಟಕನೀತ ಚೀನಕ
ನೀತ ಮಾಗಧನೀತ ದ್ರಾವಿಡನೀತ ಗೌಳನೃಪ ॥ ೧೩

ಆಳ.ಗೆಲಸಕೆ ಕೆಲಬರರಸನ
ಖೇಳಮೇಳಕೆ ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು
ದಾಲೆಯರ ಕೊಳುಕೊಡಯು [2]ಬಳಗದ[2] ಬಂಧುಕೃತ್ಯದಲಿ ।
ತೋಳ ಬಲುಹೊರೆಗಲಸಿ ಕೆಲಬರು
ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಾಳು ಹಗೆಗೆ ಕೆಲಬರು
ಕಾಳೆಗದ ಕಾರ್ಮುಕನೃಪಾಲರ ನೆರಪಿಯುದೆಯೆಂದ ॥ ೧೪

ತಳಿತ ಪಲ್ಲವ ಸತ್ತಿಗೆಯ ಹೊಳ
ಹೊಳೆವ ಮಾಳಿಯ ರತುನ ಲಹರಿಯ
ಚಲಿಸಿ ಚಿಮ್ಮುವ ಚಮರಿ ಸೀಗುರಿಗಳ ವಿಡಾಯಿಯಲಿ ।
ಹಲಗೆಯಲಿ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಹಾಪಿನ
ಹಳವಿಗೆಯ ಹೊಂದೇರ ನೃಪಮಂ
ಡಳಿಯ ಮಧ್ಯದೊಳಾತ ದುರ್ಯೋಧನ ಮಹೀಪಾಲ ॥ ೧೫

---

[1] ವೆರಡ (ಟ.) [2] ಬಹಳದ (ಕ.ದ.)

ಆಳಲದುರಗನ ನೆರವಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ
ಗಳೆದ ಸಾಳ್ವನ ಹಿಂಡು ಹಸಿದ
ವ್ಯಳಪ ಸಿಂಹದ ಹಂತಿ ಕುಪಿತ ಕೃತಾಂತನೊಡ್ಡವಣೆ ।
ಕೊಲೆಗೆಲಸಕುಬ್ಬೆದ್ದ ರುದ್ರನ
ಬಲವಿದೆನೆ ಹರಹರ ಮಹಾರಥ
ರಳವಿಗೊಟ್ಟಿದೆ ನೋಡು ದುರ್ಯೋಧನ ಸಹೋದರರ ೧೬

ಲುಳಿಯ ಮಿಂಚಿನ ಮಂದೆ ಸುಗತಿಯ
ಝುಳಕದನಿಲನ ಧಟ್ಟು ಬೀದಿಯ
ಬಳಿಗೆ ಪುರುಷಾಮೃಗದ ಗಾವಳಿಯೆನೆ ವಿಲಾಸದಲಿ ।
ಹೊಳೆವ ಚಮರಿಯ ಸುತ್ತು ಝಲ್ಲಿಯ
ನೆಲಕುಗಿವ ಜೋಡುಗಳ ತೇಜಿಯ
ದಳವ ನೋಡೈ ಪಾರ್ಥ ಬಳಸಿದೆ ಕಲಿಜಯುದ್ರಥನ ॥ ೧೭

ತೋರದಲ ಕುಲಗಿರಿಯ ಸತ್ವದ
ಸಾರದಲ ವಜ್ರವನು [1]ದನಿಯುಲಿ
ಕಾರ ಬಟಸಿಡಿಲಂದವಿ[ದ]ನುಗಿ[ದೊಂ]ದುಮಾಡಿದನು[1] ।
ವಾರಿಜೋದ್ಭವನೆನಲು ಝಾಡಿಯ
ಭಾರಿ ಜೆಂಚೆಯ ಕೈಯ ಖಡ್ಗದ
ವಾರಣದ ಮಧ್ಯದಲಿಹನು ಭಗದತ್ತ ನೋಡೆಂದ ॥ ೧೮

ಹೊಗರೊಗುವ ಸೂನಿಗೆಯ ಸುಪತಾ
ಕೆಗಳ ಸಿಂಧದ ಹೊಳೆವ ಹೊಂಗಂ
ಬುಗೆಯ ಹೂಡಿದ ಹಯದ ಸೂತರ ಗಳದ ಗರ್ಜನೆಯ ।
ಅಗಿವ ಚೀತ್ಕಾರದ ಛಡಾಳದ
ವಿಗಡರಥಿಕರ ರಹಿಯ ರಥವಾ
ಜಿಗಳ ನೋಡೈ ಪಾರ್ಥ ಭೂರಿಶ್ರವನ ಸೈನ್ಯವಿದು ॥ ೧೯

---

[1] ದನಿಯಲ ಕಾರಬರಸಿಡಿಲಂದವಿದೆಯೆನೆ ಪೊಡೆದು ಮೂಡಿದನು (ಕ. ನಿನದವಿಕಾರ ಘೋಷಧ್ವನಿಯನುಗಿದೇನೊಂದುಗೂಡಿದನು (ಟ.).

ಹಲಗೆ ಕಡಿತಲೆ ಹರಿಗೆ ಖಂಡೆಯ
ಹೊಳೆವ [1]ಮುದ್ದು[1] ಕಠಾರಿ ಝೊಂಕಣಿ
ಬಿಲು ಸರಳು ತೋಡಿಟ್ಟಿ ಮುದ್ಗರ [2]ಪಿಂಡಿವಾಳ ಚಯ[2] |
ತಲೆಯು ನೇಣಿನ ಕೈಯು ಚೌರಿಯ
ಲುಳಿಯು ಜೋಡಿನ ಕಟಿಯು ಗಂಟೆಯ
ದಳವನೀಕ್ಷಿಸು ಪಾರ್ಥ ದುಶ್ಶಾಸನನ ಪಯದಳವ ‖ ೨೦

ವೀರನಭಿಮನ್ಯುವಿನವೊಲು ರಣ
ಧೀರನಾತನ ನೋಡು ಕರ್ಣಕು
ಮಾರಕರು ವೃಷಸೇನನಗ್ಗದ ಚಿತ್ರಸೇನಕರು |
ಚಾರುಲಕ್ಷಣರವರು ನೂಱು ಕು
ಮಾರರದೆ ದುರ್ಯೋಧನಾತ್ಮಜ
ರಾರುವನು ಕೈಕೊಳ್ಳರವದಿರು ಸುಬಲ ನಂದನರು ‖ ೨೧

ರಾಯನಣುಗರ ಗಂಡ ಕೌರವ
ರಾಯದಳಶೃಂಗಾರ ಮಲೆವರಿ
ರಾಯಮರ್ದನನೆಂಬ ಬಿರುದಿನಲುಲಿವ ಕಹಳೆಗಳ |
ಜೀಯ ಜಯಜಯಯೆಂಬ ಪಂಡಿತ
ಗಾಯಕರ ಮಧ್ಯದಲಿ ಬೆರಳಲಿ
ಸಾಯಕವ ತಿರುಹುವನು [ತಾ] ಕಲಿಕರ್ಣ ನೋಡೆಂದ ‖ ೨೨

ಕರಿಘಟೆಯ ಕುಱುವದಲಿ ಹಯಮೋ
ಹರದ ತೆರೆಮಾಲೆಯಲಿ ಬಲುರ್‍ಥು
ಲ್ಲರಿಯ ಬುದ್ಬುದ ತತಿಯುಲಸ್ತ್ರದ ಕಿಡಿಯ ವಡಬನಲಿ |
ಬಿರುದರಾಯರ ರತುನರಾಜಿಯ
ಲರಿಬಲಾರ್ಣವ ಗಜಱು ಮಿಗಲ
ಳ್ಳಿಱಿಯುತದೆ ಬಹುವಿಧದ ವಾದ್ಯವಿಡಾಯ ರಭಸದಲಿ ‖ ೨೩

[1] ಮಂಡು (ಗ.), ಮುದ್ದು (ಟ.) [2] ಪರಶು ಕುಂತಗಳ (ಗ.ಚ.ಟ.)

ಆಳ ಮಯವಖಿಳೋರ್ವಿ ಪದಹತ
ಧೂಳಿಮಯವಾಕಾಶ ರಥಕುರ
ಗಾಳಿಮಯ ದಿಗುಜಾಲವೇನೆಂಬೆನು ಮಹಾದ್ಭುತವ ।
ಕಾಳೆಗಕೆ ನೀನಲ್ಲದವನಿಯೊ
ಳಾಳ ಕಾಣೆನು ಪಾರ್ಥ ಸಾಕಿ
ನ್ನೇಳು ಬಾಣವ ತೂಗು ಮಾತಾಡಿಸು ಮಹಾಧನುವ ॥ ೨೪

ಎಲೆ ಧನಂಜಯ ಹಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಿದ
ಹಳುವವಿದೆಲಾ ವಜ್ರಿಸುತ ನಿ
ನ್ನಳವಿಯಲಿ ತಱಬಿದೆ ಸುಯೋಧನಸೈನ್ಯ ಗಿರಿನಿಕರ ।
ಎಲೆ ಸಮೀರಜನನುಜ ರಿಪುಬಲ
ವಿಲಯ ಮೇಘನಿಕಾಯವಿದೆ ಭುಜ
ಬಲವ ತೋಱು ತಂದೆ ನೋಡುವೆನೆಂದನಸುರಾರಿ ॥ ೨೫

ಮೆಟ್ಟಿ ನೋಡಿದನಹಿತ ರಾಯರ
ಥಟ್ಟುಗಳ ತೆರಳಿಕೆಯನುತ್ಸಹ
ಗೆಟ್ಟು ಫಲುಗುಣ ಸೆಡೆದು ಮನದಲಿ ನೊಂದು ತಲೆವಾಗಿ ।
ಕೆಟ್ಟ ಕಾಯದ ಸುಖಕಳುಪಿ ಒಡ
ಹುಟ್ಟಿದರ ಕೈಯಾರ ಕೊಂದರೆ
ಮುಟ್ಟದೇ ಕಡುಪಾಪ ಘನಪರಿತಾಪ ತನಗೆಂದ ॥ ೨೬

ಕೆಲಬರೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ಗುರುಗಳು
ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು ಮಾವ ಮೈದುನ
ನಳಿಯ ಮಗ ಹಿರಿಯಯ್ಯ ಮುತ್ತಯ ಮೊಮ್ಮನೆನಿಸುವರು ।
ಕಳದೊಳಿನಿಬರ ಕೊಂದು ಶಿವಶಿವ
ಕೆಲವು ದಿವಸದ ಸಿರಿಗೆ ಸೋಲಿದು
ಮುಳುಗುವೆನೆ ಭವಸಿಂಧುವಿನೊಳಾನೆನುತ ಮನಮುರಿದ ॥ ೨೭

ಇದಿರುಗಾಣದೆ ಕೊಲೆಗೆ ನಿರ್ಬಂ
ಧದಲಿ ಬೆಸಸುವ ಕೃಷ್ಣನಕಟಾ
ಮದಮುಖನೊ ದುರ್ಬೋಧಕನೊ ವಂಚಕನೊ ಘಾತಕನೊ ।

ಯದುಗಳನ್ವಯದೊಳಗೆ ಕರುಣಾ
ಸ್ಪದರು ಜನಿಸಿರಲಾ ಮುರಾರಿಯ
ಹೃದಯ ಬೆಟ್ಟಿತೆನುತ್ತ ಫಲುಗುಣ ತೂಗಿದನು ಶಿರವ ॥ ೨೮

ನರಕಕರ್ಮವ ಮಾಡಿ ಇಹದೊಳು
ದುರಿತ ಭಾಜನನಾಗಿ ಕಡೆಯಲಿ
ಪರಕೆ ಬಾಹಿರನಾಗಿ ನಾನಾಯೋನಿಯೊಳು ಸುಳಿದು ।
ಹೊರಳುವನು ನಾನು ಕೃಷ್ಣದೇವನು
ಕರುಣಿಸಿದನೇ ಹಿತವನೇ ಹರ
ಹರ ಮಹಾದೇವೊಂದು ಬೋಳಕೆ ಬದುಕಿದೆನು ಯೆಂದ ॥ ೨೯

* ಮುಳಿಯಲಾಗದು ಕೃಷ್ಣ ನಿಮ್ಮನು
ತಿಳುಹಲಾನು ಸಮರ್ಥನೇ ಕುಲ
ಕೊಲೆಗೆ ಕೊಕ್ಕರಿಸಿದೆನು ನನೆದೆನು ಕರುಣ ವಾರಿಯಲಿ ।
ಬಲುಹನೀ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೋಱುವ
ಡಳುಕಿದೆನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಂಪ
ತ್ತಿಳೆಯ ಸಕಲಭ್ರಾಂತಿ ಬೀತುದು ದೇವ ಕೇಳೆಂದ ॥ * ೩೦

ಎಡಹಿದರೆ ರುಜೆಯಾಗಿ ಯಾಪ
ತ್ತಡಸಿದರೆ ವೇಣಾವ ತೆಱದಿಂ
ದೊಡಲುವಿಡಿದರೆ ಮರಣ ತಪ್ಪದು ಸುರರಿಗೊಳಗಾಗಿ ।
ಕೆಡುವ ಕಾಯವ ನಚ್ಚಿ ಬಂಧುಗ
ಳೊಡನೆ ವೈರವ ಮಾಡಿದು ನರಕಕೆ
ಕೆಡೆವೆನೇ ತಾನೆನುತ ರಥದೊಳು ಬಿಲ್ಲನಿಳುಹಿದನು ॥ ೩೧

ಕರಗಲಂತಃಕರಣ ಚಿಂತಾ
ತುರನು ಸಂಗ್ರಾಮದ ವಿರಕ್ತಿಯೊ
ಳಿರಲು ಕಂಡನು ಕಮಲನಾಭನು ನಗುತ ಮನದೊಳಗೆ ।

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ.

ತರಳನಿವನದ್ವೈತಕಲೆಯಲಿ
ಪರಿಣತನು ತಾನಲ್ಲ ನೆವದಿಂ
ನರನ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆನುತ ನುಡಿಸಿದನು ಫಲುಗುಣನ ॥ ೩೨

ಏನು ಫಲುಗುಣ ಸಮರದಲಿ ದು
ಮ್ಮಾನವಾವುದು ಹದನು ಶೌರ್ಯಕೆ
ಹಾನಿಯಲ್ಲಾ ತ್ರಿಜಗಚೌಪಟಮಲ್ಲ ನೀನೆನಿಪ ।
ಮಾನಗರ್ವವು ಮುಱಿಯದೇ ರಿಪು
ಸೇನೆ ನಗದೇ ತತ್ತ ಸಮರವ
ನೀನುಪೇಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಲಹುದೇ ಬಿಲ್ಲ ಹಿಡಿಯೆಂದ ॥ ೩೩

ಆವ ನಿನ್ನಯ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವ
ಭಾವಿಸಿದೆ ಮೇಣಾವ ಶಶಿವಂ
ಶಾವಳಿಯ ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನೆಗಳಿದೆ ತೆತ್ತ ಕಾಳೆಗಕೆ ।
ಆವ ನಿನ್ನಗ್ಗಳಿಕೆಗುಚಿತವ
ತೀವಿ ಬಳಸಿದೆ ಕದನಮುಖದಲಿ
ಹೇವ ವೀರರೊಳಿಲ್ಲಲಾ ವಿಸ್ಮಯವಿದಕಟೆಂದ ॥ ೩೪

ಅಲಗಿನೊರಸೊರಸಿಲ್ಲ ಕೈವ್ಯೈ
ಗಳಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಬಾಣವಿಲ್ಲ
ಗ್ಗಳಸಿ ನೊಸಲಲಿ ಮುಱಿದು [1]ಭಲ್ಲೆಯ[1]ವಿಲ್ಲ ನೋಡುವರೆ ।
ಕಲಹದಲಿ ಪಡಿಮುಖದ ಘಾಯದ
ಚಲರಕುತದೊಱವಿಲ್ಲ ನೀ ಮು
ನ್ನಳುಕಿ ಕೈದುವ ಹಾಯ್ಕಿದೈ ಸರಿಯಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ ॥ ೩೫

ತರುಣಿಯರ ಮುಂದಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರವ
ತಿರುಹಬಹುದುಬ್ಬೇಳಬಹುದ
ಬ್ಬರಿಸಬಹುದೆನಗಾರು ಸರಿ ನಾ ಧೀರನೆನಬಹುದು ।
ಕರಿತುರಂಗದ ಬಹಳಶಸ್ತ್ರೋ
ತ್ಕರ ಕೃಪಾಣದ ಹರಹಿನಲಿ ಹೊಗ
ದಿರುಹದಿಹ ಕಲಿಯಾರು ಕುಂತೀಸೂನು ಕೇಳೆಂದ ॥ ೩೬

1 ಖಂಡೆಯ (ಕ.ಗ.)

ಬಂಧುಹನನಕೆ ಮನದರಲು [1]ಭವ
ವಿಂಧ್ಯ[1] ದಲಿ [2]ಬೆಳ್ಳಾಗಿ[2] ರೌರವ
ಸಿಂಧುವಿನೊಳೋಲಾಡದಿಹನೇ ಪರಮಪಾತಕನು ।
ಸಂಧಿಯಲಿ ನಮ್ಮವನಿ ಋಣಸಂ
ಬಂಧವುಂಟೇ ಬರಲಿ ರಣದಭಿ
ಸಂಧಿ ಸಾಕಿನ್ನೆನುತ ಫಲುಗುಣ ಶಿರವ ಬಾಗಿದನು ॥ ೩೭

ಎಲವೊ ಫಲುಗುಣ ನುಡಿದ ಭಾಷೆಯ
ಸಲಿಸಿ ಕಾನನದೊಳಗೆ ತೊಟ್ಟನೆ
ತೊಳಲಿ ಹದಿಮೂಱಬುದ ಬಂದಾಪತ್ತನನುಭವಿಸಿ ।
ನೆಲನ ಭಾಗವ ಬೇಡಿ ಸಂಧಿಗೆ
ಕಳುಹಿದರೆ ಕೌರವನು ನೂಕಿಸಿ
ಕಳೆದ ನಿಮಗಿನ್ನಾವ ಹೊಲ್ಲೆಹವೆಂದನಸುರಾರಿ ॥ ೩೮

ಎವಗೆ ನೀನುತ್ತರನ ಕಥೆವೇ
ಳುವೆ ನಗುವೆಯಾತನಿಗೆ ನೀನೀ
ಬವರದೊಳು ಗುರುವಾದೆ ಲೋಗರ ನಿಂದೆ ತನಗಕುದು ।
ಲವಲವಿಕೆಯಲಿ ಕಾದಬೇಕೆ
ಮ್ಮವನಿಯನು ಕೈಕೊಳಲುಬೇಕೆಂ
ಬವಗಡೆಯುತನವೆತ್ತಲಡಗಿತು ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೩೯

ಬಲುಹ ನೀ ನೋಡುವರೆ ಪರಮಂ
ಡಳಿಕರನು ತಂದೊಡ್ಡು ಬಳಿಕೆ
ನ್ನಳ ವನೀಕ್ಷಿಸು ಸೆಡೆದೆನಾದೊಡೆ ನಿಮ್ಮ ಪೈಸುನನೆ ।
ಕೊಲುವೆನೆಂತೈ ಭೀಷ್ಮರಸು ಮನ
ವಳುಕದೆಂತೈ ತಪ್ಪುವೆನು ಗುರು
ಗಳಿಗೆ ಕೃಪಗುರುಸುತರನಿಱುವುದಿದಾವ ನಯವೆಂದ ॥ ೪೦

---

[1] ಭವಬಂಧ (ಟ.)   [2] ಬೇಳಾಗಿ (ಟ.ತ.)

ಹೊಳೆದು ಹೋಹೈಶ್ವರ್ಯಕೋಸುಗ
ತಲೆಯ ಮಾಱಿಯುಧರ್ಮ ಕೋಟಿಯ
ಘಳಿಸಿ ಬಳಿಕಾ ಫಲವನಲಸದೆ ಭವಭವಂಗಳಲಿ |
ತೊಳಲಿ ಬಳಲುವ ಜೀವಭಾವದೊ
ಳುಳಿವುದಾವುದು ಲಾಗು ಮೂಢರ
ಬಳಕೆಗಾವಂಜುವೆವು ಸಮರಕೆ ಶರಣು ಶರಣೆಂದ || ೪೧

ಲಾಲಿಸದೆ ಕುಲಛಲವ ನೀತಿಯ
ಪಾಲಿಸದೆ ಕೊಲೆಗಡುಕತನದೊಳು
ಮೇಲುಗಾಣದೆ ಬಂಧುಗಳ ಗುರುಗಳ ಸಹೋದರರ |
ಕೋಲ ಮೊನೆಯಲಿ ಕೊಂದು ನೆತ್ತರ
ಗೋಳನುಂಬವೊಲಖಿಳ ರಾಜ್ಯದ
ಮೇಲೆ ಸೊಗಸುವ ಸಿರಿಯನೊಲ್ಲೆನು ಕೊಲುವನಲ್ಲೆಂದ || ೪೨

ಆರನೈ ನೀ ಕೊಲುವೆ ನಿನ್ನಿಂ
ದಾರು ಸಾವರು ದೇಹವನೊ ನಿಜ
ಧೀರನಾತ್ಮನ ಕೊಲುವೆಯೋ ದಿಟ ನಿನ್ನ ಬಗೆಯೇನು |
ಚಾರುದೇಹಕೆ [1]ಭೂತ[1]ನಿಕರಕೆ
ವೈರವಿಲ್ಲುಳಿದಂತೆ ವಿಗತವಿ
ಕಾರನಚಲನಗಮ್ಯನದ್ವಯನಾತ್ಮನೋಡೆಂದ || ೪೩

ತನುವಳಿದ ಬಳಿಕಿನಲಿ ತನು ಸಂ
ಜನಿಸುಗೆಂಬುದು ಭವವ ಬಳಸುವ
ತನುವಿನಲಿ ಕೌಮಾರಯೌವನವಾರ್ಧಿಕಂಗಳಲಿ |
ತನು ವಿಕಾರಿಸುವದು ಸುಕರ್ಮದ
ವಿನುತದುಷ್ಕೃತವೆನಿಪ ಹುಸಿ ಕ
ಲ್ಪನೆ ಶರೀರಕ್ಕಲ್ಲದಾತ್ಮಂಗಿಲ್ಲ ಕೇಳೆಂದ || ೪೪

---

[1] ಯಾತ್ಮ (ಕ.ಪ).

ಅಳಿವನಲ್ಲುದಯಿಸುವನಲ್ಲ
ಗ್ಗಳಿಸುವವನಲ್ಲಡಗುವವನ
ಲ್ಲಳಿವ ದೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಹೋಣೆಯೇ ಸಚ್ಚಿದಾತ್ಮಕನು ।
[1]ಕಳಚಿದಡೆ ಕಳಚುವುದು ಕಾಯುವಿ
ದುಳಿದಡುಳಿವುದು[1] ಚಿನುಮಯಂಗೀ
ಕಳಕಳದ ಕಾಲಾಟ ಕೊಳ್ಳದು ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೪೫

ನಿನಗೆ ಸಾವವನಲ್ಲ ನಿನ್ನಂ
ಬಿನಲಿ ನೋಪವನಲ್ಲ ದಿಟ ನೀ
ಮುನಿದು ಗಗನಕ್ಕಲಗನುಗಿದಡೆ ಗಗನವಳುಕುವುದೇ ।
ತನುವಿನೀ ಗುಣಧರ್ಮ ಕರ್ಮದ
ಹೊನಲು ಹೊಗುವುದೆ ನಿತ್ಯನಿರ್ಮಲ
ಚಿನುಮಯಾತ್ಮನನೆಲೆ ವೃಥಾಪಂಕಾಗವೇಕೆಂದ ॥ ೪೬

ಆದಡೆಲೆ ಮುರವೈರಿ ಕೇಳಿದಿ
ರಾದ ಬಾಂಧವರನಿಬರನು
ಕಾದಿ ಕೊಂದನು ಪಾರ್ಥ ಪಾತಕನೆನ್ನದೇ ಲೋಕ ।
ಈ ದುರಂತಕ್ಕೇನುಗತಿಯಪ
ವಾದವಾವಂಗಾದುದಾತ[2][ನ][2]
[3]ವೈದಿಕನು ಇಹಪರಕೆ[3] ಬಾಹಿರನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ ॥ ೪೭

ಮರುಳೆ ಫಲುಗುಣ ಕೇಳು [4]ಸೂರ್ಯನ
ಕಿರಣ[4] ಹೊಲೆಯುನ [5]ಚರಿಸಿದರೆ[5] ಹೊಲೆ
ಹೊರುವುದೇ ಸ್ನಾನದಲಿ ವಿಧಿಸಲು ಬಹುದೆ [6]ನೋಡಿದನ[6] ।
ಪರಮತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ನಿಷ್ಠನ
ಚರಿತವೇ ಸುಚರಿತ್ರವಾತಂ
ಗಿರದು ಕೇಳು ಸುಕರ್ಮದುಷ್ಕರ್ಮಾದಿ ಗುಣಲೇಪ ೪೮

---

1 ಕಳಚುವಡೆಯೊಳು ಕಾಯವಳಿವುದು ಉಳಿವುದ್ಮೈನಿಜ (ಕ.) 2 ನು (ಸ). 3 ವೈದಿಕದ ಪರಗತಿಗೆ (ಜ.ಟ.) 4 ಕಂಗಳುವೆರಸಿ (ಟ.) 5 ನೋಡಿದಡೆ (ಟ.) 6 ಮಾಡಿದರ (ಕ.)

ಕೊಂದೆ ನಾನೆನಗಾಯ್ತು ಪಾತಕ
ವೆಂದು ಮನದಲಿ ಮಱುಗುವಾತನ
ಬಂದಿಯಲಿ ಹೊಣೆಗೊಂಬವಾಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರ ।
ಕಂಡು ಕಲೆ ತನಗೆತ್ತಣದು ನಿ
ರ್ದ್ವಂದ್ವಕನು ಮೃತಜಾತ ತಾನ
ಲ್ಲೆಂದು ಕಂಡರವಂಗೆ ಪಾಪವಿಲೇಪವಿಲ್ಲೆಂದ ॥ ೪೯

ಹರಿಯೆ ಚಿತ್ತಯಿಸ್ವೈಯಹಿಂಸಾ
ಪರಮಧರ್ಮವು ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದ
ಸರಣಿ ಸಾರೋದ್ಧಾರವಲ್ಲಾ ಸಕಲದರುಶನಕೆ ।
ನೆರವಿಯಿನಿಬರ ತನ್ನವರ ಕೊರ
ಳರಿತದಲಿ ಕೊಕ್ಕರಿಸದಿರ್ದಡೆ
ನರಕದೊಳು ನೂಱೊಂದು ಕುಲ ಮುಳುಗಾಡದಿಗದೆಂದ ॥ ೫೦

ನಿರುತವರ್ಜುನ ಕೇಳಹಿಂಸಾ
ಪರಮಧರ್ಮದ ತತ್ಸ್ವರೂಪವ
ನೊರೆವೆನಾಲಿಸು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದೈಕಘನವೆನಿಪ ।
ನಿರುಪಮಾತ್ಮನ ನಿಲವನಱಿಯದೆ
ನರಕಿ ಜಡನಾ ಜೀವವೆಂಬೀ
[1]ದುರುಳ[1] ತನವೇ ಹಿಂಸೆಯಱಿವಡಹಿಂಸೆ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೫೧

ನೆರವಿ ಬೇಱೊಂದಿಲ್ಲ ಭೂತದ
ಹರಹು ಕರಣೇಂದ್ರಿಯದ ಸಂದಣಿ
ಮರುತ ಪಂಚಕ ಬುದ್ಧಿಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯದ ಕಾಲೆಣಿಕೆ ।
ನೆರೆಯಲೊಂದಾಗಿಹುದು ಕಲ್ಪನೆ
ಹರೆದು ಜೀವಭ್ರಾಂತಿ ಬೀತಡೆ
ಪರಮತಾನಿಕನಲ್ಲಿ ಕೊಲುವರೆ ಸಾವನಲ್ಲೆಂದ ॥ ೫೨

---

[1] ತರಳ (ಡ.)

ಕರ್ಮವೇ ಹೂಡುವುದು ತನುವನು
ಕರ್ಮವೇ ಸಲಹುವುದು ಕಡೆಯಲಿ
ಕರ್ಮವೇ ಕಳಚುವುದು ಜೀವಭ್ರಮೆಯ ಬಾಹಿರರ।
ಕರ್ಮ ತಾನೇನಾದಡಾಗಲಿ
ನಿರ್ಮಮತೆಯಲಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲಿ
ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ನೀ ನಿರ್ಲೇಪನಹೆಯೆಂದ॥ ೫೩

ಅಸುರರಿಪು ಕೇಳಾದಿಯಲಿ ಸಂ
ಚಿಸಿದ ಕರ್ಮವು ಜೀವರನು [1]ಸಂ
ಧಿಸಲು[1] ತದ್ಗುಣದೋಷ ಕರ್ತೃವನೇಕೆ ತಾಗುವುದು।
ಪಸರಿಸಿತಲಾ [2]ಸ್ಮಾರ್ತ[2] ಮಾರ್ಗ
[3]ಪ್ರಸರ ಕೊಂದಡೆ ಪಾಪ ಪಾವನ
ವೆಸಗೆ ಪುಣ್ಯವೆನಿಪ್ಪ ವಿವರಕ್ಕೇನು ನೆಲೆಯೆಂದ[3] ೫೪

ಸುಕೃತ ದುಷ್ಕೃತವೆಂಬವೇ ಬಾ
ಧಕವು ಜೀವರಿಗೀಯಹಂಕೃತಿ
ವಿಕಳತೆಗೆ ತಾ ಬೀಜ ಜನ್ಮದ ಚುಟ್ಟುಮುರಿಗಳಿಗೆ।
ಸಕಲಕರ್ತೃತ್ವಾದಿ ಭೋಕ್ತೃ
ತ್ವಕವಿದಾತ್ಮಂಗಿಲ್ಲ ಪಿತ್ತಾ
ಧಿಕನು ತಿರುಗುತ ಲೋಕ ತಿರುಗುವುದೆಂಬ ತೆಱನಂತೆ॥ ೫೫

ಮರುಳೆ ಫಲುಗುಣ ಕೇಳು ಸಚರಾ
ಚರವೆನಿಪ ಜಗವೆನ್ನ ಲೀಲಾ
ಚರಿತದಲಿ ತೋಱುವುದು ಹರೆವುದು ನನ್ನ ನೇಮದಲಿ।
ನಿರುತ ನೀ ಕೇಳುವರೆ ತಿರ್ಯಙ್
ನರಸುರಾದಿಗಳೆಂಬ ಸಚರಾ
ಚರವಿಧಾನಲ್ಲದೆ ವಿಚಾರಿಸಲನ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದ॥ ೫೬

---

[1] ಬಂಧಿಸಲು (ಟಿ.ಪ.) [2] ಶಾಸ್ತ್ರ (ಗ.)
[3] ಪ್ರಸರಪಾವನನೆಸಗುವುದು ಇದ
ಬೆಸಸು ಮುರಹರಯೆಂದು ನುಡಿದನು ವಿನಯದಲಿ ಪಾರ್ಥ॥ (ಕ.ಟ.)

ಜಗದೊಳಾನೇ ಚರಿಸುವೆನು ತ
ಜ್ಜಗವಿದೆಲ್ಲವು ನನ್ನ ಮಾಯೆಯೊ
ಳೊಗೆದು ತೋಱಿಸಿ ಸುಳಿಸಿ ಸುಳಿವುದು ಹಿಡಿಯಲಡಗುವುದು।
ಮಗುವುತನದೊಳು ಕೂಡಿ ಮೆಱೆವುದು
ಜಗವದಲ್ಲದೆ ನಿಜವ ಬೆರಸುವ
ವಿಗಡರಿಗೆ ಪರತತ್ವ ಚಿನುಮಯರೂಪ ತಾನೆಂದ॥ ೫೭

ಬೀಸಿದರೆ ಸಿಲುಕುವರು ಮಾಯಾ
ಪಾಶದೊಳಹಂಕಾರಿಗಳು ತ
ದ್ದೇಶಕಾಲಕ್ರಿಯೆಗಳಲಿ ನಿರ್ವಾಹವನು ಬೆದಕಿ।
ಬೇಸಱುವರಂತಿರಲಿ ಮಾಯಾ
ವೈಸಿಕದ ಸಮ್ಮೋಹನದ ಕಾ
ಳಾಸವಱುವವರೆನ್ನನಱಿವರು ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ॥ ೫೮

ಏಕನಾತ್ಮನನಂತನಚಲನ
ಶೋಕನದ್ವಯನಮಲನಭವನ
ಲೋಕನಿಸ್ಪೃಹನಮಿತನಕ್ರಿಯನಹತನಭ್ರಮನು।
ಲೋಕಗತಿ ಮಾಯಾವಿಲಾಸ ವಿ
ವೇಕಿಗಳಿಗಿದು ಬಯಲು ಫಲುಗುಣ
ಸಾಕು ಗರ್ವವ ಬೀಳುಕೊಡು ಸೆಳೆ ಶರವ ಹಿಡಿ ಧನುವ॥ ೫೯

ಜಡನಲಾ ನರನೇಸ ತಿಳುಹಲು
ಬಿಡ ವಿಕಾರವನೆಂದು ಖಾತಿಯು
ಹಿಡಿಯಲಾಗದು ಸಲುಗೆಗಂಜಿಕೆಯೇಕೆ ಬಿನ್ನಹವು।
ಬಿಡು [1]ಜಗೌಘಾನೀಕ[1] ನಿಮ್ಮಡಿ
ಯೊಡಲೊಳಗಣಿತ[2]ವಿಹವು[2] ಗಡ ಮಿಗೆ
ನುಡಿಯಲಷ್ಮನು ತತ್ಸ್ವರೂಪವ ತೋಱಬೇಕೆಂದ॥ ೬೦

[1] ಜಗವು ನೀ ಕಂಡ (ಕ.) [2] ಲೋಕ. (ಕ.)

ಈ ದಿವಿಜರೀ ಚಂದ್ರಸೂರಿಯ
ರೀ ದಿಶಾವಳಿ ಯಾಗಗನವೀ
ಮೇದಿನೀತಳವೀ ಸಮೀರಣನೀ ಜಲಾನಲರು ||
ಈ ದನುಜರೀ ಮನುಜರೀ ನೀ
ನಾದಿಯಾಗಿಹ ಹರಹು ನಿನ್ನ ವಿ
ನೋದರೂಪಿನ ನಿಜಗೆ [1]ಬೇಡಿನ್ನಾವ ರೂಪೆಂದ[1] || ೬೧

ಹರೆದು ಮೋಹಿಸುವೀ ಚರಾಚರ
ನೆರೆದು ನಿಮ್ಮಯ ರೋಮಕೂಪದ
ಹೊರೆಯೊಳಗೆ ಹೊಳೆದಾಡುತಿಹುದೆಂಬಗ್ಗಳಿಕೆಗಳಿಗೆ |
ಹುರುಳೆನಿಪ ಹೇರಾಳದಂಗದ
ಸಿರಿಯ ತೋರ್ಪ್ಯೆ ಕೃಷ್ಣ ನಿರ್ಮಲ
ಪರಮತತ್ತ್ವವನೊಲ್ಲೆ ನಿಮ್ಮಯ ಭಕ್ತಿ ಸಾಕೆಂದ || ೬೨

ದಾಸನಾನೆನಗಮಲಮೂರ್ತಿವಿ
ಲಾಸವನು ತೋರುವುದು ಸಲಹುವು
[2]ದೈಸಬಿವನ್ಯೆ ತಾನು ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಭಾಜನಕ[2] |
ಮೀಸಲಳಿಯದ ಮಿಕ್ಕ ಬಯಕೆಯ
[3]ಪಾಶ ತಾಗದ[3] ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಯ
ಭಾಸುರ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಯನು ಮೈದೋರಬೇಕೆಂದ || ೬೩

ಆದಡರ್ಜುನ ನೋಡೆನುತ ಕಮ
ಲೋದರನು ಕೈಕೊಂಡನಗ್ಗದ
ನಾದಿಪುರುಷ ಶ್ರೀನಿಜವ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕಾಕೃತಿಯ |
ವಾದಿಸುವ ಷಟ್ತರ್ಕಗಿರ್ಕದ
ಭೇದ ಕೊಳ್ಳದ ಸಕಲ ಲೋಕದ
ಬೀದಿವಿಸಟಂಬರಿವ ವಿಪುಲ ವಿರಾಟ ರೂಪವನು || ೬೪

[1] ಯನು ನೀ ತೋರಬೇಕೆಂದ (ಟ.) [2] ದೈಸರವನಾಬಳಿಕ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನ ಭಾವನೆಗ (ಕ.) [3] ಬಾಸಯುಡುಗನ (ಟ.), ಬಾಸೆಹಳಿಯದ (ದ.)

ಬಿಳಿದು ಕರಿದೆಂಬಾಱು ವರ್ಣದ
ಹೊಲಬು ಹೊದ್ದದ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಯ
ಹೊಳಹುನಖದೀಧಿತಿಯ ಹೋಲದ ನಿಜದ ಹೊಸಪರಿಯ ।
ಅಳವಿನಳತೆಯ ಜಗದ ವಾರ್ತೆಯ
ಸುಳಿವು ಸೋಂಕದ ಸಕಲ ಲೋಕ
ಪ್ರಳಯ ಕಾರಣ ತೆಗೆದನಗ್ಗದ ವಿಶ್ವರೂಪವನು ॥ * ೬೫

ಕಾಣರುಳಿದವರೀತನೊಬ್ಬನ
ಕಾಣಿಕೆಗೆ ಕೌತುಕವ ಕಱೆದನು
ಶೋಣಿತಾಮಲಬಹಳತೇಜದ ಹೊದಱ ಹೊಯಿಲಿನಲಿ ।
ಕಾಣಲಱಿಯುವನಂತವೇದ
ಶ್ರೇಣಿ ಶಿವಶಿವ ರಾಯ ಪಾರ್ಥನ
ಜಾಣತನವೆಂತುಟೊ ವಿರೂಪನ ರೂಪ ಸೆಱೆವಿಡಿದ ॥ ೬೬

ಉಬ್ಬಿದನು ಹರುಷದಲಿ ಕಂಗಳ
ಗಬ್ಬ ಮುಱಿದುದು ಮನದ ನಿಗುರಿನ
ಹಬ್ಬುಗೆಯ ಹೊಲಬಳಿಯೆ ನಾಲಗೆಯುಡುಗೆ ಹೆಡತಲೆಗೆ ।
ಸಬ್ಬಗತನ್ನೈ ಶಿವಶಿವಾ ಬಲು
ಮಬ್ಬಿನಲಿ ಮುಂದಱಿಯದೆನ್ನಯ
ಕೊಬ್ಬನೇವಣ್ಣಿಸುವೆನೆನುತಡಿಗಡಿಗೆ ಬೆಱಗಾದ ॥ ೬೭

ಇದೆ ನಿರಂಜನತತ್ವ ಸಾಮ್ರಾ
ಜ್ಯದ ಸಘಾಟಿಕೆ ನಾವು ಕಡು ಮೂ
ರ್ಖದಲಿ ಮೈಮಱೆದೆವು ಶರೀರದ ಬಂಧುಕೃತ್ಯದಲಿ ।
ಯದುಗಳನ್ವಯದಾತ ನಮಗೊ
ಳ್ಳಿದನು ಸೋದರಭಾವನೆಂದೇ
ಮದವುಖದಿ ಕಡುಗೇಡ ಕೆಟ್ಟೆನು ಶಿವಶಿವಾಯೆಂದ ॥ ೬೮

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಚ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪರುಷ ಕಲ್ಲೆಂದಳುಕಿ ಸುರತರು
ಮರನು ತೆಗೆಯೆಂದಮರಧೇನುವ
ಪರರ ಮನೆಯಲಿ ಮಾಱಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ಕೈದುಡುಕಿ ।
ಹರಳು [1][ತೆ][1]ಕ್ಕೆ ಯಿದೆಂಬ ಪಾಪಿಗೆ
ಪರಮಗುರು ನಾನಾದೆನ್ನೈ ಮುರ
ಹರನ ಮೈದುನನೆಂದು ಗರ್ವಿಸಿ ಕೆಟ್ಟೆನಕಟೆಂದ ॥ ೧೯

ನೊರಜು ತಾನೆತ್ತಲು ಮಹತ್ವದ
ಗಿರಿಯದೆತ್ತಲು ಮಿಂಚುಬುಳುವಿನ
ಕಿರಣವೆತ್ತಲು ಹೊಳಹಿದೆತ್ತಲು ಕೋಟಿಸೂರಿಯರ ।
ನರಮೃಗಾಧಮನೆತ್ತಲುನ್ನತ
ಪರಮತತ್ವವಿದೆತ್ತಲಕಟಾ
ಮರುಳು ನನ್ನವಗುಣವದಾವುದ ಕಡೆಗೆ ಹಲುಬುವೆನು ॥ ೨೦

ಮೇಳ ಗಡ ನಮಗೀತನಲಿ ಭೂ
ಪಾಲಕರು ಗಡ ನಾವು ಸಾರಥಿ
ಯಾಳು ಗಡ ಹರಿ ನಾವು ವೀರರು ಗಡ ವಿಚಿತ್ರವಲ ।
ಮೇಲುಗಾಣದ ಪಾರ್ಥನೆಂಬೀ
ಕಾಳುಮೂಳನ ವಿಧಿಯನೇಪರಿ
ವೇಳುವೆನು ಹರಯೆನುತ ಕಂಗಳನೆವೆಗಳಲಿ ಬಿಗಿದ ॥ ೨೧

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಕಣ್ದೆಱೆದು ಮುಚ್ಚುವ
ನಡಿಗಡಿಗೆ ಮೈಬೆದಱಿ ಬೆಱಗಹ
ನಡಿಗಡಿಗೆ ಮೆಯ್ಯೊಲೆವನುಬ್ಬಿದ ರೋಮ ಪುಳಕದಲಿ ।
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮನನಲಿದು ಹೊಂಗುವ
ನಡಿಗಡಿಗೆ ಭಯಗೊಂಡು ಕರಗುವ
ನೊಡಲನವನಿಗೆ ಹರಹಿ ನಿಡುದೋಳುಗಳ ನೀಡಿದನು ॥ ೨೨

---

[1] ಟೆ (ಕ.ಗ.)

ಮುರಹರ ತ್ರಾಯಸ್ವ ಕರುಣಾ
ಕರ ಪರಿತ್ರಾಯಸ್ವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ವರ ಪರಿತ್ರಾಯಸ್ವ ದನುಜಾಂತಕ ಪರಿತ್ರಾಹಿ।
ಚರಣಭಜಕಕುಟುಂಬಕನೆ ಘನ
ದುರಿತವಿಪಿನಕೃಶಾನುವೇ ಭವ
ಹರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸೆನ್ನನೆನುತ್ತ ಹೊರಳಿದನು॥ ೭೩

ದೇವ ಭಕ್ತಜನಾರ್ತಪಾಲಕ
ದೇವ ಬಹಳಕೃಪಾಮಹಾರ್ಣವ
ದೇವ ಸರ್ವೇಶ್ವರ ಸದಾತ್ಮಕ ಸಕಲ ನಿಷ್ಕಳನೆ।
ಸೇವಕರಲಾರೈವರೇ ಸುಗು
ಣಾವಗುಣವನು ನಿಮ್ಮ ಭೃತ್ಯನ
ಭಾವ ಬೆಚ್ಚಿತು ವಿಶ್ವರೂಪವ ಬೀಳುಕೊಡಿಯೆಂದ॥ ೭೪

ಲೋಕವಱಿಯಲನಂತವೇದವು
ಮೂಕನಾದವು ಜೀಯ ಜಡನವಿ
ವೇಕಿ ಮಾನವ ಮಶಕವಿದು ನಿಮ್ಮಳತೆಗೈದುವುದೇ।
ಸಾಕಿಕೊಳ್ಳೈ ಕೃಷ್ಣ ನೋಡಲು
ನೂಕದೆನ್ನವೆ ಸೀವುತಿವೆ ಕರು
ಣಾಕರನೆ ಕೈಗಾವುದೈ ಕೃಪೆಮಾಡಬೇಕೆಂದ॥ ೭೫

ಎಳನಗೆಯ ಸಿರಿವೊಗದ ಚೆಲುವಿನ
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ನಿಟ್ಟೆಸಳುಗಂಗಳ
ತೊಳಪ ಕದಪಿನ ಮಿಸುಪ ಕಾಂತಿಯ ಮಕರಕುಂಡಲದ।
ಲಲಿತಕಂಠದ ಕೌಸ್ತುಭೋರ
ಸ್ಥಳದ ನಿಡುದೋಳುಗಳ ಕೋಮಲ
ತಳಿತ ಪೀತಾಂಬರದ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪ ತೋಱೆಂದ॥ ೭೬

ಅಳಕನಿಚಯದ ಕುಂಭಿನೊಸಲಿನ
ತಳಿತವೆಯ ನಿಡುಹುಬ್ಬುಗಳ ಕೋ
ಮಲಸುಮುಕ್ತಾಫಲಕೆ ಸೆಣಸುವ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳ।

ಲಲಿತಚುಬುಕದ ಚಾರುತರ ಕೆಂ
ದಳದ ಸುಳಿನಾಭಿಯ ಸವತ್ರುರ್ಗಳ
ವಿಳಸಿತೋರುದ್ವಯದ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪ ತೋಱೆಂದ ॥ ೭೭

ಪರಮಚಿನುಮಯ ನೀನು ಕರ್ಮದ
[1]ಸರಣಿಯೆನ್ನದು[1] ನೀ ಚರಾಚರ
ಭರಿತ ಭಾರಿಯ ವಿಶ್ವಮಯನವ್ಯಕ್ತನದ್ವಯನು ।
ನರನ ಮತಿಯಿದು ಮಂದಮತಿ ಗೋ
ಚರಿಸಲಱಿವುದೆ ದೇವ ಕರುಣಿಸು
ಕರುಣಿಸೈ ಮೈದೋಱು ತನ್ನೊಡನಾಡಿತನದನುವ ॥ ೭೮

ನಳಿನನಾಭ ಮುಕುಂದ ಮಂಗಳ
ನಿಳಯ ಭಕ್ತವ್ಯಸನಿ ದೈತ್ಯ
ಪ್ರಳಯಪಾವಕ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಭಕ್ತಸುರಧೇನು ।
ಲಲಿತಮೇಘಶ್ಯಾಮ ಸೇವಕ
ಸುಲಭ ಶೌರಿ ಮುರಾರಿ ಭಕ್ತಾ
ವಳಿಕುಟುಂಬಕ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಕರುಣಿಸೆನಗೆಂದ ॥ ೭೯

ಪರಮ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕ ಪಾವನ
ಚರಿತ ಚಾರುವಿಲಾಸ ನಿರ್ಮಲ
ವರಕಥನಲೀಲಾಪ್ರಯುಕ್ತ ಪ್ರಕಟಭುವನಶತ ।
ನಿರವಯವ ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವ ನಿಸ್ಪೃಹ
ನಿರುಪಮಿತ ನಿರ್ಮಾಯ ಕರುಣಾ
ಕರ ಮಹಾತ್ಮ ಮನೋಜವಿಗ್ರಹ ಕರುಣಿಸೆನಗೆಂದ ॥ ೮೦

ದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ವರರಾ
ಜೀವಲೋಚನ ಭೂತಭಾವನ
ರಾವಣಾಂತಕ ಗೋಪವೇಷ ವಿಲಾಸ ಜಯವಾಸ ।

---

[1] ಕರಣಿ ನಿನ್ನದು (ಕ.)

ದೇವಕೀನಂದನ ಯಶೋದಾ
ದೇವಿಯುನ್ನತಪುಣ್ಯಫಲ ತಲೆ
ಗಾವುದೈ ತರುವಲಿಗೆ ತೋಱುವೈಮುನ್ನಿನಾಕೃತಿಯ ॥ ೪೧

ನಿಗಮನಿಕರವ ಸೆಳೆವ ತಿರುಗುವ
ನಗಕೆ ಬೆನ್ನನು ಕೊಡುವ ಜಲನಿಧಿ
ಮಗುಚೆ ಮಹಿಯನು ನೆಗೆವ ಮಗುವಿನ ನುಡಿಗೆ ಮೈಗೊಡುವ ।
ಗಗನಕಂಘ್ರಿಯನಿಡುವ ತಾಯ
ಕ್ಕೆಗಳಿಗಕ್ಕಿಯ ತೋರ್ಪ ರಾಣಿಯ
ಸೊಗಸ ಸಲಿಸುವ ಕೃಪೆಯನೆನ್ನಲಿ ತೋಱಬೇಕೆಂದ ॥ ೪೨

ಮಱೆದು ನಾಲಗೆಗೊನೆಗೆ ನಾಮದ
ನಿಱುಗೆ ನೆಲೆಗೊಳೆ ನಿನ್ನನೇ ಸಲೆ
ತೆಱುವ ಬಿರುದನು ಬಲ್ಲೆನೊರಲಿದು ನಿನ್ನ ಹಲುಬಿದರೆ ।
ಉಱುವ ಹೆಂಗುಸಿನುನ್ನತಿಕೆಯಲಿ
ಸೆಱಗು ಬೆಳೆದುದ ಕಂಡೆನೈ ಸೈ
ಗಱೆವುದೈ ಕಾರುಣ್ಯವರುಷವನೆನ್ನ ಮೇಲೆಂದ ॥ ೪೩

ಹಸುಳೆಗಮರಾಚಲದ ಹೊಱೆ ಸೈ
ರಿಸುವುದೇ ಮಱಿಹುಲ್ಲೆ ಸಿಂಹದ
ಮಸಕಕಿದಿರೇ [1]ಲತೆಯ ಎಳಗುಡಿ[1] ಮಾಳಿಗೆಗೆ ತೊಲೆಯೆ ।
ಸಸಿದರಳೆ ಸಿಡಿಲೆಱಗಿದರೆ ಜೀ
ವಿಸುವುದೇ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ವಿಶ್ವ
ಪ್ರಸರರೂಪಿಂಗಾನು ಲಕ್ಷ್ಯವೆ ಸಲಹಬೇಕೆಂದ ॥ ೪೪

ಅಣಲೊಳಷ್ಟಾದಶ ಮಹಾಕ್ಷೋ
ಹಿಣಿಗಳಡಗಿದವೆಂಬುದಿದು ಭೂ
ಷಣವೆ ಜೀಯ ಮುರಾರಿ ನಿನ್ನಯ ರೋಮಕೂಪದಲಿ ।

---

1 ಎಳಲತೆಯ ಕುಡಿ (ಟ.)

ದಣನೆಗೆಟ್ಟಜರುದ್ರಸುರಸಂ
ದಣಿಗಳಿವೆ ಜಠರದ ಜಗಂಗಳ
ನೆಣಿಸಬಲ್ಲವರಾರು ಸಾಕಿನ್ನೆನ್ನ ಸಲಹೆಂದ ॥ ೮೫

ವಿಶ್ವ ನಿನ್ನಯ ಮಾಯೆ ನಿರ್ಮಲ
ವಿಶ್ವರೂಪನು ನೀನು ಬಗೆವಡೆ
ವಿಶ್ವ ನಿನ್ನೊಳು ಸುಳಿವುವಳಿವುದು ಲಲಿತಲೀಲೆಯಲಿ ।
ವಿಶ್ವವಲ್ಲಭ ನೀನು [1]ನಿನ್ನದು
ವಿಶ್ವಪಾಲನೆ! ವಿಶ್ವಚೇಷ್ಟಕ
ವಿಶ್ವದಾಧಾರನೆ ಜಡಾತ್ಮನ ಸಲಹುಬೇಕೆಂದ ॥ ೮೬

ವೀರ ದೈತ್ಯಕುಠಾರ ಗಳಿತವಿ
ಕಾರ ಗೋಪೀಜಾರ ಲಲಿತವಿ
ಹಾರ ನಿಗಮವಿದೂರ ಸುಖಸಾಕಾರ ಗತಪಾರ ।
ಧೀರ ಜಗದಾಧಾರ ಲಸದಾ
ಚಾರ ಕಮಲಾಗಾರ ಭುವನಾ
ಧಾರ ನಿರ್ಜಿತಮಾರ ಮುರಹರ ಸಲಹಬೇಕೆಂದ ॥ ೮೭

ಭಯದ ಬಿಗುಹಿನ ಭಾರ ಭಕುತಿಯ
ನಯದ ಬಿನ್ನಹದೋಜೆಯನು ಚಿನು
ಮಯನು ಕೇಳಿದು ಮೆಚ್ಚಿ ಡಿಂಗರಿಗಂಗೆ ನಗುತೆಂದ ।
ನಿಯತವೇ ನೀನಲ್ಲಲೇ ಸೇ
ನೆಯನು ಕೊಲುವನು ಕಾವವನು ನಿ
ಶ್ಚಯವ ನಿನ್ನೊಳು ತಿಳಿದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡು ಸಾಕೆಂದ ॥ ೮೮

ಎನಿತು ಜಗವಡಗಿದವು ಕೌರವ
ರೆನಿಬರಡಗಿತು ನೋಡು ಧರ್ಮನ
ತನಯ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣ ಮೊದಲಾದ ।
ಎನಿಬರಡಗಿತು ನೋಡು ಬಾಂಧವ
ಹನನ ನಿನಗುಂಟಾದಡೀಗಳೆ
ನೆನೆದು ಬಿನ್ನಹಮಾಡೆನುತ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ಹರಿ ನುಡಿದ ॥ ೮೯

[1] ನೀನೇ ವಿಶ್ವನಾಟಕ (ಟ.)

ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಾ ತಪ್ಪೆನೆಂಬೀ
ಮುರಿದಡೆನಗದು ಖಾತಿ ಭೀಷ್ಮನು
ವರಪಿತಾಮಹನೆಂದು ಹೊಳೆದರೆ ಬಳಿಕಸಹ್ಯವದು ।
ಅರಿಬಲವು ಮುನ್ನುಬ್ಬಿವುದೋ ನೀ
ನರಿವೆಯೋ ಲೇಸಾಗಿ ಎನ್ನೊಳು
ನರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸೆನುತ್ತ ನುಡಿದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ ॥ ೯೦

ನೆನೆದಡಜಕೋಟಿಗಳು ನಿಮ್ಮಯ
ಮನದೊಳಗೆ ಜನಿಸುವರುಪೇಕ್ಷೆಯೊ
ಳನಿತು ಕಮಲಜರಳಿವರೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯನು ।
ನೆನೆಯಲಳವೇ ಜೀಯ ಸಾಕಿ
ನ್ನನುವರದೊಳೆನಗೇನ ಬೆಸಸಿದ
ರನಿತ ತಾ ಮುಖದಿರುಹಿದರೆ ಡಿಂಗರಿಗನಲ್ಲೆಂದ ॥ ೯೧

ಮರಳಿ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪನಂಗೀ
ಕರಿಸಿ ವಾಘೆಯ ಕೊಂಡು ತುರಗವ
ತಿರುಹಿ ಲುಳಿವಡೆಸುತ್ತ ಪಾರ್ಥಗೆ ಮಾಯೆಯನು ಬೀಸಿ ।
ಶರಧನುವ ಕೊಳ್ಳೇಳು ಕೈಕೋ
ಪರಬಲದ ತೋಟಿಯನು ತೋಱೈ
ಬಿರುದ ಘಾತಕತನವನೆಂದನು ನಗುತ ಮುರವೈರಿ ॥ ೯೨

ಮೋಹ ಮಿಗೆ ಪಾಂಡವ ಮಮ ಪ್ರಾ
ಣಾಹಿ ಯೆಂಬೀ ಬಿರುದ ಸಲಿಸಲು
ಗಾಹಿನಲಿ ಮೇದಿನಿಯ ತಿಣ್ಣವನಿಳುಹಲೋಸುಗರ ।
ಆಹವದೊಳರ್ಜುನನ ರಥದೊಳು
ವಾಹಕನು ತಾನಾಗಿ ಶರಣ
ಸ್ನೇಹ ಸಂಸಾರಾನುರಾಗನು ಸುಳಿಸಿದನು ರಥವ ॥ ೯೩

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ ಕವಿದು ಹಳಚಿದುದುಭಯಬಲ ಶಿವ
ಶಿವ ಮಹಾದೇವಮವು ಪದರಜ
ರವಿಯ ತಿವಿದುದು ದಿವವನಳಿದುದು [1]ನಳಿ[1] ದನಹಿರಾಯ ॥

ಅವಧರಿಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಂಗಾ
ಭವನ ಸುಯಿಧಾನದಲ ಕುರುಬಲ
ನಿವಹ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ನಾರ್ಕೈಕೆಯಲಿ ರಿಪುಸೇನೆ ।
ತವಕ ಮಿಗೆ ಮೋಹರಿಸಿ ಕೈವೀ
ಸುವ ಮಹೀಶರನೀಕ್ಷಿಸುತಲಾ
ಹವಮಹೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೆಱಗಾಯಿತ್ತು ಸುರಕಟಕ ॥ ೧

ಎರಡು ಬಲ ಕೈಲಾಗನೀಕ್ಷಿಸು
ತಿರೆ ಕೃತಾಂತಾಲಯಕೆ ವಾಹಿನಿ
ಸರವೃದೆಂಬಂದದಲಿ ಕೈವೀಸಿದರು ಭೂಭುಜರು ।
ಆರರೆ ಮೂಡಣ ಶರಧಿ ಪಡುವಣ
ಶರಧಿಗಾಂತುದೊ ರಣಚಮತ್ಕೃತಿ
ಸುರರ ನಯನಾಂಗಣಕೆ ಕವಿಸಿತು ಕೌತುಕಾಂಬುಧಿಯ ॥ ೨

ಎಲೆಲೆ ಕವಿಕವಿ ಬೆರಸುಬೆರಸಿ
ಟ್ಟಳಿಸು ತಿವಿತಿವಿ ಭಲರೆ ಭಲರತಿ
ಬಲರೆ ಹಿಂಚದಿರಿನ್ನು ಹೊಯ್‌ಹೊಯ್ ಚೂಣಿಗರನೆನುತ ।
ಬಲಜಲಧಿ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿ ಮಿಗೆ ಹೆ
ಕ್ಕಳಿಸಿ ಕವಿದುದು ಗಿರಿಯ ಬೈಸಿಕೆ
ಕಳಚಿತಹಿಪನ ಕೊರಳು ಕುಸಿದವು ಕಮಠನೆದೆಬಿರಿದ ॥ ೩

ಒದಱಿ [2]ಬಲನೊಡನೊಡನೆ ಹಳಚಿದೊ
ಡದಿರೆ ನೆಲನವ್ವಳಿಸಿ[2] ದಿಕ್ಕರಿ
ಮದವಡಗಿದವು ಕುಣಿದು ಮೆಟ್ಟಿದರಹಿಪನೊಡಲೊಳಗೆ ।

---

[1] ನಲಿ (ಕ.), ಕುನಿ (ಟ.), ಮಣಿ (ದ.) [2] ಜಱೆದೊಡಹಳಚಿದರೆ ನೆಲನದಿ ರಿತವ್ವಳಿಸಿ (ಕ.)

ಹೊದಱುದಲೆ ಹೊಕ್ಕಾಳೆ ಬೆರಳಿನ
ತುದಿಯ ತುಟಿಯುಲಿ [1]ಬೊಬ್ಬೆಱದಡಿನ
ನದಿರೆ[1] ದಳವುಳಿಸಿದುದು ಕೌರವಪಾಂಡವರ ಸೇನೆ ॥ ೪

ರಣದೊಳಾದುದು ಬೋನವಾರೋ
ಗಣೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈವುದನುಚರ
ಗಣಸಹಿತವೆಂದತಿಬಲರು ಕಾಲಂಗೆ ದೂತರನು ।
ಅಣಿಯೊಳಟ್ಟಿದರೆನಲು ಪಡೆಯುರ
ವಣೆಯ ಪದಹತಧೂಳಿ ಗಗನಾಂ
ಗಣಕೆ ಕವಿದುದು ಬಳಿಕಲಬುಜಭವಾಂಡಮಂಡಲವ ॥ ೫

ಚಲನದಿಂದುದಯಿಸಿದ ಶೂದ್ರತೆ
ಗಲಸಿ ಸುರಗಂಗೆಯಲ ಮಿಂದು
ಚ್ಚಳಿಸಿ ರಜತಾದ್ರಿಯಲಿ ಶೂಲಿಯ ಪದಯುಗವ ಭಜಿಸಿ ।
ಬಳಿಕ ನಾಕವನೈದಿ ಸುಮನೋ
ಲಲನೆಯರ ಕುಂತಳಕೆ ಹಾಯ್ದುದು
ಬಲದ ಪದಹತಧೂಳಿ ಗೆಲಿದುದು ವಾಜಪೇಯಿಗಳ ॥ ೬

ಹರಿಗೆ ಕೆಂಪಿನ ಝಗೆ ಸುರಾಂಗನೆ
ಯರಿಗೆ ಸುಭಟವ್ರಜಕೆ ಕುಂಟಣಿ
ವರದಿಗಂಗನೆಯರಿಗೆ ಬೈತಲೆಗೆಸೆವ ಸಿಂಧೂರ ।
ಸುರಪನನಿಮಿಷತನಕೆ ಟಪುವೆನ
ಲುರವಣಿಸಿ ಕೆಂದೂಳಿ ನಭಕು
ಪ್ಪರಿಸೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರುಭಯಚತುರಂಗಬಲ ಹಳಚಿ ॥ * ೭

[1] ಬೊಬ್ಬಿಡಲುಬವವದಿರೆ (ಟ.)

* (ಚ.ಜ.ಟ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು ೭ನೇ ಪದ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇದೆ :—

ಝಡಿವ ಕೈದುಗಳುರಿಯ ಕೆಚ್ಚುವ
ನಡಸಿ ಕಾರಿದವಲಗು ಖಣಿಖಟೆ
ವಿಡುವ ದನಿ ಮಿಗೆ ತುಂಬಿತಂಬುಜಬಂಧುವಾಲಯದ ।
ಕಡುಗಿ ಹೊಯಿದಾಡಿದರು ಡಾವಣಿ
ವಿಡಿದು ಜೋಲುವ ಕರುಳ ಹಿಣಿನೊಳು
ತೊಡಕಿ ತೋಟಿಯ ಭಟರು ತಱುಬಿದರಂತಕನ ಪುರಿಗೆ ॥

ಬಿಡದೆ ಕಡಿದಾಡಿದರು ಸೇನಾ
ಗಡಲು ರಕುತದ ಕಡಲನುಗುಳಿತು
ಬಿಡದೆ ಸುಂಟರುಗಾಳಿ ವಿಲಯದ ಮಳೆಯು ಷಡೆದಂತೆ ।
ಒಡೆದು ನಾನಾಥಟ್ಟುಗಳ ಮೈ
ವಿಡಿದು ವಾರಿಡುವರುಣಜಲದಲಿ
ಕಡಿಕುಗಳು ಬೆಂಡೇಳೆ ದಂತಿಗಳಟ್ಟೆ ಕೊಡೆನೆಗೆಯೆ ॥ ೮

ಲಗ್ಗೆ ಮಸಗಿತು ಸೂಳುವ್ಯೋಯಿಲಿನ
ಬೊಗ್ಗಿನಲಿ ಮುಂಕೊಂಡು ಮೋಹರ
ವ್ಯೋಗ್ಗೊಡೆದು ಹೆಣಗಿದುದು ಕೇಶಾಕೇಶಿ ಯುದ್ಧದಲಿ ।
ಮೊಗ್ಗರವ ಕೆದಱಿದರು ಹೊಯ್ಬುರೆ
ಮುಗ್ಗಿದರು ಕಡಲಿಡುವ ರಕುತದ
ಸುಗ್ಗಿ ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ಸೇರಿತು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ ॥ ೯

ತೆಗೆದುದುಬ್ಬಿದ ಧೂಳಿ ಹೆಣಸಾ
ಲುಗಳು ಹರೆದವು ರಕುತದಱುವೊನ
ಲುಗಳು ಹರಿದವು ಹೊರೆದನಂತಕನುರುಪರಿಗ್ರಹವ ।
ಅಗಿದು ಮುಗ್ಗಿತು ಚೂಣಿ ಒಲುಕಾ
ಳಿಗವ ನೊಯ್ಯಾರಿಸುತ ರಾಯರು
ತೆಗಸಿದರು ಸೇನೆಯನು ನೂಕಿದರಂದು ಬಿಲ್ಲವರ ॥ ೧೦

ಪುಲಿವೊಗಲ ಸೀಸಕದ ಕಿಗ್ಗ
ಟ್ಟ್ಯೋಲೆವ ಸುರಗಿಯ ಕಾಂಚವೊಳರೆ
ಬಲಿದ ಬಿಲ್ಲಿಂ ಬಿಗಿದ ತಿರುವಿನ ಬೆರಳ [1]ಕೋಲುಗಳ ।
ಬಲಿದ ಮುಂಗೈಹೊದೆಯ ಬಿರುದಿನೊ
ಳುಲಿವ ಘಂಟೆಯ ಬೆನ್ನಲೆವ ಬ
ತ್ತಳಿಕೆಗಳಲೈದಿತ್ತು ಬಿಲ್ಲಾಳುಭಯಸೇನೆಯಲಿ ॥ ೧೧

[1] ಹೊಯ್ಲು (ಕ.)

ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಮೊಳಕಾಲನೂಱಿದ
ರುಬ್ಬಟೆಯಲಿದಿರಾಂತು ಕಾಲನ
ಹೆಬ್ಬೆಳಸು ಹುಲಿಸಾಯ್ತು ಬರಹೇಳೆಂಬವೋಲೊದಱಿ ।
ಹಬ್ಬುಗೆಯ ಜೇವೊಡೆಯ ಝಾಡಿಯ
ತೆಬ್ಬುಗಳ ತೆಗೆವೆರಳುಗೋಲಿನ
ಕೊಬ್ಬಿನಾಳೆಚ್ಚಾಡಿತಿಕ್ಕಿದ ಮಂಡಿ [1]ಚಂಡಿಸದೆ[1] ॥ ೧೨

ಬೆರಳ[2]ಶರಸಂಧಾನ[2] ದೃಷ್ಟಿಯ
[3]ಮುರಿದ ಮುಷ್ಟಿಯ ಕುಂಡಲಿತ ಕಿವಿ
ವರೆಯ ತೆಗೆಹಿನ ತೋಳ ವೀರರು[3] [4]ತೂಳಿದರು[4] ಕಣೆಯ ।
ಅರರೆ ಕವಿಕವಿದಂಬು ಕಡಿದವು
ಕೊರಳನುಗಿದವು ಜೋಡನೊಡಲೊಳು
ಹೊರಳಿದವು ಹೊಡೆಗೆಡಹಿದವು ಹೊಕ್ಕೆಸೆವ ಹೂಣಿಗರ ॥ ೧೩

ಕಣೆ ಕಣೆಯ ಹಳಚಿದವು ಮಾರ್ಗಣೆ
ಕಣೆಯ [5]ಕಡಿದವು[5] ಕವಿಯ ಕಣೆ ಕಿಱು
ಗಣೆಯ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿದವು ಹೆಕ್ಕಳಿಸಿದವು ಹಂದೆಗರ ।
ಖಣಖಟಿಲು ನಿರಿನಿಳಿಲು ಘುರಿಘುರಿ
ಘುಣಿಲು ದೊಪ್ಪನೆ ಕೊಯ್ವು ಸೀಳುವ
ಹೆಣಗೆಡಹುವಬ್ಬರಕೆ ಮಿಗಿಲೊದಗಿದರು ಬಿಲ್ಲವರು ॥ ೧೪

ಉರಗಬಲದುರವಣೆಯೊ ವಾರಿದ
ತರುಗಳುಪಶಾಖೆಗಳೊ ಕಾಲನ
ಹರವರಿಯೊ ಹೆಬ್ಬೆಳಸ ಮುತ್ತುವ ವಿಹಗಸಂತತಿಯೊ ।
ತರಣಿ ತಲ್ಲಣಿಸಿದನು ಹೊಗರಲ
ಗುರವಣಿಸಿ ಹೊದಱಿದ್ದು ಹಿಳುಕ
ಬ್ಬರಿಸಿ ಗಬ್ಬರಿಸಿದುವು ದಿಗುತಟವನು ಶರವ್ರಾತ ॥ ೧೫

---

[1] ಸಂಚಿಸದೆ (ಚ.) [2] ಸಂಧಾನದಲಿ (ಟ.) [3] ಮುರಿದಲೆಯ ಕಿವಿವರೆಯ ತೆಗಹಿನ ಭರದ ಬಲುಹಿನ ತೋಟಿಕಾಱರು (ಟ.) [4] ತೂಱಿದರು (ಪ.) [5] ನಣಿದವು (ಟ.)

ಹೆಣಗಿ ಹಿಣಿಲಿಱಿದಭ್ರದಲಿ ಸಂ
ದಣಿಸಿ ಕಣೆ ಕೈಕೊಂಡವಂಬರ
ಮಣಿಗೆ ನಡೆದುದೊ ತಿಮಿರರಾಜನ ದಂಡು ಮಂಡಳಿಸಿ ।
ಮಣಿಮಕುಟದಿಳಿಗೊಯ್ಲ ನೆಲದಾ
ವಣಿಯೊ ಗಗನಾರ್ಣವದ ವಾಡಬ
ಗಣವೊ ಕೌತುಕವೆನಿಸಲೆಚ್ಚಾಡಿದರು ಬಿಲ್ಲವರು । ೧೬

ರೇಣು ಹತ್ತಿದ ರವಿಯ ಮಸೆಯಲು
ಸಾಣೆಗಿಕ್ಕಿತೊ ಭಗಣರತ್ನವ
ನಾಣಿಗಳೆಯಲು ಕಮಲಭವ ಸೃಜಿಸಿದ ಸಲಾಕೆಗಳೊ ।
ಕಾಣೆನಭ್ರವನವನು ದಿಕ್ಕುಗ
ಳೇಣು ಮುಱಿಯಲು ಹೊಕ್ಕಿಸುವ ಬಿಲು
ಜಾಣರುರವಣೆ[1]ಲಜ್ಜಿಸಿತು[1] ಲೋಕದ ಧನುರ್ಧರರ ॥ ೧೭

ವೀರ ಧಣುಧಣು ಪೂತುರೇ ಬಿಲು
ಗಾಱ ಮಝುರೇ ಚಾಪತಂತ್ರವಿ
ಶಾರದಾ ಎನುತೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಬಿರುದ ಮೂದಲಿಸಿ ।
ಓರಣದ ಕಣೆಗಳಲಿ ತಲೆಗಳ
ತೋರಣವ ಕಟ್ಟಿದರು ಸೇನಾ
ಮಾರಣಾಧ್ವರವೆಸೆದುದರುಣಜಲಾಜ್ಯಧಾರೆಯಲಿ ॥ ೧೮

ಪ್ರಳಯದಿವಸದ ಪಟುಪವನನೀ
ಹಿಳುಕು[2]ಗಱಿ[2]ಯೊಳುದಿಸಿದುದೋ ಮಿಗೆ
ಮೊಳಗಿ ಮೋದುವ ಸಿಡಿಲ್ಗಳಂಬಿನ ಮೊನೆಯೊಳುಟಿಸಿದುದೊ ।
ಜಲಧಿಯಲಿ ಜಂಗುಳಿಸಿ ಕುಧರಕೆ
ಕುಲಿಶಭೀತಿಯ ಬೀಱಿ ಕಣೆ ಬಳಿ
ಸಲಿಸಿ ಹರಿದಾಡಿದುವು ಸುಭಟರ ಗೋಣ ಗುಱಿಮಾಡಿ ॥ ೧೯

[1] ಯಂಜಿಸಿತು (ಟ.) [2] ಗಾಳಿ (ಕ.ಗ.)

ಕುಣಿದೆಸುವ ಕುಕಿಲಿಱುವ ಬಿರುದರ
ನಣಕಿಸುವ ಬಲುಬಿಲ್ಲನೊದಱಿಸಿ
[1]ಹಣುಗಿ[1] ಕಣು ನಟ್ಟಾಲಿಗೊಳೆ ತಳಪುಂಡಿ ಮುರುಡಾಗೆ ।
ಹೊಣಕಿಗರು ರಣದವಕಿಗರು ಬಿಱು
ಗಣೆ ಸವೆಯಲೆಚ್ಚಾಡಿದರು ಮಿಗೆ
ಮಣಿಯದದಟರು ಸುರಗಿಗಳನುಗಿದೊಡನೆ ಹಳಚಿದರು ॥ ೨೦

ಅಱಿಯ ನಾಲಗೆ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಹಲು
ಗುಹೆಗಳನು ಕಳೆದಂತೆ ಸಿಡಿಲಿನ
ಬಹಳ ಧೃತಿ [2]ತೆಗೆದಂತೆ[2] ಕುಲಿಶದ ತಿರುಳ ಮಸೆದಂತೆ ।
ಮಹಿಯುದಿರಲಿದಿರಾಂತು ಸುರಗಿಯೊ
ಳಹಮಿನದಟರು ಬಿರುದುಗಳಱು
ತ್ತುಹಿತರಿಱಿದಾಡಿದರು ಪಡೆದರು ರೌದ್ರರಂಜನೆಯ ॥ ೨೧

ಮೀಱು ತಳಸಂಚದೊಳು ಮೊನೆಯನು
ತೋಱು ತಿರುಪಿನೊಳಣೆದು ಕಳಚುವ
ರೇಱುಗಾಣದೆ ಮಧ್ಯಸಂಚಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಕೈಮಾಡಿ ।
ಜಾಱು ಸುರಗಿಯೊಳಣೆವರಳುಕದೆ
ಮೀಱಿದುಪ್ಪರಸಂಚದಲಿ ಕೈ
ದೋಱು ದಂಡೆಯನೆತ್ತಿ ಕಾದಿತು ಸುರಗಿಯತಿಬಲರು ॥ ೨೨

ಅಣೆದರೌಕುವ ಸೋಂಕಿ ತಿವಿದರೆ
ಹೆಣನ ತೋಱುವ ಹಜ್ಜೆದೆಗೆಸರೆ
ಜುಣಗಲೀಯದೆ ಮೇಲೆ ಕವಿಸುವ ಮೀಱು ಕೈಮಾಡಿ ।
ಕೆಣಕಿದರೆ ಝುಂಕಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿಸಿ
ಹಣುಗಿ ಮೊನೆಗೊಡೆ ದಂಡೆಯೊಳು ಖಣಿ
ಖಣಿಲು ರವವೆಸೆಯಲ್ಕೆ ಕಾದಿತು ಸುರಗಿಯತಿಬಲರು ॥ ೨೩

---

[1] ಧಣಿಯು (ಟ.) [2] ಗೆಡೆದಂತೆ (ಚ.), ನಿಂದಂತೆ (ಟ.)

ಬೀಯವಾದರು ಬಿಲ್ಲವರು ಖ
ಳ್ಗಾಯುಧರು ಕೈಕೊಳಲಿ ದಿವಿಜ
ಶ್ರೀಯು ತಪ್ಪದು ಸಮರಮುಖದಲಿ ಮಡಿದ ವೀರರಿಗೆ ।
ರಾಯ ಮೆಚ್ಚಲು ರಣದೊಳೊದಗುವ
ರಾಯತಿಕೆಯಂತೆನುತ ಸೇನಾ
ನಾಯಕರು ನೂಕಿದರು ಖಂಡೆಯಕಾಱ ಮೋಹರವ ॥ ೨೪

ತಾಟಿಸಿದರೊಡನೊಡನೆ ಕುಲಗಿರಿ
ದೂಟಿ ಬಿದ್ದವು ಚಿತ್ರದಲಿ ನಡೆ
ಗೋಟೆ[1]ಯೆನೆ ಮಂಡಳಿಸಿ[1]ಬಲಿದರು ತೆಕ್ಕೆವರಿಗೆಗಳ ।
ನೋಟದಮರರ ನಯನಗಳಿಗ
ಲ್ಲಾಟವೆನೆ ಪಯ[2]ಚಕ್ರ[2]ಗತಿಗಳ
ತೋಟಿಕಾಱರು ಹೊಕ್ಕು ತಾಗಿದರುಭಯ ಸೇನೆಯಲಿ ॥ ೨೫

ಬಲಸಮುದ್ರದ ಬುದ್ಬುದಂಗಳೊ
ತಿಳಿಯಲರಿದೆನೆ ಹರಿಗೆ ಮುಸುಕಿತು
ಬಿಳಿಯ ಚೌರಿಗಳುಲಿವ ಘಂಟೆಯ ವಿರುದಿನುಬ್ಬಟೆಯ ।
ತಲಪಟದೊಳೌಕಿದರು ತೊಡೆಸಂ
ಕಲೆಯ ತೊಲಗದ ಕಂಭದಪ್ರತಿ
ಬಲರು ಹಾಣಾಹಾಣಿಯಲಿ ಹೊಯಿದಾಡಿದರು ಕಡುಗಿ ॥ ೨೬

ಸಿಡಿಲ [3]ಹೆತ್ತುದೊ[3] ಜಡಿವ ನಿಸ್ವನ
ಕಡುಹೊಗರು ಬೆಸಲಾಯ್ತೊ ನಭವನು
ಹೊಡೆಗೆಡಹಿಸಲುಚ್ಚಳಿಪ ಕಿಡಿ ವಡಬಂಗೆ ಪಿತನೆನಲು ।
ಕುಡಿವೊನೆಯೊಳಹಿಪತಿಯ ನಾಲಗೆ
ಗಡಣವುದಿಸಿದವೆನೆ ಕೃಪಾಣದ
ಕಡುಹು ಕೌತುಕವಾಯ್ತು ಖಂಡೆಯಕಾಱ ಮೋಹರದ ॥ ೨೭

---

[1] ಗಾಱರು ಮುಂದೆ (ಟ). [2] ಚಿತ್ರ (ತ.ಟ.) [3] ಹೊತ್ತುದೊ (ಕ.)

ಕರೆಕರೆದು ಮೂದಲಿಸಿ [1]ಕಡುಹಿನ[1]
ದುರುಳರುಬ್ಬಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಕ್ಕ
ಬ್ಬರಿಸಿ ಪೊಯಿದರು ಕಾದಿ ಕೊಂಡರು ಕಾಲನರಮನೆಯ ।
ಕರುಳುಗಿಯೆ ತಲೆ ಸಿಡಿಯೆ ನಿಟ್ಟೆಲು
ಮುರಿಯೆ ಮೂಳೆಗಳುದಿರೆ ಶೋಣಿತ
ಸುರಿಯೆ ಕಾಳಿಜ ಕೆದಱೆ ತುಂಡಿಸಿ ಖಂಡ ಬೆಂಡೇಳೆ ॥ ೨೮

ಅಡಸಿ ಕಿಡಿಗಳ ಕಾಱೆ ಲೋಹದ
ಕಡಿಕು ಸಿಡಿಲುಗ್ಗಡದಲಡ್ಡಣ
ವೊಡೆದು ಕೈಬಂದಿಗೆಯ[2]ನೆತ್ತಿದ[2]ಡಿಕ್ಕಲಿಸಿ ಬೀಳೆ ।
ಫಡ ಸು[3]ಖಾ[3]ಯುವ ಬಿಡದಿರಿವ್ಮೊನೆ
ಗೊಡದಿರುಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಕೈಯನು
ಕೊಡದಿರಾ ಮಿಡುಕದಿರು ಮಂಡಿಯನೆನುತ ಹಳಚಿದರು ॥ ೨೯

ಕಾಲು ಖಂಡಿಸಿ ಬೀಳೆ ಕರುಳಿನ
ಮಾಲೆಯೊಳು ತೊಡಕಿದುವು ಹಣಿದದ
ಬಾಳೆಯಂದದೊಳುಡಿಯೆ ತೊಡೆ ನಡು ಮುಱಿಯೆ ಕಟಿ ಕೆದಱೆ ।
ತೋಳ ಕೊಱೆದರು ನೆಲಕೆ ತಲೆಯನು
ಬೀಳಿಕಿದರೆರಡಾಗಿ ತನುವನು
ಸೀಳುಹೊಯಿದರು ಬೈದು ತಾಗಿತು ಹರಿಗೆಯತಿಬಲರು ॥ ೩೦

ನಿಲುಕಲಿಟ್ಟೆಡೆಯಾದ ಹೆಣನನು
ತುಳಿದು ರಣದಲಿ ಕುಣಿವ ಮುಂಡವ
ನೆಳದು ರುಧಿರದೊಳೌಕಿ ಮೆಟ್ಟುವ ಮುಂದೆ ನಡೆನಡೆದು ।
ತಲೆಮಿದುಳ ಜೊಂಡಿನಲಿ ಜಾಱುವ
ಕಲಹಕಾತರರರಿಪುಭಟರನ
ಪ್ಪಳಿಸಿ ಘಾಯಂಬಡೆದು ಮಗ್ಗಿದರುಭಯಸೇನೆಯಲಿ ॥ ೩೧

[1] ಬಿರುದಿನ (ಗ.ಟ.) [2] ಕೆತ್ತಿದ (ಟ.ಪ.) [3] ಘಾ (ಗ.ಚ.ಪ.)

ಉರುಳಿ ಬೀಳುವ ತಮ್ಮ ತಲೆಗಳ
ತಿರುಹಿ ರಿಪುಗಳನಿಡುವ ಸಡಿಲಿದ
ಶಿರವನಱಿಯದೆ ಮುಂಡದಿದಿರಲಿ ಬೀದಿವರಿವರಿವ ।
ಹರಿಗೆ ಹೊಳ್ಳಿಸೆ ಖಡುಗ ಖಂಡಿಸೆ
ಕೊರಳರಿಯೆ ದೆಸೆದೆಸೆಯ ಸೇನೆಯೊ
ಳುರವಣಿಸಿ ತಿವಿದರು ಕಬಂಧದೊಳತುಳಭುಜಬಲರು ॥ ೩೨

ನೆಲಕೆ ನಿಗುರುವ ಗಂಗೆ [1]ದಾರದ
ಬಿಳಿಯ ಚೌರಿಗಳುಲಿವ ಗಂಟೆಯ
ತೊಳಪ ಬದ್ದುಗೆ ದಾರ ಕಾಂಚನಮಯದ ಗೊಂಡೆಯದ ।
ಉಲಿವ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಚೆಲ್ಲಣದ ಹೊಂ
ಬಳಿದ ಹರಿಗೆಯ ಹೊಳೆವ ಕಡಿತಲೆ
ಗಳ ವಿಲಾಸದೊಳಂದು ಹೊಕ್ಕುದು ತುಳುವ ಪಡೆ ಕಡುಗಿ ॥ ೩೩

ಉಱುಬಿದರೆ ವಡಬಾನಲನ ಮುಖ
ದಿಱಿವು ಮೊನೆದೋಱಿದರೆ ಭುಜಗನ
ಬಿಱುಬು ಸಾಲಗೆ ಹಲಗೆಯಣಿದರೆ ಸಿಡಿಲ ಸಡಗರಣೆ ।
ಮೆಱೆವ ಹಜ್ಜೆಯ ದಂಡೆವಲಗೆಯ
ಮಱೆಯ ಕೈದಂಡೆಗಳ ಜುಣುಗಿಸಿ
ತಱುಬಿ ನಿಂದರು ಸಂದ ಕಡಿತಲೆಗಾಱರುಭಯದಲಿ ॥ ೩೪

ಹಳಚಿದರು ತಗರಂತೆ ಗಜದವೊ
ಲೊಲೆದು ನಿಂದರು ಹಾವಿನಂತಿರೆ
ನಿಲುಕಿದರು ಸೂಕರನವೊಲು ಕೋಡೆತ್ತಿ ಹಾಯ್ಕಿದರು ।
ಬಲಿದ ಚರಣಾಯುಧದವೊಲು ಪರ
ರಳವನೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಪಿಯವೊಲು ಮೈ
ವಳಿಯ ಹತ್ತಿದರಂದು ಕಡಿತಲೆಗಾಱರುಭಯದಲಿ ॥ ೩೫

---

[1] ವಾಳದ (ಗ.)

ಕಡಿತಲೆಯ ಮಿಂಚುಗಳ ಹೊಯ್ಲಿನ
ಸಿಡಿಲುಗಳ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದ
ಕಡುವಳೆಯ ನೃತ್ಯತ್ಕಬಂಧದ ಸೋಗೆನವಿಲುಗಳ ।
ಬಿಡುಮಿದುಳ ಹೊರಳಿಗಳ ಹಂಸೆಯ
ನಡಕುಗಳ ನವಖಂಡದೊಳು ಹೆಣ
ನಡವಿ ತಳಿತಿರೆ ಮೆಱೆದುದೈ ಸಂಗ್ರಾಮಕಾರ್ಗಾಲ ॥ ೩೬

ಪಡಿತಳವ [1]ಬೀಸಿದರೆ[1] ಕಾಲಿ
ಕ್ಕಡಿ ನಡುವ ತಾಗಿದರೆ [2]ಮಂಡಲ
ವುಡಿದು[2] ಬಿದ್ದುದು ನಿಲುಕಿನುಪ್ಪರ ಶಿರವ ಮನ್ನಿಸದು ।
ಮಡವ [3]ಮೀಟುವ[3] [4]ಕಚ್ಚಿ[4]ಮಂಡಿಯು
ಪಡಿದೊಡೆಯ ತಲೆಮುಱೆಯ ಹರಿಗೆಯ
ಕಡಿತಲೆಯ ಕಲಿತುಳುವಪಡೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿತಿಳೆ ಹಿಳಿಯೆ ॥ ೩೭

ಖಡುಗ ತೋಮರಪರಶುಗಳ ಕ
ಕ್ಕಡೆಯ ಕುಂತದ ಪಿಂಡಿವಾಳದ
ಕಡುಗಲಿಗಳುಱೆ ಮಗ್ಗಿದರು ತಗ್ಗಿದುದು ಯಮಲೋಕ ।
ಬಿಡಿದೆ ನಾಯಕವಾಡಿ ಚೂಣಿಯ
ಹಿಡಿದು ಕಾದಿತ್ತುಭಯರಾಯರು
ದಡಿಯಕೈಯವರಿಂದ ಕವಿಸಿದರಂದು ಸಬಳಿಗರ ॥ ೩೮

ಕುಣಿವ ತೊಡರಿನ ಪೆಂಡೆಯದ ಡೊಂ
ಕಣಿಯ ಬಿರುದರ ನೂಕುನೂಕೆನೆ
ಹಿಣಿಲ ಬಾವುಲಿಗಾಱಿರಾವೆಡೆ ಭಾಷೆಯತಿಬಳರು ।
ಹೊಣಕೆಯಿದಲೇ ಹಿಂದ ಹಾರದಿ
ರಣಕಿಸುವ ಮಾತಿಲ್ಲ ದಿವಿಜರ
ಗಣಿಕೆಯರು ಬಯಸುವರು ನೂಕುವದೆಂದು ಸಾರಿದರು ॥ ೩೯

---

1 ಬಿಡಿಸಿದರೆ (ಟ.) 2 ಮಂಡಿಗಳುಡಿದು (ಟ.) 3 ಬೀಱುವ (ಗ.)
4 ಹಜ್ಜೆ (ಜ.ಟ.), ಹಚ್ಚೆ (ಪ.)

* ತಲೆಯ ಖಡ್ಡಣಿಗೆಯ ಸುರಂಗದ
ಪಳಿಯ ಸೀರೆಯ ಭಾಳಭೂತಿಯ
ಬಿಳಿಯ ಚೌರಿಯ ಝುಗೆಯ ಸಬಳದ ಕಾಲ ತೊಡರುಗಳ ।
ಉಲಿವ ಬಿರುದಿನ ಕಹಳೆಗಳ ಕಳ
ಕಳಿಕೆ ಮಿಗೆ ನಿಶ್ಶಂಕಮಲ್ಲರು
ಕಳನೊಳಗೆ ತಲೆದೋಱಿದರು ಕೊಂಕಣಿಯ ಪಟುಭಟರು ॥ ೪೦

ನಡೆವಡವಿಯೋ ಬಲುಭುಜರ ಪಂ
ಗಡವೊ ಸಬಳವೊ ನಭದ ಕಾಲ್ಗಳೊ
ಬಡಬವಹ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯೋ ಸೇನಾಮಹಾಂಬುಧಿಯೊ ।
ಪಡೆಯ ಪದಹತಧೂಳಿ ಸವೆಯಲು
ಪೊಡವಿಪಾತಾಳದ ಫಣಿವ್ರಜ
ವಡರಿದವೊ ರವಿಬಿಂಬಕೆನಲಾದುದು ಕುತೂಹಲಿಕೆ ॥ ೪೧

ಮಿಕ್ಕು ಚೂರಿಸಲಹಿಯ ನಾಲಗೆ
ಜಕ್ಕುಲಿಸಿದಂತಾಯ್ತು ಮೊನೆಗಳ
ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ [1]ಕುದಿ[1]ಗೊಂಡು [2]ಸುರಿ[2]ದವು ರಕ್ತಧಾರೆಗಳು ।

---

[1] ಕುಣಿ (ಕ;) [2] ಸುಳಿ (ಕ.), ಸುಱು (ಪ.)

* ನೆಲನ ಗೆಲಿದಬ್ಬರಿಸಿ ಚಾಚಿದ
ತರೆವರಿಗೆ ತೆರಳದೆ ಸುಘಾಯದ
ಬಲದ ಬೆಳೆಸಿರಿವಂತರನು ಕರೆಕರೆದು ಮೂದಲಿಸಿ ।
ಥಳಿಥಳಿಲು ಭಟಭಟಿಲು ಖಣಿಕಟೆ
ಲುಲುಹು ಮಿಗೆ ಧನಿ ಮರೆಯೆ ರಿಪುಗಳ
ಗೆಲುವೆವೆಂದುರವಣಿಸಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ರಣದೊಳಗೆ ॥

ಹಲಗೆ ಸೀಸಕ ಸಹಿತಲಿಬ್ಬುಡಿ
ಗಳೆದರೊಡಲುಪ್ಪರದ ಘಾಯವ
ಕಳಚಿ ಕೈಮಾಡಿದರು ಕೊಂದು ಮುಂದುವರಿವರಿದು ।
ಹೊಳೆದು ಹೊಯ್ದರು ಮಿಂಚಿನಂತಿರೆ
ಬಲುಹು ಮಿಗೆ ಜವನಂತೆ ಬವರಿಯ
ಲುಳಿಯ ಚೌಪಟ ಮಲ್ಲರೊದಗಿದರುಭಯಸೇನೆಯಲಿ ॥ *

* ಪದ್ಯಗಳು (ಕ.ತ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಹೊಕ್ಕವರು ಹೆಣಗಿದರೆ ನಿಱಿಗರು
ಳೊಕ್ಕವಡಗುದಿರಿದವು ಮೋಹರ
ಹಕ್ಕಲಾಗಲು ಹರಿದು ಸಬಳಿಗರಿಱಿದು ತೋಱಿದರು ॥ ೪೨

ಬವರಿಯಲಿ ಪೈಸರಿಸಿ ಪರಘಾ
ಯವನು ವಂಚಿಸಿ ಭಟರ [1]ಕೊಱೆದೆ[1]
ತ್ತುವರು ಕೈಮಾಡಿದರೆ ತಿವಿವರು ಕೋಡಕೈಯವರು ।
ಕವಿಯಲೌಕುವರೌಕಿದರೆ ತ
ಗ್ಗುವರು ತಗ್ಗಿದರೊಡನೊಡನೆ ಜಾ
ಱುವರು ಜುಣುಗುವರೈದೆ ತಿವಿದಾಡಿದರು ಸಬಳಿಗರು ॥ ೪೩

ಹೆಣನ ಹೋಳಿನ ಸಿಡಿದಡಗು ಡೊಂ
ಕಣಿಯೊಳೆಸೆದುವು ಕಾಲನಾರೋ
ಗಣೆಗೆ ಮಿಗೆ ಪಡಿಸಣವ ನೋಡದೆ ಮಾಣವೆಂಬಂತೆ ।
ಕುಣಿವ ಕುಂತಾಗ್ರದಲಿ ಜೋಲುವ
ಹಿಣಿಲುಗರುಳೊಪ್ಪಿದವು ಜವನೀ
ರಣಕೆ ಬರೆ ಕಟ್ಟಿದವು ಗುಡಿ ತೋರಣವನೆಂಬಂತೆ ॥ ೪೪

ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಹರಿಹಱಿದು ಮಾಮಸ
ಮಸಗಿ ಬಾದಣಗೊಱೆದು ಕೆಡಹುವ
ವಿಷಮವೀರರು ಘಾಡಿಸಿತು ಡೊಂಕಣಿಯ ತುದಿಗಳಲಿ ।
ಒಸಿವ ಹೊಸ ರುಧಿರಕ್ಕೆ ಜೋಲುವ
ಕುಸುರಿಗರುಳಿಂದುದಿರುವಡಗಿನ
ಬಸೆಗೆ ಬಂದೆಱಗಿದವುಲೂಕಧ್ವಾಂಕ್ಷಸಂದೋಹ ॥ ೪೫

ಧುರದೊಳಗೆ ಬಿಲುಗಾಱರೊಗ್ಗಿನ
ಹರಿಗೆಕಾಱರು ಹಲಗೆಯವರು
ಬ್ಬರದ ಡೊಂಕಣಿಕಾಱರಾಂತು ಕೃತಾಂತನಾಲಯವ ।

[1] **ಕೊಂಡೆ** (ಕ.), **ಕೋದೆ** (ಗ.ಟ.)

ಥರಥರದಿ ತೀವಿದರು ರುಧಿರದ
ಹರಹು ಹೇರಾಳಿಸಿತು ಚೂಣಿಯೊ
ಳೆರಡು ಬಲದ ಪದಾತಿ ಸವೆದುದು ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ॥ ೪೬

ಧುರವನವ [1]ಸಾಗಿಸದಿರೇಱಲಿ[1]
ತುರಗವಾವೆಡೆ ಪಟ್ಟಸಹಣದ
ಹಿರಿಯ ಸಹಣದ ವಿಮಲಸಹಣಿಗಳವರ ಕರೆಯೆನುತ ।
ಧುರಧುರಂಧರರೊಱಲಿದರು ವೋ
ಹರಮಹಾಂಭೋನಿಧಿಯ ತೆರೆಯವೊ
ಲುರವಣಿಸಿದವು ಕುದುರೆ ತಾರೆಗಳುದಿರೆ ನೆಲನದಿರೆ ॥ ೪೭

ಬಱಿಗಡಗ [2]ಕೀಳ್ಕಂಬಿ ದುಕ್ಕುಡಿ[2]
ಯುಱುಗುಗಡಿಯಣ ವೊಗವಡಂಗಳು
ತುರುಗವದನದಲೊಪ್ಪಿರಲು ತಾ ಪಣೆಯನಳವಡಿಸಿ ।
ಕೊರಳ ಕೊಡಕೆಯ ಪಾರ್ಶ್ವಪೇಚಕ
ದೆರಡು ಕಡೆಯಲಿ ಸುತ್ತು ಝಲ್ಲಿಸು
ಪರಿಪರಿಯ ಹಕ್ಕರಿಕೆಯಲಿ ಬೀಸಿದರು ಚೌರಿಗಳ ॥ ೪೮

ಹಳದಿ ಪಾರಿಯ ಪಚ್ಚೆ ಜೋನೆಗ
ಪಳಿ ಸುವರ್ಣಾವಳಿಯ ಸಂಧ್ಯಾ
ವಳಿಯುದಯರಾಗದಲಿ ರಚಿಸಿದ ಹಕ್ಕರಿಕ್ಕೆಗಳ ।
ಕೆಲಬಲದ ಕುಣಿಕೆಗಳ ರಚಿಸಿದ
ರುಲಿವ ಘಂಟೆಯ ವೊಗದ ಕನ್ನಡಿ
ಗಳ ವಿಲಾಸದಲಂದಲಂಕರಿಸಿದರು ತೇಜಿಗಳ ॥ ೪೯

ಸವಗ ವೊಚ್ಚೆಯ ಬಾಹುರಕ್ಕೆಯ
ವಿವಿಧವಜ್ರಾಂಗಿಗಳ ಸೀಸಕ
ಕವಚಗಳ ತೊಟ್ಟುತ್ತಳಟಲರೇಱಿದರು ತೇಜಿಗಳ ।

---

1 ಸಾಧಿಸಲಿ ಸೇರಲಿ (ಟ.) (ಪ.) 2 ಕೀಳ್ಕಬ್ಬದಿಕ್ಕಡಿ (ದ.)

ಹವಣಿಸಿದ ಪಾಘೆಗಳ ರಾಘೆಯ
ಸವಸರಿಸು ಭಾರಾಂಕಲವುಡಿಯ
ಗವಿಯು ಗರುವರು ನೂಕಿದರು ತೇಜಿಗಳನೋಜೆಯಲಿ ॥ ೫೦

ತರುಣಿಯರ ನೊಸಲಂತೆ ತಿಲಕದ
ಸರಿಸವದು ವೈವಾಹಗೇಹದ
ಸಿರಿಯವೋಲು ಮಂಗಳಮಯವು ಮಲೆಯಾಳ ಜನಪದದ ।
ಅರಸಿನಂತಿರೆ ಚೇರಮಯುವೆನ
ಲುರವಣಿಸಿ ನೂಕಿದರು ನಿಡುವ
ಕ್ಕರಿಕೆಗಳ ಗುರವಾಯಿಗಳ ಘನಮದದ ತೇಜಿಗಳ ॥ ೫೧

ನಿಲುಕಿ ಹೊಳೆದವು ನೇಣ ಸಡಿಲಿಸೆ
ಕುಲಗಿರಿಯು ಹೆಡತಲೆಯುನಡರಿದ
ವಳುಕಿ ಪಯಸನ್ನೆಗಳೊಳಭ್ರದ ಕುಡಿಯನಡರಿಸುತ ।
ದಳವುಳಿಸಿದವು ತಾಟಿಸಿದರೊಡೆ
ದುಳಿದವಖಿಳಾವನಿಯನೆನೆ ಮ್ಯೊ
ಲುಳಿಯ ಮನವೇಗಾಯ್ಲ ವಾಜಿಯ ಥಟ್ಟ ನೂಕಿದರು ॥ ೫೨

ಖುರಪುಟದ ಕೆಂಧೂಳಿ ಬಂಧಿಸೆ
ತರಣಿಯನು ಪವಮಾನಮಾರ್ಗವ
ನರರೆ ಕಟ್ಟಿತು ತುಳಿದುದಿಂದ್ರನ ಸಾವಿರಾಲಿಗಳ ।
ಹರಿಸಬುದ ತನಗಿಲ್ಲದಿನ್ನೀ
ತರಣಿವಾಯುಸುರೇಂದ್ರರಿಗೆ ಸಂ
ಚರಿಸಲೇಕೆಂಬಂತೆ ನಡೆದವು ಘೋಟಕವ್ರಾತ ॥ ೫೩

ಖುರದ ಹೊಯಿಲಲಿ ನಡುಗಿತಿಳೆ ಫಣಿ
ವರನ ಹೆಡೆಗಳು ನೊಂದವಂಬುಧಿ
ಹೊರಳಿದವು ಹೋಗಾಡಿದವು ಕುಲಗಿರಿಗಳಚಲತೆಯ ।
ಅರರೆ ಸೂಟಿಯೊಳಟ್ಟಿದರೆ ದಿ
ಕ್ಕರಿಯ ಸೊಕ್ಕಡಗಿದವು ನಿಗುರುವ
ತುರಗದಳವೊಡವೆರಸಿದವು ಕುರುಪಾಂಡುಸೈನ್ಯದಲಿ ॥ ೫೪

ಹಿಡಿಯೆ ಜವನಿಕೆ ಸಮರ [1]ಮೋನದ[1]
ಬಿಡುದಲೆಯ ಬಿರುದಾವಳಿಯುಲು
ಗ್ಗಡಣೆಗಳ [2]ಸೋಲಿಸುತ[2] ತಮ್ಮನ್ವಯವ ಪಾಲಿಸುತ ।
ಝಡಿವ ದೂಹತ್ತಿಗಳ ಹಾಯಿಕಿ
ಹಿಡಿವ ಲೌಡಿಯ [3]ಹತ್ತಳದ[3] ತನಿ
ಗಡಣಿಗರು ಮೂದಲಿಸಿ ಕವಿದುದು ರಾಯರಾವುತರು ॥ ೫೫

ನೂಲ ಹರಿಗೆಯು ಹೆಗಲ ಬಾರಿಯು
ತೋಳ ತೋರಿಯು ಲೌಡಿಗಳ ಕರ
ವಾಳತಳಪದ ಮಿಂಚುಗಳ ತನುಮನದ ಕೆಚ್ಚುಗಳ ।
ಸಾಲದಾವಣಿದಲೆಯ ಗಂಟಲ
ಗಾಳಗತ್ತರಿಗರಗಸದ ಬಿರು
ದಾಳಿಗಳ ಛಲದಂಕರಾವುತರೊತ್ತಿ ನೂಕಿದರು ॥ ೫೬

ಹೊಡೆದು ಚಮ್ಮಟಿಗೆಯೊಳು ದೊರೆಗಳ
ಹಿಡಿವ ಸಮ್ಮುಖದಲಿ ಕಠಾರಿಯ
ನಡಸಿ ತಿವಿವ ಕೃಪಾಣದಲಿ ಕಡಿನಾಲ್ಕ ತೋಱುಸುವ ।
ಅಡತರದಲವನಿಪರ ಹಯಮುಂ
ಗುಡಿಯ ಮುಱಿದು ವಿಘಾತಿಯಲಿ ಥ
ಟ್ಟೊಡೆದು ಹಾಯ್ವತಿಭಾಷೆಗಳ ಬಿರುದಂಕರೇಱಿದರು ॥ ೫೭

ಉಲಿವ ಕೈವಾರಿಗಳ ಲಗ್ಗೆಯು
ಬಲಿವ ತಂಬಟ ಕೋಟಿಗಳ ಭುಜ
ಬಲದ ಬಿರುದರ ಹೊಯ್ಲುಗಳ ನಿಸ್ಸಾಳನಿಸ್ವನದ ।
ಘುಳುಘುಳಿಪ ಬೊಗ್ಗುಗಳ ರಿಪುಗಳ
ಮುಳಿಯಿಸುವ ಕಹಳೆಗಳ ತುರಗಾ
ವಳಿಯ ಗಜಱಬ್ಬರಣೆ ಮಿಗೆ ಕೈಕೊಂಡರತಿಬಳರು ॥ ೫೮

---

[1] ಮುಖದಲಿ (ಗ.ಟ.) [2] ನಾಲಿಸುತ (ಟ.) [3] ಪಟ್ಟೆಯದ (ಟ.)

ಹೊಡೆವ ದೂಹತ್ತಿಗಳ ಘಾಯದ
ಲೊಡೆದು ಸಿಡಿದುವು ಲೋಹ ಸೀಸಕ
ವಡಸಿ ಬಲ್ಲೆಹ ಬಗಿದು ನಟ್ಟುದು ಸರಪಣಿಯು ಝುಗೆಯ ।
ಹೊಡೆವ ಲೌಡಿಗಳೊತ್ತಿ ನೆತ್ತಿಯು
ಬಿಡುಮಿದುಳ ಕೆದಱಿದವು ರಕುತದ
ಕಡಲು ಕಡಲನು ಕೂಡೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ರಾವುತರು ॥ ೫೯

ಜಱೆದು ಸರಿಸದಲೇಱಿದರೆ ಸಿಡಿ
ಲುಱುಬಿದಂತಾಯಿತ್ತು ಘಾಯವ
ನಱುಹಿದರೆ ದೂಹತ್ತಿ ರಾವುತ್ತರ ಮಸ್ತಕದೊಳಿಳಿದು ।
ಕೊಱೆದುದಿಳೆಯನು ಹಯವ ನೂಕಿದ
ಡೊಱಲಿದರು ತಳಕವುಱಳನೆನೆ ತ
ತ್ತಱದಱಿದು ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ಗುಜ್ಜರದ ರಾವುತರು ॥ ೬೦

ಎಡನ ಹೊಯಿದರು ಬಲದವರನಡ
ಗೆಡಹಿದರು ಸಮ್ಮುಖದ ನೃಪರನು
ಸಿಡಿಲ ಹತಿಯವೊಲೆಱಗಿದರು ಸೂಟಿಯಲಿ ಸೈವರಿದು ।
ಅಡಗುದುಳಿದರು ವೋಹರವನೊ
ಗ್ಗೊಡೆದು ಚೂಣಿಯ ಗೋಣ ಬನದಲಿ
ಖಡುಗ ನರ್ತಿಸಲೊದಗಿದರು ಮಾಳವದ ರಾವುತರು ॥ ೬೧

ಬೀಸುನೇಣಿನ ಸೆಳೆವ ನೇಗಿಲ
ಸೂಸುಗಣೆಗಳ ಕಡಿವ ಕೊಡಲಿಯ
ಕೈಸುರಗಿ ಸೂನಗೆಯ ನಾನಾಯುಧದ ಗಡಣೆಗಳ ।
ಓಸರಣೆಗೊಡದತಿಬಳರು ದಿವ
ದಾಸೆಗಾಱರು ವೈರಿಬಲವನು
ಘಾಸಿಮಾಡಿದರೊಗ್ಗಿನಲಿ ಹಮ್ಮೀರರಾವುತರು ॥ ೬೨

ಅರರೆ ಕವಿದರು ಕದಳಿಯನು ಮದ
ಕರಿಯು ತೊತ್ತಳದುಳಿದವೊಲು ದಿಂ
ಡುರುಳಿಚಿದರರಗಕೋಟಿಯನು ಶತಮನ್ಯುವಂದದಲಿ ।

ಶಿರವೊಡೆಯೆ ತೊಡೆಯುಡಿಯೆ ಕೈ ಕ
ತ್ತರಿಸೆ ಕೋಳಾಹಳಮಹಾಸಂ
ಗರದೊಳಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ಕಾಶ್ಮೀರರಾವುತರು ॥ ೬೩

ಕವಿದು ಮುಂದಲೆವಿಡಿದು ರಾವ್ತರು
ತಿವಿದ [1]ತಿವಿಗಳ[1] ಕಳಚಿ ಕೆಲಬಲ
ದವರ ಕೆಡೆಹೊಯ್ದುಹಿತಘಾಯವ ನೋಟದೊಡೆಹೊಯ್ದು ।
ನವಗ ತುಂಡಿಸೆ ಜೋಡು ಖಂಡಿಸೆ
ನವರುಧಿರದೊಟಿವೇಳೆ ಮಹದಾ
ಹವದೊಳೋರಂತೊದಗಿದರು ಗೌಳವದ ರಾವುತರು ॥ ೬೪

ಅಳವದಱಿಯದೆ ಕೆಣಕಿ ತಹ ಮುಂ
ಕೊಳಿಸಿ ಕದನವ ಕೋಡ ಕೈಯವ
ರಳವಿಗೊಟ್ಟರೆ ನೋಡಿ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ಕೆಲಸಿಡಿವ ।
ಗೆಲಿದರುತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಿಲುಕಿದ
ರಳುವ ಕೆಟ್ಟೋಡಿದರೆ ಪುರದಲಿ
ನಿಲುವ ನಿರುಪಮವೀರರೊದಗಿತು ತಿಗುಳರಾವುತರು ॥ ೬೫

ಬವರ ಸವೆಯದೆ ತೇಜಿಗಳ ಬಲು
ಜವವು ಜಾಱದೆ ಬಿಡುವ ತಿವಿದರೆ
ಸವಗವುಚ್ಚಳಿಸುವವು ಕವಿದರೆ ಕಾಲಯಮನಂತೆ ।
ಕವಿವರವಗಡಿಸಿದರೆ ಹಿಮ್ಮೆ
ಟ್ಟುವರು ಭೂಮಾನದೊಳುಪಾಯದ
ಬವರದೋಜೆಯಲೊದಗಿದರು ಕರ್ಣಾಟರಾವುತರು ॥ ೬೬

ಉಱುಬಿ ಹೊಯಿದರು ಕೈದಣಿಯೆ ಹೊ
ಕ್ಕೆಱಗಿದರು ನಿಪ್ಪಸರದಲಿ ಮು
ಕ್ಕುಱಿಕಿದರು ತಲೆಮಿದುಳ ಜೊಂಡಿನ [2]ಜುಱಿತ[2] [3]ಜೋಡುಗಳ[3] ।

---

[1] ತಿವಿಗುಳ (ಪ.) [2] ತಱಿದ (ಕ.) [3] ಜೋಱುಗಳ (ಕ.)

[1]ತಱಿದು ಬಿಸುಟರು[1] ಖಗನಿಕರಕಾ
ರ್ದಿಱಿದು ಕಾಲನ ಬನಕೆ ರಕುತದ
ಕೆಱೆಯ ತೂಬೆತ್ತಿದರು [2]ಶೇವಣ[2] ರಾಯ ರಾವುತರು ॥ ೭೭

ರಾವುತೋ ಪುರುಷು ಭಾಪು ರಾವುತು
ದೇವು ರಾವುತು ಭಲರೆ ರಾವುತು
ರಾವುತೋ ನಿಶ್ಶಂಕರಾವುತು ರಾವುತೆಂದೆನುತ ।
ರಾವು ರಾವುತು ಪೂತುರಾವುತು
ಭಾಪು ರಾವುತು ರಾವುತೋ ಎಂ
ದೋವಿ ಹೊಯಿದಾಡಿದರು ರಣದಲಿ ಲಾಳ ರಾವುತರು ॥ ೭೮

ಗೌಳ [3]ಕೊಂಕ[3] ಕಳಿಂಗ ವರನೇ
ಪಾಳಕದ ರಾವುತರು ರಣಭೇ
ತಾಳ [4]ರಣತೊಳಗಡಗಿದರು[4] ಕುರುಪಾಂಡುಸೈನ್ಯದೊಳು ।
ಹೇಳಲಳವಲ್ಲುಭಯದಲಿ ಹೇ
ರಾಳ ಕಾಳೆಗ ಹಿರಿದು ಕಿಱಿದೆನೆ
ಹೇಳುವೆನು ಬವರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಮತ್ತಗಜಸೇನೆ ॥ ೭೯

ಕನಕಗಿರಿಯಲಿ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಂ
ಜನಗಿರಿಯ ಮಲಯಾದ್ರಿಯಲಿ ಸಂ
ಜನಿಸಿದಾನೆಯ ಸೇನೆಯಲಿ ಬೀಸಿದರು ಚೌರಿಗಳ ।
ಕನಕಘಂಟೆಗಳುಲಿಯೆ ಹೊರಜೆಯ
ತನತನಗೆ ಹಿಡಿದಡರಿ ಪೂರ್ವಾ
ಸನವ ವೆಂಠಣಿಸಿದರು ರಾಜಾರೋಹಕವ್ರಾತ ॥ ೮೦

ಬಾರ ಸಂಕಲೆ ಪಕ್ಕ ಘಂಟೆಯ
ಚಾರು ಚಮರದ ಕೊಡತಿಗಳ ಕೈ
ಹಾರೆ ಕೂರಂಕುಶದ ಬಿರುದರು ಹೊದ್ದಿದರು ಗಜವ ।

---

[1] ಗಱಿಯ ಬಿಟ್ಟರು (ಟ.) [2] ಸಿಂಹಳ (ಟ.), ಹಮ್ಮೀರ (ದ.) [3] ವಂಗ (ಗ.), ಕೊಂಗ (ಪ.) [4] ದುದರದೊಳಡಗಿದರು (ಟ.)

ಬಾರ ದೂಹತ್ತಿಗಳ ಗುಂಡನು
ತೋರ ಲೌಡಿಯ ತೊಟ್ಟು ಕೈಯಲಿ
ವಾರಣದ ಮೋಹರವ ನೂಕಿದರುಭಯಸೇನೆಯಲಿ ॥ ೭೧

ಕಾಲನುಬ್ಬೆಗೆ ಶೀತಳಂಗೊಡು
ವಾಲವಟ್ಟವೊ ವಿಲಯಕಾಲದ
ಗಾಳಿಯೋ ಮೇಣ್ ಕರ್ಣತಾಳವೊ ಕವಿಗೆ ಕೌತುಕವೊ ।
ಕಾಲುವೆರಸಿದ ನೀಲಗಿರಿಗಳ
ಧಾಳಿಯೋ ಮೇಣಂಜನಾದ್ರಿಯ
ಬೀಳಲೋ ಬರಿಕೈಗಳೋ ನಾವಱಿಯೆವಿದನೆಂದ ॥ ೭೨

ಪಡೆಯೊ ಹೀನೇಂಡುವಿನಿರುಳ ಮುಂ
ಗುಡಿಯೊ ಮುಗಿಲೋ ಮದದ ತುಂಬಿಯೊ
ಬಿಡುಮದದ ವಾರಿಗಳೊ ಹೊಸ ವಾರಾಶಿಯೋ ಮೇಣು ।
ಅಡಸಿ ಪದಹತಧೂಳಿ ಮದವನು
ಕುಡಿದುದಾ ಮದಧಾರೆ ರೇಣುವ
ನಡಗಿಸಲು ಮದಧೂಳಿಗಳು ಹೆಣಗಿದುವು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ॥ ೭೩

ಕುಲಗಿರಿಗಳಗ್ರದೊಳು ಕೈಗಳ
ನಿಳುಹಿದನೊ ರವಿಯೆನಲು ಮಿಗೆ ಹೊಳೆ
ಹೊಳೆವ ಕೂರಂಕುಶವನಿಕ್ಕಿದರಿಭದ ಮಸ್ತಕಕೆ ।
ಉಲಿದವಿದಿರೊಳು ಡೌಡೆ ಬಿರುದಾ
ವಳಿಯ ಕಹಳೆಗಳೂದಿದವು ನೆಲ
ಮೊಳಗಿದಂತಿರಲೊವಱಿದವು ನಿಸ್ಸಾಳಕೋಟಿಗಳು ॥ ೭೪

ಹೊಕ್ಕವಾನೆಗಳೆರಡು [1]ಸೇನೆ[1] ಯೊ
ಳೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿದವೆಸುವ ಜೋದರ
ತೆಕ್ಕೆಗೋಲಿನ ಮಾಲೆ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿದವು ದಿಗುತಟವ ।

---

[1] ಸನ್ನೆ (ಕ.)

ಉಕ್ಕಿನುರುಳಿಯೊಳಿಡುವ ಖಂಡೆಯ
ದಿಕ್ಕಡಿಯ ಘಾಯುಗಳ ಪಚ್ಚೆಯ
ದಕ್ಕಜದ ಹೊಯಿಲೆಸಯೆ ಕಾದಿದವಾನೆಯಾನೆಯೊಳು ‖ ೭೫

ತಿವಿಯೆ ಕಳಚುವ ಕಳಚಲೊತ್ತುವ
ಕವಿದಡಾನುವ ನಿಂದಡೆತ್ತುವ
ಸವೆಯೆ ತುಡುಕುವ ತುಡುಕಿ ಮಿಗೆ ಕೈಕೈಯ ಜೋಡಿಸುವ ।
ಭುವನ ಭಯಗೊಳಲೊದಱುತುರವಣಿ
ಸುವ ವಿಘಾತಿಸಿ ತುಳಿವ ಸೀಳುವ
ನವಮದೇಭದ ಸಮರ ಸೋಲಿಸಿತಮರರಾಲಿಗಳ ‖ ೭೬

ತಿರುಹಿ ಬಿಸುಟವು ಕಾಲುಗಾಹಿನ
ತುರಗವನು ಮುಂಬಾರೆಕಾಱರ
ಶಿರವನೈದಾಱೇಳನಡಸಿದವಣಲ ಹೊಳಲಿನೊಳು ।
ಅರರೆ ಪಚ್ಚೆಯ ಲೌಡಿ ಖಂಡೆಯ
ದುರವಣೆಯ ಹೊಯಿಲಿನೊಳು ರಿಪುಗಜ
ವುರುಳಿದವು ತೆರಳಿದವು ಜೋದರ ಜೀವವಂಬರಕೆ ‖ ೭೭

ಮೆಟ್ಟಿ ಸೀಳಿದುಹಾಯ್ಕಿ ದಾಡೆಯ
ಕೊಟ್ಟು ಮೋಱೆಯನೊಲೆದು ಹರಿದಱೆ
ಯಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದಪ್ಪಳಿಸಿ ಜೋದರನಂಘ್ರಿಯಿಂದಱೆದು ।
[1]ಇಟ್ಟು ಕೆಡಹಲು ಹೆಣನ ಲೊಟ್ಟಾ
ಲೊಟ್ಟಿ ಮಸಗಿತು[1] ತುರಗ ನರ ರಥ
ವಿಟ್ಟಣಿಸೆ ಸವಱಿದವು ದಂತಿವ್ರಾತವುಭಯದೊಳು ‖ ೭೮

ಕುತ್ತಿ ಹಿಂಗುವ ಭಟರ ದಾಡೆಯೊ
ಳೊತ್ತಿ ನೆಗಹಿದಡೊಗುವ ರಕುತಕೆ
ಮುತ್ತಿ ಬಾಯ್ಗಳನೊಡ್ಡಿ ಕುಡಿದುದು ಶಾಕಿನೀನಿವಹ ।

---

[1] ಹೊಟ್ಟುಗುಟ್ಟಿದ ಹೆಣಗಳಟ್ಟೆಗಳೊಟ್ಟಿಲೆಸೆಯಲು (ಟ.)

ಮಿತ್ತುವಿನ ಗಣವಿಭದ ದಾಡೆಯು
ಸುತ್ತಿ ಜೋಲುವ ಕರುಳ ಹಿಣಿಲನು
ಕುತ್ತಿದವು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕೆಣಗಿದವಸಮಸಮರದಲಿ ॥ ೭೯

ಆರರೆ ಮೃತ್ಯುವಿನಱಿಕೆಗೌಷಧ
ವರೆವವೊಲು ರಿಪುಬಲವನಸಿಯಿ
ಟ್ಟರೆದವಿಭ ಬರಿಕೈಯ ಭಾರಿಯ ಲಾಳವುಂಡಿಗೆಯ ।
ಸರಿಸಗುಂಡಿನೊಳೊಂದನೊಂದಿ
ಟ್ಟೊರಸಿದವು ಕೊಡಹಿದವು ಸೀಳಿದು
ಹೊರಳಿಚಿಸವೆಱಿಗಿದವು ನಾನಾ ವಿಧದ ಕೊಲೆಗಳಲಿ ॥ ೮೦

ವ್ರಣದ ಬಂಧದ ಜಗಿಯ ದಾಡೆಗೆ
ಕುಣಿದು ಕವಿವ ವಿಹಂಗತತಿಗ[ಳಿ]
ನಣಲೊಳಡಸಿದ ತಲೆಗೆ ಕೈಗುತ್ತುವ ನಿಶಾ[1][ಟ][1]ರಲಿ ।
ಹೆಣನ ಬೀಸುವ ಕೈಗಳಲಿ ಸಂ
ದಣಿಸುವಸುರರಿನುರುಕಪಾಲವ
ಕೆಣಕುವಳಿಯಿಂ ಚಂಡಿಯಾದುವು ಸೊಕ್ಕಿದಾನೆಗಳು ॥ ೮೧

ಆಡಸಿ ತಲೆಗಳ ಕಿತ್ತು ಸೇನೆಯು
ನಿಡುವ ಬಸುಱಿನು ಬಗಿದು ಕರುಳನು
ಕೊಡಹಿ ಸೂಸುವ ಮಿದುಳ ಪೊಗೆದೆಣ್ದೆಸೆಗೆ ಸಾಲಿಡುವ ।
ಅಡಗನಾಯಿದು ಕೆದಱಿ ರಕುತವ
ತುಡುಕಿ ಚೆಲ್ಲುವ ಕಿರಿಯು ಬರಿಕೈ
ಬಿಡಿಸಿದವು ಹುಟ್ಟಾಗಿ ಯಮರಾಜನ ಪರಿಗ್ರಹಕೆ ॥ ೮೨

ಕಾಲುಗಳಲೊಡೆತುಳಿವ ಮೋಱೆಯ
ಕೋಳಿನೊಳು ಬೀಸಿಡುವ ರದನದಿ
ಹೋಳಿಸುವ ಖಾತಿಯಲಿ ನಾನಾವಿಧದ ಕೊಲೆಗಳಲಿ ।

---

1 ಚ (ಕ.)

ಕಾಲನೊಗಡಿಸೆ ಕೊಲುವ ಮದಗಜ
ಜಾಲಗಳೊಳಾರೋಹಕರು ಕೆಂ
ಗೋಲ ಮಳೆಗಱೆದಾರಿದರು ನೃಪಸೇನೆಯೆರಡಱಲಿ ‖ ೮೩

ನೀಲ ಗಿರಿಗಳ ನೆಮ್ಮಿ ಘನಮೇ
ಘಾಳಿ ಸುರಿದವೊ ಮಳೆಯನೆನೆ ಬಿಱು
ಗೋಲ ಸೈವಳೆಗಱೆದರುಭಯದ ಜೋದರವಗಡಿಸಿ ।
ಮೇಲೆ ತೊಳಲುವ ಖಚರ ನಿಚಯಗ
ಳಾಲಿಯೊಲೆದವು ಧರೆಗೆ ಗಗನಕೆ
ಕಾಳಿಕೆಯು ಪಸರಿಸಿತು ಜೋದರ ಕೋದ ಶರಜಾಲ ‖ ೮೪

ಎಲೆಲೆ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲದ ಹರಿಬಕೆ
ಕಳನ ಹೊಕ್ಕವೊ ಕಣೆಗಳೆನುತಾ
ನಳಿನಸಖನಂಜಿದನು ಕೋಪಾಟೋಪಕಭ್ರದಲಿ ।
ಅಲಗುಗಣೆಗಳೊ ಮೇಘತರುವಿನ
ತಳಿತ ತುದಿಗೊಂಬುಗಳೊ ಬೀಳುವ
ತಲೆಗಳೋ ತತ್ಫಲಸಮೂಹವೊ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತೆಂದ ‖ ೮೫

ಸರಳ ಸರಳೊಳು ಕಡಿವ ಕರಿಗಳ
ಕೊರಳ ಱಿಯೆಸುವೋರಣದ ವೊಗ
ವರಿಗೆಗಳ ಖಂಡಿಸುವ ಮೋಱೆಯ ಕರವ ತುಂಡಿಸುವ ।
ನರಳು ವದನವ ತಾಗಿ ಪೇಚಕ
ಕುರವಣಿಸೆ ತೆಗದೆಸುವ ಜೋದರ
ಧುರಚಮತ್ಕೃತಿ ಬೆಱಗನಿತ್ತುದು ದೇವಸಂತತಿಗೆ ‖ ೮೬

ಶೂರ ಜೋದರ ಮೇಲುವಾಯಿದು
ವೀರಸಿರಿ ಬಿಗಿಯಪ್ಪೆ ಮುತ್ತಿನ
ಹಾರ ಹಱಿಯಲು ಕೆದಱಿದವು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮುತ್ತುಗಳು ।
ವಾರಣದ ಕುಂಭಸ್ಥಳಂಗಳ
ಚಾರುಮೌಕ್ತಿಕನಿಕರವೋ ಮೇಣ್
ಧಾರತಾಹವ ಕೌತುಕೋದಯರಸಕೆ ನೆಲೆಯಾಯ್ತೊ ‖ ೮೭

ಆರರೆ ಶರ[1]ಸಾಗರದ[1] ಜೋದರ
ಸರಳಹತಿಯಲಿ ಮಂದರಾಚಲ
ಕರಿಯ ಮಸ್ತಕವೊಡೆದು ಕೆದಱಿತು ಮೌಕ್ತಿಕವ್ರಾತ ।
ಹರೆದು ತಾರೆಗೆಯಾದವಭ್ರದೊ
ಳುರುಳೆ ರತ್ನಾಕರನೆನಿಪ್ಪಾ
ಬಿರುದು ಸಂದುದು ಶರನಿಧಿಗೆ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೮೮

ಧುರದ ಜಯಸಿರಿ ವೀರ ಭಟರಿಗೆ
ಸುರಿವ ಲಾಜಾವರುಷದಂತಿರೆ
ಸುರಿದ ಮುತ್ತುಗಳೆಸೆದವಭ್ರವಿಮಾನ [2]ಭಾಗದಲಿ[2] ।
[3]ಕರಿಶಿರದ ಮುಕ್ತಾಳಿಯೊಪ್ಪಿದ[3]
ವರ ವಿಜಯರೊಡಗೂಡಿ ಜಯವಧು
ವಿರದೆ ಪುಳುಕಿತೆಯಾಗಳೆನೆ ಚೆಲುವಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ ॥ ೮೯

ವಿಗ್ರಹದೊಳದಿರಾಂತ ಕರಿಗಳ
ವಿಗ್ರಹಂಗಳು ಕೆಡೆಯೆ ಕಾದಿ ಸ
ಮಗ್ರಬಲ ಜೋದಾಳಿ ಕೊಂಡುದು ಸುರರ ಕೋಟೆಗಳ ।
ಉಗ್ರದಾಹವಭೂತಗಣಕೆ ಸ
ಮಗ್ರಭೋಜನವಾಯ್ತು ಸಂಗರ
ದಗ್ರಿಯರು ಕೈವೀಸಿದರು ತೇರುಗಳ ತಿಂತಿಣಿಯ ॥ ೯೦

[4]ನೊಗನ[4] ಬಿಗುಹಿನ ಕಂಧದುರುವಾ
ಜಿಗಳು ಕುಣಿದವು ಪಲ್ಲವದ ಸೆಱ
ಗಗಿಯೆ ಚಕ್ಕೆಯವೆತ್ತಿದವು ಮುಮ್ಮೊನೆಯ ಸೂನಗೆಯ ।
ಹೊಗರುಗಳ ತೀಡಿದರು ಕೀಲ
ಚ್ಚುಗಳ ಮೋಳ್ಕೈಸಿದರು ಬಲುನಂ
ಬಸೆಯ ಬದ್ಧುರದೊಳಗೆ [5]ತುಂಬಿ[5]ದರಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ॥ ೯೧

---

[1] ಸಂಧಾನ (ಟ.) [2] ಬಾವದಲಿ (ಪ). [3] ಸುರಿದು ಪಸರಿಸಿ ಮೆಱೆವ ಮೌಕ್ತಿಕ. [4] ನೊಗದ (ಪ). [5] ತೀವಿ (ಟ.)

ಹಯನಿಕರ ಖುರಕಡಿಯ ವಜ್ರಾಂ
ಗಿಯನು ಹೊತ್ತುವು ರುಡಿವ ಹೊಂಗಂ
ಟೆಯ ವಿಡಾಯ ವರೂಥವನು ಕರೆಸಿದವು ಚೀತ್ಕೃತಿಯ ।
ಜಯನಿನದವಳ್ಳಿಱಿಯೆ ಸೂತಾ
ಶ್ರಯದಲತಿರಥನಿಕರ ರಥಸಂ
ಚಯುವ ಪೆಂಠಣಿಸಿದರು ತುಳುಕಿದರತುಳ ತೋಮರವ ॥ ೯೨

ಪೂತು ಸಾರಥಿ ಭಾಪು ಮಝರೇ
ಸೂತ ಧಿರುಧಿರು ಎನುತ ರಥಿಕ
ವ್ರಾತ ಮಿಗೆ ಬೋಳೈಸಿ ಕೊಂಡರು ಹಯದ ವಾಘೆಗಳ ।
ಆ ತುರಂಗದ ಖುರಪುಟದ ನವ
ಶಾತಕುಂಭದ ಗಾಲಿಯುಱುಬೆಯ
ನಾ ತತುಕ್ಷಣವಾಂಪರಾರೆನೆ ಕವಿದುದುಭಯದೊಳು ॥ ೯೩

ಹರಿವ ರಥದುರವಣಿಗೆ ನೆಱೆಯದು
ಧರಣಿಯೆಂದಂಭೋಜಭವನೀ
ಧರೆಯನಿಮ್ಮಡಿಸಿದನೊ ಎನಲಾ ಬಹಳ ಸಮರದೊಳು ।
ಹರಿವ ರಥಪದಧೂಳಿ ಮಕರಾ
ಕರವ ಕುಡಿದುದು ಚೀತ್ಕೃತಿಯ ಚ
ಪ್ಪರಣೆ ಮಿಗಲುಱುಬಿದರು ರಥಿಕರು ಸರಿಸ ವಾಘೆಯಲಿ ॥ ೯೪

ಘನರಥದ ಚೀತ್ಕಾರ ಗಜಱುವ
ಧನುವಿನಬ್ಬರ ಹಯದ ಹೇಷಾ
ನಿನದ ರಥಿಕರ ಬೊಬ್ಬೆ ಸೂತರ ಬಹಳ ಚಪ್ಪರಣೆ ।
ಅನುವರದೊಳೊದಗಿತ್ತು ವಿಲಯದ
ವಿನುತ ಮೇಘಧ್ವಾನವನು ಸಂ
ಜನಿಸಿತೆನೆ ಹಳಚಿದವು ರಥರಥವೆರಡು ಸೇನೆಯಲಿ॥ ೯೫

ತೆಗೆತೆಗೆದು ತಲೆಮುಟ್ಟು ಕಱೆದರು
ಬಿಗಿದ ಬಿಲುಗಳಲತಿರಥರು ಕಂ
ಬುಗೆಯ ಮುಱಿದರು ಹಯವ ತಱಿದರು ಸಾರಥಿಯ ಕೆಡಹಿ ।

ಹಗಲ ಕೂಳಿದರಮುವು ಬಾಣಾ
ಳಿಗಳಲಸಮ ಮಹಾರಥರು ಕಾ
ಳಿಗದೊಳಹುದೆನಿಸಿದರು ರಣದೊಳು ಸುಳಿವ ಯಮನವರ ॥ ೯೭

ತಿರುಗೆ ತಿರುಗಿದರೆಚ್ಚರೆಚ್ಚರು
ಮರಳೆ ಮರಳಿದರೌಕಲೌಕಿದ
ರುರವಣಿಸಲುರವಣಿಸಿದರು ಮಾರ್ತಾಗೆ ತಾಗಿದರು ।
ಸರಳಿಗಂಬನು ಸೂತವಾಜಿಯ
ಶಿರಕೆ ಶಿರವನು ರಥಕೆ ರಥವನು
ಸರಿಗಡಿದು ಕಾದಿದರು ಸಮರಥರಾಹವಾಗ್ರದಲಿ ॥ ೯೭

ರಥವದೊಂದೆಸೆ ಹಯವದೊಂದೆಸೆ
ರಥಿಕರೊಂದೆಸೆ ಚಾಪಶರಸಾ
ರಥಿಗಳೊಂದೆಸೆಯಾಗೆ ಕೊಂದರು ಬಲದೊಳತಿರಥರು ।
ರಥಿಕರುರವಣೆಯುಭಯಬಲದಲಿ
ಕಥೆಯು ಕಡೆಯಾಯಿತ್ತು ಬಳಿಕತಿ
ರಥರು ಹೊಕ್ಕರು ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾವನೀಪಾಲ ॥ ೯೮

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ ಉಭಯಬಲದತಿರಥಮಹಾರಥ ।
ವಿಭುಗಳುಱೆ ಹಳಚಿದರು ರಣದಲಿ ।
ತ್ರಿಭುವನವು ರಂಜಿಸಿತು ಸವೆದುದು ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹ ॥

ಅಳಿದುದೆರಡಱ ಚೂಣಿ ಮುಂಗುಡಿ
ಯೊಳಗೆ ಕಡಲಾಯ್ತರುಣಜಲದೊ
ಬ್ಬುಳಿಯ ಖಂಡದ ಮೊಂಡೆಗಳು ಕೆಸಱಿಡುವ ಮಿದುಳುಗಳ ।
ಕಳದ ಹೆಣನೊಟ್ಟಿಲಲಿ ಮೊಗಸುವೊ
ಡಳುಕಿದರು ಮನ್ನೆಯರು ಬಳಿಕ[1]ರೆ[1]
ನೆಲೆಗಳಲಿ ಸೂಳೈಸಿದವು ನಿಸ್ಸಾಳಕೋಟಿಗಳು ॥ ೧

ನರನ ರಥ ಕುಣಿದುದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ನುರು ವರೂಥಸಗಾಢದೊಳು ಚೀ
ತ್ಕರಿಸಿತನಿಲಾತ್ಮಜನ ಸ್ಯಂದನ ಮುಂದುವರಿಯುತಿರೆ ।
ಭರದಿ ಮಾದ್ರೀಸುತರ ತೇರುಗ
ಳುರವಣಿಸಲಭಿಮನ್ಯುಸಾತ್ಯಕಿ
ಯಿರದೆ ಕೈಕೊಳ [2]ಲಾಯಿತಿತ್ತಲು ಕದನಕುದ್ಯೋಗ[2] ॥ ೨

[3]ವಿನುತ ಭೀಷ್ಮನು ಗಜಱೆ[3] ದುರಿಯೋ
ಧನನು ಬಿಲುಗೊಳಲಾತನನುಜರು
ಧನುವ ತುಡುಕೆ ಸುಶರ್ಮಶಲ್ಯರು ಸರಳ ಹೊದೆಗೆದಱೆ ।
ಮೊನೆಗಣೆಯನಳವಡಿಸೆ ಗುರು ಗುರು
ತನುಜನಸ್ತ್ರವ ತಿರುಹೆ ಸೇನಾ
ವನಧಿ ಗರ್ಜಿಸಲಾಯ್ತು ಸಂಕುಲಸಮರ [4]ಸೌರಂಭ[4] ॥ ೩

---

[1] ರಿ (ಕ.) [2] ಲಾದುದಿತ್ತಲು ಸಮರಕುದ್ಯೋಗ (ಗ), ಲತ್ತಲಾಯಿತು ಕೌತುಕೋದ್ಯೋಗ (ಚ.) [3] ಧನುವ ಮಿಡಿಯಲು ಭೀಷ್ಮ (ಜ.), ಇನನ ಸುತ ನಳವಡಿಸೆ (ಟ.) [4] ವುಭಯದಲ (ಕ.ಗ.)

ಶಕುನಿ ಸಹದೇವನೊಳು ಶಲ್ಯನು
ನಕುಲನೊಳು ದುಶ್ಶಾಸನನು ಸಾ
ತ್ಯಕಿಯೊಡನೆ ಸೈಂಧವನು ಕುಂತೀಭೋಜಭೂಪನೊಳು ।
ಸಕಲನಾಯಕರಂದು ಯುದ್ಧೋ
ದ್ಯುಕುತರಾದರು ಕೇಳು ನೃಪ ತಾ
ವಕರ ಕೌಂತೇಯರ ಸಮಗ್ರಾಹವದ ವಿಸ್ತರವ ॥ ೪

ಕಣೆಗೆದಱಿ [1]ದ್ರುಪದಾಂಕ ಗುರುವನು[1]
ಕೆಣಕಿದನು ತತ್ತನುಜ ಭೀಷ್ಮನ
ಸೆಣಸಿದನು ಮೂದಲಿಸಿದನು ಲಕ್ಷಣನನಭಿಮನ್ಯು ।
ರಣಕೆ ಕರೆದನು ಕೌರವಾನುಜ
ಗಣವನನಿಲತನೂಜನಿತ್ತಲು
ಹೆಣಗಿದರು ಭಗದತ್ತಭೀಮಕುಮಾರರವಗಡಿಸಿ ॥ ೫

ಕಲಹದೊಳು ಕರಿಘಟೆಯ ಹೊಯ್ಹೊ
ಯ್ದಲಸಿ ಕೌರವನನುಜನನು ಮುಂ
ಕೊಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ಕಳುಹಿ ಬೇಸಱುತನಿಲಸುತ ಮಸಗಿ ।
ನೆಲನ ಲೋಭಿಯ ಬುದ್ಧಿ ಮರಣಕೆ
ಫಲಿಸಬೇಹುದು ಕರೆ ಸುಯೋಧನ
ನಿಲಲಿ ಬವರಕ್ಕೆನುತ ಗದೆಯನು ತೂಗಿದನು ಭೀಮ ॥ ೬

ಭುಜವನೊದಱಿಸಿ ಸಿಂಹರವದಲಿ
ಗಜಱಿ ಗದೆಯನು ತಿರುಹಿ ರಿಪುಭೂ
ಭುಜರನಱಿಸಿದನಳವಿಗಾಂತರೆ ಕೊಂದನತಿಬಳರ ।
ತ್ರಿಜಗ ಮುಝುಭಾಪೆನಲು ಪವಮಾ
ನಜನು ತಿರುಗಿಟ್ಟಣಿಸೆ ಸೇನಾಂ
ಬುಜಕೆ ಕುಂಜರನಾದನೈ ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿಪ ॥ ೭

---

[1] ಕಲಿ ದ್ರುಪದ ದ್ರೋಣನ (ಚ).

ನಡೆದರಾಹವಕನಿಲನಂದನ
ನೊಡನೆ ಸಾತ್ಯಕಿ ನಕುಲದ್ರುಪದರು
ತುಡುಕಿದರು ಬಿಲುಗೋಲನೈದಿತು ಪವನಜನ ಚೂಣಿ ।
ಗಡಣಿಸುವ ಮುಂವೊಗದ ಕೌರವ
ಪಡೆಯ ಹೇರಡವಿಯನು ಸವಱಿಲು
ಕಡಿತಕಾಱರು ಮುಂದೆ ಹೊಕ್ಕುದು ನಕುಲಪಾರ್ಥಜರು ॥ ೮

ಕಡಿದರರಿಭಟಪಾದಪವನಡ
ಗೆಡಹಿದರು ಗಜಗಿರಿಗಳನು ರಥ
ದೆಡೆದೆವರ [1]ಕೊಚ್ಚಿದರು[1] ತುರಗವ್ರಜದ ಬಲುಮೆಳೆಯ ।
ಕಡಿದು ಹರಹಿದರನಿಲಸುತ ಕಾ
ಲಿಡಲು ತೆಱಿಹಾಯ್ತಹಿತವಿಪಿನದ
ಕಡಿತ ತೀರಿತು ಹೊಕ್ಕನರೆನೆಲೆಗಾಗಿ ಕಲಿಭೀಮ ॥ ೯

ಎಲೆಲೆ ವಿಲಯಕೃತಾಂತನೋ ನ
ಮ್ಮಳವು ಕೊಳ್ಳದು ಬೆಂಗೊಡಲಿ ಮುಂ
ಕೊಳಿಸದಿರಿ ಮರುಳಾಗದಿರಿ ಹುರುಳಾಗಿ ಹೆಂಡಿರಿಗೆ ।
ಕೊಲೆಗಡಿಗನೋ ಭೀಮನೋ ರಿಪು
ಬಲಜಲಧಿಬಡಬಾನಲನೊ ತೊಲ
ತೊಲಗೆನುತ ತೆಗೆದೋಡಿತರೆನೆಲೆ ಕೌರವನ ಹೊರೆಗೆ ॥ ೧೦

ಅದಟನಡ್ಡೈಸಿದನು ದುರುಳನ
ಮದವ [2]ನಳಿವೆನು[2] ಬಾಯ ಹೊಯ್‘ ಹೊಯ್’
ಕದನದಲಿ ನಡುಗಿಸುವ ನಾಯಕವಾಡಿಗಳನೆನುತ ।
[3]ಬದಗಿನಿ[3]ದಿರಾದನು ಜಯಶ್ರೀ
ಮದನಕಾಯನು ಕಪಟದಾಯನು
ವಿದಿತಮಾಯನು ರಣದಜೇಯನು ಕೌರವರ ರಾಯ ॥ ೧೧

[1] ತೂರಿದರು (ಗ.), ಸವಱಿದರು (ಜ.), [2] ಮುಱಿವೆನು (ಟ.)
[3] ಹೊದಗನಿ (ಗ), ಒದಗುತಿ (ಜ.), ಅದಿರದಿ (ಟ.)

ಎಲವೊ ಮಾರುತಿ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಕೋ
ಮಳೆಯ ಹುದುವನು ಮೆಚ್ಚಿ ನನ್ನೊಳ
ಗಿಳೆಯ ಹುದುವನು ಬಯಸಿದ್ಯೆ ಛಲದಂಕನೆಂದಱಿಯ ।
ನೆಲನ ಬೇಟವ ಬಿಸುಟು ಜೀವದ
ಲುಳಿದು ತೊಲಗೆನೆ ಪವನಸುತ ಕಳ
ಕಳಿಸಿ ನಗುತವೆ ಕೌರವೇಂದ್ರಂಗೆಂದನುತ್ತರವ ॥ ೧೨

ಕೆಡಹಿ ದುಃಶ್ಶಾಸನನ ರಕುತವ
ಕುಡಿದು ನಿನ್ನೂರುಗಳನೀಕ್ಷಣ
ವುಡಿದು ಕೊಂಬೆನು ಧರೆಯನಲ್ಲದೆ ಹುದುವ ಬಯಸುವೆನೆ ।
ಪೊಡವಿ ದ್ರುಪದಕುಮಾರಿಯೆಮ್ಮಯ
ಮಡದಿ[1]ಗನ್ಯರು ಮನವಿಡಲು ಬಳಿ
ಕ[1]ಡಗುದಱಿವೆನೆನುತ್ತ ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮನವಗಡಿಸಿ ॥ ೧೩

ಗಾಳಿಯುಱುಬೆಗೆ ಮಲೆತ ಮೇಘದ
ತೋಳುವಲ ನಗೆಗೆಡೆಯಲಾ ಕುರು
ಪಾಲನೆತ್ತಲು ಭೀಮನೆತ್ತಲು ಶಿವಶಿವಾ ಎನುತ ।
ಮೇಲಣಮರರ ಮಂದಿ ನಗೆ ನೃಪ
ಮೌಳಿ ಜವಗೆಡೆ ಖಾತಿಯೊಳು ಕ
ಟ್ವಾಳು ಹೊಕ್ಕುದು ಭೀಮಸೇನನ ರಥವ ಮುಱಿಯೆನುತ ॥ ೧೪

ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಕೈಕೊಂಡ ರಥಿಕಾ
ವಳಿಯ ಗೋಣಡವಿಯಲಿ ಭೀಮಾ
ನಲನ ವಿಲಸತ್ಕೇಳಿ ಕಾಣಿಸಲಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ ।
ಇಳೆಯೊಳೀ ಪವಮಾನನಂದನ
ನುಳಿಯೆ ಯಮರಾಜಂಗೆ ಬೆಸಕ್ಕೆ
ವಳವಿ ಹಲಬರಿಗಾಗದೆಂದುದು ಸಮರ ಭೂತಗಣ ॥ ೧೫

---

[1] ಯಲ್ಲವೆ ಲೋಗರಳುಪಿದರ (ಟ.)

ಪವನಜನ ಕೈಘಾಸಿಗಾನದ
ಬವರಿಗರನೀಕ್ಷಿಸುತ ರಥವನು
ಕವಿಸಿದನು ಕೈನೆಗಹಿ ಮೋಹರಕಭಯುವನು ಕೊಡುತ ।
ಹವಣಿಸೈ ಹೇರಾಳದಾಟೋ
ಪವನು ಹಾರೈ ಜಯುವ ರಣದಲಿ
ತವಕಿಸೈ ತೆಗೆದೋಟಕೆನುತುರವಣಿಸಿದನು ಭೀಷ್ಮ ॥ ೧೬

ಎಲೆ ಪಿತಾಮಹ ನೀವು ಕರುಣಿಸಿ
ದಳವ ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸುವೆ ಜಯುವೆವು
ಗುಳಿವು ಬೇಱಿಂತೆನುತ ಕೊಂಡನು ಪವನಸುತ ಧನುವ ।
ಚಳಕದಲಿ ತೆಗೆದಚ್ಚಡಹಿತನ
ಹಿಳುಕ ಸೀಳಿದು ಬಿಸುಟು ಭೀಮನ
ಗೆಲಿದನೆಂಟಂಬಿನಲಿ ಗಂಗಾಸೂನು ಸಮರದಲಿ ॥ ೧೭

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೆಯಾಯ್ತು ವರಪಾಂ
ಚಾಲರಿಗೆ ಚೈದ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ಸ್ಯನೃ
ಪಾಲ ಸೃಂಜಯರಾದಿಯಾದಕ್ಷೋಹಿಣೀದಳಕೆ ।
ಸೂಳು ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸುವ ಘನನಿ
ಸ್ಸಾಳ ಕೋಟಿಯ ಗಡಣದೊಳು ಕೆಂ
ಗೋಲವುಳಿಗಳೆಯುತ್ತ ಗಂಗಾಸುತನ ಕೆಣಕಿದರು ॥ ೧೮

ಪೂತು ಮಝುರೇ ಪಾಂಡುಸೈನ್ಯ
ವ್ರಾತ ಕವಿದುದು ಕೇಳಿರೈ ಮು
ಯ್ಯಾಂತುದೇ ಬರಹೇಳಿ ವೈವಸ್ವತನ ಪರಿಜನವ ।
ಘಾತಿಸುವೆನದನೆನುತ [1]ತೊಡಚಿದ[1]
ನೂತನಾಸ್ತ್ರಂಗಳಲಿ ರಿಪುಸಂ
ಘಾತವನು ಕೆಡೆಯೆಚ್ಚು ಪಲ್ಲಟಿಸಿದನು ಕಡಿಕಡಿಯು ॥ ೧೯

---

[1] ಕೊಡಹಿದ (ಕ.ಗ.ಪ.)

ಕಾಳೆಗಕ್ಕಿದಿರೊಡ್ಡಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಕೋಲ ಹತಿಯಲಿ ಮಡಿದ ರಿಪುಭೂ
ಪಾಳಿ ಹರಿದುದು ಸುರರ ಹೆಂಡಿರ ಮುರಿದ ಮುಂದಲೆ[1]ಯ[1] ।
ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವೈತಪ್ಪ ವೀರಭ
ಟಾಳಿಯೊಡನಲ್ಲಿಂದ ಸುಭಟರು
ಸೂಳೆಬಂಟಿಕೆಯಿಂದ [2]ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ನಾಕದಲಿ[2] ॥ ೨೦

ಮುಡುಹುಗಳೊಳೊಡೆಹೊಯ್ವ ಕಾಲಲಿ
ಮಿಡಿಯ ಮೆಟ್ಟುವ ತಂಬುಲನ ತೆಗೆ
ದಡುವ ಕರೆಕರೆದೊರೆಯನುರ್ಚುವ ನಾಯ ಹೆಸರಿಡುವ ।
ತೊಡರುಗಟ್ಟುವ ಬೈವ ಭಟ್ಟರ
ಬಿಡುವ ಕಾದುವ ವೀರಭಟರಿಂ
ದಿಡಿದುದಮರಾವತಿಯ ಸೊಂಪಿನ ಸೂಳೆಗೇರಿಗಳು ॥ ೨೧

ಸುರರಿಗತ್ತಣ ಗಜಬಜವ ಪರಿ
ಹರಿಸಲಱಿಯದೆ ವೀರಭೀಷ್ಮನ
ಧುರವನೀಕ್ಷಿಸಲಿತ್ತಲಳವಡದೇನನುಸುರುವೆನು ।
ಅರರೆ ಅಂಬರಸರಸಿ ರಿಪುಭಟ
ವರರ [3]ಮುಖಪಂಕರುಹವನವಿ
ಸ್ತರಣವಾದುದೆನ[3]ಲ್ಕೆ ಗಂಗಾಸೂನು [4]ಕೈಕೊಂಡ[4] ॥ ೨೨

ಕಡುಮನದ ಕೈಸೂಱೆಗಾಱರ
ನಡಗೆಡಹಿದನು ಧುರದ ಗೆಲವಿಗೆ
ಮಿಡುಕುವರನಸಿಯರೆದು ನೆಗ್ಗಿದನೇನನುಸುರುವೆನು ।
ಗಡಣಿಗರನೊಂದೊಂದು ಶರದಲಿ
ತಡೆಗಡಿವ ಸಂರಂಭ ಭೀಷ್ಮನ
ಬಿಡುಧನುವಿನುಬ್ಬಟೆಗೆ ತೆರಳಿತು ಮಕುಟವರ್ಧನರು ॥ ೨೩

---

[1] ಗೆ (ಪ.) [2] ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ನಾಯಕರು (ಕ. ಗ.), ಖಾಡಾಖಾಡಿ ಗೈದಿದರು (ಟ.) [3] ಶಿರಃಪಂಕಜರಜನಿದಳಿತವಾದುದೆನಲು (ಪ.) [4] ತವೆ ಕೊಂದ (ಪ.)

ಬಳಸಿ ತಾರೆಗಳೆಸೆಯೆ ಚಂದ್ರರು
ಹಲಬರಾದರೊ ನಭದೊಳೆನೆ ಹೊಳೆ
ಹೊಳೆವ [1]ಮಣಿಮೌಳಿಗಳು[1] ಸಂದಣಿಸಿದವು ಗಗನದೊಳು ।
ಗೆಲಿದನಹಿತಾನೀಕವನು ರಿಪು
ಬಲ ದಿಶಾಪಟ ಭೀಷ್ಮನಿತ್ತಲು
ಕಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೃಪನ ವಿರಥನ ಮಾಡಿದನು ಶಲ್ಯ ॥ ೨೪

ಅರಸನನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ನಡೆದು
ತ್ತರನು ಶಲ್ಯನೊಳಾಂತು ನಿಂದನು
ಸರಳ ಸರಿವಳೆಗಳೆಯೆ ಕಡಿದನು ಶಲ್ಯಭೂಪಾಲ ।
ಧುರವಿಶಾರದನಹೆ ವಿರಾಟನ
ಹಿರಿಯಮಗ ನೀನೆಂದು ಗೋಕುಲ
ಹರಣದಲಿ ಕಲಿಯಾಗಿ ಕಾದಿದೆಯೆನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ ॥ ೨೫

ಎಸಲು ಶಲ್ಯನ ಸರಳ ಖಂಡಿಸಿ
ನಿಶಿತ ಬಾಣದಲುತ್ತರನು ತೆಗೆ
ದೆಸಲು ಖತಿಯಲಿ ಶಲ್ಯನಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಮಹಾಶರವ ।
ಅಸಮಬಲನಾಕರ್ಣಪೂರದಿ
ನೆಸೆ ವಿರಾಟಕುಮಾರನಸು ಲಂ
ಘಿಸಿತು ಕಾಯವನೊದೆದು ಖಚರೀಜನದ ಕುಚಯುಗಕೆ ॥ ೨೬

ವೀರ ಶಲ್ಯ ದ್ರೋಣ ಕೃಪ ಭಾ
ಗೀರಥಿಯ ನಂದನರು ಪಾಂಡುಕು
ಮಾರಕರ ಸೇನೆಯೊಳು ಗೆಲಿದರು ಮುಱಿದರತಿಬಲರ ।
ಧೀರ [2]ಸುಭಟರ[2] ರಕ್ತಧಾರಾ
ಸಾರ ಲೋಹಿತ ಬಿಂಬವನು ಘನ
ವಾರಿಯಲಿ ತೊಳೆದಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮಜಲಧಿಗಿನನಿಳಿದ ॥ ೨೭

---

[1] ಮೌಳಿಗೆಳೆಡೆಗೆ (ಕ.ಚ.ಟ.) [2] ಭಟರ್ಗಳ (ಕ.ಗ.ಚ.)

ಸೂಳವಿಸಿದವು ಸನ್ನೆಯಲಿ ನಿ
ಸ್ಸಾಳ ಸೇನೆಯು ತೆಗೆಸಿದವು ಹೆ
ಗ್ಗಾಳೆ ಮೊಳಗಿದವಾನೆವಱೆ ಗಜಱಿದವು ಡಾಡೆಗಳು ।
ಪಾಳಯಕೆ [1]ತಿರುಗಿ[1]ದರಖಿಲ ಭೂ
ಪಾಲಕರು ಗಂಗಾಸುತನ ಪಾಂ
ಚಾಲಕನ ನೇಮದಲಿ ಕೌರವ [2]ಪಾಂಡುನಂದನರು[2] ॥ ೨೮

ಇತ್ತಲೀ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮಹಿಯೊಳು
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಭಾಗ್ಯೋದಯ[3]ವು[3] ಕೈ
ವರ್ತಿಸಿತು ವೈವಸ್ವತಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸಿದ್ಧಿಸಿತು ।
ಮುತ್ತಿಗೆಯು ಜಂಬುಕ[4]ಖಗಾ[4]ಳಿಯು
ಚಿತ್ತ ನಿಶ್ಚಲವಾಯ್ತು [5]ಸಲೆ ಮನ
ವು[5]ತ್ತರೋತ್ತರವಾಯ್ತು ಶಾಕಿನಿ ಡಾಕಿನೀ ಜನದ ॥ ೨೯

ಹೆಗಲ ಪಕ್ಕಲೆಗಳಲಿ ಕವಿದುದು
ವಿಗಡ ಪೂತನಿವೃಂದ ಜೀರ್ಕೊಳ
ವಿಗಳ ಕೈಱಾಟಳದೊಳ್ಳೈದಿತು ಶಾಕಿನೀ ನಿಕರ ।
ತೊಗಲ ಕುನಿಕಿಲ ಬಂಡಿಗಳಲಾ
ರ್ದಗಿದು ಹೊಕ್ಕರು ರಕ್ಕಸರು ಬಾ
ಯ್ದೆಗೆದು ಬಂದುದುಲೂಕ ಜಂಬುಕ ಕಾಕ ಸಂದೋಹ ॥ ೩೦

ತಳಿತ ತಲೆಯೋಡಿನೊಳು ಶೋಣಿತ
ಜಲವ ಕಾಸಿದರೆಳೆಯ ಕರುಳನು
ಹಿಳಿದು ಹಿಂಡಿದರಿಕ್ಕಿದರು ಕುಸುರಿಗಳ ಮೂಳೆಗಳ ।
ತೆಳುದೊಗಲ ಚಕ್ಕಳದ ಕೈಚ
ಪ್ಪಳೆಯುವರು ಹಂತಿಯಲಿ ಕುಡಿದರು
ಕೆಳೆಯರಿಗೆ ಸವಿದೋಱಿ ಪೂತನಿ ನಿಕರ ಗಡಣದಲಿ ॥ ೩೧

[1] ತೆರಳಿ (ಕ.) [2] ಪಾಂಡುಸುತಸೇನೆ (ಜ.) [3] ಕೆ (ಕ.ಟ.) [4] ಬಕಾ (ಕ.ಜ.) [5] ಸಮರದೊಳು (ಟ.)

ಕರುಳನಣಲೊಳಗಡಸಿ ನಲಿದುದು
ಮರುಳ ಬಳಗ ಕಪಾಲ ಪಾತ್ರೆಯು
ನರೆನೆಗಹಿ ಕೊಂಕಿನಲಿ ಕುಡಿದರು ಮುಕ್ತಕೇಶಿಯರು ।
ಮೊರೆವೆಣನನೊಡೆ ಮೆಲುತ ಹಾಡಿತು
ದುರುಳ ದಾನವನಿಕರ ಪಾಂಡವ
ಕುರುನೃಪರ ಹರಸಿದುದು ಕೈಪಱೆಗುಟ್ಟಿ ಭೂತಗಣ ॥ ೩೨

ಸಿಡಿದ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳನಾಯಿದು
ಕುಡುಕುಗೊಂಡವು ಕಾಗೆಗಳು ಪಿ
ಮ್ಮಡಿಯ ಹೊರಳಿಯ ನರವ ಸೆಳೆದವು ಜಂಬುಕಾದಿಗಳು ।
ಅಡಗ ಕದುಕಿಱಿದೊಱಲಿ ಕರೆದವು
ಗಡಣವನು ಗೂಗೆಗಳು ರಕುತದ
ಕಡಲಲೋಕುಳಿಯಾಡಿದವು ಭೇತಾಳ ಕಾಳಿಯರು ॥ ೩೩

ತೆಳುದೊಗಲ ನಿಡುಸೋಗೆಯುಡುಗೆಯ
ನೆಳಗರುಳ ಸಿಂಗಾರದುಱುಬಿನ
ಕೆಳದಿಯರ ಕೈನೇಣ ಕಿಱಿದೊಟ್ಟಿಲಿನ ಬೊಂಬೆಗಳ ।
ಎಳಮಿದುಳ ಕಜ್ಜಾಯ ಮೂಳೆಯ
ಹಳುಕು ಕಾಳಿಜದಟ್ಟುಗುಳಿಗಳ
ಕೆಳೆಗಳೊಳು ಕೊಡಗೂಸು ಪೂತನಿನಿಕರವೊಪ್ಪಿದವು ॥ ೩೪

ತೂ[1]ಳ[1] ಬರೆ ಕುಣಿದುದು ಕಬಂಧದ
ಜಾಲದೊಡನೆ ಪಿಶಾಚಗಣ ಭೇ
ತಾಳಗಣ ಕೈಪಱೆಯ ಬಡಿದುದು ಶಾಕಿನೀ[2]ನಿವಹ[2] ।
ಸಾಲು ಮಿಗೆ ಸೊಗಸಿದುದು ರಣಭೂ
ತಾಳಿಯಲಿ ಮತ್ತಿತ್ತ [3]ಕೇಳ್ದುದು[3]
ಪಾಳಯಂಗಳೊಳೆರಡಱಲಿ ಸಂಗರ ಮಹೋ[4]ದ್ಯೋಗ[4] ॥ ೩೫

---

1 ಳಿ (ಜ.) 2 ನಿಕರ (ಟ.), ಯರುಗಳು (ಕ.ತ.ಪ.) 3 ಲೇಳ್ದುದು (ಕ), ಕೇಳ್ವುದು (ಗ.) 4 ತ್ಸಾಹ (ಟ.)

ಹಿಳಿದ ಲೋಹದ ಸೀಸಕಂಗಳ
ಬಲಿಸಿದರು ಹೋಳಾದ ಕವಚವ
ಹೊಲಿಸಿದರು ಬಾಹುರಕೆ ಸವಗದ ಬಿರುಕ ಬೆಸಸಿದರು |
ಕಳಚಿದಾಯುಧದಾಯತದ ಕೀ
ಲ್ಗೊಳಿಸಿದರು ಖಡ್ಗಕ್ಕೆ ಕುಂತವ
ಕಳೆದು ಕಾವನು ತೊಡಿಸುತಿರ್ದುದು ಸೇನೆಯೆರಡಱಲಿ || ೩೬

ತಡಿಯ ಬಲಿಸುವ ಗುಳನ ಱೆಂಚೆಯ
ಗಡಣಿಸುವ ಹಕ್ಕರಿಕೆಗಳನಾ
ಯ್ದುಡಿಸಿ ಹೊಲಿಸುವ ಕ[1]ಬ್ಬಿ[1]ಗಳ ಕೊಂಡಿಗಳ ಮಿಗೆ ಬಲಿವ |
ಒಡೆದ ದೂಹತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೀಲ್ಗಳ
ನಡಸಿ ಬೆಟ್ಟಿದ ಗಾಲಿಗಚ್ಚನು
ತೊಡಿಸುತಿರಲಾಯ್ತೆರಡು ಬಲದೊಳು ನಿದ್ರೆಗವಮಾನ || ೩೭

ಅಸಿಯ ಮಸೆಸುವ ಮುಱಿದ ಲೌಡಿಯ
ಬೆಸುವ ಕುಂತದ ಧಾರೆಗಳ ಥಾ
ಳಿಸುವ ನೆಱೆಸೊಪ್ಪಾದ ಹಿಳುಕಿನ ಗಱಿಯ ಕೀಲಿಸುವ |
ಹೊಸ ತಿರುವ ಕಟ್ಟುವ ಕಠಾರಿಯ
ಮಸೆವ ಹಲಗೆಯ ಬಲಿವ ಸುರಗಿಯ
ಬಸೆಯ ಬೆಳಸುವ ವೀರಭಟರೊಪ್ಪಿದರು ಕಟಕದಲಿ || ೩೮

ಹಱಿದ [2]ಕೊರಳನು[2] ಬಿಗಿವ ಉರದೊಳು
ಮುಱಿದ ಬಾಣವ ಕೀಳ್ವ ಹೊಟ್ಟೆಯ
[3]ನಿ[3]ಱಿಗರುಳನೊಳಗಿಕ್ಕಿ ಹೊಲಿಸುವ ಮದ್ದುಗಳನಿಡಿವ |
ಉಱಿವ ಸೇಕದ ನಸ್ಯದೊಳು ಹದ
ನೆಱಿವ ತುರುಗದ ವೈದ್ಯತತಿಯೆ
ಚ್ಚಱಿಕೆಯಲಿ ಸಂತೈಸಿದರು ವಾಜಿಗಳ ವೇದನೆಯ || ೩೯

---

[1] ಪ್ಪಿ (ಗ.)   [2] ಕರುಳನು (ಟ.)   [3] ಹ (ಗ.ಚ.ಟ.ಪ.)

ಒಡಲಿನೊಳು [1]ಮುಱಿದಿದ್ದ[1] ಸಬಳವ
ನುಡಿಯಲೀಯದೆ ಕೀಳ್ವ ಮದ್ದನು
ಗಿಡಿವ ಜೇವಣಿಗೆಯೊಳು ಸಪ್ರಾಣಿಸುವ ದುರ್ವ್ರಣವ ।
ತೊಡೆದು ಕಟ್ಟುವ ಹಸ್ತಿವೈದ್ಯರ
ಗಡಣವುಭಯದೊಳೆಸೆವವಂತ್ಯದ
ಕಡಲ ರಭಸಕೆ ತೊಡಕನಿಕ್ಕಿತು ಬಹಳ ಬಲಜಲಧಿ ॥ ೪೦

ಬಾದಣಿಸಿದೇಱುಗಳ ಬಾಯೊಳು
ಕಾದ ಬಾರಂಗಿಗಳನಳತೆಗೆ
ಕೋದು [2]ವಾಮದೊಳೆಯ್ದೆ ಹಿ[2]ಡಿದರು ತೈಲಧಾರೆಗಳ ।
ಆದ ಮೈಗಂಡಿಯೊಳು ರಕುತವ
ಶೋಧಿಸುತ ಹಳದುಪ್ಪವನು ತೊಡೆ
ದಾದರಿಸಿದುದು ವೈದ್ಯಸಂತತಿ ವೀರಭಟರುಗಳ ॥ ೪೧

ಖಡುಗದಡವೊಯ್ಲುಗಳಲಡುಮ
ದ್ದಡಸಿದರು ಸೂಕರನ ತುಪ್ಪವ
ತೊಡೆದರಿಱಿದೇಱಿನೊಳು ಬಿಟ್ಟರು ತೈಲಧಾರೆಗಳ ।
ಕುಡಿಸಿದರು ಮಂತ್ರೋದಕವನೊಳ
ಗಡಸಿ ಕರುಳನು ಮುಚ್ಚಿ ಮಂತ್ರಿಸಿ
ತೊಡೆದರಖಿಳೌಷಧಿಗಳನು ನೃಪಸೇನೆಯೆರಡಱಲಿ ॥ ೪೨

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

---

[1] ಮುಱಿದಿಟ್ಟಿ (ಗ.ಜ.ತ.), ಹೊಕ್ಕಿಟ್ಟಿ (ಟ.) [2] ನೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ೧ (ಟ.), ತಾವದೊಳೆಯ್ದುಹಿ (ಡ.ಜ.ತ.ಪ.)

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ ॥ ರಾಯದನುಜಪುರಟ್ಟನಂಭೋ
ಜಾಯತಾಕ್ಷನ ಖ್ಯಾತಿಯನು ಗಾಂ
ಗೇಯ ಭಯಭಕ್ತಿಯಲಿ ಗೆಲಿದನು ವರ ಸುದರ್ಶನವ ॥

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ದಿನಕರನುದಯುದಲಿ ಮುಂ
ಗಾಳೆಗದ ಗಾಢಾಭಿಲಾಷರು ಬಂದು ಕಣನೊಳಗೆ ।
ಮೇಲುನೆಲನಱಿದಖಿಲ ಕುರುಭೂ
ಪಾಲನವರೊಡ್ಡಿದರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಲೋಲನಾಜ್ಞೆಯಲಿವರು ಬಲಿದರು ತಮ್ಮ ವ್ಯೂಹರವ ॥ ೧

ದಳವೆರಡು ದಳಪತಿಗಳಿಬ್ಬರ
ತಳಿತ ಸನ್ನೆಯ ಚೌರಿಯಲಿ ಬಿಡೆ
ಹಳಚಿದುದು ಹೊಯ್ದಾಡಿ ಬಿದ್ದುದು ಪಾಯದಳವಂದು ।
ತುಳಿದು ಹೊಕ್ಕವು ದಂತಿಘಟೆ ದಳ
ವುಳಿಸಿ ಹರಿದವು ತೇರುಗಳು ತೋಳ್
ಬಳಲೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು [1]ರಾವುತರಸಮ ಸಮರದಲಿ[1] ॥ ೨

ಏನ ಹೇಳುವೆನುಭಯ ಬಲದಲಿ
ಲೂನ ನಿವಹದ ಹಯವನಡೆಗೆಡೆ
ವಾನೆಗಳ ಹೊದಱಿದ್ದು ಮುಗ್ಗಿದ ರಥದ ವಾಜಿಗಳ ।
ಮಾನವರ ಕಡಿಖಂಡದೊಂಡೆಯ
[2]ನೇನನೆಂಬೆನು ಹರಿವ[2] ರುಧಿರಾಂ
ಭೋನಿಧಿಯ ಹರಹುಗಳ [3]ಪೂರದ ವಿಗಡ ವಿಗ್ರಹವ[3] ॥ ೩

---

[1] ಕಣನಲಿ ರಾಯರಾವುತರು (ಟ.), ರಾವುತರುಭಯಸೇನೆಯಲಿ (ಚ.)
[2] ಲೂನ ಭುಜಜಂಘೆಗಳ (ಜ.) [3] ಹೂರದಲಖಿಲವಿಗ್ರಹವ (ಟ.), ಹೂರದ ಚಪಲ ವಿಗ್ರಹವ (ಚ. ಪ.)

ಅಳಿದುದೆರಡಱ ಚೂಣಿ ದೊರೆಗಳ
ಬಲಕೆ ಹೇಳಿಕೆಯಾಯ್ತು ಘನಸಂ
ಕುಲ ಸುವಿಗ್ರಹ ಸಾಧನರು ಕೈಮಾಡಿ ಕಡಿವಡೆಯೆ ।
ದಳವುಳಿಸಿದನು ಭೀಮ ಕೌರವ
ದಳವ ತಱುಬಿದರಡ್ಡಬಿದ್ದರಿ
ಬಲದ ಸುಭಟರಿಗಿತ್ತನಮರಾವತಿಯ ಸಂಪದವ ॥ ೪

ಮುಱಿದು ಬಹ ನಿಜಸೇನೆಗಭಯದ
ಸೆಱಗ ಬೀಸುತ ಭೀಮಸೇನನ
ತಱುಬಿ ನಿಂದನು ಭೀಷ್ಮ ಬಿಗಿದನು ಸರಳಲಂಬರವ ।
ತೆಱಹುಗೊಡವಂಬುಗಳು ಭೀಮಗೆ
ಬೆಱಗು ಬಲಿದುದು ಹೊಕ್ಕು ಸಾತ್ಯಕಿ
ಯಿಱಿದು ಭೀಷ್ಮನ ಬಲದ[1]ಲೂಡಿ[1]ದನಖಿಳ ಖಗಕುಲವ ॥ ೫

ಬಳಿಕ ಸಾತ್ಯಕಿ ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ ಬಲು
ಗಲಹ ಒಲಿದುದು ವಿಲಯ ರುದ್ರನ
ನಿಲವನೊಚ್ಚತಗೊಂಡ ಪರಬಲದೊಳಗೆ ಗಾಂಗೇಯ ।
ತಳಪಟವ ಮಾಡಿದನು ಭಾಷೆಯ
ಬಳಿಗೆ ಕೊಂದನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
ನೆಲನ ವಲ್ಲಭರನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರರಾಯ ಸೇನೆಯಲಿ ॥ ೬

ಬೀಳಲವನೀಪತಿಗಳತಿಹೀ
ಹಾಳಿಯಲಿ ಸಾತ್ಯಕಿ ಮುಳಿದು [2]ಬ[2]ಲು
ಗೋಲಿನಲಿ ಗಂಗಾಕುಮಾರನ ಸಾರಥಿಯನೆಸಲು ।
ಮೇಲುಗಾಳೆಗದವರ ಸೇರಿತು
ಸೋಲ ಕುರುಪತಿಗಾಯ್ತು ಕಿರಣದ
ಗೊಳಯವು ಪಡುವಣ ಸಮುದ್ರಕೆ ತೆಗೆಯಲಿನನಿಳಿದ ॥ ೭

---

[1] ಲಿಕ್ಕಿ (ಕ.ಚ.) [2] ಬಿ (ಕ.ಚ.)

ದಿನವೆರಡು ಹಿಂದಾದುದಿದು ಮೂ
ಱನೆಯ ದಿವಸದ ಬಹಳ ವಿಗ್ರಹ
ದನುವನಾಲಿಸು ರಾಯ ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ।
ದಿನಪನುದಯಾಚಲದ ಚಾವಡಿ
ವನೆಗೆ ಬರೆ ಬಲವೆರಡು ಗಳಗ
ರ್ಜನದಿ ಬಂದೊಡ್ಡಿದುವು ಕಳನೊಳು ಖತಿಯ ಪಡಪಿನಲಿ ॥ ೮

ಸೂಳು ಮಿಗಲಳ್ಳಿಱಿವ ನಿಸ್ಸಾ
ಳೋಳಿಗಳ ತಂಬಟದ ಕೊಂಬಿನ
ಗಾಳುಗಜಱಿನ ಕಹಳೆಗಳ ಕಳಕಳದ ಬೊಗ್ಗುಗಳ ।
ಮೇಳವಣಿ ಘುಗಿಲಿಡಲು ಬೊಬ್ಬೆಯ
ಘೋಳ ಘೋಷದ ರಭಸ ದೆಸೆಗಳ
ಸೀಳೆ ಸಿಡಿಲೆದ್ದೆರಡು ಬಲ ಹೊಯ್ದಾಡಿತೊಡಗಲಸಿ ॥ ೯

ಜೋಳವಾಳಿಯೊಳುಂಡು ಮಾಡಿದ
ಸಾಲವನು ತಲೆಗಳಲಿ ತಿದ್ದಿದ
ರಾಳ ತಱುಬುವ ಪತಿಗೆ ಹರುಷವ ಮಾಡಿ ತಮತಮಗೆ ।
ಕಾಲನೂರ್ಕೈದದು ಸುರಸ್ತ್ರೀ
ಜಾಲ ನೆಱೆಯದು ಗಗನ ಸುಭಟರ
ಸಾಲೊಳಡಗಿತು ಚಿತ್ರವೆನೆ ಹೊಯ್ದಾಡಿತುಭಯಬಲ ॥ ೧೦

ಬರಲಿ ಸಮರಕೆ ಸಾತ್ಯಕಿಯು ನೀ
ಕರೆಯೆನುತ ಬಿಲುದುಡುಕಿ ರಥದಲಿ
ಸರಿಸತಾಳಧ್ವಜವನೆತ್ತಿಸಿ ಸಮರಥರ ನೆರಹಿ ।
ಸರಳ ತೂಗುತ [1]ಮಾಱು[1]ಬಲವನು
ತಱುಬಿ ನಿಂದನು ಭೀಷ್ಮನಗ್ಗದ
ಬಿರುದ ಸಂಭಾವಿಸುತ ಪಾಠಕಕೋಟಿ ಗಡಬಡಿಸಿ ॥ ೧೧

---

[1] ಮುಱಿದ (ಗ).

ಕಾಲಯಮನೋ ಭೀಷ್ಮನೋ ಘಡ
ಮೇಳವೇ ಮಝು ಭಾಪು ಮಾರಿಯು
ತಾಳಿಗೆಗೆ ತುತ್ತಾದವೇ ತಡವೇಕೆ ತೆಗೆಯೆನುತ ।
ಆಳು ಮುಱಿದುದು ಮೋಹರದ ಭೂ
ಪಾಲಕರು ಹುರಿಯೊಡೆದು ದೊರೆಗಳ
ಮೇಲೆ ಬಿಸುಟರು ವೀರಗಂಗಾತನುಜನುಪಟಳವ ॥ ೧೨

ಸೋಲ ಮಿಗಲೊಳಸರಿವ ಬಿರುದರ
ಬೀಳಗೆಡಹಿಸಿ ಕಪಿಯ ಹಳವಿಗೆ
ಗೋಲನೆತ್ತಿಸಿ ಕೆಲಬಲದ ಮನ್ನೆಯರ [1]ಕೈವೀಸಿ[1] ।
ಆಲಿಯಲಿ ಕಿಡಿ ಸೂಸೆ ಮೀಸೆಯು
ಮೇಲುದಿರುಹುತಲೌಡುಗಚ್ಚಿ ಕ
ರಾಳರೋಷ ಮಹೋಗ್ರವೀರನು ಪಾರ್ಥನಿದಿರಾದ ॥ ೧೩

ತೊಲತೊಲಗು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮ ವೃದ್ಧರಿ
ಗೆಳಭಟರಕೊಡಾವುದಂತರ
ವಳಿಬಲರ ಹೆದಱಿಸಿದ ಹೆಕ್ಕಳವೇಕೆ ಸಾರೆನುತ ।
ತುಳುಕಿದನು ಕೆಂಗೋಲ ಜಲಧಿಯ
ನೆಲನದಾವುದು ದಿಕ್ಕದಾವುದು
ಸಲೆ ನಭೋಮಂಡಲವದಾವುದೆನಲ್ಕೆ [2]ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ[2] ॥ ೧೪

ಪೂತುರೇ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ವಿಶಿಖ
ವ್ರಾತಮಯವಾಯ್ತವನಿ ಕಾರ್ಮುಕ
ಭೂತನಾಥನ ಗರುಡಿಯಲ್ಲಾ ಕಲಿತ ಮನೆ ನಿನಗೆ ।
ಆತುಕೊಳ್ಳೌದಡೆಯೆನುತ ಕಪಿ
ಕೇತನನ ಶರಹತಿಯನಾಂತಾ
ಮಾತು ಹಿಂಚಿತು ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ಕೃಷ್ಣ ಬೆಱಗಾಗೆ ॥ ೧೫

---

1 ಮೂದಲಿಸಿ (ಚ.ಜ.ಟ.ಪ.) 2 ನರನೆಚ್ಚ (ಟ.)

ಆ ಸಮಯದೊಳು ರಣದೊ[1]ಳೌಕಿದ[1]
[2]ರಾ[2]ಸುಯೋಧನ ಶಲ್ಯ ಸಲೆ ದು
ಶ್ಶಾಸನನು ಕೃಪ ಶಕುನಿ ಗುರುಸುತರಾದಿಯಾದವರು |
ಸೂಸಿದರು ಸರಳುಗಳನರ್ಜುನ
ಘಾಸಿಯಾದನು ವಿಲಯ ಮೇಘದ
ಮೀಸಲಿನ ಮಳೆಗಾಲವೆನೆ ಮೋಹಿದುದು ಶರಜಾಲ || ೧೬

ಕುದುರೆ ಕಂಗೆಟ್ಟವು ಮುರಾರಿಯ
ಹೃದಯ ಸಂಚಲವಾಯ್ತು ಗಾಲಿಗ
ಳದುರಿದುವು ಗರುವಾಯಿಗೆಟ್ಟನು ಮೇಲೆ ಹನುಮಂತ |
ಹೆದಱಿದರು ನಾಯಕರು ಪಾಂಡವ
ರದಟು ಮುಱಿದುದು ಸುರರು ಚಿಂತಿಸಿ
ಕುದಿದರರ್ಜುನಪಕ್ಷಪಾತ ವ್ಯರ್ಥವಾಯ್ತೆಂದು || ೧೭

ತೆರಳುವನೆ ಬಿಲುಗಾಱರಿಗೆ ವರ
ಗುರುವಲಾ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನನಿಬರ
ಸರಳ ಕಡಿದನು ಕೃಪನನೆಚ್ಚನು ಗುರುಸುತನ ರಥವ |
ಉರುಳೆಗಡಿದನು ಶಲ್ಯನನು ಹೇ
ವರಿಸಲೆಚ್ಚನು ಕೌರವನ ಹೇ
ರುರದಲಂಬನು ಹೂಳಿದನು ಸೀಳಿದನು ಸಮರಥರ || ೧೮

ಏಱುವಡೆದನು ಶಲ್ಯ ರಕುತವ
ಕಾಱಿದನು ದುಶ್ಶಾಸನನು ಕೈ
ಮೀಱಿ ಕೈಕೊಂಡೆಚ್ಚು [3]ನೊಂದನು[3] ಮತ್ತೆ ಗುರುಸೂನು |
ಹೇಱಿದರು ಹಿಳುಕುಗಳ ಮೈಯಲಿ
ಜೋಱು ಮಸಗಲು ಭೀಷ್ಮ ಕಡುಗಾ
ಹೇಱಿದನು ರೋಷಾಗ್ನಿವಿಕಟಜ್ವಾಲೆಮುಖನಾದ || ೧೯

[1] ಳೊದಗಿದ (ಗ.ಜ.ಪ.) [2] ನಾ (ಕ.ಪ.) [3] ನಿಂದನು (ಕ.), ಮುಱಿದನು (ಟ.)

ಮೊಗದ ಹೊಗರವಗಡಿಸೆ ಸುಯಿಲಲಿ
ಹೊಗೆಯ ಹೊದಱಂಕುರಿಸೆ ಬಿಡುಗ
ಣ್ಣುಗಳೊಳೊಕ್ಕುದು ಕೆಂಪು ಸೊಂಪಡಗಿತು [1]ಮುಖ[1]ಸ್ನೇಹ ।
ತೆಗೆವೆನರ್ಜುನನಸುವನೆನುತಾ
ಳುಗಳ ದೇವನು ಭೀಷ್ಮನಡಿಗಡಿ
ಗೊಗುಮಿಗೆಯು ಕೋಪದಲಿ ಕೋದನು ಸರಳಿನಲಿ ನರನ॥ ೨೦

ನೊಂದು ಸೈರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಸರಳಿನ
ಸಂದಣಿಯ ಸೈಗಱೆದನರ್ಜುನ
ನಿಂದುಧರ ಮಝು ಭಾಪುರೆನೆ ಪಸರಿಸಿದವಂಬುಗಳು ।
ಮುಂದೆ ನಿಲಲಱಿಯದೆ ವಿತಾಳಿಸಿ
ಮಂದಗತಿಯೊಳು ಕೆಲಸಿಡಿದು ಹರಿ
ನಂದನನ ಬಿಡದೆಸುತ ಬಂದನು ಭೀಷ್ಮ ಮುಳಿಸಿನಲಿ ॥ ೨೧

ಎತ್ತಲೊಲೆದನದೆತ್ತ ಸರಿದನ
ದೆತ್ತ ಜಾಱಿದನೆತ್ತ ತಿರುಗಿದ
ನೆತ್ತ ಹಿಂಗಿದನೆತ್ತಲೌಕಿದನೆತ್ತಲುಱುಬಿದನು ।
ಅತ್ತಲತ್ತಲು ರಥಹಯವ ಬಿಡ
ದೊತ್ತಿ ಬೀದಿಗೆ ನೂಕಿ ಪಾರ್ಥನ
ಮತ್ತಯನ ಸಂಮುಖಕೆ ಬಿಡ[2]ದೌಕಿ[2]ದನು ಮುರವೈರಿ ॥ ೨೨

ಕೆರಳಿದನು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮನರ್ಜುನ
ನುರವಣೆಯ ಗೆಲುವರೆ ಮುರಾರಿಯ
ಭರವಸವ ತಗ್ಗಿಸಿದಡಲ್ಲದೆ ಕಾದಬರಿದೆನುತ ।
ಹರಿಯ ಸಿರಿಯೊಡಲಿನಲಿ ಸರಳಿನ
ಸರಿವಳೆಯ ಸೈಗಱೆಯೆ ಜೋಡಿನ
ಸರಪಳಿಯಲಕ್ಕಾಡಿದವು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮನಂಬುಗಳು ॥ ೨೩

---

1 ಮಹಾ (ಗ.ಜ.ತ.) 2 ದ್ವೈದಿ (ಗ.)

ಮತ್ತೆ ರಥವನು ಹರಿಸಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಹತ್ತೆ ಬರೆ ಕಟ್ಟಳವಿಯಲಿ ಹಾ
ಮುತ್ತಯನು ಸಿಲುಕಿದನು ಶಿವಶಿವಯೆನುತ ಬಲ ಬೆದಱೆ ।
ಹತ್ತು ಶರದಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ
ಮತ್ತೆ ಮುಸುಕಿದ ಬಹಳ ಭಾರ್ಗವ
ದತ್ತ ಬಾಣವ ತೊಡಚಿ ದೇವನ ನೊಸಲ ಕೀಲಿಸಿದ ॥ ೨೪

ಕೆಂಗಱಿಯ ಮುಱಿದುಂಬಿ ತಾವರೆ
ಗಂಗವಿಸುವವೊಲಸುರರಿಪುವಿನ
ಮಂಗಳಾನನಕಮಲದಲಿ ಶರವಾಳೆ ಗಱಿಗಡಿಯೆ ।
ತುಂಗವಿಕ್ರಮನಂಬ ಕಿತ್ತು ತ
ದಂಗರಕ್ತವಿಷೇಕರೌದ್ರಾ
ಲಿಂಗಿತನು ಬಲುಖತಿಯ ಹಿಡಿದನು ಭೀಷ್ಮನುಪಟಳಕೆ ॥ ೨೫

ಕೆಂಪ ಕಾಱಿದವಾಲಿಗಳು ಮೈ
ಕಂಪಿಸಿದುದಡಿಗಡಿಗೆ ರೋಷದ
[1]ಬಿಂ[1]ಪಿನೊಳು ತಗ್ಗಿದನು ಗಂಟಿಕ್ಕಿದನು ಹುಬ್ಬುಗಳ ।
ಸೊಂಪುಗೆಟ್ಟುದು ಸಿರಿವದನ ಮನ
ದಿಂಪು ಬೀತುದು ಭಕ್ತಮೋಹದ
ಇಂಪು ಮಸುಳಿತು ಬಿಸುಟು ಕಳೆದನು ಹಯದ ವಾಘೆಗಳ ॥ ೨೬

ಕೆಂಡವಾಗಲಿ ಲೋಕ ದಿವಿಜರ
ಹೆಂಡಿರೋಲೆಯು ಕಳೆದು ಹೋಗಲಿ
ದಿಂಡುಗೆಡೆಯಲಿ ಮೇರು ಮೇದಿನಿ ನಿಲಲಿ ವಿತಳದಲಿ ।
ಗಂಡುಗೆಡಿಸಿದರಿಲ್ಲ ದಾನವ
ದಿಂಡೆಯರು ಹಲರೆಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾ
ರ್ಕೊಂಡವರು ಮಾಮಾಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯ ತೊಡಕು ಬೇಡೆಂದ ॥ ೨೭

ಸಕಲ ಜಗದಳಿವಿನಲಿ ರುದ್ರಾ
ತ್ಮಕನು ವಿಷ್ಣುವೆ ಎಂಬ ನುಡಿ ಸು
ವ್ಯಕುತವಾಗಲು ತೋಱಿದನು ಘನರೋಷತಾಮಸವ ।

[1] ಸಿಂ (ಪ.)

ಚಕಿತವದನದ ಕೆಂಪಿನಬುಜಾಂ
ಬಕಯುಗಳನೊಲೆದೊಲೆದು ರೋಷ
ಪ್ರಕಟಪಾವಕ ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಿತನಾದನಡಿಗಡಿಗೆ ॥ ೨೮

ಎಲೆಲಿದೆತ್ತಣ ಧರಣಿಯೆತ್ತಣ
ಕುಲಗಿರಿಗಳೆತ್ತಣ ದಿಶಾಗಜ
ಕುಲವಿದೆತ್ತಣ ಸುರರಿದೆತ್ತಣ ಹರಚತುರ್ಮುಖರು ।
ಸಲಹುವೈಯನು ಮುಳಿದು ಲೋಕದ
ಕೊಲೆಗೆಲಸಕಂಗೈಸಿದನೆ ಹಾ
ಪ್ರಳಯವಾದುದಕಾಲದಲಿ ಯೆಂದಮರರೆದೆಯಾಱೆ ॥ ೨೯

ನಳಿನಪತ್ರೋದಕದವೊಲು ಮಾ
ಱೊಲೆದುದಬುಜಭವಾಂಡವಂಬುಧಿ
ಯಿಳಿದ ಗುಲ್ಫದ್ವಯಸವಾದುದು ಕಮಠನೆದೆಯೊಡೆಯೆ ।
ನೆಲನನಿದ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿಕೊಂಬ
ಗ್ಗಳೆಯರಾರೋ ಶಿವಶಿವಾ ಜಗ
ದಳಿವು ಜೋಡಿಸಿತೆನುತ ನಡುಗಿದನಬುಜಭವನಂದು ॥ ೩೦

ಮುರಮಥನ ಕೆಲ್ಲೈಸಿ ನೋಡಿದ
ನುರುಭಯಂಕರ ಚಕ್ರವನು ದು
ರ್ಧರುಷಧಾರಾ ಲೂಯಮಾನ ನಿಶಾತಚಕ್ರವನು ।
ತರಳತರಣೀಚಕ್ರವನು ಸಂ
ಗರವಿನಿರ್ಜಿತ ಚಕ್ರವನು ಭಯ
ಭರವಿವರ್ಜಿತ ಚಕ್ರವನು ಕಡುಗೋಪ ಕುಡಿಯಿಡಲು ॥ ೩೧

ನಿಶಿತ ಧಾರೆಯ ಹೊಳಹು ಸೂರ್ಯನ
ಮುಸುಕಿದುದು ಪರಿಲೂನದೈತ್ಯ
ಪ್ರಸರಗಳ ನಾಳೀವಿನಿಸ್ಸೃತ ರುಧಿರ ಬಂಧುಗಳ ।
ಮಿಸುಪ ಮೊಳೆಗಳ ಮುರಿವುಗಳ ನೆಣ
ವಸೆಯ ತೊರಳೆಯ ತೊಂಗಲಿನೊಳಂ
ದೆಸೆವ ಚಕ್ರವ ನೋಡಿದನು [1]ದೈತ್ಯಾರಿ ಕೋಪದಲಿ[1] ॥ ೩೨

---

1 ದೈತೇಯ ವನದಹನ (ಚ.ಟ.ಪ.)

ಹರಿದು ಹಬ್ಬುವ ಬಳ್ಳಿವೆಳಗಿನ
ಮುರಿವು ಮಂಡಳಿಸಿದುದು ಶತಸಾ
ವಿರದಿವಾಕರ ಬಿಂಬವೆಸೆದುದು ಝಳದ ಹೊಯಿಲಿನಲಿ ।
ಸುರನರೋರಗ ಜಗದ ಕಂಗಳ
ತೆಱಹು ಕೆತ್ತವು ಬತ್ತಿದುದಧಿಯೊ
ಳುರಿಮಣಲು ಮಾಣಿಕವ ಹುರಿದುದು ಚಕ್ರದೂಷ್ಮೆಯಲಿ ॥ ೩೩

ನರನ ತೇರಿನ ಕುದುರೆಗಳು ಡಾ
ವರಿಸಿದುವು ಡಗೆ ಹೊಯ್ದು ಮಿಗೆ ದ
ಳ್ಳುರಿಯ ಸಸಿಯಂತಾದನರ್ಜುನದೇವ ನಿಮಿಷದಲಿ ।
ಕರಗಿ ಕೊರಗಿತು ಲೋಕ ಕೌರವ
ಧರಣಿಪಾಲರಿದೆತ್ತಣುರಿಯೋ
ಹರನ ಕಣ್ಗಿಚ್ಚಲ್ಲಲೇ ಹಾಯೆನುತ ಹಲುಬಿದರು ॥ ೩೪

ತುಡುಕಿದನು ಚಕ್ರವನು ರಥದಿಂ
ಪೊಡವಿಯೊಳು ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಹ
ತ್ತಡವ ಹಾಯಿಕಿ ಹರಿದನೊಡಬಿದ್ದವರನೊಡೆ ತುಳಿದು ।
ಸುಡುವೆನಹಿತಾನ್ವಯವ ಭೀಷ್ಮನ
ಕಡಿದು ಭೂತಗಣಕ್ಕೆ ಬೋನವ
ಬಡಿಸುವೆನು ನೋಡಿಲ್ಲಿ ಮೇಳವೆಯೆನುತ ಸೈವರಿದ ॥ ೩೫

ಶಿವಶಿವೆಂದುದು ನಿಖಿಳ ಜಗ ಕೌ
ರವರು ಕಂಪಿಸಿ ಥಟ್ಟುಗೆಡೆದರು
ಭುವನದಲಿ ಭಾರಿಸಿತು ಜಯಜಯಜಯಮಹಾಧ್ವಾನ ।
ತವತವಗೆ ತಳ್ಳಂಕದಲಿ ಪಾಂ
ಡವರು ನಡುಗಿತು ಪಾರ್ಥ ಬಲುಗರ
ವಷಟಿದಂತಿರೆ ಮೂಕನಾದನು ಬೆರಳ ಮೂಗಿನಲಿ ॥ ೩೬

ಹರಿ ಮುಕುಂದ ಮುಕುಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ವರ ನೃಕೇಸರಿಯೆನುತ ಚಾಪವ
ಶರವನವನಿಗೆ ಬಿಸುಟು ಮೈಯಿಕ್ಕಿದನು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮ ।

ಕರಯುಗವ ಮುಗಿದೆದ್ದು ಮುರಹರ
ಸರಸಿಜಾಂಬಕ ರಾಮ ರಕ್ಷಿಸು
ತರಳನಲಿ ಗುಣದೋಷದಱಿಕೆಯೆ ದೇವ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೩೭

ದೇವ ನಿಮ್ಮಯ ಖ್ಯಾತಿ ಪರಿಯಂ
ತಾವು ಲಕ್ಷ್ಯವೆ ಜೀಯ ನೊರಜಿನ
ದೇವಗಿರಿಯಂತರವೆ ಸಂಭಾವನೆಯೆ ನನ್ನೊಡನೆ ।
ದೇವ ಮುನಿಗಳ ನಗೆಯ ನೋಡದಿ
ದಾವುದುಚಿತವ ಮಾಡಿದಿರಿ ಮಹಿ
ಮಾವಲಂಬವ ಮಱೆದುದಕೆ ನಗೆ ಬಂದುದೆನಗೆಂದ ॥ ೩೮

ಅಲಸಿಕೆಯೊಳೈನೂಱು ಸಾವಿರ
ನಳಿನ ಭವರಡೆಗೆಡೆವರೆಂಬ
ಗ್ಗಳಿಕೆಯೆತ್ತಲು ಹುಲುಮನುಜ ನಾನೆತ್ತಲಿದಿರಾಗಿ ।
ಮುಳಿದು ಹರಿತಹುದೆತ್ತಲಿದು ನಿ
ನ್ನಳತೆಗೈದುವುದಲ್ಲ ಲಜ್ಜೆಗೆ
ನೆಲೆಯ ಮಾಡಿದೆ ಹೊಡಿದ್ಯೆ ದುರಿಯಶವನೆನಗೆಂದ ॥ ೩೯

ರೋಮರೋಮದೊಳಖಿಲ ಭುವನ
ಸ್ತೋಮ ನಲಿದಾಡುವುದು ಗಡ ನಿ
ಸ್ಸೀಮತನ ಗಡ ನಾವು ವೈರಿಗಳೆಂದು ಕೋಪಿಸುವ ।
ಈ ಮರುಳುತನವೆತ್ತಲೀ ರಣ
ತಾಮಸಿಕೆ ತಾನೆತ್ತಣದು ರಘು
ರಾಮ ರಕ್ಷಿಸು ಬಯಲಿನಾಡಂಬರವಿದೇನೆಂದ ॥ ೪೦

ನೀನು ಖತಿಯಾನು ಹಿಡಿಯೆ ನಿನ್ನ ಸ
ಘಾನತನವನು ಬಲ್ಲೆ ಯೋಗಿಗ
ಳೇನನೆಂಬರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕೈಹೊಯ್ದು ಮಿಗೆ ನಗುತ ।
ಮಾನವರು ಕಡುಮೂರ್ಖರೆಂದೇ
ಮಾನಗರ್ವವ ತಳೆದ ಸಾಕಿ
ನ್ನೇನ ಹೇಳುವೆ ನಿನ್ನ ಠಕ್ಕನು ಬಲ್ಲೆ ಹೋಗೆಂದ ॥ ೪೧

ಶತಪಿತಾಮಹರಡಗರೇ ನೀ
ಮತಿ ಮುರಿಯೆ ಮೇಣ್ ಭ್ರೂವಿಲಾಸ
ಸ್ಥಿತಿಯೊಳೀನುತ್ಪತ್ತಿಯಾಗದೆ ಬ್ರಹ್ಮಕೋಟಿಗಳು ।
ಅತಿಶಯದ ಮಹಿಮಾಸ್ಪದನು ನೀ
ನತಿಗಹನನೆಂಬ [1]ಗ್ಗಳಿಕೆಗಿದು[1]
ಕೃತಕವಲ್ಲಾ ದೇವ ಕೇಳಿನ್ನಾಣೆ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೪೨

ದೇವ ನೀ ಬಿಟ ಕೊಲುವಡೆಯು ನಾ
ಸಾವೆನೇ ತಾನಾವನೆಂಬುದ
ದೇವರಱಿಯಿರಲ್ಕೆ ವೃಥಾ [2]ಸಂಭಿನ್ನ[2] ರೋಷದಲಿ ।
ದೇವನಾಮದ ಜೋಡು ನಮ್ಮನು
ಕಾಪುದೈ ನೀ ಮುನಿದಡೆಯು ನಿಮ
ಗಾವು ಹೆದಱುವು ನಾಮಧಾರಿಗಳತುಳಬಲರೆಂದ ॥ ೪೩

ಭಂಗವಲ್ಲಿದು ನಿನ್ನ ಘನತೆಗೆ
ಡಿಂಗರಿಗರೇ ಮಿಗಿಲು ನಿನಗೆಯು
ಡಿಂಗರಿಗರೇ ಬಲ್ಲದರು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೇನಿದಕೆ ।
ಮಂಗಳಾತ್ಮಕ ಕೇಳು ನಿನ್ನಯ
ಹಂಗನೊಲ್ಲೆನು ಮುಕುತಿಪಥದೊಳ
ಭಂಗಪೆಂಡೆಯದಾಳಲೈ ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಸಿರಿನಾಮ ॥ ೪೪

ಕಳುಷ ಕಳೆದವು ಖಾತಿಯನು ನೀ
ಸುಳುಹಿಕೊಂಬುದು ತೇಜವನು ಬಿಟ
ಕೊಲುವ ಮನವೇ ಬಿಸುಟು ಚಕ್ರವನೆನ್ನ ಕಾಯದಲಿ ।
ಅಳುಕಿ ಕೊಡಲು ಹಱಿದುದಾದರೆ
ಬಳಿಕ ನಾ ಡಿಂಗರಿಗನಲ್ಲೀ
ಕಳಕಳಕೆ ನಾನಂಜುವವನೇ ದೇವ ಮುರಳೆಂದ ॥ ೪೫

[1] ಳತೆಗಿಂತಿದು (ಕ.ಗ.ಟ.) [2] ಸಂಭಾವ (ಚ.ಟ.)

ನಚ್ಚಿ [1]ದಾ[1] ಳಿನ ಬಿನ್ನಹಕೆ ಹರಿ
ಮೆಚ್ಚಿ ಮನದಲಿ ನಾಚಿ ಚಕ್ರವ
ಮುಚ್ಚಿದನು ಮುರಿದನು ಕಿರೀಟಿಯ ರಥದ ಹೊರೆಗಾಗಿ ।
ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರುವ ಸೇನೆಗಭಯವ
ಹಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟನು ವೀರ ಭೀಷ್ಮನ
ನಿಚ್ಚಟದ ಭಕ್ತಿಯನು ನೆನೆನೆನೆದೊಲೆದ ಹರಿ ಶಿರವ ॥ ೪೬

ಹೋದುದೊಂದಪಮೃತ್ಯು ಲೋಕಕೆ
ತೀದುದಿಲ್ಲಾಯುಷ್ಯ ಮಖದಪ
ವಾದ ದೇವಂಗಾಗಿ ತಪ್ಪಿತು ಮುಕ್ಕುವಱಿಯೇಕೆ ।
ಕಾದುಕೊಂಡನು ಭೀಷ್ಮನೀ ಕಮ
ಲೋದರನ ಕೆರಳಿಚಿಯು ಭಕುತಿಯ
ಲಾದರಿಸಿದನು ಪುಣ್ಯವೆಂದನು ಕಮಲಭವ ನಗುತ ॥ ೪೭

ನಡುಗುವರ್ಜುನದೇವನನು ತೆಗೆ
ದಡಿಗಡಿಗೆ ತಕ್ಕೈಸಿ ಭೀತಿಗು
ಬಿಡಿಸಿ ಪಾಘೆಯ ಕೊಂಪು ತುರಗವನೆಡಬಲಕೆ ತಿರುಹಿ ।
ನಡಸಿದನು [2]ಕಾಳೆಗಕೆ[2] ಬಳಿಕವ
ಗಡ ಮುರಾಂತಕ ಮರಳಿ ಚಕ್ರವ
ತುಡುಕದಿರನೆಂದಸ್ತಗಿರಿಯನು ಸೂರ್ಯ ಮಱೆಗೊಂಡ ॥ ೪೮

ಆಱನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

---

[1] ನಾ (ಗ.ಜ.ಟ.ತ.) [2] ಪಾಳಯಕೆ (ಚ.ಪ.)

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ ರಾಯಕ್ಕಟಕವೊಳಿರುಳು ಭೀಷ್ಮರ
ಸಾಯಬೇಕೆಂದೊಡಬಡಿಸಿ ಕಮ
ಲಾಯತಾಂಬಕ ಸಹಿತ ಪಾಳಯಕರಸನೈತಂದ ॥

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ದಿನ ಮೂಱಾಯ್ತು ಭೀಷ್ಮನ
ಕಾಳೆಗವೊಳಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಣ ಕಥನಕೌತುಕವ ।
ಆಲಿಸುವದೈ ಮೂಡ [1][ಣ][1] ದ್ರಿಯ
ಮೇಲೆ ಕೆಂಪೆಸೆಯಿತ್ತು ಘನನಿ
ಸ್ಸಾಳ ಮೊಳಗಿದವೈ ನೃಪಾಲರ ಕಟಕವೆರಡಱಲಿ ॥ ೧

ಹಲ್ಲಣಿಸಿ ಹರಿತಂದು ಮೋಹರ
ವಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂದುವೆರಡಱ
ಘಲ್ಲಣೆಯ ಘಾಯದ ಘಡಾವಣೆ ಮಿಱಾಱು ಘಾತಿಸಿತು ।
ಕೆಲ್ಲೆಗೆಡೆದವು ಕರಿಗಳಸುಗಳ
ಚೆಲ್ಲಿದವು ತೇಜಿಗಳು ರಥಕುಳ
ವೆಲ್ಲ ಹುಡಿಹುಡಿ ಪಾಯದಳ ನಿರ್ನಾಮವಾಯ್ತೆಂದ ॥ ೨

ಅಳಿದುದಾ ದಿವಸದಲಿ ಪಾಂಡವ
ಬಳದೊಳಗಣಿತಸೇನೆ ಭೀಷ್ಮನು
ಫಲುಗುಣನು ಕಾದಿದರು ದಿನಕರನಪರಜಲನಿಧಿಗೆ ।
ಇಳಿಯೆ ತೆಗೆದವು ಬಲವೆರಡು ಮೂ
ಡಲು ಮುಗುಳೆ ಕೆಂಪೇಱೆ ಕದನಕೆ
ಕಳನ ತುಂಬಿತು ಮತ್ತೆ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆ ॥ ೩

[1] ಣಾ (ಕ.ಗ.ಟ.)

ಬಿದ್ದುದಗಣಿತ ಸೇನೆ ಪಡುವಲು
ಹೊದ್ದಿದನು ರವಿ ಮತ್ತೆ ಮೂಡಣ
ಗದ್ದುಗೆಯ ವೆಂಠಣಿಸಿದನು ಕುಮುದಾಳಿ ಕಂಠಣಿಸೆ ।
ಎದ್ದುದದ್ಭುತರಣ ಕೃತಾಂತಗೆ
ಬಿದ್ದನಿಕ್ಕಿದನದಟನೆಬುಧಿಯೊ
ಳದ್ದ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಂಬ [1]ವೆದ್ದುದು[1] ಮೂಡಣದ್ರಿಯಲಿ ॥ ೪

ಏಳನೆಯ ದಿವಸದ ಮಹಾರಥ
ರೂಳಿಗವು ಹಿರಿದಾಯ್ತು ಕುರುಭೂ
ಪಾಲಕನ ತಮ್ಮಂದಿರಳಿದುದು ದಿವಸವೆಂಟಱಲಿ ।
ಕೋಲ ಮೊನೆಯಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ
ನೋಲಗಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದನಾ ಕ
ಟ್ವಾಳು ಭೀಷ್ಮನ ದಿವಸವೊಂಬತ್ತಾಯ್ತು ಸಮರದಲಿ ॥ ೫

ಇರುಳು ಕೃಷ್ಣನ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು
ಧರಣಿಪತಿ ದುಗುಡದಲಿ ನಿಜಸೋ
ದರರು ಸಹಿತ ಮುರಾರಿಯಂಘ್ರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಕೈಮುಗಿದು ।
ಸುರನದೀಸುತ [2]ನಖಿಲ[2] ಸೇನೆಯ
ನೊರಸಿದನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಖಾತಿಯ
ಧರಿಸಿದನು ಜಯವಧುವ [3]ವರಿಸಿದ[3] ದೇವ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೬

ನೆಱೆವಣಿಗೆಗುಂದಿತ್ತು ಬಲ ಕೈ
ಮಱೆದರದಟರು ಬಿರುದ ಭಟರಿಗೆ
ಬೆಱಗು ಬಲಿದುದು ಹೂಣಿಗರ ಹೋರಟೆಗಳಳುಕಿದವು ।
ನೆಱೆ ಸುಗಿದ ಹುಲಿಯಂತೆ ಬರಿಕೈ
ಮುಱಿದ ಮದಗಜದಂತೆ ಚಿತ್ರದ
ಲುಱುವ ಕೇಸರಿಯಂತೆ ಮೆಱೆದಿದೆ ನಮ್ಮ ಬಲವೆಂದ ॥ ೭

---

[1] ವೆಸೆದುದು (ಕ.ಟ.) [2] ತಮ್ಮ (ಗ.ಚ.ಟ.ಪ.) [3] ವರಸೇರಿತು (ಕ.)

ಹಾಱಿದವು ಹೆಸರುಗಳು ಭಂಗದ
ಸೋಱೆಗಳ ಕಟ್ಟಿದರು ಮಿಗೆ ತಲೆ
[1]ವೂಱುಗಳು[1] ಮರಳಿದರು ರಣಹೇಡಿಗಳ ಬಗೆಯಂತೆ ।
ದೂಱಲಱಿಯೆನು ಸುಭಟರಿಗೆ ಮನ
ಬೇಱೆ ನುಡಿ ಬೇಱಾಯ್ತು ಸಮರದೊ
ಳೀಱಿತಿಂಗುಱಿದಿಂದು ದಣಿದುದು ನಮ್ಮ ಬಲವೆಂದ ॥ ೮

ಚಳಶಿಳೀಮುಖರವಕೆ ಪಟುಭಟ
ರಳುಕಿದರು ವಿರಹಿಗಳವೊಲು ಸ
ಮ್ಮಿಳಿತ [2]ಶಾ[2]ಸ್ತ್ರಧ್ವನಿಗೆ ಸೆಡೆದರು ಮೂರ್ಖರಂದದಲಿ ।
ಕಲಿತ ಬಲ ಶತಕೋಟಿಗಿದಿರಾ
ಗಳಿದವದ್ರಿಗಳಂತೆ ಹರಿಪದ
ವಳಯ [3]ವಿದಳಿತ[3] ವಾಯ್ತು ಮೇಘವ್ರಾತದಂದದಲಿ ॥ ೯

ರಣರಹಸ್ಯಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಿಗೆ
ಮಣಿದರಿಂದ್ರಿಯವಶಕೆ ರಿಪುಭಟ
ಗಣವಿದಾರಣತರ್ಕವಿದ್ಯಾವೀತರಾಗಿಗಳು ।
ಸೆಣಸಿನಲಿ ಸಪ್ತ [4]ದರ್ಶಿಗಳು[4] ಧಾ
ರುಣಿಯ ಪತಿಗಳು ರಾಜಸೇವಾ
ಪ್ರಣಯಮೀಮಾಂಸಾದಿಮೂಢರು ನಮ್ಮ ಭಟರೆಂದ ॥ ೧೦

ಹರಿದುದಿಂದಿನ ದಿನಕೆ ಶತಸಾ
ವಿರ ಮಹೀಶರು ಯಮನ ನಗರಿಗೆ
ಸರಿದುದುಳಿದರ ದಿಟ್ಟತನ ಗಾಂಗೇಯನುಪಟಳಕೆ ।
ಅರಿವಯೋನಿಧಿಬಡಬನನು ಗೆಲ
ಲರಿದು ಜೀಯ ಮುಕುಂದ ನೀನೇ
ಕರುಣಿಸೈ ವನವಾಸವೋ ನಮಗೇನು ಗತಿಯೆಂದ ॥ ೧೧

---

[1] ಮಾಱಿದರು (ಕ), ಮಾಱುಗಳ (ಚ.ಟ.ಪ.)　　[2] ಶ (ಕ.ಗ.ಟ.)
[3] ವಿಳಸಿತ (ಕ).　　[4] ವರ್ತಿಗಳು (ಟ).

ಮುಗುಳುನಗೆ ನಸು [1]ಮೊ[1] ಳೆಯೆ ಭೀಮಾ
ದಿಗಳಿಗೆಂದನು ಕೃಷ್ಣನರಸಗೆ
ಸೊಗಸು ಬನದಲಿ ಬಱಿಯ ಮನವೀ ಕದನಕೇಳಿಯಲಿ ।
ವಿಗಡತನವಂತಿಱರಲಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಬೆಗಡುಗೊಳಿಸಲು ಹರನ ಹವಣ
ಲ್ಲಗಣಿತನ ಸಾಮದಲಿ [2]ಮುಱಿಯಲು[2] ಬೇಕು ನಾವೆಂದ ॥ ೧೨

ದಂಡನಯ ತಱಬಿದರೆ ಗುಣದಲಿ
ಖಂಡಿಸುವುದಿದಿರಾದ ತರುಗಳು
ದಿಂಡುಗೆಡೆವವು ತೊಱೆಗೆ ಮಣಿದರೆ ಗೇಕು ಬದುಕುವುದು ।
ಚಂಡಬಲನೀ ಭೀಷ್ಮ ಮುಳಿದರೆ
ಖಂಡಪರಶುವ ಗಣಿಸನೆನೆ ಖರ
ದಂಡನಾಥನ ಮತಕೆ ನೃಪತಿ ಹಸಾದವೆನುತಿರ್ದ ॥ ೧೩

ಇರುಳು ಗುಪಿತದಲವನಿಪತಿ ಸೋ
ದರರು ಮುರರಿಪು ಸಹಿತ ಬಂದನು
ಸುರನದೀನಂದನನ ಮಂದಿರಕಾಗಿ ವಹಿಲದಲಿ ।
ಕರೆದು ಪಡಿಹಾಱರಿಗೆ ಬಂದುದ
ನಱುಹಲವದಿರು ಹೊಕ್ಕು ಸಮಯವ
ನಱಿದು ಭೀಷ್ಮಂಗೀ ಹದನ ಬಿನ್ನಹವ ಮಾಡಿದರು ॥ ೧೪

ಬಂದನೇ ಧರ್ಮಜನು ಮುರರಿಪು
ತಂದನೇ ಕೌರವರನಕಟಾ
ಕೊಂದನೇ ಶಿವಶಿವಯೆನುತ ಮೌನದಲಿ ಮುಳುಗಿರ್ದ ।
ಮಂದಿಯನು ಹೊಱಗಿರಿಸಿ ಬರಹೇ
ಳೆಂದರಾಗಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಕೊಂತೀ
ನಂದನರು ಬರಲಿದಿರುವಂದನು ಭೀಷ್ಮ ವಿನಯದಲಿ ॥ ೧೫

[1] ಹೊ (ಕ.ಗ.ಟ.) [2] ಗೆಲ್ಲಲು (ಕ.ಟ.)

ಅಱಿಸಿ ಹೊಗಲಾವಮ್ನಾಯನಿಕರಕೆ
ತೆಱಹುಗುಡದ ಪರಸ್ವರೂಪನು
ಕುಱುಹುಗೊಂಡರೆ ಮಂದಿವಾಳವೆ ದೇವ ನೀನೊಲಿದು ।
ಅಱಿಸಿಕೊಂಡ್ಯೆತರೞು ತಾನ್ಯೆ
ಸಱಿವನಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಭೃತ್ಯನ
ಹೊಗೆವ ಪರಿಯಿದು ಕೃಷ್ಣ ಜಯಜಯಯೆನುತ ನಿಡುಗೆಡೆದ ॥ ೧೬

ನಗುತ ಹರಿ ಗಂಗಾಕುಮಾರನ
ನೆಗಹಿದನು ಬಳಿಕವರು ರತುನಾ
ಳಿಗಳ ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತು ಮ್ಯೆಯಿಕ್ಕಿದರು [1]ಭಕುತಿಯಲಿ[1] ।
ತೆಗೆದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದನು ಯಮಜಾ
ದಿಗಳ ಮನ್ನಿಸಿ ವೀಳೆಯವನಿ
ತ್ತೊಗುಮಿಗೆಯ ಹರುಷದಲಿ ಹೊಂಪುಳಿಯೋದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೧೭

ಅರಿಯ ಬೀಡಿದು ರಾಯನನುಜರು
ದುರುಳರುಚಿತಾನುಚಿತಗೇಡಿಗ
ಳಿರುಳು ದೊರೆಗಳು [2]ನೀವನಾಲೋಚಿತದಲ್ಯೆತಹರೆ[2] ।
ಹರಿಯ ಬಲುಹುಂಟಾದಡೆಯು ಧಿ
ಕ್ಕರಿಸಬಾರದು ರಾಜಮಂತ್ರವ
ನರಸ ಸಾಕಿನ್ನೇನು ಬಂದುಗು ಹೇಳು ನೀನೆಂದ ॥　　　೧೮

ಅಱಿಯೆನುಚಿತವನೆಮ್ಮ ಭಾರದ
ಹೊಱಿಗೆ ನಿಮ್ಮದು ಕೃಷ್ಣನದು ನಾ
ವಱಿದರೆಯು ಮೇಣ್ ಮಱಿದರೆಯು ರಕ್ಷಕರು ನೀವೆಮಗೆ ।
ಅಱಿಯನೇನುವನೆಂದು ಸಲಹಲು
ಮಱಿವಳೇ ಬಾಲಕನ ತಾಯ್ ನೀ
ನುಱುವ ವಜ್ರದ ಜೋಡು ನಮಗಿರೆ ಭೀತಿಯೇಕೆಂದ ॥　　　೧೯

---

[1] ವಿನಯದಲಿ (ಗ ಚ.ಪ.)　　[2] ನೀವನಾಲೋಕನದಲ್ಯೆತಹರೆ (ಚ.), ನೀವಾಲೋಕನದಲ್ಯೆತಹರೆ (ಪ.)

ಎಮಗೆ ಜಯವೆಂತಹುದು ರಾಜ್ಯ
ಭ್ರಮೆಯ ರಾಜಸಬುದ್ಧಿಗಳು ವಿ
ಕ್ರಮವಿಹೀನರು ನಾವು ನೀವ್ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಿಜಯಿಗಳು ।
ಸಮರ ಸೋತುದು ನಮ್ಮ ಸುಭಟರು
ಯಮನ ಸೇವಕರಾಯ್ತು ಕೃಪೆಯಿಂ
ದೆಮಗೆ ನಿಮ್ಮಭಿಮತವ ಬೆಸಸುವುದೆಂದನಾ ಭೂಪ ॥ ೨೦

ಆಕೆವಾಳರು ಭೀಮ [1]ಪಾರ್ಥರು[1]
ನೂಕದಾಹವವುಳಿದ ಸೇನಾ
ನೀಕವೇ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸವೆದುದು ಹಲವು ಮಾತೇನು ।
ಸಾಕುವರೆ ಮೇಣ್ ಮುನಿದು ಕೊಲುವರೆ
ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬವರ ಕಾಣೆನು
ಕಾಕನಾಡೆನು ಬೆಸಸಿ ನಿಮ್ಮಭಿಮತವನೆನಗೆಂದ ॥ ೨೧

ತೀದುದೆಮ್ಮಯ ಸೇನೆ ನಸುಸೊ
ಪ್ಪಾದುದಿಲ್ಲರಿಸೇನೆ ನಿಮ್ಮನು
ಕಾದಿ ಗೆಲುವರೆ ಮೊಲೆಯನೂಡಿದ ತಾಯಿ ಜಾಹ್ನವಿಯೆ ।
ಕಾದಿದೆವು ಕಟ್ಟಿದೆವು ಗೆಲಿದೆವು
ಮೇದಿನಿಯ ನಾವಿನ್ನು ಮುನ್ನಿನ
ತೀದ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ನೇಮವ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ ॥ ೨೨

ಮನ್ನಿಸುವಡೀಯುಭಯರಾಯರು
ನಿನ್ನ ಮೊಮ್ಮಂದಿರುಗಳಡಬೊಳು
ನಿನ್ನ ಕುಣಿಕೆಯೊಳಿಹುದು ಕುಂತೀಸುತರ ಜೀವನವು ।
ನಿನ್ನನೇ ನಂಬಿಹರು ನೀನೇ
ಮುನ್ನ ಶಿಶುತನದಲ್ಲಿ ಸಲಹಿದೆ
ಮನ್ನಣೆಯ ನೀ ಬಲ್ಲೆಯೆಂದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ ॥ ೨೩

[1] ನರರಿಗೆ (ಚ).

ಎನಲು ಮೊಮ್ಮಂದಿರುಗಳಳಲಿನ
ಘನತೆಯನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದು
ನನೆದುದಂತಃಕರಣ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದನು ಭೀಷ್ಮ ।
ಎನಗೆ ಕಾಲ ಸಮೀಪ ಮಗನೇ
ನಿನಗೆ ಭಯ ಬೇಡಿನ್ನು ಕುರುಪತಿ
ದನುಜವೈರಿಗೆ ತಪ್ಪಿದಾಗಳೆ ನಿಮಗೆ ಜಯವೆಂದ ॥ ೨೪

ಕೊಂದೆನಗಣಿತ ರಾಯರನು ತಾ
ಮಂದಿಯನು ನಿನಗಾನು ಮುನಿಯೆನು
ಬಂದು ಪಾರ್ಥನ ರಥವ ತಡೆದರೆ ನೀವು ಧೃತಿಗೆಡದೆ ।
ಇಂದಿನುದಯದಲಾ ಶಿಖಂಡಿಯ
ತಂದು ನಿಲಿಸಿದಡೆನ್ನ ತನುವನು
ಹಿಂದುಗಳೆಯದೆ ನಿಮಗೆ ತೆರುವೆನು ಮಗನೆ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೨೫

ಗಂಡುತನ ತಾ[1]ನೆರ[1]ವು ನಿಮ್ಮ ಶಿ
ಖಂಡಿಯನು ಮುಂದಿರಿಸಲಾತನ
ಕಂಡು ನಾವ್ ಕಾಳೆಗವ ಮಾಡೆವು ಕೈದುಗಳ ಬಿಸುಟು ।
ಚಂಡಿತನವನು ಮಾದು ಮಿಗೆ ಕೈ
ಕೊಂಡು ಫಲುಗುಣನೆಸಲಿ ತನುವನು
ದಿಂಡುಗೆಡಹಲಿ ಬಳಿಕ ಗೆಲುವಿರಿ ಕೌರವೇಶ್ವರನ ॥ ೨೬

ಎನಲು ಶಿವಶಿವಶಿವಮಹಾದೇ
ವೆನುತ ಕಿವಿಗಳ ಮುಚ್ಚಿದನು ಕಂ
ಬನಿಯನುಗುರಲಿ ಮಿಡಿದು ನೊಂದನು ಪಾರ್ಥ ಹೃದಯದಲಿ ।
ಎನಗೆ ಗೆಲವಾಯ್ತಿದು ಕೃತಾರ್ಥರು
ಜನದೊಳೆನ್ನವೊಲಾರು ಬಳಿಕೇ
ನೆನಗೆ ನಿಮ್ಮವೊಲಾರು ಹಗೆಗಳು ಜಗದೊಳುಂಟೆಂದ ॥ ೨೭

---

1 ನಿರ (ಕ.ಗ.ಟ.)

[1]ಕಳಿದ[1]ನಡವಿಯೊಳಯ್ಯನಲ್ಲಿಂ
ಬಳಿಕ ಭೀಷ್ಮನ ತೋಳ ತೊಟ್ಟಿಲ
ನೊಳಗೆ ಬೆಳೆದೆವು ಸಲಹಿದನು ಧೂಳಾಟ ಮೊದಲಾಗಿ ।
ಬಲಿಯಲೆಱಿಕೆಗಳೆಮಗೆ ಭಾಗಿಸಿ
ನೆಲನ ಕೊಟ್ಟನು ಭೀಷ್ಮನೀತನ
ಕೊಲೆಗೆ [2]ಬಯ[2]ಸುವ ಮನವದೆಂತುಟೊ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೨೮

ಈತನನು ನಾವ್ ಕೊಲಲು ಭುವನ
ಖ್ಯಾತರಹೆವ್ಯೆ ಸುಡಲಿ ಬಯಸುವ
ಭೂತಳವನೀ ಬೊಡ್ಡಿಗೋಸುಗ [3]ಸುಟ್ಟು[3] ಸುಕೃತವನು ।
ಘಾತಕರು ಪಾತಕರು ತೆಗೆ ತೆಗೆ
ಏತಱಿವದಿರು ಪಾಂಡುತನಯರ
ಮಾತನಾಡದಿರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ನೋತುದಿಲ್ಲೆಂದ ॥ ೨೯

ನಿಲ್ಲು ಫಲುಗುಣ ಕೇಳು ಹೊಲ್ಲಹ
ವಲ್ಲ ಸಕಲಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವ
ಬಲ್ಲೆ [4]ನೀನೆಮಗಹಿತ[4]ನೇ ನೃಪನೀತಿಬಾಹಿರನೆ ।
ಎಲ್ಲಿಯಪಕೀರ್ತಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಗ
ಳೆಲ್ಲ [5]ವಿಧಿಯವು[5] ನಿನ್ನ ಕಾರಣ
ವಲ್ಲ ನೀ ಕೊಲಲ್ಕೆಸಱಿವನ್ಯೆ ಪಾರ್ಥ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೩೦

ಯಂತ್ರಿ ಮಿಡಿದರೆ ಕಾದಿ ಬೀಳ್ವವು
ಯಂತ್ರಮಯ ಹಾಹೆಗಳು ವಧೆಯಾ
ಯಂತ್ರಿಗೋ ಹಾಹೆಗಳಿಗೋ ಹೇಳಾರ ನೆಮ್ಮುವದು ।
ಯಂತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣನು ನಾವು ನೀವೀ
ತಂತ್ರವಖಿಲಚರಾಚರಂಗಳು
ಯಂತ್ರರೂಪುಗಳೆಲ್ಲ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ ॥ ೩೧

---

[1] ಅಳಿದ (ಗ.ಚ.ಜ.ಟ.ಪ.) [2] ಬೆಸ (ಕ.ಗ.ಟ.) [3] ಬಿಟ್ಟು (ಕ.)
[4] ನೀನೇನಜ್ಞ (ಗ.ಟ.) [5] ವಿಧಿಸಲು (ಪ.)

*ಒಂದು ಮುಖದಲಿ ಜಗವ ಹೂಡುವ
ನೊಂದು ಮುಖದಲಿ ಜಗವ ಸಲಹುವ
ನೊಂದು ಮುಖದಲಿ ಬೇಳುವನು ನಯನಾಗ್ನಿಯಲಿ ಜಗವ ।
ಕೊಂದು ಹಗೆಯಲ್ಲೀತ ಸಲಹಿದ
ನೆಂದು ಮೋಹಿತನಲ್ಲ ಪರಮಾ
ನಂದಮಯ ಹರಿಯಿದಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಿನಗೆಂದ । ೩೨

ಕಾವುದೀತನ ಕರುಣ ಮುನಿದರೆ
ಸಾವೆನೀತನ ಕಯ್ಯ ಬಾಯಲಿ
ನೀವು ತಾವ್ ನೆಱೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಬರು ಮುನಿದಡಂಜುವೆನು ।
ನಾವು ಬೆಸಸಿದ ಮಾಡಿ ಸಾಕಿ
ನ್ನಾವಭಯ ನಿಮಗಿಲ್ಲ ಚಿತ್ತದ
ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲೆಮ್ಮ ನಂಬಿರಿ ಹೋಗಿ ನೀವೆಂದ ॥ ೩೩

ಹರುಷ ಬಲಿದುದು ಮನದ ಸಂಶಯ
ಹರೆದುದಾಹವ ವಿಜಯವಾರ್ತೆಯ
ಹರಹಿನಲಿ ಹೊರೆಯೇಱಿ ಹೋಂಪುಳಿಯೋದರಡಿಗಡಿಗೆ ।
ಸುರನದೀನಂದನನ [1]ಹರಕೆನ
ಹರಕೆಗಳ ಕೈಕೊಂಡು ಬೀಳ್ಕೊಂ
ಡರಸ ಮುರರಿಪು ಸಹಿತ ಬಂದನು ತನ್ನ ಪಾಳಯಕೆ ॥ ೩೪

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

---

*ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು (ಟ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೩೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ:—

ಹಳಚುವವು ಹಾಹೆಗಳು ಸೂತ್ರವ
ನಲುಗಿದರೆ ತತ್ಪುಣ್ಯಪಾಪಾವಳಿ
ಗಳಾಹಾಹೆಗಳಿಗುಂಟೇ ಸೂತ್ರಧರನಿರಲು ।
ಕೊಲುವನಿಬ್ಬರನೊಬ್ಬರಿಂದಲೆ
ಕೊಲಿಸುವನು ಕಮಲಾಕ್ಷನಲ್ಲದೆ
…………ದ ಜೀವಮಾತ್ರಕೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರವಿಲ್ಲೆಂದ ॥

[1] ಹರುಷದ (ಕ.ಟ.)

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ ॥ ಬಿಗಡುಗೊಂಡುದು ದ್ರೋಣ ಶಲ್ಯಾ
ದಿಗಳು ಪಾರ್ಥನ ವಿಕ್ರಮಾನಲ
ವೊಗೆದು ಸುಱಿದುದು ಸಕಲ ಕೌರವಸೈನ್ಯ ಸಾಗರವ ॥

ಸೂಳು ಮಿಗಲಳ್ಳಿಱಿದವುರು ನಿ
ಸ್ಸಾಳತತಿ ಮುಂಜಾವದಲಿ ಹೆ
ಗ್ಗಾಳೆ ಮೊರೆದವು ಕುಣಿದು [1]ಗಜಱಿ[1]ದವಾನೆ ಕುದುರೆಗಳು ।
ತೂಳುವಱೆಗಳ [2]ಭಟರ[2] ಘೋಳಾ
ಘೋಳಿ ದೆಸೆಗಳ ಬಗಿಯೆ ಮೂಡಣ
ಶೈಲಮಂಚದಲುಪ್ಪವಡಿಸಿದನಬುಜಿನೀರಮಣ ॥ ೧

ಉಲಿ ಮಸಗಿ ಹನುಮಿಸುತ ಖುರದಲಿ
ನೆಲನ ಕೆರೆ[3]ದವು[3] ಕುದುರೆ ಬರಿಕೈ
ಯೊಲೆದು ಕಂಭವ ಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕವು ಸೊಕ್ಕಿದಾನೆಗಳು ।
ಹೊಳೆಹೊಳೆದು ಹೊಂದೇರು ಹಱಿದವು
ತಳಪಟಕೆ ಹೊದಱೆದ್ದು ಗಗನದ
ಹೊಲಗೆ ಬಿಡೆ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಕವಿದುದು ವಿಗಡ ಪಾಯದಳ ॥ ೨

ಲಲಿತ ಮಂಗಳಪಾಠಕರ ಕಳ
ಕಳಿಕೆಗುಪ್ಪವಡಿಸಿದನವನಿಪ
ತಿಲಕನನುಜರು ಸಹಿತ ವೈದಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನನುಕರಿಸಿ ।
ನಳಿನನಾಭನ ಮಧುರವಾಣೀ
ಲುಳಿತ ಪರಮಾಶೀರ್ವಚನ ಪರಿ
ಕಲಿತ ಕವಚಿತಕಾಯ ಪಾಂಡವರಾಯ ಹೊಱವಂಟ ॥ ೩

---

[1] ಮುಂಚಿ (ಚ.ಪ.) [2] ಭರದ (ಕ.) [3] ವುತ (ಕ.ಚ.ತ.)

ಗಗನ ಸರಸಿಯ ಪುಂಡರೀಕಾ
ಳಿಗಳೊ ಧವಳಚ್ಛತ್ರ ಪಂಕ್ತಿಯೊ
ಗಗನ ಗಂಗೆಯ ಬಹಳ ಕಾಲುವೆಗಳೊ ಪತಾಕಿಗಳೊ ।
ಗಗನ ಕುಂಭಿಯ ಗುಳದ ಕೆಲ ಚಾ
ರಿಗಳೊ ಸೀಗುರಿಗಳೊ ಕೃಪಾಣವೊ
ಗಗನ ಪೀವರ ತಾಳಪತ್ರಾವಳಿಯೊ ಹೊಸತಾಯ್ತು ॥ ೪

ಉಬ್ಬಿದವು ಬೊಬ್ಬೆಗಳು ಬಿಲುದನಿ
ಗಬ್ಬರಿಸಿದವು ನಭವ ಗಜಹಯ
ದಬ್ಬರಣೆ ಗರುವಾಯಿಗೆಡಿಸಿತು ಸಿಡಿಲ ಸಡಗರವ ।
ಕೊಬ್ಬಿ ಹರಿದುದು ವಿವಿಧವಾದ್ಯದ
ನಿಬ್ಬರದ ನಿಡುದನಿಯು ಜಲನಿಧಿ
ಗಬ್ಬುವಿಕ್ಕಿತು ಸೈನ್ಯಜಲಧಿಯ ಬಹಳ ಗರ್ಜನೆಗೆ ॥ ೫

ಕುಣಿದು ಮುಂಚಿತು ಚೂಣಿ ಸಮರಾಂ
ಗಣದ ಕೇಳೀಬಾಲಕರು ಸಂ
ದಣಿಸಿ ಹೊಕ್ಕರು ಜಯವಧೂಟೀವಿರಹ ಕಾತರರು ।
ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದ ಗಜಹಯದ ಬಾ
ರಣೆಯ ಭಾರಿಯ ಭಟರೊಡನೆ ಥ
ಟ್ಟಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹೀಶ ಹೊಕ್ಕನು ಕಾಳೆಗದ ಕಳನ ॥ ೬

ಉದಯವಾಗದ ಮುನ್ನ ಕಳನೊಳು
ಹೊದಋುಗಟ್ಟಿದ ವೈರಿಸೇನೆಯ
ಹದನಿವರ ಪಾಳಯಕೆ ಬಂದುದು ದಳದ ಕಳಕಳಿಕೆ ।
ಸದೆದುದನಿಬರ ಕಿವಿಯನೊಡೆತುಂ
ಬಿದವು ನಿಸ್ಸಾಳೌಘ ದಿಕ್ಕಿನ
ತುದಿಯ ತಿವಿದವು ಮಿಾಱಿ ಗಳಹುವ ಗೌಱುಗಹಳೆಗಳು ॥ ೭

ಅರಸನುಪ್ಪವಡಿಸಿದನವನೀ
ಶ್ವರ ವಿಹಿತ ಸಂಧ್ಯಾಭಿವಂದನ
ವರಮುಖೀಸುರವರ್ಗ ಸತ್ಕಾರವನು ನೆಱೆ ಮಾಡಿ ।

ಸುರನದೀಜನ ಮನೆಗೆ ಬರಲಂ
ದಿರುಳ ಕಡೆಯಲಿ ನೃಪತಿಗಾ ವಿ
ಸ್ತರವ ವಿರಚಿಸಿ ಜೋಡ ತೊಟ್ಟನು ರಥದಿ ಮಂಡಿಸಿದ ॥ ೮

ಇಂದಲೇ ಪಾಂಡವರ [1]ಚಿತ್ತಾ
ನಂದಚಿತ್ರಕೆ[1] ಧೂಮದರುಶನ
ವಿಂದಲೇ ಕೌಂತೇಯರಿಗೆ ಸುರಪುರದ ವೈಹಾಳಿ ।
ಇಂದಲೇ ಪವನಜನ ಪಾರ್ಥನ
ಸಂದ ವಿಕ್ರಮವಿಷಕೆ ಗಾರುಡ
ವೆಂದೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಕವಿದುದು ಸಕಲ ಕುರುಸೇನೆ ॥ ೯

ತರುಣ ರವಿಗಳ ತತ್ತಿಗಳ ಸಂ
ವರಿಸದಿರರೆನೆ ಮಾಣಿಕಂಗಳ
ತರತರದ ಕೀಲಣೆಯ ಹೊಂಗೆಲಸದ ಸುರೇಖೆಗಳ ।
ಕೊರಳ ಹೀರಾವಳಿಯ ರಶ್ಮಿಯ
ಹೊರಳಿಗಳ ಹೊದಕೆಗಳ ಕವಚದ
ಲರಿದಿಶಾಪಟಭೀಷ್ಮನೆಸೆದನು ರಥದ ಮಧ್ಯದಲಿ ॥ ೧೦

ವೀರ ಸೇನಾಪತಿಯ ಸನ್ನೆಗೆ
ಭೂರಿಬಲ [2]ಹಬ್ಬಿರಿದು[2] ದಿಕ್ಕಿಗೆ
ಘೋರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವಮಮ ತಗ್ಗಿದರಹಿಪ ಕೂರುಮರು ।
ಚಾರು ಚಾಮರ ಸಿಂಧ ಸತ್ತಿಗೆ
ಯೋರಣದ ಕಲ್ಪಾಂತ ಮೇಘದ
ಭಾರಣೆಯನೊಟ್ಟೈಸಿ [3]ಥಟ್ಟಯಿಸಿತ್ತು ಕುರುಸೇನೆ ॥ ೧೧

ಭುವನಗರ್ಭಿತವಾದುದಾ ಮಾ
ಧವನ ಜಠರದವೋಲು ವರ ಭಾ
ಗವತನಂತಿರೆ ವಿಷ್ಣುಪದ [4]ಸಂಸಕ್ತ[4] ತನುವಾಯ್ತು ।
ರವಿಯವೊಲು ಶತಪತ್ರಸಂಘಾ
ತವನು ಪಾದದಲಣೆದು ಕೆಂಧೂ
ಳವಗಡಿಸೆ ಕುರುಸೇನೆ ಕೈಕೊಂಡುದು ರಣಾಂಗಣವ ॥ ೧೨

[1] ಪರಮಾನಂದಚಿತ್ತಕೆ (ಪ.) [2] ನೆಱೆನೆರೆದು (ಚ.ಪ) [3] ಧ (ಗ.ಟ.ದ.)
[4] ಸಂತಪ್ತ (ಟ.)

ಹೊಗರೊಗುವ ಝಳಪಿಸುವಡಾಯುಧ
ನೆಗಹಿ ತೂಗುವ ಲೌಡಿಗಳ ಮೊನೆ
ಝಗಝಗಿಸಿ ಝಾಡಿಸುವ ಸಬಳದ ತಿರುಹುವಂಕುಶದ |
ಬಿಗಿದುಗಿವ ಬಿಲ್ಲುಗಳ [1]ಬೆರಳೊಳ
ಗೊಗೆವ[1] ಕೂರಂಬುಗಳ ಸುಭಟಾ
ಳಿಗಳೊಡನೆ ಗಾಂಗೇಯ ಹೊಕ್ಕನು ಕಾಳೆಗದ ಕಳನ || ೧೩

ವಿತತ ವಾಜಿವ್ರಜದ ಘನಹೇ
ಷಿತದ ಘುಲ್ಲಣೆ ಗಜದಳದ ಬೃಂ
ಹಿತದ ಬಹಳಿಕೆ ರಥಚಯದ ಚೀತ್ಕೃತಿಯ ಚಪ್ಪರಣೆ |
ನುತ ಪದಾತಿಯ ಗರ್ಜನೆ [2]ಸಮು
ದ್ಧತ ಧನುಷ್ಟಂಕಾರ[2] ರೌದ್ರಾ
ಯುತ ಭಡಾಳಿಸಲೆಡ್ಡಿದರು ಮಂಡಳಿಸಿ ಮೋಹರವ || ೧೪

ಚೂಣಿ ತಲೆಯೊತ್ತಿದುದು ಹರಣದ
ವಾಣಿ ಕೇಣಿಯ ಕುಹಕವಿಲ್ಲದೆ
ಗೋಣುವಾಯಿಗಳೋಲಗದ ಹಣರುಣವ ನೀಗಿದರು |
ಹೂಣಿಗರು ಹುರಿಬಲಿದು ಹಾಣಾ
ಹಾಣಿಯಲಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ಘನ
ಶೋಣಸಲಿಲದ ಹೊನಲು ಹೊಯ್ದುದು ಹೊಡುವ ಬವರಿಗರ || ೧೫

ಕೋಡಕೈಗಳ ಭಟರಲಲಗೆಡೆ
ಯಾಡಿದವು ಹೆಗಲಡ್ಡವರಿಗೆಯ
ನೀಡಿ ಮೈಮಣಿದಾಕಿ ತಿವಿದಾಡಿದರು ಸಬಳಿಗರು |
ಕೂಡೆ ತಲೆವರಿಗೆಗಳಲುಬಿ ಕೈ
ಮಾಡಿದರು ಖಡ್ಗಿಗಳು ಥಟ್ಟಿನ
ಜೋಡು ಜರಿಯಲು ಕೊಕ್ಕು ಬೆರಸಿದವಾನೆ ಕುದುರೆಗಳು || ೧೬

---

[1] ಬೆರಳಿಂದುಗಿವ (ಚ.ಪ.) [2] ಲಾಲಿತ ಧನುಜ್ಯಾರವದ (ಚ), ಗಾಢತೆ ಧನುರ್ಧರರ ರವ (ಟ.)

ಪಿರಿದು ಮೊನೆಗುತ್ತಿನಲಿ ನೆತ್ತರು
[1]ಸುರಿದುದಡಹೊಯ್ಲಿನಲಿ[1] ಖಂಡದ
ಹೊರಳಿ ತಳಿತುದು ಕಾಯುವಜಿಗಿಜಿಯಾಯ್ತು ಲೌಡಿಯಲಿ ।
ಸರಳ ಚೌಧಾರೆಯಲಿ ಹಾಯ್ದುವು
ಕರುಳು ಕಬ್ಬಿನ ಕೋಲಿನಲಿ ಕ
ತ್ತರಿಸಿದವು ಕಾಲುಗಳು ಕೌತುಕವಾಯ್ತು [2]ಚತು[2]ರಂಗ ॥ ೧೭

ಕಡಿದು ಚಿಮ್ಮಿದ ಬೆರಳುಗಳ ಹಿ
ಮ್ಮಡಿಯ ಘಾಯದ ನಾಳ ಹಱಿದರೆ
ಮಡಿದ ಗೋಣಿನ ಬೆಸುಗೆ ಬಿರಿದ ಕಪಾಲದೋಡುಗಳ ।
ಉಡಿದ ತೊಡೆಗಳ ಹಱಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯ
ಹೊಡೆ ಮರಳಿದಾಲಿಗಳ ತೋಳಿನ
ಕಡಿಕುಗಳ ರಣಮಹಿ ಭಯಾನಕರಸಕೆ ಗುಱಿಯಾಯ್ತು ॥ ೧೮

ಕೊರಳ ತೆತ್ತುದು ಚೂಣಿ ದಳವು
ಖ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯಾಯ್ತು ಮೋಹರ
ವೆರಡಱಲಿ ಮೊನೆಯುಳ್ಳ ನಾಯಕವಾಡಿ ನಲವಿನಲಿ ।
ಕರಿ ತುರಗ ರಥ ಪಾಯದಳದಲಿ
ಹೊರಳಿ ತಗ್ಗಿತು ರಥದ ಲಗ್ಗೆಯ
ಧರಧುರದ ದೆಖ್ಖಾಳ ಮಿಗೆ ನೂಕಿದರು ಸಂಗರಕೆ ॥ ೧೯

ತಳಿತ ಸತ್ತಿಗೆಗಳ ಪತಾಕಾ
ವಳಿಯ ಪಡಪಿನ ಬಿರುದಿನುಬ್ಬಟೆ
ಗಳ ಪಿಡಾಯಿಯ ಸಿಂಧ ಸೆಳೆ ಸೀಗುರಿಯ ಸುಳಿವುಗಳ ।
ಕಳಕಳಿಕೆ ಕಡುಹೇಱಿ ತಳಪಟ
ದೊಳಗೆ ತಲೆದೋಱಿದರು ಘಡಘಡ
ಫಲುಗುಣನ ಬರಕೇಳೆನುತ ದ್ರೋಣಾದಿನಾಯಕರು ॥ ೨೦

---

[1] ಸುರಿದುವೆಡೆಗೋಲಿನಲಿ (ಪ.)   [2] ರಣ (ಕ.ಟ.), ಸಮ (ಗ.)

ದೊದ್ದೆ ತೆಗೆಯಲಿ ಪಾರ್ಥ ಪವನಜ
ರಿದ್ದರಾದರೆ ಬರಲಿ ಸಮರವ
ಹೊದ್ದಲಾಪರೆ ಹೊಗಲಿ ಹರಿ ತೋಟಲಿ ಸಹಾಯತೆಯ ।
ಇದ್ದರೆಯು ರಣವಿಜಯ ವನಿತೆಗೆ
[1]ಹೊದ್ದಿಗರು[1] ದ್ರುಪದಾದಿರಾಯರ
ಹೊದ್ದಿಸಲು ಬೇಡವರಿಗಂಜುವೆವೆನುತ ನೂಕಿದರು ॥ ೨೧

ಗುರುತನುಜ ವೃಷಸೇನ ಮಾದ್ರೇ
ಶ್ವರ ಜಯದ್ರಥ ಶಕುನಿ ದುಸ್ಸಹ
ಗುರು ಸುಶರ್ಮ ವಿಕರ್ಣ ಭೂರಿಶ್ರವ ಸುಲೋಚನರು ।
ಧರಣಿಪತಿ ಭಗದತ್ತ ಯವನೇ
ಶ್ವರ ಕಳಿಂಗ ಸುಕೇತು [2]ದುರ್ಜಯ[2]
ದುರುಳ ದುಶ್ಶಾಸನನಲಂಬುಸರೈದಿದರು ರಣವ ॥ ೨೨

ಗೆದ್ದರೆಯು ಗೆಲವಿಲ್ಲ ಹಾರುವ
ರುದ್ದುರುಟುತನಕೇನನೆಂಬೆನು
ಗದ್ದುಗೆಯ ಹೊರೆಗರಸ ಕರೆದರೆ ಭವವ ಮಱೆದಿರಲ ।
ಹದ್ದು ಕಾಗೆಯ ಮನೆಯ ಬಾಣಸ
ವಿದ್ಯೆಯೆಮ್ಮದು ಯಮನ ನಿಳಯಕೆ
ಬಿದ್ದಿನರು ನೀವೆಂದೆನುತ ಕಲಿ ಮತ್ಸ್ಯನಿದಿರಾದ ॥ ೨೩

ನಕುಲ ಕುಂತೀಭೋಜಸುತ ಸೋ
ಮಕ ಘಟೋತ್ಕಚ ದ್ರುಪದ ಪ್ರತಿವಿಂ
ಧ್ಯಕ ಶತಾನೀಕಾಭಿಮನ್ಯು ಯುಯುತ್ಸು ಸೃಂಜಯರು ।
ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಲಿ ಯುದ್ಧೋ
ದ್ಯುಕುತರಾದರು ಚಕಿತ ಚಾಪ[3]ರು[3]
ಮುಕುತ ಶಸ್ತ್ರಾವಳಿಯ ಮಳೆಗಾಲವನು ನಿರ್ಮಿಸುತ ॥ ೨೪

[1] ವದ್ದಿಗರು (ಕ.), ಬಿದ್ದಿನರು (ಚ.ಪ.) [2] ದುರ್ಮದ (ಪ.) [3] ಧಿ (ಚ.ತ.)

ಹಿಡಿದನಶ್ವತ್ಥಾಮ ದ್ರುಪದನ
ಪಡೆಯೊಡನೆ ಬವರವನು ಕೃಪ ಮುಂ
ಗುಡಿಯೊಡನೆ ಹೊಕ್ಕಿಱಿದು ತಡೆಹನು ಸಾತ್ಯಕಿಯ ರಥವ ।
ಕಡುಹು ಮಿಗೆ ಕೈದೆಗೆಱಿ ಪವನಜ
ನೊಡನೆ ಗುರು ಕಾದಿದನು ರಾಯನ
ನುಡಿಸಿ ಕೌರವರಾಯ ತಾಗಿದನಾಹವಾಗ್ರದಲಿ ॥ ೨೫

ಸೆಣಸು ಮಿಗಲಭಿಮನ್ಯು ಭೀಷ್ಮನ
ಕೆಣಕಿದನು ದುಶ್ಶಾಸನನು ಫಲು
ಗುಣನ ತಱುಬಿದನಾ ಘಟೋತ್ಕಚನೊಡನೆ ಭಗದತ್ತ ।
ಕಣಗೆದಱಿ ಸಹದೇವ ನಾರಾ
ಯಣಬಲವ ಬೆರಸಿದನು ಮತ್ಸ್ಯನ
ಹೊಣಕೆಯಿಂದ ಸುಶರ್ಮ [1]ತಾಗಿದನು ಸಕೇಳಿಂದ[1] ॥ ೨೬

ಬೆರಸಿ ಹೊಯ್ದರು ತಿವಿದರೆಚ್ಚರು
ಹರೆಗಡಿದರರೆಗಡಿದರೆತ್ತಿದ
ರರೆದರಿಟ್ಟೊರಸಿದರು ತಱಿದರು ತುಳುಕಿ ತೂಱಿದರು ।
ಸರಳು ಸರಿಯಲು ಜೋಡು ಜರಿಯಲು
ತುರಗ ಧೂಪಿಸೆ ಸಾರಥಿಯು ಕೈ
ಹಱಿಯೆ ಕಾದಿತು ವೀರ ನಾಯಕವಾಡಿ ಧೈರ್ಯದಲಿ ॥ ೨೭

ಕೆಲಬರಾಯುಧ ಮುಱಿದು ಸಾರಥಿ
ಯಳಿದು ಕೆಲಬರು ರಥ ವಿಸಂಚಿಸಿ
ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು ಬಳಲಿದರು ಪೂರಾಯ ಘಾಯದಲಿ ।
ಕೆಲರು ಜುಣುಗಿತು ಕಂಡ ಮುಖದಲಿ
ಕೆಲರು ಹರೆದರು ಕೈಮನದ ಕಡು
ಗಲಿಗಳಚ್ಚಾಳಾಗಿ ನಿಂದರು ಕೆಲರು ಕಾಳೆಗಕೆ ॥ ೨೮

---

[1] ಕಾದಿದನಾ ವಿರಾಟನಲಿ (ಚ.ಪ.), ಕಾದಿದನಾಹವಾಗ್ರದಲಿ (ಟ.)

ಏಱಿ ನೋಱೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಹಿಂಗುವ
ಗಾಱುತನ ತಾನೇನು ಸುಡು ಮುಂ
ಮಾಱಿಗಳ ಮಾತೆತ್ತಲಡಸಿತು ಬಿರುದ ಸೈರಿಸುತ |
ಆಱಿಹೋಯಿತೆ ವೀರರಸ ತಲೆ
ದೋಱಿಹೇಳಾ ರಣಕೆನುತ ಕೈ
ಮಿಱಿ ಕವಿದರು ದ್ರುಪದ ಕೈಕೆಯ ಮತ್ಸ್ಯ ಸೃಂಜಯರು ॥ ೨೯

ಕಡುಹು ಮುಱಿದುದು ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಪಡೆಯ ತರಹರ ದಿಕ್ಕುಗೆಟ್ಟುದು
ಮಡಮುರಿಯಲಂಗೈಸಿದರು ದುಶ್ಶಾಸನಾದಿಗಳು |
ಕಡಲು ಮೈದೆಗೆವಂತೆ ಬಹ ಬಹು
ಪಡೆಯ ಕಂಡನು ದ್ರೋಣ ಫಡಫಡ
ಪಡೆಯ ತೆಗೆದರೆ ರಾಯನಾಣೆಯೆನುತ್ತ ಮಾಱಾಂತ ॥ ೩೦

ಸಾಹಸಿಕರೈ ದ್ರುಪದರಿವದಿರ
ಚೋಹದೋಲೆಯಕಾಱತನ ಮನ
ಗಾಹಿನಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಕ್ಕಳಿವದಿರು ಶಿವಶಿವಿವದಿರಿಗೆ |
ಆಹವದೊಳೋಸರಿಸಿದರೆ ಭಟ
ಸಾಹಸಕೆ ಕಲೆ ಹೊದ್ದದೇ ಸುಡು
ದೇಹವೇತಕೆ ದೆಸೆಯೆ ಸಾಕೆನುತೈದಿದನು ದ್ರೋಣ ॥ ೩೧

ಆವುದಂತರ ವನಕಳಭಕೈ
ರಾವತಕೆ ಮಱು ಭಾಪು ದ್ರೋಣನ
ಡಾವರಕೆ ಪಾಂಚಾಲನೈಸಱಿವನು ಮಹಾದೇವ |
ನಾವು ದ್ರುಪದನ ಕಾಣೆವಾವೆಡೆ
ಗಾ ವಿರಾಟನು ಸರಿದನೆತ್ತಲು
ತೀವಿದರು ಸೃಂಜಯರು ನೃಪ ನಾವಱಿಯೆವಿದನೆಂದ ॥ ೩೨

ಒಗ್ಗೊಡೆದು ರಿಪುಸೇನೆ ಸರಿದುದು
ತಗ್ಗಿತುಬ್ಬಾಳುಗಳ ನುಡಿ ಮಾನ
ನೆಗ್ಗಿದವು ಮಂಡಳಿಕರಿಗೆ ತಲೆಮುಸುಕು ಪಸರಿಸಿತು ।
ಲಗ್ಗೆವಱೆಗಳಿಗಮಮ ಮೌನದ
ಸುಗ್ಗಿಯಾಯಿತು ಬಿರುದ ಬೈಚಿಡು
ತಗ್ಗಳೆಯುರೊಳಸರಿಯೆ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥ ಖತಿಗೊಂಡ ॥ ೩೩

ರಣಕೆ ತವಕಿಸಿ ಬಳಿಕ ತಾಗುವ
ಕಣೆಯ ದಾಳಿಗೆ [1]ತಳ್ಳು [ವಾ] ಱುವ[1]
ಗುಣವಿದೆಂತುಟೊ ಭಂಡರಿವದಿರ ಹೋಗಹೇಳೆನುತ ।
ಕೆಣಕಿದನು ಬಿಲುದಿರುವನುರುವಾ
ರ್ಗಣದ ಹೊದೆಗಳ ಕೆದಱೆ ಸಮರಾಂ
ಗಣಕೆ ಸಮ್ಮುಖನಾದನರ್ಜುನ ಸಿಂಹನಾದದಲಿ ॥ ೩೪

ಹೋರಬೇಕೇ ದ್ರುಪದನಾನ
ಲ್ಲಾರಯಿದು ಕಾದುವುದು ಚಾಪದ
ಚಾರುವಿದ್ಯೆಯ ನಿಮ್ಮೊಳಱೆದುದ ನಿಮಗೆ ತೋಱೆಸುವೆ ।
ಸೈರಿಸುವುದೀ ಬಾಲಭಾಷೆಗೆ
ವೈರಬಂಧವ ಬಿಡುವದೆನುತಾ
ಚಾರಿಯನ ರಥಹಯವ ಹೊದಿಸಿದನಸ್ತ್ರನಿಕರದಲಿ ॥ ೩೫

ಕವಿವ ಕಣೆಗಳ ದಡ್ಡಿಗಳನೊಡೆ
ತಿವಿದು ತುಳುಕಿದನಂಬಿನಬುಧಿಯ
ನವಿರಳಾಸ್ತ್ರಾನೀಕ ಡಾವರಿಸಿದವು ದಿಗುತಟವ ।
ಅವನಿಯೋ ದಿಕ್ಕುಗಳೊ ಪಾರ್ಥನೊ
ರವಿಯ ಕಾಣೆನು ಭಾಪು ಕಲಶೋ
ದ್ಭವನ ಕೈಮ್ಮೆಯೆನುತ ಬೆಱಗಿನೊಳಿರ್ದುದಮರಗಣ ॥ ೩೬

---

1 ತಳ್ಳುಬಾರುವ (ಕ.ಟ.ತ.ಪ.)

ಈತನಸ್ತ್ರವ ಕಡಿದು ಬಾಣ
ವ್ರಾತವನು ತೆರಳಿಚಿದನರ್ಜುನ
ಸೇತುವಾದವು ಸರಳು ವೈಹಾಯಸ ಮಹಾರ್ಣವಕೆ ।
ಕೇತುವಾದವು ರವಿರಥಕೆ ಪುರು
ಹೂತ[1]ನಾ[1]ದವು ಗಿರಿಕುಳಕೆ ಕೈ
ಸೋತುವಿವ ತಱಿದೊಟ್ಟಿ ಬಳಿಲದು ನಿಂದನಾ ದ್ರೋಣ ॥ ೩೭

* ಶ್ರಾಣ ಕೋಮಲವಾಯ್ತು ತೆಗೆಯಲಿ
ದ್ರೋಣನಾವೆಡೆ ಪಾಯದಳ ಬಿಡು
ಹೂಣಿಗರ ಬರಹೇಳು ಬಾಣದ ಬಂಡಿ ಸಾವಿರವ ।
ಶೋಣಿತದ ಸಾಗರದಿನವನಿಯು
ಕಾಣೆ ಹೂಳಲಿ ಪಾದರಜದಲಿ
ಕೇಣಿಗೊಂಡನು ವೈರಿಸೇನೆಯನಮಮ ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ ॥ ೩೮

ನರನೆ ಹೊಕ್ಕವನಾದಡಯ್ಯನ
ಹರಿಬವೆನ್ನದೆನುತ್ತ ಬಿಲುದಿರು
ಮೊರೆಯೆ ಮೋಹರಗಡಲ ಕವಿಸಿದನಂದು ಗುರುಸೂನು ।
ಗುರುಸುತನ ಬಳಿವಿಡಿದು ಕಡುಹಿನ
ಲುರವಣಿಸಿದರು ಶಕುನಿ ಯವನೇ
ಶ್ವರ ಕಳಿಂಗ ಸುಕೇತು ಭೂರಿಶ್ರವರು [2]ಬಿಲುದುಡುಕಿ[2] ॥ ೩೯

ಸಾಲ ಮಕುಟದ ಮಾಣಿಕದ ಮಣಿ
ಮಾಲಿಕೆಯ ರಶ್ಮಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ
ಸೋಲಿಸಲು ಸಮರವನು ಹೊಕ್ಕರು ಕುಱುಹಿನತಿಬಳರು ।
ಕೋಲ ತೆಗಹಿನ ಕವಿಗಡಿಯ ಕ
ಣ್ಣಾಲಿಗಳ ಕೆಂಪುಗಳ ಹೊಗರು ಭ
ಡಾಳಿಸಲು ಬಲುಖತಿಯ ಸುಭಟರು ಹಳಚಿತರ್ಜುನನ ॥ ೪೦

---

[1] ವಾ (ಕ.ಗ.) * ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. [2] ಬಿಗುಹಿನಲಿ (ಚ.ಪ.)

ಏನ ಹೇಳುವೆನವರ ಶರಸಂ
ಧಾನವನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನನುಸಂ
ಧಾನವನು ಕೈಯೊಡನೆಯನಿಬರ ಕಣೆಯ ಖಂಡಿಸಿದ ।
ದಾನವಾಮರರೊಳಗೆ ಸುಭಟನಿ
ಧಾನವನು ಪಡಿಗಟ್ಟಬಾರದು
ಮಾನವರ ಮಾತೇತಕೆಂದನು ಸಂಜಯನು ನಗುತ ॥ ೪೧

ಹಿಳುಕುಹಿಳುಕುಗ[1]ಳಡಸಿ[1] ದೆಸೆ ಕ
ತ್ತಲಿಸಿ ಕೈಕೊಂಡವು ಪತತ್ರಾ
ವಳಿಯ ಪವನನ ಹೊಯ್ಲಿನಲಿ ಬಾಯ್ಧಾರೆ ಕಿಡಿಯೇಳೆ ।
ಬಳಿಸರಳ ಬಿಲ್ಲಾಳ ದಡ್ಡಿಯ
ಬಲುಹು ತಱುಬಿತು ಪಡಿಮುಖದ ಮಂ
ಡಳಿ[2]ಕರ[2]ಸುಗೆಯನಮಮ ಸಮತಳಿಸಿತ್ತು ರಣಕೇಳಿ ॥ ೪೨

ಎಸುವನೊಬ್ಬನೆ ಪಾರ್ಥನಿತುವ
ಕುಸರಿದಱಿವರು ಗುರುಸುತಾದಿಗ
ಳೆಸುವರನಿಬರು ತಱಿವನೊಬ್ಬನೆ ಅಮರಪತಿಸೂನು ।
ಎಸುವರಿವರರ್ಜುನನ ಮೈಯ್ಯಲಿ
ಮುಸೆಯ ಕಾಣೆನು ಪಾರ್ಥನನಿಬರ
ವಿಶಿಖವನು ಸಱಿಗೆಡಿದು ಕೆತ್ತುವನನಿಬರೊತಲುಗಳ ॥ ೪೩

ಕೋಲ ಕೋಳಾಹಳಕೆ ಸೈರಿಸ
ದಾಳ ನಾಯಕವಾಡಿ ಹರಿಗೆಯ
ಹೇಳಿದರು ಚಾಚಿದರು ಬಲುಬದ್ಧರದ ಬಂಡಿಗಳ ।
ಹೂಳೆ ಬೀಸಿದ ಗುಳದ ಕರಿಗಳ
ಹೇಳಿದರು ಬಲ ಮುಱಿದಡಾಕೆಗೆ
ಮೇಲೆ ನಾವಿಹೆವೆಂದು ನಿಂದರು ಗುರುಸುತಾದಿಗಳು ॥ ೪೪

[1] ಳೊರಸಿ (ಗ.) [2] ಗಳೆ (ಕ.)

ಹರಿಬದಾಹವವೆಂಬರಾವೆಡೆ
ಹರೆದರೇ ರಣಗೇಡಿಗಳು ನುಡಿ
ಯುರಿಯು ಹೊಱುವುದು ಘಾಯವತಿಶೀತಳ ಮಹಾದೇವ |
ಅರಮನೆಯ ಕಾಲಾಳು ಕರಿರಥ
ತುರಗವಳಿದರೆ ತಮಗೆ ನಷ್ಟಿಯೆ
ಗರುವನೈ ಗುರುತನುಜನೆನುತೈದಿದನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥ || ೪೫

ಒಗ್ಗಿ ಕವಿತಹ ತುರಗಸೇನೆಯ
ನಗ್ಗಡದೊಳಿಕ್ಕಿದನು ಕರಿಗಳ
ಮೊಗ್ಗರವ ಮುದೆಗೆಡಹಿದನು ಹುಡಿಮಾಡಿದನು ರಥವ |
ಮುಗ್ಗಿ ಬೀಳುವ ಪಾಯದಳವನು
ನುಗ್ಗುನುಸಿಮಾಡಿದನು ರಕುತದ
ಸುಗ್ಗಿಯಾದುದು ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ಕಳನ ಚೌಕದಲಿ || ೪೬

ಜೋಡನೊಡೆಹಾಯ್ದಂಬು ಧರಣಿಯೊ
ಳಾಡಿದವು ಗುಳ ಸರಿದ ಕರಗಳ
ತೋಡಿ ನೆಟ್ಟವು ಬದ್ಧರಂಗಳ ಬಾದಣವ ಕೊಱೆದು |
ಈಡಿಱಿದವರಿಸುಭಟರೊಡಲಿನ
ಜೋಡುಗಳ [1]ಜರಿಯೊಡೆದು[1] ತಳಪಟ
ಮಾಡಿದವು ಚತುರಂಗಬಲವನು ಪಾರ್ಥನಂಬುಗಳು || ೪೭

ತಾಱು ಥಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಡೆದವಾನೆಗ
ಳಾಱುಸಾವಿರ ತುರಗದಳದಸು
ಸೂಱೆ ಹೋದುದು ಸಮರದಲಿ ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ [2]ವು[2] |
ಕಾಱಿದರು ಕರುಳನು ಪದಾತಿಗ
ಳಾಱುಲಕ್ಷವು ಮೊದಲ ಲಗ್ಗೆಗೆ
ಮೂಱುಸಾವಿರ ತೇರು ನೆಗ್ಗಿದವೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೪೮

---

[1] ಜರುಹಿದವು (ಪ.) [2] (ದ.)

ಹೆಣನ ತುಳಿದೊತ್ತೊತ್ತೆಯಲಿ ಸಂ
ದಣಿಸಿ ಕವಿದುದು ಮತ್ತೆ ದಳ ಭಾ
ರಣೆಯ ಬಿಂಕವನೇನನೆಂಬೆನು ಬಲಿದ ಲಗ್ಗೆಯಲಿ ।
ಕೆಣಕಿದವು ಕರಿಘಟೆಗಳೊಂದೆಸೆ
ಯಣುಕಿದವು ಹಯರಥವದೊಂದೆಸೆ
ಕಣೆಗೆದರಿ ಕಾಲಾಳದೊಂದೆಸೆ ಮುಸುಕಿತರ್ಜುನನ ॥ ೪೯

ಸವೆದು ಸವೆಯದು ಪೂತು ಮಝು ಕೌ
ರವನ ಸೇನಾಜಲಧಿ ನಾಯಕ
ನಿವಹವನಿತುವ ನೂಕಿ ಸವೆಯರು ಗುರುಸುತಾದಿಗಳು ।
ಕವಿಯಲೀ ಬಲ ಮತ್ತೆ ಸಂದಣಿ
ತವಕಿಸಲಿ ತಾವನಿಬರುಱೆ ಮಗು
ಳವಗಡಿಸಲಿ ವಿನೋದವೈಸಲೆಯೆನುತ ನರನೆಚ್ಚ ॥ ೫೦

ಅಗಲದಲಿ ದಿಗುವಲಯವೀಯಂ
ಬುಗಳನೀದುದೊ ಮೇಣು ಬಾಣದ
ಮುಗಿಲ ಮೂಲೆಯ ಕೊಯಿದರೋ ಜರುಹಿದರೊ ಶರನಿಧಿಯ ।
ಝುಗಝುಗಿಸಿ ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಬಾಯ್ಧಾ
ರೆಗಳ ಬೆಳಗಿನ ದಾಳಿ ಧೀಂಕಿಡೆ
ಮೊಗೆದವರ್ಜುನನಂಬು ರಿಪುಚತುರಂಗ [1]ಜೀವನವ[1] ॥ ೫೧

ಮತ್ತೆ ಮುಱಿದನು ಹತ್ತುಸಾವಿರ
ಮತ್ತಗಜವನು ರಥಚಯವ ನು
ಗ್ಗೊತ್ತಿದನು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರವನು ರಣಾಗ್ರದಲಿ ।
ಹೊತ್ತಿತಾತನ ವಿಕ್ರಮಾಗ್ನಿಗೆ
ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಪದಾತಿರಾವುತ್ತರು
ತೆತ್ತರಸುವನು ಲಕ್ಷ ಕೌರವರಾಯ ಸೇನೆಯಲಿ ॥ ೫೨

[1] ಮೋಹರವ (ಕ.ಟ.), ಸಾಗರವ (ಚ.ಪ.)

ತೀರಿತಡವಿಯು ಕಡಿತ ಗಿರಿಗಳ
ಹೋರಟೆಗೆ ಹೊಗಬೇಕು ಸೇನೆಗೆ
ಪಾರುಖಾಣೆಯ ಕೊಟ್ಟೆವಾಗಳೆ ಗುರುಸುತಾದಿಗಳ ।
ಭಾರಣೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಸಮಯವ
ನಾರುಭಟೆಯಲಿ ಮಲೆವುದೈ ಕೈ
ವಾರವೇಕೀ ಕಾಯದಲಿ ಕಕ್ಕುಲತೆ ಬೇಡೆಂದೆ ॥ ೫೩

ಜೀನ ಹುಟ್ಟಿನ ಹುಳುವ ಬಡಿದ ಸ
ಗಾನತನ ತಾನೇನು ಚೂಣಿಯ
ಸೇನೆಗೀನೆಯ ಸವಟಲಾಯಿತೆ ಶೌರ್ಯಸಿರಿ ನಿನಗೆ ।
ನಾನದಾರೆಂದಱಿಯೆ ಫಡ ಗುರು
ಸೂನುವಲ್ಲಾ ವೈರಿತಿಮಿರಕೆ
ಭಾನು ಬಗೆಯ್ಯೆಯೆನುತ ಹೊಕ್ಕನು ದ್ರೋಣನಂದನನು ॥ ೫೪

ಬಳಿಯಲೊಡಗವಿಯಿತ್ತು ಚಾತು
ರ್ಬಲಸಹಿತ ದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ತೋ
ಱಳವ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಧನುವ ಸುರಿ ಸುರಿ ಸರಳ ಸರಿವಳೆಯ ।
ಟಳಹದಿರು ಮೈದೋಱು ದಾನವ
ಕುಲದಿಶಾಪಟ ಸಹಿತ ನೀನೆಸು
ಕಳೆಯದಿರು ಕಾಲವನೆನುತ ಕಪಿದೆಚ್ಚರತಿರಥರು ॥ ೫೫

* ಗುರು ಸುತನ ಕೂರಂಬು ದ್ರೋಣನ
ಸರಳಸಾಗರ ಶಲ್ಯನಂಬಿನ
ಹೊರಳಿ ಶಕುನಿಯ ಬಾಣಪಂಜರ ಕೃಪನ ಶರಮೇಘ ।
ಕುರುಪತಿಯ ನಾರಾಚ ವರದು
ರ್ಧರುಷ ಸೈಂಧವ ಶಕುನಿ (?) ಕೃತವ
ರ್ಮರ ಶರಾವಳಿ ಹೊಳಿದವು ದ್ಯಾವಾಮಹೀತಳವ ॥ ೫೬

* ಈ ಪದ್ಯವು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಉರಿಯ ರಾಜ್ಯವ ಸೂಱೆಗೊಳಲೆನು
ತರಗು ಪರಿದವೊಲಾಯ್ತು ಮೇಘದ
ನೆರವಿ ಗಾಳಿಯು ಮನೆಗೆ ಬಿದ್ದಿನ ಬಂದ ತೆಱನಾಯ್ತು ।
ಗಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ನಗುತ ವಜ್ರದ
ಕರವ ಹೊಯ್ದಂತಾಯ್ತು ಪಾರ್ಥನ
ಸರಳ ಸೀಮೆಯ ಬೆರಸಿದವು ರಿಪುಸುಭಟರಂಬುಗಳು ॥ ೫೭

ಸಹಜಕೀತನು ಚಾಪಧರಗುರು
ವಹುದು ಗುರುಗಳ ಮಗನೆ ಗುರುವೆಮ
ಗಹುದು ನೋಳ್ಪಡೆ ಶಿವಶಿವಾ ಕಲಿಶಲ್ಯ ಮಾವನಲೆ ।
ಮಹಿಮರಿವರೆಮ್ಮೊಡನೆಯೋದಿದ
ರಹರು ನಾವಿನ್ನಾರ ಕಳೆವೆವು
ಸಹಸ ಲೇಸೆಂದೆಚ್ಚನವರವರಸ್ತ್ರರಥಧನುವ ॥ ೫೮

ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ರಥ ನೂತನಾಸ್ತ್ರದ
ಲುತ್ತಮ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರ ಚಾಪದ
ಲೊತ್ತರಿಸಿ ಕವಿದುದು ಕಿರೀಟಿಯ ರಥವ ಮುರಿಯೆಸುತ ।
ಮತ್ತೆ ಕಡಿದನು ರಥವ ಚಾಪವ
ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಹೂಟೆಯೊಳು ಹೊಕ್ಕರು
ತೆತ್ತು ಸವೆಯರು ಶೌರ್ಯದಭಿಮಾನವನು ಪಟುಭಟರು ॥ ೫೯

ಸರಳ ಕವಿಸಿದರಿವರು ಮತ್ತದ
ಪರಿಹರಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥನಾತನ
ಸರಳುಗಳ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಸುಕಿದರರ್ಜುನನ ರಥವ ।
ಕೆರಳಿಗಡಿದನು ಮತ್ತೆ ದ್ರೋಣನ
ಗುರುಸುತನ ಸೈಂಧವನ ಮಾದ್ರೇ
ಶ್ವರನ ಚಾಪವ ಕಡಿದು ಹೂಳಿದನೊಡಲೊಳಂಬುಗಳ ॥ ೬೦

ಘಾಯವಡೆದರು ಸುರಿವ ಸರಳಿಗೆ
ನಾಯಕರು ಮರಳಿದರು ಪೌರುಷ
ಮಾಯವಾಯಿತು ತನು ಸಡಗಿತಡಿಗಡಿಗೆ ಡೆಂಡಣಿಸಿ ।

ಕಾಯುಗಟ್ಟಿತು ಭೀತಿ ಬಿರುದಿನ
ಬಾಯೆಣಿಕೆ ಬಯಲಾಯ್ತು ಜೀವದ
ಬೀಯಕಿವರಂಜಿದರು ನೆನೆದರು ಮನೆಯ ರಾಣಿಯರ ‖ ೬೧

ಧಿಟ್ಟತನ ಪೋಳ್ಳಾಯ್ತು ಶೌರ್ಯದ
ಘಟ್ಟಿ ಕರಗಿತು ಸುಭಟಧರ್ಮದ
ಬಟ್ಟೆಯನು ಹೂಳಿದರು [1]ಹಂಗಿಗರಾ[1] ದರಿಹಪರಕೆ ।
ಬೆಟ್ಟವಾಯಿತು ಭಂಗ ಭರದಲಿ
ಬಿಟ್ಟುಹೋಯಿತು ರಾಯದಳ ಜಗ
ಜಟ್ಟಿಗಳು ಭಗದತ್ತ ಸೈಂಧವ ಗುರುಸುತಾದಿಗಳು ‖ ೬೨

* ಉಳಿವ ಭಟ್ಟರ ಬಾಯ ಹೊಯ್ ರಥ
ದೊಳಗೆ ಕೆಡಹಲಿ ಧ್ವಜದ ಕಂಭವ
ನುಲುಕದಂತಿರೆ ರಥವ ಹರಿಸಲಿ ಸೂತಕುನ್ನಿಗಳು ।
ತಲೆಮುಸುಕನಿಡಿ ಛತ್ರ ಚಮರವ
ನೆಲಕೆ ಬಿಸುಡಲಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡರ
ನುಳುಹಲಾಗದು ಬೀಳಗುತ್ತುವದೆನುತ ತಿರುಗಿದರು ‖ ೬೩

ಒಟ್ಟಿದವು ಕೈದುಗಳು ಸತ್ತಿಗೆ
ಬೆಟ್ಟವಾದವು ಸಿಂಧಸೆಳೆಗಳು
ನಟ್ಟಡವಿ ಪವಡಿಸಿದ ತೆಱನಾದುದು ರಣಾಗ್ರದಲಿ ।
ಥಟ್ಟು ಮುರಿದುದು ಕೂಡೆ ತೆರೆ ಸಾ
ಲಿಟ್ಟ ಸಾಗರದಂತೆ ರಾಯಘ
ರಟ್ಟ ಕಂಡನು ಕೌರವೇಶ್ವರ ಸಕಲ ಮೋಹರವ ‖ ೬೪

ಹೊರಳಿಯೊಡೆದು ಮಹಾಪ್ರಧಾನರು
ಮರಳಿದರಲಾ ಪೂತು ಮಝು ಧರ
ಧುರವ ಮಾಡಿದರೇಕೆ ಕರೆಕರೆ ಬಿರುದ ಬೆಸಗೊಂಬ ।

---

[1] ಹೂಣಿಗರಾ (ಕ.) * ಈ ಪದ್ಯವು (ಚ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಗುರುತನಯನೋ ಚಾಪವಿದ್ಯಾ
ಧರನೊ ಶಲ್ಯನೊ ಕೃಪನೊ ಶಕುನಿಯೊ
ವರಮಹಾರಥರಿದ್ದರೋಡುವರಲ್ಲ ದಿಟವೆಂದ ॥ ೬೫

ಹೊರೆದವನ ಕಾರ್‍ಯಾರ್ಥಲಾಭವ
ನರಕುಮಾಡರು ಜಯವಧುವನೆ
ದ್ದೆಬಿಗಿ ನೋಡರು ಪಾರ್ಥಗೆಯ್ವರು ಮುಕ್ತಿವಧುವಿಂಗೆ ।
ಧರೆಯ ಪರಮಖ್ಯಾತಿ ಪೂಜೆಯ
[1]ನರಕು[1] ಗಣಿಸರು ಶಿವಶಿವಾ ಸಂ
ಗರಕೆ ದ್ರೋಣಾದಿಗಳವೋಲು ವಿರಕ್ತರಾರೆಂದ ॥ ೬೬

ಆನೆಗಳು ಮರಳಿದರು ಸುಭಟ ನಿ
ಧಾನರೋಸರಿಸಿದರು ಘಡ ಸುರ
ಧೇನುಗಳಲಾ ಕಱೆಯರೇ ಪರಬಲಕೆ ವಾಂಛಿತವ ।
ಈ ನಪುಂಸಕರುಗಳ ನಂಬಿದ
ನಾನು ನೀತಿಜ್ಞನೆ ಮಹಾದೇ
ವೇನ ಹೇಳುವೆನೆನುತ ಭೀಷ್ಮನ ಹೊರೆಗೆ ನಡೆತಂದ ॥ ೬೭

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

---

[1] ಸಿರಿಯ (ಜ.)

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ ವೀರ ಭಾಗೀರಥಿಯ ತನಯನೊ
ಳಾ ರಿಪುವ್ರಜವಿಜಯ ಫಲುಗುಣ
ಹೋರಿದನು ಸರಿಸಮರದಲ ತ್ರೈಜಗವು ಕೊಂಡಾಡೆ ॥ *

* ಜೀಯ ಚಿತ್ತೈಸಿದರೆ ಸೇನಾ
ನಾಯಕರ ಮೋಹಱೆಗಳ ಮುಸುಕುಗ
ಳಾಯತವನೀ ಹೊತ್ತು ಮುನ್ನಿನ ಬಿರುದಿನುಬ್ಬಟೆಯ ।
ಕಾಯಿದಿರೆ ಧರ್ಮವನು ಜಠರಪ
ರಾಯಣರ ಪರಿಣತೆಯಲಾದ ಪ
ಲಾಯನದ ಹೆಬ್ಬೆಳಸ ನೋಡೆನೆ ಭೀಷ್ಮನಿಂತೆಂದ ॥ ೧

ಅರಸ ಹೊಲ್ಲೆಹವೇನು ಪಾರ್ಥನ
ಸರಿಸದಲಿ ನಿಲುವೆದೆಯ ಬಲುಹು
ಳ್ಳರನು ದೇವಾಸುರರೊಳಱಿಯೆನು ಮನುಜರೇನಹರು ।
ತಿರುಗಬೇಕವಗಡಿಸಿದರೆ ಸಂ
ಗರವ ಹೊಗುವುದು ಸರಿದರಿದಿರುವ
ನಱಿದು ಕಾದುವುದಿದಱಲಾವುದು ಕೊಱತೆ ಹೇಳೆಂದ ॥ ೨

ನುಡಿಯೆವಾವು ಸಮರ್ಥರೆಂದುದೆ
ಕಡು ನಿಧಾನವು ಸುಭಟರೋಟವೆ
ಕಡೆಗೆ ಪರವಹ ಧರ್ಮ ಪಾರ್ಥನು ಜಗದೊಳಗ್ಗಳನು ।

---

* ಕೇಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾವನೀಪತಿ
ಹೇಳಲೇನದ ನಿನ್ನವನ ಹೆ
ಬ್ಬಾಳುಗಳ ರಣಭಂಗವನು ಕಲಿ ಪಾರ್ಥನಿದಿರಿನಲಿ ।
ಮೇಳವಿಸಿ ಬಹುಸೂಳು ನೊಂದತಿ
ಕೀಳು ಮನದಲಿ ತಿರುಗಿ ಮುಸುಕಿನ
ಮೌಳಿಗಳು ಬರೆ ಕಂಡು ಕುರುಪತಿ ಭೀಷ್ಮಗಿಂತೆಂದ ॥

ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯವು (ಚ.ಟ.ಪ.) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೇಲೆ ಈ ಚಿಹ್ನೆ * ಇರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.

ನಡುಹೊಳೆಯ ಹಱುಗೋಲ ಮೂಲಿಯು
ಕಡಿದಿರಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ
ಬಿಡುಗಡೆಯು ಕಾಲವು ಶಿವಾಯೆಂದರಸ ಬಿಸುಸುಯಿದ ॥ ೩

ಖತಿಯು ಮಾಡಿತೆ ನಮ್ಮ ನುಡಿಯನು
ಚಿತಪರಾಯಣರೆಂದು ನಿನ್ನಯ
ಮತಿಗೆ ತೋಱಿತೆ ಮಾಣಲದು ನೋಡಾದಡಾಹವವ ।
ಕ್ಷಿತಿಯು ಹೊಱೆಕಾಱರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯ
ಸ್ಥಿತಿಯ ಮಾಡುವೆನಿನ್ನು ಕುರುಭೂ
ಪತಿವಿರೋಧಿಯ ವಿಧಿಯ ನೀಗಳೆ ತೋಱಿಸುವೆನೆಂದ ॥ ೪

ತರಿಸಿದನು ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ
ಸರಳ ಹೊದೆಗಳ ಬಂಡಿಗಳ ಹ
ನ್ನೆರಡುಸಾವಿರ ಧನುವನುರುತರದಖಿಳ ಕೈದುಗಳ ।
ಕರಸಿದನು ಸೈಂಧವನ ಶಲ್ಯನ
ಗುರುಸುತನ ಕೃತವರ್ಮ ಭಗದ
ತ್ತರ ಶಕುನಿ ದುಶ್ಶಾಸನ ದ್ರೋಣಾದಿ ನಾಯಕರ ॥ ೫

ಒತ್ತುಗೊಡುವರೆ ಹಗೆಗೆ ಹಜ್ಜೆಯ
ನಿತ್ತು ತೆಗೆವರೆ ಪಾರ್ಥ ಪರಬಲ
ಮೃತ್ಯುವೇ ಸಾಕಿನ್ನು ಹೋಗಲಿಯೆಂದು ಫಲವೇನು ।
ಮತ್ತೆ ಕೆಣಕುವುದರ್ಜುನನ ನ
ಮ್ಮತ್ತ ಬಿಡದಿರೆ ವೈರಿಸೇನೆಯ
ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ ಯಮಪುರಕೆ ಮೋಹರಿಸಿ ನೀವೆಂದ ॥ ೬

ವಿಗಡರನಿಬರು ನೆರೆದು ಪಾರ್ಥನ
ತೆಗೆದರತ್ತಲು ಭೀಷ್ಮನಿತ್ತಲು
ಹೊಗೆದನಂತ್ಯದ ರುದ್ರನಗ್ಗದ ಕಣ್ಣ ಶಿಖಿಯಂತೆ ।
ಬಿಗಿದ ಹೊದೆಗಳ ಹಱಿದು ಬಿಲ್ಲಿಂ
ದುಗುಳಿಸಿದನಂಬುಗಳನಳವಿಗೆ
ತೆಗೆದು ಪಾಂಡವ ಬಲವ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ಖಾತಿಯಲಿ ॥ ೭

ಕೊಂಡುಬಹ ಬಲುನಾಯಕರ ಖತಿ
ಗೊಂಡು ದಡಿಯಲಿ ಹೊಯ್ಸಿ ಸೇನೆಯ
ಹಿಂಡೊಡೆಯದೋಜೆಯಲಿ ಹುರಿಯೇಱಿಸಿ ಮಹೀಶ್ವರರ ।
ಗಂಡುಗಲಿಯಭಿಮನ್ಯು ಸಾತ್ಯಕಿ
ಚಂಡಬಲ ಹೈಡಿಂಬರನು ಸಮ
ದಂಡಿಯಲಿ ಮೋಹರಿಸಿ ಸಮರಕೆ ನಡೆದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೮

ತಳಿತ ಸೇನಾಜಲಧಿ ಲಗ್ಗೆಯ
ಮೊಳಗಿನಲಿ ಮೊನೆದೋಱಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಹಳಚಿದರು ಹರಹಿನಲಿ ಕವಿದರು ಕೋಡಕೈಗಳಲಿ ।
ಎಲೆಲೆ ಪಾಂಡವ ಸೈನ್ಯಸಾಗರ
ಮಲೆತುದೋ ಬರಹೇಳು ಮಾರಿಯ
ಬಳಗವನು ಹೆಣದಿನಿಹಿಕಾಱರ ಕರೆಯಿ ರಕ್ಕಸರ ॥ ೯

ಸೂಸಿದರು ಸರಳುಗಳನಗಲಕೆ
ಹಾಸಿ ಹಬ್ಬಿದವಶ್ವನಿಕರವ
ಕೀಸಿದವು ಕೀಲಿಸಿದವಾನೆಗಳುದರದೆಲುವಿನಲಿ ।
ಬೀಸಿ ಬಿಸುಟವು ಪಾಯ್ದಳವ ರಥ
ರಾಸಿಗಳ ಜರುಹಿದವು ಬಲವಾ
ರಾಸಿಯಲಿ ತಾಯ್ಮಳಲ ಮೊಗೆದವು ಭೀಷ್ಮನಂಬುಗಳು ॥ ೧೦

ಅಡಸಿ ತುಂಬಿತು ಗಗನ ತಲೆಗಳ
ಗಡಣದಲಿ ದೆಸೆಯೆಲ್ಲ ಬಾಣದ
ಕಡಿಯ ಮಯವಾಯಿತ್ತು ಶೋಣಮಯವಾಯ್ತು ರಣಭೂಮಿ ।
ಕಡುಗಲಿಯ ಕೈಚಳಕಡಂಬಿಂ
ಗೊಡಲ ತೆತ್ತುದು ವೈರಿಬಲ ಬಿಡೆ
ಜಡಿದುದಂತಕನಗರವದ್ಭುತವಾಯ್ತು ಸಂಗ್ರಾಮ ॥ ೧೧

ಹೊಡೆಗೆಡೆದವಾನೆಗಳು ಥಟ್ಟಿಗೆ
ಕೆಡೆದವಗ್ಗದ ತುರಗದಳ ಮೈ
ಗಡಿತದಲಿ ಮುಂಕೊಂಡು ಹೊರಳಿತು ಕೂಡೆ ಪಾಯದಳ ।

ಮಡ ಮುರಿದು ನುಗ್ಗಾಯ್ತು ರಥ ಬೆಳು
ಗೊಡೆ ಪತಾಕಾದಂಡ ಚಮರಿಗ
ಳುಡಿದು ಬಿದ್ದವು ಕೇಣವಿಲ್ಲದೆ ತಱಿದನರಿಬಲವ ॥ ೧೨

[1]ಮಂಡಿಸಿತು ನೊರೆರಕುತ ಕರುಳಿನ[1]
ಜೊಂಡು ಮಸಗಿತು ಕಡಿದ ಖಂಡದ
ದಿಂಡು ತಳಿತುದು [2]ಕೊರಡ[2] ಕೊಯ್ಲಿನ ಮುಱಿದ ಮೂಳೆಗಳ ।
[3]ಜೊಂಡೆ[3] ನರವಿನ ಜುಱಿತ ಮಿದುಳಿನ
ಹೊಂಡೆಯದ ತೊರಳಿಗಳ ಕೊರಳಿನ
ತುಂಡುಗಳ ಕಾಲಾಂತಕನ ಹೆಬ್ಬೆಳಸು ಹುಲುಸಾಯ್ತು ॥ ೧೩

ಆಗ ಹೂಡಿದನಾಗ ಬಾಣವ
ತೂಗಿ ಬರಸೆಳೆದೆಚ್ಚನಹಿತರ
ನಾಗ ತಾಗಿದವಂಬು ಬಲ್ಲವರಾರು ಕೈಲುಳಿಯ ।
ಬಾಗಿಹುದು ಬಲು ಬಿಲ್ಲು ಕಿವಿವರೆ
ಗಾಗಿ ರಿಪುಬಲ ನಿಮಿಷನಿಮಿಷಕೆ
ನೀಗಿಹುದು ನಿಟ್ಟುಸಿರನೆಲೆ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೧೪

ಬೀಳುತಿರ್ದರು ಭಟರು ಮತ್ತೆ ಥ
ಡಾಳಿಸಿತು ತಲೆಮಾಱಿಗಳು ಹೆಣ
ಸಾಲನೆಡಹಿದರರುಣವಾರಿಯ ತೊಱೆಯನೀಸಿದರು ।
ಆಳು ಹೊಕ್ಕುದು ದಂತಿಘಟೆಗಳು
ತೂಳಿದವು ಕಡುಹೆದ್ದು ತುರಗದ
ಮೇಲೆ ರಾವುತರಳವಿಗೊಟ್ಟುದು ತೇರ ಬಾಹೆಯಲಿ ॥ ೧೫

ಆಳುಕುದುರೆಯ ಬೀಯಮಾಡಿ ನೃ
ಪಾಲ ಮಾಡುವುದೇನು ದೊರೆಗಳು
ಕಾಳೆಗಕೆ ಮೈದೋಱಬಾರದೆ ಭೀಮಫಲುಗುಣರು ।

---

[1] ಮಂಡಿ ಮುಳುಗಿತು ರಕುತ ಕುರುಳಿನ (ಜ). [2] ತೊಗಲ (ಗ.ತ.ಪ).
[3] ದೊಂಡೆ (ಗ.ಚ.ಜ.ತ.ಪ.)

[1]ಚಾಳ[1] ನೂಕಿಸಿ ಹೊತ್ತುಗಳೆವರು
ಹೇಳಿ ಫಲವೇನಿನ್ನು ರಣಹೀ
ಹಾಳಿ ತಮಗಿಲ್ಲೆಂದು ಗಹಗಹಿಸಿದನು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೧೬

ದಿವಿಜ ನಗರಿಯ ಸೂಳೆಗೇರಿಗೆ
ಕವಿವ ಮನವೇ ಮುಂದು ಹಜ್ಜೆಗೆ
ತವಕಿಸುವರಳುಕುವರೆ ಮೇಣ್ ಕೈತಪ್ಪ ಮಾಡಿಸೆನು ।
ಕವಿಯಿರೈ ಕಾಲಾಳು ರಾವುತ
ರವಗಡಿಸಿರೈ ಜೋದರೆಸಿರೈ
ನವಮಹಾರಥರಂಬ ಕಱೆಯಿರೆನುತ್ತ ಕವಿದೆಚ್ಚ ॥ ೧೭

ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ತುರಗ ದಳವನು
ಕೆಡಹಿದನು ಹೇರಾನೆಗಳ ತಡೆ
ಗಡಿದನೊಗ್ಗಿನ ರಥವನುಱೆ ಕೊಚ್ಚಿದನು ಕಾಲಾಳ ।
ಹೊಡಕರಿಸಿ ಹೊದಱೆದ್ದು ಮುಂದಕೆ
ನಡೆನಡೆದು ಕೈಮಾಡಿ ಕಾಯದ
ತೊಡಕನೊಲ್ಲದೆ ತೆಕ್ಕೆಗಟ್ಟಿತು ಭಟರು ನಾಕದಲಿ ॥ ೧೮

ಆಳು ಮುಱಿದವು ಮೇಲೆ ಹೊಕ್ಕು ನೃ
ಪಾಲಕರು ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಭೀಷ್ಮನ
ಕೋಲ ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಂಡು ಹರಿದರು ರಥದ ಹೊರೆಗಾಗಿ ।
ಆಳುತನದಂಗವಣೆಯೊಳ್ಳಿತು
ಮೇಳವೇ ಬಳಿಕೇನು ಪೃಥ್ವೀ
ಪಾಲರಲ್ಲಾ ಪೂತು ಮಝು ಎನುತೆಚ್ಚನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೧೯

ಅಂಗವಿಸಿ ಮಱಿಹುಲ್ಲೆ ಖುರದಲಿ
ಸಿಂಗವನು ಹೊಯ್ವಂತೆ ನೃಪರು
ತ್ತುಂಗ ಸಹಸಿಯು ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿದರು ಖಡ್ಗದಲಿ ।

[1] ಜಾಳ (ತ.ಕ.)

ಅಂಗವಣೆಯನು ಹೊಗಳುತಾ ದಿವಿ
ಜಾಂಗನಾಕಾಮುಕರ ಮಾಡಿಯ
ಧಂಗಭೀಷ್ಮನು ಮೆಱೆದನುನ್ನತ ಬಾಹುವಿಕ್ರಮವ ॥ ೨೦

ಧರಣಿಪತಿಗಳು ಹತ್ತುಸಾವಿರ
ವುರುಳಿತಾ ದಿವಸದಲಿ ಹಿಂದಣ
ಕೊಱತೆಯುಳಿಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕೊಂದನು ಹತ್ತುಸಾವಿರವ ।
ಮರಳಿ ಮೂಸಾವಿರವ ಮತ್ತಂ
ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಮತ್ತೆಯೈಸಾ
ವಿರವ ಸವಱವನಹಿತಬಲದಲಿ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೨೧

ಭುವನ ನೆಱೆ ಹೊಗೆವಂದು ಹೆಚ್ಚಿದ
ಶಿವನ ಖತಿ ಮೈದೋಱತೆನೆ ರಿಪು
ನಿವಹದಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡುದೀತನ ಖಾತಿ ಕೊಪ್ಪರಿಸಿ ।
ಜವನ ಪುರಿಗಿಂಬಿಲ್ಲ ಕೊಂಡೊ
ಯ್ವವರು ಕೈಗುಂದಿದರು ಗಂಗಾ
ಭವನು ಕೊಲುವುದ ಬಿಡನಿದೇನೆನುತಿರ್ದುದಮರಗಣ ॥ ೨೨

ಬಲವನದ ಹೊದಱೆಲ್ಲಿ ಸೇನಾ
ಜಲನಿಧಿಯ ಸುಳಿವೆಲ್ಲಿ ಸುಭಟರ
ಕಳಕಳದ ಕಡುಹೆಲ್ಲಿ ಜರೆಯುದ ರಥಿಕರವರೆಲ್ಲಿ ।
ಹೊಳೆದು ಮೊಳಗಿದನಲ್ಲಿ ಬಾಣದ
ಬಲೆಯ ಬೀಸಿದನಲ್ಲಿ ರಕುತದ
ಹೊಳೆಯ ಹರಿಸಿದನಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಸೂನು ಖಾತಿಯಲಿ ॥ ೨೩

ಕಡುಹು ಹಿರಿದೋ ಕಾಲರುದ್ರನ
ಪಡೆಯಲಾಡುವನೀತನೋ ಮೈ
ಗೊಡದಿರೋ ಬಲಹೊರಳಿಯೊಡೆಯಲಿ ಹೋಗಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ।
ತಡೆಯಬರಿದೋ ತಡವುಮಾಡದಿ
ರೊಡಲ ಬದುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ನೋಡುವ
ರೊಡೆಯರನು ಬಳಿಕೆನುತ ಮುಱದುದು ಪಾಂಡುಸುತಸೇನೆ ॥ ೨೪

ಜರಿದುದಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಭರದಲಿ
ತೆರಳಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕೆ
ಮುರಳಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ರಾಯರ ಕಣ್ಣ ಸನ್ನೆಯಲಿ ।
ತಿರುಗಿತಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಭಟರೆದೆ
ಬಿರಿದುದಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನ
ಸರಳಗಾಳಿಗೆ ಬೆಸುಗೆಯೊಡೆದುದು ವೈರಿಬಲ ಮೇಘ ॥ ೨೫

ಬಲವ ನಿಲಿಸಲು ನೂಕದನಿಲಜ
ನಳುಕಿದನು ಸಹದೇವ ಹಿಂದಣಿ
ಗೊಲೆದ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ನಕುಲರು ನೆನೆದರನುಚಿತವ ।
ಕಲಿ ಘಟೋತ್ಕಚನಧಮ ಧರ್ಮವ
ಬಳಸಿದನು ಪಾಂಚಾಲ ಮತ್ಸ್ಯರು
ಹಲರು ನಡೆದುದೆ ಮಾರ್ಗವೆಂದೇ ಮುರುಹಿದರು ಮುಖವ ॥ ೨೬

ಹದುಳವಿಡುವವರಿಲ್ಲ ಸೇನೆಯ
ಮೊದಲಿಗರು ಮುನ್ನೋಟವಿಕ್ಕಿತು
ಕದನದಲಿ ಕೈಸೂರೆಗೊಟ್ಟರು ಜಯವ ತಮತಮಗೆ ।
ಎದೆಯ ನೀವಿದನಹಿತನೃಪನ
ಭ್ಯುದಯವೆರಡೆಲೆಯಾಯ್ತು ಸಾಹಸಿ
ಸದೆದನೋ ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮನೆಂದುದು ಮೇಲೆ ಸುರಕಟಕ ॥ ೨೭

ಸಕಲ ದೆಸೆಯಲಿ ಮುಱಿದು ಬಹ ನಾ
ಯಕರ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥನಸುರಾಂ
ತಕಗೆ ತೋಱಿದನಕಟ ನೋಡಿದಿರೆಮ್ಮವರ ವಿಧಿಯ ।
ನಕುಲನಿಲ್ಲಾ ಭೀಮನೋ ಸಾ
ತ್ಯಕಿಯೊ ಸೇನಾಪತಿಯೊ ಕಟಕಟ
ವಿಕಳರೋಡಿದರೋಡಲಿದಿರಿಗೆ ರಥವ [1]ಹರಿಸೆಂದ[1] ॥ ೨೮

---

[1] ತಿರುಹೆಂದ (ಗ.ಚ.)

ಮೂತು ಹಿಂಚಿತು ತೇರು ಸೇನಾ
ವ್ರಾತವನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಗಂಗಾ
ಜಾತನಿದಿರಲಿ ನಿಂದುದೇನೆಂಬೆನು ಮಹಾದ್ಭುತವ ।
ಸೋತು ಚೆಲ್ಲಿದ ಸೇನೆ ಹರ್ಷದೊ
ಳಾತು ನಿಂದುದು ಮತ್ತೆ ಭಂಗದ
ಮಾತದೇತಕೆ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ॥ ೨೯

ಬಲವನಾಯಕವೇ ವೃಥಾ ಹುಲು
ದಳದೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮಗ್ಗಳಿಕೆ ಕೈ
ಯಳವ ಮನಗಲಿತನದಳವ ಬಿಲುಗಾಱತನದಳವ ।
ಬಲಿಯಿರೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ
ಬಳಿಕ ಹಡೆಯಿರೆ ಬಿರುದನೆನುತವೆ
ಫಲುಗುಣನು [1]ಕೈ[1] ಯಿಕ್ಕಿದನು ಗಂಗಾಕುಮಾರನಲಿ ॥ ೩೦

* ನಾವು ವೃದ್ಧರು ಬಿರುದುಗಿರುದಿನ
ಲಾವಣಿಗೆ ನಮಗೇಕೆ ಹೇಳೈ
ನೀವಲೈ ಜವ್ವನದ ಭಂಟರು ರಣದ ಧುರಭರಕೆ ।
ನೀವಿರಲು [2]ನಿರ್ನಾಯಕವೆ[2] ಸೇ
ನಾವಳಿ ಮಹಾದೇವ ಮೊದಲ
ಗಾವು ಲಕ್ಷ್ಯವೆ ಹೇಳು ಫಲುಗುಣ ಎಂದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೩೧

* ಕಟಕಿಯೇಕಿದು ಪರಶುರಾಮನ
ಪಟುತನಕೆ ಮದ್ದರೆದೆನೆಂಬೀ
ನಿಟಿಲನೇತ್ರನ ಭುಜಬಲಕೆ ಸಮಜೋಳಿ ಗಡ ನೀವು ।
ಕುಟಿಲ ಭಣಿತೆಯನಱಿಯೆನಿದಱೊಳು
ಭಟರು ನೀವಹುದೆನ್ನ ಶರಸಂ
ಘಟನವನು ಚಿತ್ತಯಿಸಿಯೆಂದನು ಪಾರ್ಥ ನಸುನಗುತ ॥ ೩೨

[1] ಮೈ (ಗ.) [2] ನಿರ್ನಾಮವೇ (ಜ.) * ಈ ಪದ್ಯಗಳು (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಪೂರ್ವರು ಪರಶುರಾಮ
ಪ್ರವರರನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿದೆವೀಗಳಿ
ನವರು ಕಡುಜಾಣಾಯ್ಲರೆಂದು ಸುರೇಶ್ವರೆಂದಿಹರು ।
ಆವರ ಮೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ನೀವಾ
ಹವಸುವಿದ್ಯಾ ದುರ್ವಿದಗ್ಧರು
ನಿವಗೆ ನಾವಿದಿರಾಗಬಲ್ಲೆವೆಯೆಂದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೩೩

ಒಱಿಯ ಮಾತೋ ಚಾಪವಿದ್ಯದೊ
ಳಱಿತವುಂಟೋ ಕೊತ್ತುಗಳೆಯದೆ
ಹೆಱಿಸಿರೇ ನಾರಿಯನು ನಿಮ್ಮಯ ಬಾಣಗರ್ಭಿಣಿಯ ।
ಅಱಿಯಬಹುದೆನಲಹುದಹುದು ಕೈ
ಮಱೆಯದಿರು ಕೈಕೊಳ್ಳೆನುತ ಬೊ
ಬ್ಬಿಱಿದು ಪಾರ್ಥನನದ್ದಿದನು ಬಾಣಾಂಬುರಾಶಿಯಲಿ ॥ ೩೪

ಒಳ್ಳಿತೈ ಕೈಚಳಕವಾವನ
ಲಿಲ್ಲ ಹರಹರ ಪರಶುರಾಮನ
ನಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದಂದವಿನಿತೋ ಮತ್ತೆ ಬೇಱುಂಟೊ ।
ಒಳ್ಳೆಗರನೋಡಿಸಿದ ಸಹಸವ
ನಿಲ್ಲಿ ತೋಱಲು ನೆನೆದಿರೇ ತ
ಪ್ಪಲ್ಲ ತಪ್ಪಲ್ಲೆನುತ ಕಣೆಗಳ ಕಡಿದನಾ ಪಾರ್ಥ ॥ ೩೫

ಖೋಡಿ ಮಾಡದಿರೆಲೆ ಕಿರೀಟಿ ವಿ
ಭಾಡಿಸುವುದರಿದೇ ದೊರಾರಿಸಿ
ಯಾಡುವುದು ದೊರೆಗುಚಿತವೇ ಗರುವಾಯಿಗಂಗವಿದೇ ।
ನೋಡುನೋಡಾದರೆ ಕಪರ್ದಿಯ
ಕೂಡೆ ನೀ ಹೊಯಿದಾಡಿ ಬಿಲ್ಲ ಸ
ಘಾಡನಹೆ ದಿಟ [1]ಕಾದುಕೊಳ್ಳೆನುತೆಚ್ಚನಾ ಭೀಷ್ಮ[1] ॥ ೩೬

[1] ಕೈಕೊಳ್ಳೆನುತ ತೆಗೆದಚ್ಚ (ಚ.ಪ.)

ಇದು ಹೊಸತು ಬಾಣಾಬ್ಧಿ ವೇಲೆಯು
ನೊದೆದು ಹಾಯ್ದುದೊ ಭುವನವಳಿವಂ
ದುದಯಿಸಿದ ಮಳೆಗಾಲವೋ ಮಾಮಾಶರಾವಳಿಯೋ ।
ಹೊದಟಿಡಸಿ ಕಿಡಿಯೆದ್ದು ದೆಸೆಗಳ
ಹೊದಿಸಿದವು ಹೊಳೆದರ್ಜುನನ ಮು
ತ್ತಿದವು ಕೆತ್ತಿದವರಿಯು ಸೀಸಕ ಜೋಡು[1]ವೊಚ್ಚೆ[1]ಯವ ॥ ೩೭

ಹನುಮ ಮಸೆಗಂಡನು ಮುರಾಂತಕ
ಕನಲಿದನು ಕಡುನೊಂದು ಪಾರ್ಥನ
ತನುವಿನಲಿ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟೆಯಾದುದು ಬಾಣಪಥಿಕರಿಗೆ ।
ಮೊನೆಯಲಗು ಮುಕ್ಕುಱುಕೆ ರಥವನು
ತನಿಗೊಡಹಿ ಮುಗ್ಗಿದವು ತೇಜಿಗ
ಳನುವರಕೆ ಮುಖದಿರುಹಿದವು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮನಪಟಳಕೆ ॥ ೩೮

ಬಸಿವ ರಕುತವ ಬಳಿದು ಖಾತಿಯು
ಮಸಕದಲಿ ಕೈಮಱೆದು ಮಿಗೆ ದ
ಳ್ಳಸುತ ಹೊಗರಿಡುತಾಡುಗಚ್ಚುತ ಹುಬ್ಬುಗಳ ಬಲಿದು ।
ಹೊಸಮಸೆಯು ಡಾಯ್ಧಾರೆಗಳ ಶರ
ಪಿಸರವನು ತೊಡಚಿದನು ಭೀಷ್ಮನ
ಮುಸುಕಿದನು ಮಗುಳೆಚ್ಚು ಪುನರಪಿ ಕಱೆದನಂಬುಗಳ ॥ ೩೯

ಮುತ್ತಿದವು ನರನಂಬು ಫಣಿಗಳು
ಹುತ್ತ ಹೊಗುವಂದದಲಿ ಕಂಡವ
ಕುತ್ತಿ ಹಾಯ್ದವು ಕೆತ್ತಿ ಹರಿದವು ಕಿಬ್ಬರಿಗಳೆಲುವ ।
ಮೆತ್ತಿದವು ಕೈಮೈಗಳಲಿ ತಲೆ
ಯೊತ್ತಿದವು ವಜ್ರಾಂಗಿಯಲಿ ಭಟ
ನತ್ತಲಿತ್ತಲೆನಲ್ಕೆ ಬಳಸಿದವಾ ನದೀಸುತನ ॥ ೪೦

---

[1] ಟೆಕ್ಕೆ (ಚ.ಪ.)

ಜೋಡು ಹಱಿದುದು ತಾಳ ಹಳವಿಗೆ
ನೀಡಿ ಕೆಡೆದುದು ಸಾರಥಿಗಳಸು
ಹೂಡಿತಂತಕಪುರಿಗೆ ತೇಜಿಗಳಸುವ ಕಾಱಿದವು ।
ಗೂಡುಗೊಂಡುದು ವಿಕ್ರಮಾನಳ
ನಾಡಬಾರದು ಭೀಷ್ಮನನು ಕೈ
ಗೂಡಿ ಕವಿಯಲಿ ದ್ರೋಣ ಗುರುಸುತರೆಂದುದಖಿಲಜನ ॥ ४೧

ಸಾರು ಫಡ ಕೆಲಬಲದ ಹಂಗಿನ
ವೀರನೇ ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮ ಮುನಿದರೆ
ಹೋರಟೆಗೆ ಬರಹೇಳು ಭರ್ಗನನಿವನ ಪಾಡೇನು ।
ಮೇರೆಗಿದ್ದೆನು ಮಕ್ಕಳೆಂದೇ
ವೈರಬಂಧವ ಬಿಟ್ಟೆನಕಟ ವಿ
ಕಾರಿತನವೇ ನಮ್ಮೊಡನೆಯೆನುತೆಚ್ಚನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ४೨

ಎಸಲು ಕಡಿದನು ಪಾರ್ಥನೀತನ
ವಿಶಿಖವನು ತಱಿದವನು ಕಿಡಿ ದ
ಳ್ಳಿಸುವ ಧಾರೆಯ ಭೂರಿಬಾಣದ ಬಲೆಯ ಬೀಸಿದನು ।
ಕುಸುರಿದಱಿದನು ಮತ್ತೆ ಜೋಡಿಸಿ
ನಿಶಿತ ಶರದಲಿ ಬಳಿಕಲವನಿಗೆ
ಹಸುಗೆ ಮಾಡಿದನಿತ್ತ ಸವೆದವು ಸರಳು ಸಮರದಲಿ ॥ ४೩

ಉರಗಬಾಣವನಿವರು ಕಱೆದರು
ಗರುಡಶರದಲಿ ಪಾರ್ಥ ತವಿಸಿದ
ನುರಿಯ ವಿಶಿಖವನಿವರು ನಂದಿಸಿದರು ಜಲಾಸ್ತ್ರದಲಿ ।
ಗಿರಿಶಿಲೀಮುಖಕಿವರು ವಜ್ರವ
ಹರಿಸಿದರು ತಿಮಿರಾಸ್ತ್ರವೆದ್ದರೆ
ತರಣಿಮಾರ್ಗಣದಿಂದ ತಱಿದನು ಭೀಷ್ಮ ವಹಿಲದಲಿ ॥ ४४

ಆವ ವಿಧದಲಿ ಪಾರ್ಥನೆಸುವನ
ದಾವ ವೇಗದಿ ಮುಱಿವನೀತನ
ದಾವ ಚಾಪರಹಸ್ಯವಿದ್ಯೆಗಳೊಳಗೆ ಬಳಸಿದನೊ ।

ಆ ವಿಧದಲಾ ಪರಿಯಲಾ ಸಂ
ಭಾವನೆಯಲಾ ಉಳಿಯಲಾ ನಾ
ನಾ ವಿಧಾನದಲೊದಗಿ ಸರಿ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿದನು ಭೀಷ್ಮ ॥ ೪೫

ಎರಡು ಶರದಲಿ ನರನು ಭೀಷ್ಮನ
ಕರದ ಕಾರ್ಮುಕದಂಡವನು ಕ
ತ್ತರಿಸಿದನು ಕೈಯೊಡನೆ ಕೊಂಡನು ಭೀಷ್ಮ ಹೊಸಧನುವ ।
ಸರಳ ಸೂಟಿಯ ತೋಱಿಸಿದಡ
ಬ್ಬರಿಸಿ ಫಲುಗುಣನೈದು ಬಾಣದ
ಲರಿಭಟನ ಚಾಪವನು ಕಡಿ ಮೂಱಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ ॥ ೪೬

ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಚಾಪದಲಿ ಭೀಷ್ಮನು
ಮಿತ್ತು ಖತಿಗೊಂಡಂತೆ ಶರದಲಿ
ಕೆತ್ತನಾಕಾಶವನು ಕಡಿದನು ಪಾರ್ಥ [1]ನಿಮಿಷದಲಿ[1] ।
ಮುತ್ತಯನ ಕರತಳದ ಧನುವನು
ಕತ್ತರಿಸಿದನು ಹಿಡಿಯಲೀಯದೆ
ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಬಿಲ್ಲು ಸವೆದವು ಕುರುಪಿತಾಮಹನ ॥ ೪೭

ಉಲಿಯೆ ಕಿಱು ಘಂಟೆಗಳು ಹೊಳಹೊಳ
ಹೊಳೆವ ಶಕ್ತಿಯ ತುಡುಕಿ ಭೀಷ್ಮನು
ಫಲುಗುಣನನಿಡೆ ಕಡಿದು ಬಿಸುಟನು ನೂಱು ಬಾಣದಲಿ ।
ಸೆಳೆದು ಫಲುಗುಣ ತಿರುಹಿ ಭೀಷ್ಮನ
ತಲೆಯ [2]ಲಕ್ಷಿಸಿ[2] ಹೊನ್ನ ಘಂಟೆಗ
ಳುಲಿಯೆ ಬಿಟ್ಟೇಱಿಂದಲಿಡೆ ಖಂಡಿಸಿದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೪೮

ಆವ ಚಾಪವ ತುಡುಕಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ
ತೀವಿ ತೆಗೆಯದ ಮುನ್ನ ಫಲುಗುಣ
ನೋವದೆಸುವನು ಕಡಿದು ಬಿಸುಡುವನಿವರ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ।

---

[1] ವಹಿಲದಲಿ (ಟ.) [2] ನೀಕ್ಷಿಸಿ (ಗ.)

ಆವ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವನು ಕುಂತಿಯು
ಮಾವ ತೊಡುವನು ತೊಡದ ಮುನ್ನ ಶ
ರಾವಳಿಯ ಮುಂಕೊಂಡು ಖಂಡಿಸಿ ಪಾರ್ಥನೆಸುತಿರ್ದ ‖ ೪೯

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೆಯಾಯ್ತು ಕೌರವ
ರಾಳಿನಲಿ ದುಶ್ಶಾಸನಂಗೆ ಕ
ರಾಳ ಭೂರಿಶ್ರವ ಜಯದ್ರಥ ಗುರು ಕೃಪಾದ್ಯರಿಗೆ ।
ಕೋಲ ಹೊದೆಗಳ ಬಂಡಿಯಲಿ ನಿ
ಸ್ಸಾಳ ಸೂಳಿನ ಲಗ್ಗೆಯಲಿ ಹೇ
ರಾಳ[1]ದೊಡ್ಡವಣೆಯಲಿ[1] ಪಡಿಬಲ ಕವಿದುದುರವಣಿಸಿ ‖ ೫೦

ನರನ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಪಾಂಚಾ
ಲರನು ಮತ್ಸ್ಯನ ಭೀಮಸೇನನ
ವರನಕುಲ ಸಹದೇವ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಸಾತ್ಯಕಿಯು ।
ಅರಸನಟ್ಟಿದನಿತ್ತಲಂಬಿನ
ತಿರುಹುವೆರಳಿನ ಮೊರೆವ ಬಿಲ್ಲಿನ
ವರ ರಥದ ದುವ್ವಾಳಿ ವೇಱೆಯ ಶಿಖಂಡಿ ನಡೆತಂದ ‖ ೫೧

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

---

[1] ದಾಟೋಪದಲ (ಜ.)

*

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ॥ [1] ಕುಲಕಮಲ ಖರಕಿರಣ ಪಾಂಡವ
ಬಲಕೆ ಶರಣಾಗತ ಜಲಧಿ ವರ
ನಿಲಯವೆನೆ ರಂಜಿಸಿತು ಗಂಗಾಸುತನ ಶರಶಯನ [1] ॥

ಕಂಡನರ್ಜುನನೌಕಿ ಕವಿವ ಶಿ
ಖಂಡಿಯನು ಮುಝು ಪೂತು ಪಾಯಕು
ಗಂಡುಗಲಿಯಹೆ ಚಾಗು ತೊಟ್ಟೆಸು ಭೀಷ್ಮನವಯವವ ।
ಕೊಂಡು ನಡೆ ನೀನಂಜದಿರು ಕೈ
ಕೊಂಡು ನಿಲುವೆನೆನುತ್ತ ಫಲುಗುಣ
ಮಂಡಿಸಿದನಾಲಿದನು ಸೆಳೆದನು ಬೋಳೆಯಂಬುಗಳ ॥ ೧

ಒದಱಿ ಜೇವಡೆಗೈದು ಬಾಣವ
ಕೆದಱಿದನು ಥಟ್ಟೈಸಿ ಚಾಪವ
ನೊದೆದು ಹಾಯ್ದವು ಕೋದವಂಬುಗಳರಿಯ [2]ನೆತ್ತಿಯಲ[2] ।
ಇದಿರೊಳುಲಿದು ಶಿಖಂಡಿ ಶರಸಂ
ಘದಲಿ ಹೂಳಿದನಾಗ ಭೀಷ್ಮನ
ಹೃದಯದಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಮನೆಗಟ್ಟಿತ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ ॥ ೨

ಎಲೆ ಮಹಾದೇವೀ ನಪುಂಸಕ
ನಲಿ ನಿರಂತರವೆಮಗೆ ಸಮರವೆ
ಗೆಲವಿದೊಳ್ಳಿತೆ ನುಡು ಶಿಖಂಡಿಯ ಕೂಡೆ ಬಿಲುವಿಡಿದು ।

---

[1] ಗಂಡುಗಲಿ ಗಾಂಗೇಯ ರಣದು
ದ್ದಂಡ ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲವನೆಲ್ಲವ
ದಿಂಡುದಱಿದು ಶಿಖಂಡಿಯಿದಿರಲಿ ಬಿಲ್ಲನಿಳುಹಿದನು ॥ (ಕ.ಟ.)

[2] ನೆತ್ತರಲಿ (ಕ.), ರಕ್ತದಲಿ (ಗ.ತ.), ದೇಹದಲಿ (ಪ.)

ಅಳುಕದೆಚ್ಚನಲಾ ದುರಾತ್ಮನ
ನಿಲವ ತೆಗೆತೆಗೆಯೆನುತ ಚಾಪವ
ನಿಳುಹಿದನು ರಥದೊಳ್ ಗಂಗಾಸೂನು ವಹಿಲದಲಿ ॥ ೩

ನರನ ಸರಳಿಗೆ ಮೈಯ ಕೊಟ್ಟರೆ
ಮುರಿದು ರಥದಲಿ ನಿಂದು ನಿಜವ್ಯೂ
ಹರವ ನೋಡುತ ಶಲ್ಯ ಗುರು ಕೃಪ ಕೌರವಾನುಜರ ।
ಕರೆದು ನುಡಿದನು ಪಾರ್ಥನಂಬಿನ
ಹೊರಳಿ ಹೊಳ್ಳಿಸುತಿದೆ ಮದಂತಃ
ಕರಣ ಕುಂದಿತು ಕಾಯಲಾಪರೆ ಬನ್ನಿ ನೀವೆಂದ ॥ ೪

ಇವು ಶಿಖಂಡಿಯ ಬಾಣವೇ ವಾ
ಸವನ ಮಗನಂಬುಗಳು ವಿಲಯದ
ಶಿವನ ಶೂಲದ ಗಾಯಕಿವು ಮಿಗಿಲೇನನುಸುರುವೆನು ।
ಇವನು ಸೈರಿಸಲಾಪೆನಿಂದ್ರನ
ಪವಿಯ ಹೊಯ್ಲ[1]ನು ಹೊಱುವೆ[1]ನಂತ್ಯದ
ಜವನ ದಂಡದ ಹತಿಗೆ ಹೆದಱೆನು ಕೇಳಿ ನೀವೆಂದ ॥ ೫

ಪರಶುರಾಮನ ಕೊಡಲಿಕಡಿತವ
ಧರಿಸಲಾಪೆನು ವಿಲಯಭೈರವ
ನಿಱಿದಡಂಜೆನು ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದರೆ ರೋಮ ಕಂಪಿಸದು ।
ಹರನ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಬಾದಣ
ಗೊಱೆದರೆಯು ಲೆಕ್ಕಿಸೆನು ಪಾರ್ಥನ
ಸರಳ ಚೂಣಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆನು ಪರಿಹರಿಸಿ ನೀವೆಂದ ॥ ೬

ಹರಿಯ ಕೌಮೋದಕಿಯ ಹೊಯ್ಲನು
ಬೆರಳಲಾನುವೆನಖಿಲ ಕುಲಗಿರಿ
ಜರಿದು ಬೀಳುವಡಾನಲಾಪೆನು ನಖದ ಕೊನೆಗಳಲಿ ।

---

[1] ನಾನುವೆ (ಚ.)

ಭರದಲಾದಿವರಾಹ ದಾಡೆಯ
ಲಿಱಿದಡೆಯು ನರಸಿಂಹ [1]ನಖದಲಿ[1]
ಕೆರೆದಡೆಯು ಸೈರಿಸುವೆನಂಜುವೆನರ್ಜುನನ ಶರಕೆ ॥ ೭

ಒಡಲನೊಚ್ಚತಗೊಂಡವಂಬಿನ
ಕುಡಿಗೆ ನೆಱೆಯದು ರಕ್ತಜಲ ಬಳಿ
ವಿಡಿದು ಕವಿವಂಬುಗಳು ಬಂಬಲ್ಗರುಳ ಸೇವಿದವು ।
ಉಡಿದವೆಲು ಬಾಣಂಗಳೆಲುವಾ
ಗಡಸಿದುವು ತನಿರಕುತ ಮಾಂಸವ
ನುಡುಗಿದವು ಶರವಿವು ಶಿಖಂಡಿಯ ಬಾಣವಲ್ಲೆಂದ ॥ ೮

ಚೇಳ ಬೆನ್ನಿನೊಳೊಡೆದು ಮೂಡುವ
ಬಾಲವೃಶ್ಚಿಕದಂತೆ [2]ಮಸೆದಿಹ[2]
ಬೋಳೆಯಂಬುಗಳೊಡೆದು [3]ಮೊನೆ[3]ದೋಱಿದವು ಬೆನ್ನಿನೊಳು ।
ಕೋಲು ಪಾರ್ಥನವಿವು ಶಿಖಂಡಿಯ
ಕೋಲುಗಳು ತಾನಲ್ಲ ನಿಂದುದು
ಕಾಳಗವು ನಮಗೆನುತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಲಗಿದನು ಭೀಷ್ಮ ॥ ೯

ವೀರಭಟಭಾಳಾಕ್ಷ ಭೀಷ್ಮನು
ಸಾರಿದನು ಧಾರುಣಿಯನಕಟಾ
ಕೌರವನ ಸಿರಿ ಸೂಱೆಯೋದುದೆ ಹಗೆಗೆ ಗೆಲವಾಯ್ತು ।
ಆರನಾವಂಗದಲಿ ಬರಿಸದು
ಘೋರವಿಧಿ ಶಿವಶಿವ ಎನುತ್ತಾ
ಸಾರಥಿಯು ಕಡು ಖೇದದಲಿ ತುಂಬಿದನು ಕಂಬನಿಯ ॥ ೧೦

ಹೂಳಿ ಹೋಯಿತು ಬಾಣದಲಿ ಮೈ
ತೋಳು ತೊಡೆ ಜೊಂಡೆದ್ದು ರಕುತದ
ಸಾಲುಗೊಳಚೆಯ ಕರುಳ ಕುಸುರಿಯ ಬಸಿವ ನೆಣವಸೆಯ ।

1 ಖುರದಲಿ(ಕ.) 2 ಮಸಗಿನ (ಜ.ಪ.) 3 ಗಱಿ (ಚ.ಜ.ಪ.)

ಮೂಳೆಯೊಟ್ಟಿಲ ನೆಲನ ಮುಟ್ಟದ
ಜಾಳಿಗೆಯ ಹೊಗರೊಗುವ ಕೆಂಗಱಿ
ಗೋಲ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ರಣದಲಿ ಭೀಷ್ಮ ಪವಡಿಸಿದ ॥ ೧೧

ಒರಲಿ ಕೆಡೆದರು ಹಡಪಿಗರು ಸೀ
ಗುರಿಯವರು ಸತ್ತಿಗೆಯವರು ತ
ನ್ನರಮನೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳು ಬಿಲುಸರಳ ನೀಡುವರು ।
ಗುರುವಲಾ ಮುತ್ತಯ್ಯ ನಮ್ಮನು
ಹೊರೆದ ತಂದೆಗೆ ತಪ್ಪಿದರು ಕಡು
ನರಕಿಗಳು ಪಾಂಡವರು ಸುಡುಸುಡೆನುತ್ತ ಹೊರಳಿದರು ॥ ೧೨

ಬೆದಱು ತವನಿಧಿಯಾಯ್ತು ಪಟುಭಟ
ರೆದೆಗಳಿಬ್ಬಗಿಯಾಯ್ತು ವೀರಾ
ಭ್ಯುದಯ ಕೈಸೆಱೆಯೋಯ್ತು ಸುಕೃತು ನೃಪರ ಸುಮ್ಮಾನ ।
ಪೊದಱೊಡೆದು ಕುರುಸೇನೆ ತೆಗೆದೋ
ಡಿದುದು ಭಯಜಲಧಿಯಲಿ ತೇಕಾ
ಡಿದರು ಕೌರವಜನಪರೀ ಭೀಷ್ಮಾವಸಾನದಲಿ ॥ ೧೩

ಭೀತಿ ಬೀತುದು ಹರುಷವಲ್ಲರಿ
ಹೂತುದವರಿಗೆ ವಿಜಯಕಾಮಿನಿ
ದೂತಿಯರ ಕಳುಹಿದಳು ತನಿ ಹೊಗರೇಱಿತುತ್ಸಾಹ ।
ಸೋತುದಾಹವ ಚಿಂತೆ ಜರಿದುದು
ಕಾತರಕೆ ನುಡಿಗೆಡೆಗುಡದೆ ಭಾ
ವಾತಿಶಯವೊಂದಾಯ್ತು ಪಾಂಡವಬಲದ ಸುಭಟರಿಗೆ ॥ ೧೪

ಮಲಗಿದನು ಕಲಿ ಭೀಷ್ಮನೆನೆ ತ
ಲ್ಲಳಿಸಿದನು ಕುರುರಾಯನುದರದೊ
ಳಿಳಿದುದಾಯುಧವೆಂಬ ತೆಱದಲಿ ತಳ್ಳು[1]ವಾ[1]ಱಿದನು ।

---

[1] ಬಾ (ಕ.ಗ.ಚ.)

ಬಲಿದುಸುರ ಬಿಸುಸುಯಿಲ ಹಬ್ಬಿದ
ಕಳಕಳದ ಕಂಬನಿಯ ಕಿಬ್ಬೊನ
ಲಳಿವ ಕದಪಿನ ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದ ಮುಖದೊಳೈತಂದ ॥ ೧೫

ಎಡೆಮುರಿದುದೈಶ್ವರ್ಯವಿನ್ನೇ
ನೊಡೆಯ ಭಿತ್ತಿಯ ಚಿತ್ರವಾದನು
ಕಡೆಗೆ ಬಂದುದೆ ಕೌರವಾನ್ವಯ ಶಿವಶಿವಾ ಎನುತ ।
ಹಿಡಿದ ದುಗುಡದ ಕವಿದ ಮುಸುಕಿನ
ಗಡಣದಲಿ ಗುರು ಕೃಪ ಜಯದ್ರಥ
ರೊಡನೊಡನೆ ಬರುತಿರ್ದುದಖಿಲ ಮಹೀಶಪರಿವಾರ ॥ ೧೬

ಕುದುರೆ ಕಂಬನಿಯಿಕ್ಕಿದವು ಮೈ
ಬಿದಿರಿದವು ದಂತಿಗಳು ಕಾಲಾ
ಳೊದಱಿ ಕೆಡೆದವು ಕುಂದಿದವು ಕೈಮನದ ಕಡುಹುಗಳು ।
ಬೆದಱಿ ಬಂದಿಗೆ ಸಿಲುಕಿತವನಿಪ
ನದಟು ವಿಕ್ರಮುವಹ್ನಿ ತಂಪೇ
ಱಿದುದು ಕಡುದುಮ್ಮಾನ ಕೇಣಿಯ ಹಿಡಿದು[1]ದುಭಯಬಲ[1] ॥ ೧೭

ಬಂದು ಭೀಷ್ಮನ ಚರಣ ಸೀಮೆಯ
ಲಂದು ಕಾಯುವ ಕೆಡಹಿ ವಿಗತಾ
ನಂದಭೂಪತಿ ಹೊರಳಿದನು ಹೇರಾಳ ಶೋಕದಲಿ ।
ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲ ಕೆಲದೊಳೆಸರೈ
ತಂದು ನಿಂದರು ಗುರುಕೃಪಾದಿಗ
ಳೊಂದು ಮಗ್ಗುಲ ಸಾರಿ ನಿಂದರು ಕೃಷ್ಣ ಪಾಂಡವರು ॥ ೧೮

ಕವಿದ ಮುಸುಕಿನ ಕಂದಿದಾನನ
ದವನಿಪತಿ ಯಮಸೂನು ಗಂಗಾ
ಭವನ ಮಗ್ಗುಲ ಸಾರಿದನು ಕೈಚಾಚಿ ಕದಪಿನಲಿ ।

[1] ದರಿಸೇನೆ (ಚ.ಜ.ಪ.)

ಪವನಸುತ ಸಹದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ
ದಿವಿಜಪತಿಸುತರಾದಿ ಯಾದವ
ರವಿರಳದ ಶೋಕಾಗ್ನಿತಪ್ತರು ಪಂತಿಗಟ್ಟಿದರು ॥ ೧೯

ಏನ ನೆನೆದಾವುದನೊಡರ್ಚದೆ
ನೇನ ಹೇಳುವೆನೆನ್ನ ಪುಣ್ಯದ
ಹಾನಿಯನು ಕೃತಪ್ಪ ನೆನೆದೆನು ನಿಮ್ಮ ಸಿರಿಪದಕೆ ।
ನಾನದಾವುದು ಧರ್ಮತತ್ವಸ
ಧಾನವೆಂದಱಿಯದ ಕೃತಾಂತಂ
ಗಾನು ಹಂಗಿಗನಾದೆನೆಂದೊರಲಿದನು ಯಮಸೂನು ॥ ೨೦

ಖೇದವೇಕೆಲೆ ಮಗನೆ ನಿನ್ನೋ
ಪಾದಿಯಲಿ ಸುಚರಿತ್ರನಾವನು
ಮೇದಿನಿಯೊಳಾ ಮಾತು ಸಾಕೈ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವನು ।
ಆದರಿಸುವುದೆ ಧರ್ಮ ನಿನಗಪ
ವಾದ ಪಾತಕವಿಲ್ಲ ಸುಕೃತ
ಕ್ಕೀ ದಯಾಂಬುಧಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೊಣೆ ನಿನಗಂಜಲೇಕೆಂದ ॥ ೨೧

ಮಗನೆ ಕೇಳೈ ಪಾರ್ಥ ಕೂರಂ
ಬುಗಳ ಹಾಸಿಕೆ ಚೆಂದವಾಯಿತು
ಹೊಗರಲಗ ತಲೆಗಿಂಬ ರಚಿಸೆನೆ ಪಾರ್ಥ ಕೈಕೊಂಡು ।
ಬಿಗಿದ ಬಿಲುಗೊಂಡೆದ್ದು ಮಂಡಿಸಿ
ಹೊಗರ ಕವಲಂಬೈದನೆಚ್ಚನು
ನೆಗಹಿದನು ಮಸ್ತಕವನಾ ಗಂಗಾಕುಮಾರಕನ ॥ ೨೨

ಹೊಳೆವ ಕಣೆಗಳ ಮಂಚ ತಲೆಗಿಂ
ಬಳವಡಿಕೆಯಲಿ ಭೀಷ್ಮ ಸುಖದಲಿ
ಮಲಗಿದನು ಬಹಿರಂಗಭುವನವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ ಮಱೆದು ।

ನಳಿನ ನಾಭನ ದಿವ್ಯ[1]ರೂಪನು[1]
ಬಲಿದು ಮನದಲಿ [2]ಹಿಡಿದು[2] ನೋವಿನ
ಕಳಕಳಕೆ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಮೆಱೆದನು ಬಾಣಶಯನದಲಿ ॥ ೨೩

ಒಡಲ ಜಡಿದವು ರೋಮರೋಮದೊ
ಳಡಸಿದಂಬುಗಳಂಗವೇದನೆ
ತೊಡಕಿತುಬ್ಬರಿಸಿದುದು ಥಗೆ ಗೋನಾಳಿ ನೀರ್ದಗೆಯೆ ।
ನುಡಿಯಲಾಱೆನು ಮಕ್ಕಳಿರ ನೀ
ರಡಸಿದೆನು ಹಿರಿದಾಗಿಯೆನೆ ನಡ
ನಡುಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನು ದೂತರ ಕರೆದು ನೇಮಿಸಿದ ॥ ೨೪

ತರಿಸಿದನು ಹಿಮರುಚಿಯ ಹಿಂಡಿದ
ಪರಮ ಶೀತೋದಕವೊ ತಾನೆನೆ
ಸುರಭಿ ಪರಿಮಳ ಪಾನವನು ಪರಿಪರಿಯ ಕುಡಿನೀರ ।
ಸರಸ ಬಹುವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯವ
ನೆರಹಿದನು ಕುಡಿನೀರ ಗಿಂಡಿಯು
ನರಸ ನೀಡಲು ಕಂಡು ನಕ್ಕನು ಭೀಷ್ಮನಿಂತೆಂದ ॥ ೨೫

ಏಱಿ ನೋವಿನೊಳಾದ ತೃಷ್ಣೆಯು
ನಾಱಿಸುವರಿವಱಿಳವೆ ಸಾಕಿವ
ತೋಱದಿರು ತೆಗೆ ತೊಲಗು ಮೂಢರ ಪರಮಗುರು ನೀನು ।
ಆಱಿತ್ತೈ ಗೋನಾಳಿ ಫಲುಗುಣ
ತೋಱು ನಿನ್ನಱಿತವನು ಸಲಿಲವ
ಬೀಱು ಬೇಗದಿನೆನಲು ಬಿಲುಗೊಂಡೆದ್ದನಾ ಪಾರ್ಥ ॥ ೨೬

ಸಲಿಲ ಬಾಣದಲಮಲಗಂಗಾ
ಜಲವ ತೆಗೆದನು [3]ತಪ್ತ ಲೋಹದ
ಜಲದವೊಲು ತನಿ ಹೊಳೆವ ಸಲಿಲದ ಬಹಳ ಧಾರೆಗಳ[3] ।

---

[1] ಮೂರ್ತಿಯ (ಚ.ಪ.) [2] ಹಿಳಿದು (ಕ.ಗ.) [3] ತತ್ತಬಾಣದ ಜಳ ಹುಯಿಲು ತನಿಗುಂದೆ ಬಹಳದ ಸಲಿಲ ಧಾರೆಯನು (ಕ.), ತತ್ತಬಾಣದ ಝಳಹೊಯ್ಲು ತನಿಗುಂದೆ ಬಹಳದ ಸಲಿಲ ಧಾರೆಯಲಿ (ಪ.)

ಇಳುಹಿದನು ಸರಳಿಂದ ವದನದ
ಬಳಿಗೆ ಬಿಡೆ ಬಹಳಾರ್ತ ಭೀಷ್ಮನು
ಗೆಲಿದನಂತಸ್ತಾಪವನು ನರನಾಥ ಕೇಳೆಂದ ॥ ೧೭

ಸಾಕು ಸಾಕೈ ತಂದೆ ನನ್ನನು
ಸಾಕಿಕೊಂಡೈ ಪಾರ್ಥ ಘನ ತೃ
ಷ್ಣಾಕುಲತೆ ಬೀಳ್ಕೊಂಡುದತಿಶಯತೃಪ್ತಿ ನನಗಾಯ್ತು ।
ಸಾಕೆನುತ ಫಲುಗುಣನ ಪರಮ ವಿ
ವೇಕವನು ಪತಿಕರಿಸಿ ನೆಱೆ ಚಿಂ
ತಾಕುಳನ ಮಾಡಿದನು ಕೌರವರಾಯನನು ಭೀಷ್ಮ ॥ ೧೮

ತಂದೆ ಕಂಡೈ ಕೌರವೇಶ ಪು
ರಂದರಾತ್ಮಜನತಿಬಳವ ನೀ
ನಿಂದೆ ಕಾಣಲುಬೇಹುದೈ ಹಲವಂಗದಲಿ ನರನ ।
ಹಿಂದೆ ಬಲ್ಲರು ದ್ರೋಣ ಗುರು ಕೃಪ
ನಂದನಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಳೈ
ಮಂದಮತಿತನ [1]ಬೇಡವಿನ್ನು[1] ಕೃಪಾಳುವಾಗೆಂದ ॥ ೧೯

ಅಳಿದರೊಡಹುಟ್ಟಿದರು ಹಲಬರು
ನೆಲನ ರಾಯರು ಸವೆದರತಿಬಲ
ರಳುಕುವರು ನರನೆಂದಡೀ ದ್ರೋಣಾದಿನಾಯಕರು ।
ಅಲಗಿನಂಬಿನ ಹಕ್ಕೆ ನಮಗಾ
ಯ್ತೊಳಜಗಳ ಸಾಕಿನ್ನು ಸೋದರ
ರೊಳಗೆ ಸಂಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವದೆಂದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೨೦

ನಿನಗರೋಚಕವೆಮ್ಮ ಮಾತುಗ
ಳೆನಿಬರಿಗೆ ಸೊಗಸುವುದು ಪಾಂಡವ
ರನುಮತವು ಬೇಱಿಲ್ಲ [2]ನಮ್ಮನುಮತದೊಳಡಗಿಹರು[2] ।

---

[1] ವಿಂದು ಬಿಡಲಿ (ಜ). [2] ನಿನ್ನನುಮತವ ಬಯಸುವರು (ಜ).

ತನುಜ ಕದನದ ಕಡ್ಡತನ ಬೇ
ಡೆನಗಿದುಪಕಾರವು ವೃಥಾ ಕುರು
ವನಕೆ ವಹ್ನಿಯ ಬಿತ್ತಬೇಡಕಟೆಂದನಾ ಭೀಷ್ಮ ॥ ೩೧

ಮಾತು ಕಿವಿಯೊಗದಾನು ಸಮರಂ
ಗಾತುರನು ಛಲದಂಕನೆಂಬೀ
ಖ್ಯಾತಿಯನು [1]ಮೆಱೆದಾತನಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಪದವಿಯಲಿ[1] ।
ಸೋತ ಮನದವನಲ್ಲ ಭುವನ
ಖ್ಯಾತನೆನಿಪೊಂದಾಶೆಯನು ದಿಟ
ನೀತಿಗಳೆದರೆ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಯ ಮೊಮ್ಮನಲ್ಲೆಂದ ॥ ೩೨

ಮೊದಲಲೆಂದಿರಿ ನೀವು ಬಳಿಕೀ
ಯದುಕುಲಾಧಿಪ ಕೃಷ್ಣ ನೆಱೆ ಹೇ
ಳಿದನು ಋಷಿಗಳು ಬೊಪ್ಪನವರೀ ಹದನ ಸಾಱಿದರು ।
ವಿದುರ ಹೇಳಿದನೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಾ
ನಿದುವೆ ಮತವೆನಗೊಬ್ಬಗೆಯು ಬಲು
ಗದನವೇ ಮತವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಹಿಂದು ನಿಮಗೆಂದ ॥ ೩೩

ಒಂದು ಮತವೆನಗೊಂದು ನುಡಿ ಮನ
ವೊಂದು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಸಾಕಿದ
ನೆಂದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಸಂಧಿಯೆ ಪಾಂಡುತನಯರಲಿ ।
ಇಂದು ನಿಮಗೀ ಹದನ ನಾನೇ
ತಂದು ಬಳಿಕೆನ್ನೊಡಲ ಸಲಹುವ
ಚೆಂದವೊಳ್ಳಿತು ತಪ್ಪನಾಡಿದಿರೆಂದನವನೀಶ ॥ ೩೪

ಕಾಯದಲಿ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯೇಕಿದ
ಱಾಯುಸವು ತಾನೇಸು ದಿನ ಕ
ಲ್ಪಾಯುಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿ ಕಾಲನ ರಾಜಕಾರಿಯವು ।

[1] ಮೆಱೆವೆನಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯಲಿ (ಜ).

ಹೇಯವೀ ಸಿರಿಯಿದಱ ಮೈವಶ
ದಾಯತಿಕೆ ನಮಗಿಲ್ಲ ಪಾಂಡವ
ರಾಯಮಸ್ತಕಶೂಲನೆಂಬೀ ಬಿರುದ ಬಿಡೆನೆಂದ ॥ ೩೫

ಎಲವೊ ಭೀಷ್ಮರ ಮಾತುಗಳ ನೀ
ನೊಲಿವರೆಯು ಸಂಧಾನದಲಿ ನೀ
ನಿಲುವರೆಯು ದೇಹಾಭಿಲಾಷೆಗೆ ಬಲಿವರೆಯು ಮನವ ।
ಒಲಿದ ಭೀಮನೆ ನಿನ್ನ ಸಂಧಿಯ
ಕಳಚಿ ನಿನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದೀತನ
ತಿಳಿರಕುತವನು [1]ಸುಱಿವನಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವನಲ್ಲೆಂದ[1] ॥ ೩೬

ಹಾ ನುಡಿಯದಿರು ನಿಲು ಪಿತಾಮಹ
ನೇನ ಬೆಸಸಿದುದಕೆ ಹಸಾದವು
ನೀನು ನಡೆ ಪಾಳಯಕೆ [2]ಬಿಡುಗುಱು[2]ತನವ ಮಾಣೆಯಲ ।
ಮೌನಮುದ್ರೆಯ ಹಿಡಿಯೆನಲು ಪವ
ಮಾನನಂದನ ಖಾತಿಯಲಿ ಯಮ
ಸೂನುವನು ಬಿಡೆ ನೋಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಿದನಲ್ಲಿಂದ ॥ ೩೭

ಬೀಳುಕೊಡಿರೇ ಸಾಕು ಭೀಮನು
ಬಾಲಭಾಷಿತನಾದನೀ ಭೂ
ಪಾಲ ಕೌರವನೆಂಬೆನೇ ಮೊದಲಿಗನು ಮೂರ್ಖರಿಗೆ ।
ಕಾಳಗದೊಳೊಡೆಹಾಯ್ದು ಸಾಯಲಿ
ಬಾಳಲೊಲಿದಂತಾಗಿ ಹೋಗಲಿ
ಹೇಳಿದಿರಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ತಪ್ಪಿಲ್ಲೆಂದನಸುರಾರಿ ॥ ೩೮

ಮುರಹರನ ಮಾತಹುದು ಸಾಕಿ
ನ್ನರಸ ಧರ್ಮಜ ಹೋಗು ದ್ರುಪದಾ
ದ್ಯರಿಗೆ ನೇಮವು ಪಾರ್ಥ ಮರಳೈ ತಂದೆ ಪಾಳಯಕೆ ।

---

[1] ಕುಡಿದಡಲ್ಲದೆ ಬಱಿದೆ ಬಿಡನೆಂದ (ಗ.ಚ.ಜ.ಪ). [2] ಮಿಡುಗುಱು (ಗ.ಜ.ಟ.ತ.), ಮಿಱುಗುಱು (ಚ.ಪ).

ಧರೆಯ ಲೋಲುಪ್ತಿಯಲಿ ಸಲೆ ಕಾ
ತರಿಸಿ [1]ತಪ್ಪಿ[1]ದೆವೆಮ್ಮೊಳೆಂಬೀ
ಧರಧುರವ ನೆನೆಯದಿರಿ ವಿಜಯಿಗಳಾಗಿ ನೀವೆಂದ ॥ ೩೯

ಇವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡರಾ ಮಾ
ಧವನ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳನು ಹೃದಯದೊ
ಳವಚಿ ಕಂಗಳು ತುಂಬಿ ದೇವನ ಮೂರ್ತಿಯನು ಹಿಡಿದು ।
ಸವೆಯದಮಳಾನಂದ ಬಹಳಾ
ರ್ಣವದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಾಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಧವನ ಕಳುಹಿದನಿತ್ತ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು ಸುಯೋಧನನ ॥ ೪೦

ಬವರದೊಳಗೌಚಿತ್ಯಪರಿಪಾ
ಕವನು ಬಲ್ಲಿರಿ ಕೌರವರ ಪಾಂ
ಡವರ ವೃತ್ತಾಂತದ ರಹಸ್ಯದ ನೆಲೆಯನಱಿದಿಹಿರಿ ।
ನಿವಗೆ ಬೇಱೊಂದಿಲ್ಲ ನಾವ್ ಹೇ
ಳುವುದು ಕೃಷ್ಣನ ನೇಮವನು ಮಾ
ಡುವುದೆನುತ ದ್ರೋಣಾದಿ ಸುಭಟರ ಕಳುಹಿದನು ಭೀಷ್ಮ ॥ ೪೧

ಬೀಳುಕೊಂಡರು ರಾಯರಿಬ್ಬರು
ಪಾಳಯಂಗಳಿಗಿತ್ತ ಪಡುವಣ
ಶೈಲ [2]ವಿಪುಲ[2] ಸ್ತಂಭದೀಪಿಕೆಯಂತೆ ರವಿ ಮೆಱೆದ ।
ಮೇಲುಮುಸುಕಿನ ಮುಖದ ಚಿತ್ತದ
ಕಾಳಿಕೆಯ ದುಮ್ಮಾನಜಲಧಿಯ
ಕಾಲುವೆಗಳೆನೆ ಕೌರವರು ಹೊಕ್ಕರು ನಿಜಾಲಯವ ॥ ೪೨

ಇವರು ಭೀಷ್ಮನ ಬೀಳುಕೊಂಡು
ತ್ಸವದ ಹರುಷದಲೊಮ್ಮೆ ಗಂಗಾ
ಭವಗೆ ತಪ್ಪಿದ ದುಗುಡಭಾರದಲೊಮ್ಮೆ ಚಿಂತಿಸುತ ।

---

[1] ಮರಳಿ (ಕ.ಗ). [2] ವಿಪಿನ (ಕ.), ವಿಮಲ (ಟ).

ಕವಲುಮನದಲಿ ಕಂಪಿಸುತ ಶಿಬಿ
ರವನು ಹೊಕ್ಕರು ನಿಖಿಲ ಸೇನಾ
ನಿವಹ ಸಹಿತವೆ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ ॥ ೪೨

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಶ್ರೀಮದಚಿಂತ್ಯ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಚರಣಾರವಿಂದ
ಮಕರಂದಮಧುಪಾನಪರಿಪುಷ್ಟವಚಷ್ಷಟ್ಪದೀನಿಕಾಯ
ಶ್ರೀಮತ್ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿರಚಿತ
ಮಪ್ಪ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ
ಯೊಳ್ ಭೀಷ್ಮಪರ್ವಂ
ಸಮಾಪ್ತಂ ಶ್ರೀ

ಪರಿಶಿಷ್ಟ

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಯಗಳು

[1] ಇಡುವ ಕುಂತದ ಹೊಯ್ಯು ಬೀಸುವ
ಕಡೆಯೊಸುವ ಬಿಟ್ಟೇಱ ಸುರಗಿಯ
ಖಡುಗ ಗದೆ ಸರಳಾದಿಯಾದಾಯುಧದ ಧಾಳಿಯಲಿ ।
ಅಡಗೆಡೆವ ಮುಂಗೆಡೆವ ಕಡಿಕಡಿ
ದೊಡನೊಡನೆ ಬಹ ಮಡಿವ ಹಯಕರು
ಳಡಗನುಗುಳ್ದಾಹವ ಭಯಂಕರವಾಯಿತುಭಯಬಲ ॥ [1] ೧

[2] ಅರುಣ ಜಲಧಿಯ .... ನೊರೆಯೊನೆ
ಕರುಳು ಕುಪ್ಪರಿಸಿದವು ಬುದ್ಬುದ
ತರದ ನೆರೆವಿಗಳಿತ್ತವೆನೆ ಮಿದುಳೊಟ್ಟಿರೊದಗಿದವು ।
ಥರಥರದಲಡೆಗೆಡದ ಬಿರುದರು
ತೆರೆವೊನಲೊಳಾಳುವ ತುರಂಗದ
ವಿರಳ ಜಲಚರ ನಿಕರವೆನಲಾದುದು ಕುತೂಹಲಿಕೆ ॥ [2] ೨

[3] ನಡೆದುದೆಡಬಲವಂಕದಲಿ ಮುಂ
ಕುಡಿಯವರು ಮೂದಲಿಸಿ ಕರೆದರು
ಬಿಡದೆ ಹಳಚಿತು ಕೂಡೆ ಕೈಯೆಡಬಲದ ರಾವುತರು ।
ಒಡೆಯನಿದಿರಿಲಿ ಕಾದಿ ಸುಭಟರು
ಮಡಿವುತಿರ್ದುದು ಕೌರವನು ಬಿಲು
ದುಡುಕಿ ಕೈಕೊಂಡನಿಲತನಯನ ರಥಕೆ ಮಾಱಾಂತ ॥ [3] ೩

[4] ಎಲೆಲೆ ಸಿಡಿಲಿನ ಸಮರಕಾಂತುದೊ
ಕೊಲುವುರುತ್ಸಾತ ನೃಪನ ರಣವಂ
ದಳಲಿಗರು ಮುಂಕೊಂಡು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದರು ಭೂಪತಿಯ ।
ಕಲಿವಿವಿಂಶತಿ ಚಿತ್ರಸೇನರು
ಬಿಲುದುಡುಕಿ ನಡೆತಂದುದವದಿರ
ಬಲವ್ರಕೋದರನಿಂದಕಂಡರು ಕಾಲನರಮನೆಯ ॥ ೪

---

[1] ಇದು ಗ. ಚ. ಟ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.

[2] ಈ ಪದ್ಯವು ಗ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

[3] ಇದು ಗ. ಚ. ಟ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೧ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.

[4] ಇವು ಚ. ಟ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೧೪ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇವೆ.

ಮೇಲೆ ಕವಿದುದು ಸಕಲರಿಪು ಕಾ
ಲಾಳು ಖಂಡೆಯದವರು ಹೊಣಿಸಿ
ಹೋಳುಗಳೆದರು ಭೀಮಸೇನನ ಬಳಿಯ ಪಟುಭಟರು ।
ಹೇಳಲೇನದ ಕವಿದವಾತುರ
ಗಾಳಿ ತೂಳಿದವಾನೆಗಳ ಸಮು
ರಾಳಿ ಜೀಮೂತದಲಿ ಕಾಣಿಸಲಾಯ್ತು ಶರವರುಷ ॥ ೫

ಅಳವಿ ಮಿಗೆ ಕೌರವ ಚತುರ್ಬಲ
ದೊಳಗೆ ರಿಂಗಣ ಕುಣಿವ ಖಾತಿಯ
ನಿಲಿಸಿ ಮಿಗೆ ತಾ ದಂಡಧರನಂತಿರೆ ಗದಾಯುಧವ ।
ತಲೆವರಿಗೆಗೊಂಡುರವಣಿಪ ಪಾಯ್
ದಳವ ಹೊಯಿದನು ಕುದುರೆಕಾಲಿರ
ತಲೆಯ ಮಿದುಳೊಟ್ಟಿದವು ಕೊಂದನು ಮುಂದೆ ಗಜಬಲವ ॥ [4] ೬

[5] ಧುರದೊಳಗೆ ನಿಜಸೇನೆ ಮಡಿಯಲು
ಕೆರಳಿದುದು ಕೌರವನ ಸೇನಾ
ಶರಧಿ ಬಡಬನ ತುಳಿದುದ್ಮೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ತನಿ ಮಸಗಿ ।
ಧರೆಗೆ ಹೊಯಿದರು ರಾವುತರು ಜೋ
ಧರು ಗಜಂಗಳ ಬಿಸುಟರತಿರಥ
ರಿರದೆ ರಥಗಳ ಬಿಡಲು ಮುಱಿದುದು ಮುನ್ನ ಕಾಲಾಳು ॥ [5] ೭

[6] ವಿರಥನಾಗಿ ಸಮೀರ ನಂದನ
ಮರಳಲಾಂತುದು ಸೇನೆ ಖತಿಯಲಿ
ಸುರನದೀನಂದನನ ಬಗೆ ಕೈಸಾರ್ದುದಿದಿರಾಗಿ ।
ಉರವಣಿಸಿ ಹಳಚಿದನು ಕೊಂದನು
ತುರಗ ಗಜರಥದರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು
ಹರಿಪುರದ ತೊಳಲಿಕೆಯ ನಡೆಗೆಡಹಿದನು ಕಾಲಾಳ ॥ [6] ೮

[7] ಇಂತು ಸಮರಶ್ರಮ ನಿವಾರಣ
ಕಂತರಂಗವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದು
ರಂತಕದಿ ಹಯನಿಕರವನು ಕವಳದಲಿ ಬಾಣದಲಿ ।
ಸಂತವಿಸುತಾಯಿರುಳನಾರಣ
ಚಿಂತೆಯಲಿ ನೂಕಿದುದುಭಯಬಲ
ಕಂತುಪಿತನನು ನೆನೆವುತಿರ್ದರು ಪಾಂಡುನಂದನರು ॥ [7] ೯

[5] ಇದು ಚ. ಟ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.

[6] ಇದು ಚ. ಟ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೬ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.

[7] ಇದು ಗ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೪೨ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಇದೆ.

WD 2225—GBPM—1.000—26-10-49.